

ฉากสถานที่ในอาชุนิยายของปรอปต์

โดย

วาสนา เล่งประยูร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2565

SETTING IN PRAPT'S CRIME FICTION

BY

WASANA SENGPRAYOON

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER DEGREE OF ARTS (THAI)
FACULTY OF LIBERAL ARTS
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2022

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะศิลปศาสตร์

วิทยานิพนธ์

ของ

วาสนา เสี่ยงประยูร

เรื่อง

ฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปรាប់

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

เมื่อ วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2566

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

วัชรภรณ์ ดิษฐบ้าน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรภรณ์ ดิษฐบ้าน)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เสาวณิต จุลวงศ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณิต จุลวงศ์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

สหายรุณ สุนทรโรท

(รองศาสตราจารย์ ดร.สหายรุณ สุนทรโรท)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

วันชนะ ทองคำเภา

(อาจารย์ ดร.วันชนะ ทองคำเภา)

คณบดี

ศาสตราจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ศรีพิจารณ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ศรีพิจารณ์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปราปต์
ชื่อผู้เขียน	วาสนา เสี่ยงประยูร
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	ภาษาไทย
	ศิลปศาสตร์
	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณิต จุลวงศ์
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปราปต์” มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ประการแรกเพื่อศึกษาลักษณะและกลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปราปต์ และประการที่สองเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญากรรมของปราปต์ โดยเก็บข้อมูลจากนวนิยายที่มีความโดดเด่นเรื่องฉากสถานที่จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ *กาหลมหารศึก* *นิราศมหารัชมงคล* *สิงพาดกลอน* *ห่มแดน* และ *เปรต*

จากผลการศึกษาพบว่าในอาชญากรรม 5 เรื่อง ปราปต์มีการใช้ฉากสถานที่ 3 ลักษณะ คือ สถานที่ที่มีอยู่จริง สถานที่สมมติซึ่งตั้งอยู่ในสถานที่จริง และสถานที่ในจินตนาการซึ่งอ้างอิงตำแหน่งกับสถานที่จริงได้ และพบว่าในนวนิยายหลายเรื่อง มีวัดเป็นสถานที่ที่มีส่วนสำคัญในเรื่อง และบ้านที่พักอาศัยของตัวละครเป็นสถานที่ที่กล่าวถึงบ่อยครั้งและบางกรณีเป็นสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมด้วย การนำเสนอฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปราปต์พบว่าการนำเสนอประวัติความเป็นมา การนำเสนอลักษณะทางกายภาพ และการนำเสนอคุณลักษณะ โดยผ่านมุมมองบุคคลที่สาม การคิดคำนึงของตัวละคร และบทสนทนาของตัวละคร

ในอาชญากรรมของปราปต์ ฉากสถานที่มีความสัมพันธ์กับปริศนาฆาตกรรม ตัวละคร และประเด็นปัญหาสังคม ประการแรก ความสัมพันธ์กับปริศนาฆาตกรรมพบว่ามี 2 แบบ แบบแรกคือ ฆาตกรมีการวางแผนล่วงหน้า กล่าวคือฆาตกรต้องเปิดเผยความลับบางอย่างจึงวางแผนก่อเหตุในสถานที่ต่างๆ อย่างเป็นแบบแผนเพื่อให้เกิดการค้นพบ แบบที่สองคือฆาตกรไม่ได้วางแผนล่วงหน้า กล่าวคือสถานที่เกิดเหตุการณ์ไม่ได้เกิดจากการกำหนดของฆาตกร จึงมีลักษณะไม่เป็นแบบแผนขึ้นอยู่กับ การเคลื่อนที่ของตัวละคร อีกประการหนึ่ง ฉากสถานที่ยังมีส่วนสัมพันธ์กับตัวละคร 3 ลักษณะ คือ

การสร้างบาดแผลในวัยเยาว์ การสร้างแรงบีบคั้นตัวละคร และการเป็นสถานที่ในความทรงจำของตัวละคร ประการสุดท้ายฉากสถานที่มีส่วนสัมพันธ์กับประเด็นทางสังคม 5 ประการ คือ ความโหดร้าย ภายใต้ความงาม ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การค้ามนุษย์ และการกดขี่ทางเชื้อชาติ

คำสำคัญ: ฉากสถานที่, ปราบปราม, นวนิยายไทย, กลวิธีการประพันธ์

Thesis Title	SETTING IN PRAPT'S CRIME FICTION
Author	Wasana Sengprayoon
Degree	Master of Arts
Major Field/Faculty/University	Thai Liberal Arts Thammasat University
Thesis Advisor	Assistant Professor Saowanit Chunlawong, Ph.D.
Academic Year	2022

ABSTRACT

The thesis on "Setting in Prapt's Crime Fiction" aims to study, firstly, the characteristics and techniques of creating setting in Prapt's crime fiction, and secondly, the relationship between setting and novel's writing. Five novels studied in this thesis are outstanding about the setting of place, namely *Kahon Mahoraturk*, *Nirat Mahannop*, *Ling Pahd Klon*, *Hom Dan* and *Pret*.

According to the study, in these five novels, Prapt uses three kinds of setting: places that actually exist, fictional places located in real places, and imaginary places that can be referenced to real places. Temple is a kind of place that plays an important role in the story, and the characters' resident is a kind of place that is frequently mentioned and in some cases are crime scenes. Besides, setting of the place in Prapt's crime fiction is represented by the history, the physical and the qualification of place. These settings are represented through third-person perspective, characters' considerations and characters' dialogues. In Prapt's crime fiction setting is related to mystery, characters and social issues. For the relationship between setting and murder mystery, there are two types of the relationship: patterned and random. The first, the killers wanted to reveal secrets and therefore planned the crimes in the specific locations in order for crimes to be discovered. The later is that the killers did not plan in advance, so the places of crime scenes are random and depend on the movement of the characters. Furthermore, setting also

related to the character as place of trauma, place of pressure and place of memory. Finally, setting is associated with five social issues: cruelty beneath beauty, changes in urban society, nature and environment, human trafficking and racial oppression.

Keyword crime fiction, Prapt, Thai novel, novel writing

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.เสาวณิต จุลวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สละเวลาอันมีค่าแก่ผู้วิจัยเพื่อให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา ทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัชรภรณ์ ดิษฐปาน ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายวรุณ สุนทรโทก และอาจารย์ ดร. วันชนะ ทองคำภา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำงานอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้วิจัยในการเรียนปริญญาโท ขอขอบคุณพี่ ๆ งานบัณฑิตศึกษาคณะศิลปศาสตร์ทุกท่านที่ช่วยเหลือ และดำเนินการเอกสาร ต่าง ๆ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หอสมุดปรีดี พนมยงค์ที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัย ในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ

ขอขอบคุณครอบครัวทุก ๆ คนที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัย รวมถึงคอยสนับสนุนความฝัน และทุนทรัพย์ตลอดชีวิตที่ผ่านมา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโทรหัส 60 และ 61 ที่คอยเป็นที่ระบายและคอยถามไถ่ชีวิตทั้งการเรียน สุขภาพกาย และสุขภาพใจเสมอมา ขอขอบคุณศิลปินเกาหลี วงเอ็นซีทีที่เป็นหนึ่งในกำลังใจดี ๆ ตลอดหลายปีที่ผ่านมา และสุดท้ายขอขอบคุณตัวเองที่ยังคงมีความฝันและความหวังในชีวิตเสมอ

วาสนา เสี่ยงประยูร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 สมมติฐาน	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	5

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ประวัติและผลงานของปราชญ์	6
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชญาวิทยา	12
2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชญาวิทยาของปราชญ์	14
2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฉากและสถานที่ในวรรณกรรม	16
บทที่ 3 กลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชญาวิทยาของปราชญ์	20
3.1 ลักษณะของฉากสถานที่ในอาชญาวิทยาของปราชญ์	20
3.1.1 สถานที่ที่มีอยู่จริง	20
3.1.1.1 วัด	20
3.1.1.2 ย่านหรือชุมชน	22
3.1.1.3 แหล่งหรือสถานที่ท่องเที่ยว	24
3.1.1.4 สถานที่ของหน่วยงานราชการและเอกชน	25
3.1.1.5 ท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และประเทศ	26
3.1.2 สถานที่สมมติที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง	26
3.1.2.1 บ้านที่พักอาศัย	27
3.1.2.2 สถานที่ของเอกชน	28
3.1.3 สถานที่สมมติที่สร้างจากจินตนาการ	29
3.1.4 การเชื่อมโยงสถานที่ทั้ง 3 รูปแบบในนวนิยายของปราชญ์	30
3.2 ลักษณะการนำเสนอฉากสถานที่ในอาชญาวิทยาของปราชญ์	37
3.2.1 การนำเสนอประวัติความเป็นมาของสถานที่	37
3.2.2 การนำเสนอลักษณะทางกายภาพ	42
3.2.3 การนำเสนอคุณลักษณะ	47
3.3 กลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชญาวิทยาของปราชญ์	54
3.3.1 การบรรยายผ่านมุมมองบุคคลที่สาม	54
3.3.2 การคิดคำนึงของตัวละคร	59

	(8)
3.3.3 การสร้างฉากจากบทสนทนาของตัวละคร	63
บทที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญาวิทยา	68
4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมในอาชญาวิทยาของ ปราปต์	68
4.1.1 ความสัมพันธ์แบบวางแผนล่วงหน้า	68
4.1.1.1 กาหลมหรทีก	68
4.1.1.2 นิราศมหรณพ	71
4.1.1.3 ลิงพาดกลอน	74
4.1.2 ความสัมพันธ์แบบไม่วางแผนล่วงหน้า	77
4.1.2.1 ห่มแดน	78
4.1.2.2 เปרט	81
4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับตัวละครในอาชญาวิทยาของปราปต์	84
4.2.1 ตัวละครสำคัญของอาชญาวิทยาของปราปต์	85
4.2.2 สถานที่กับการสร้างตัวละคร	89
4.2.2.1 สถานที่กับบาดแผลวัยเยาว์	89
4.2.2.2 สภาพแวดล้อมกับแรงบีบคั้น	91
4.2.2.3 สถานที่แห่งความทรงจำ	96
4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับประเด็นปัญหาทางสังคมในอาชญาวิทยา ของปราปต์	97
4.3.1 ความโหดร้ายภายใต้ความงาม	98
4.3.2 ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง	99
4.3.3 ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	102
4.3.4 ปัญหาการค้ามนุษย์	103
4.3.5 การกดขี่ทางเชื้อชาติ	104
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	107

5.1 สรุปผลการวิจัย	107
5.1.1 การศึกษาลักษณะและกลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชญาวิทยา ของปราชญ์	107
5.1.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญาวิทยา	109
5.2 การอภิปรายผล	110
5.3 ข้อเสนอแนะ	111
รายการอ้างอิง	112
ประวัติผู้เขียน	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 การเชื่อมโยงสถานที่ทั้ง 3 รูปแบบ	30
4.1 ลักษณะของสถานที่กับการสร้างอาชญาภัยในกาหลมหรทีก	70
4.2 ลักษณะของสถานที่กับการสร้างอาชญาภัยในนิราศมหรณพ	72
4.3 ลักษณะของสถานที่กับการสร้างอาชญาภัยในลึงพาดกลอน	76
4.4 ลักษณะของสถานที่กับการสร้างอาชญาภัยในห่มแดน	80
4.5 ลักษณะของสถานที่กับการสร้างอาชญาภัยในเปรต	82

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 แผนที่กาหลมหรทึก	31
3.2 แผนที่แผนที่นิราศมหารณพ	32
3.3 แผนที่ห่มแดน	33
3.4 แผนที่เปรต	34
3.5 แผนที่ลึงพาดกลอน	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปราปต์ หรือ ชัยรัตน์ พิพิธพัฒนาปราปต์ มีผลงานนวนิยายที่มีชื่อเสียงคือกาหลมหรทึก เนื่องจากได้รางวัลชนะเลิศนายอินทร์อะวอร์ดในปี พ.ศ. 2557 และเป็นหนังสือขายดีติดอันดับของสำนักพิมพ์อมรินทร์ พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่งถึง 5 ปีซ้อน นอกจากนั้น *กาหลมหรทึก* ยังเข้ารอบสุดท้ายรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (Southeast Asian Writers Award) ในปี พ.ศ. 2558 ในปีเดียวกันกับนวนิยายเรื่อง *นิราศมหรรรณพ* ของเขา โดยทั้งสองเรื่องเป็นงานเขียนแนวอาชญา นิยายหลังจากที่ปราปต์ประสบความสำเร็จกับงานเขียนแนวดังกล่าวเขาจึงเขียนอาชญา นิยายขึ้นเป็นจำนวนมากระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2561

หนึ่งในจุดเด่นของอาชญา นิยายของปราปต์คือการให้ความสำคัญกับฉากสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง ดังคำประกาศรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ประจำปีพุทธศักราช 2557 กล่าวถึงฉากสถานที่ในอาชญา นิยายเรื่อง *กาหลมหรทึก* ไว้ว่า

ผู้เขียนเลือกบรรยากาศและช่วงเวลาการเดินทางได้อย่างมีเสน่ห์โดดเด่นจดจำวัตถุ และสถานที่ที่น่าสนใจ เป็นความภาคภูมิใจของชาติไว้ด้วยการจัดให้ปรากฏเป็นฉากได้แนบเนียน นอกจากนี้ยังสามารถใช้วรรณศิลป์ในการเล่าเรื่องได้หมดจดชัดเจนและสามารถหยิบยกร่องมา ใช้ได้อย่างแยบยล นี่คือการอีกทีกโกลาหล ความลึกกลับฉนวนฉายชวนให้ผวา ภายใต้อากอ้งดงาม และการเล่นกับตัวอักษรได้อย่างแหลมคมของกาหลมหรทึก โดยปราปต์

(ปราปต์, 2558, ไม่มีเลขหน้า)

นอกจากคำประกาศรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดแล้ว คำนิยมของคทาหัสต์ บุษปะเกษตรกรรมการตัดสินรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดประจำปีพุทธศักราช 2557 ยังกล่าวถึงฉากใน *กาหลมหรทึก* ไว้ว่า “นี่คือนักเขียนที่ต้องจับตามองเป็นพิเศษ...ด้วยลีลาและกลวิธีการเล่าเรื่องแบบซับซ้อนซ่อนปม เต็มเปี่ยมไปด้วยความสนุกสนานเร้าใจ ท่ามกลางบรรยากาศและคำนิยมแบบไทยแท้ อาจกล่าวได้ว่า เขาคนนี้เป็นแดนบรวาณ์แห่งสยามประเทศ” (ปราปต์, 2558, ไม่มีเลขหน้า) เช่นเดียวกับเว็บไซต์ของ

Amarinbooks ที่ได้นำจุดเด่นเรื่องฉากและบรรยากาศแบบไทยนี้มากล่าวถึงในบทความวิจารณ์และแนะนำหนังสือว่าการวางฉาก บรรยากาศและการบรรยายสถานที่ต่าง ๆ อย่างละเอียดสร้างความสมจริงให้เนื้อเรื่อง และ”การบรรยายสถานที่ในเรื่องถือว่าทำได้ดีและละเอียดมาก ลักษณะอาคารสภาพแวดล้อม รวมถึงเล่าประวัติความเป็นมา ... จุดนี้นักเขียนเก็บรายละเอียดต่าง ๆ ได้ดีเยี่ยมจนทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและเสมือนเข้าไปรับรู้เหตุการณ์ฆาตกรรมในสถานที่เหล่านั้นจริง ๆ” (AMARINBOOKS TEAM, 2018)

นอกจาก *กาหลมหรทึก* แล้ว สังเกตได้ว่าสถานที่เกิดเหตุการณ์ในอาชญากรรมเรื่องอื่นของปราปต์ก็มีความน่าสนใจเช่นกัน เช่นเรื่อง *นิราศมหรณพ* ซึ่งพืดิน (2558) นักวิจารณ์ของเว็บไซต์ Dek-D กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า “อย่าลืมนะว่าฉากฆาตกรรมเกิดขึ้นในวัด! ... ฆาตกรรมในวัดเนี่ย มันมีที่มานะ ไม่ใช่ว่าจู้ ๆ ก็มาเลือกมั่ว ๆ” เรื่อง *ห่มแดน* เป็นนวนิยายที่เขียนอยู่ในโครงการประกวด ‘เที่ยว เขียน ไทย’ ของนิตยสาร*สกุลไทย* และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ทำให้ในเรื่องมีการกล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าอาชญากรรมของปราปต์หลายเรื่องมีการนำฉากสถานที่มาใช้ในการสร้างเรื่องราวฆาตกรรมอย่างมีนัยสำคัญ หากพิจารณาสถานที่ในนวนิยายเหล่านี้ จะเห็นว่าสถานที่ที่เป็นฉากเหตุการณ์ในเรื่องเหล่านี้มีทั้งสถานที่ที่อ้างอิงได้กับสถานที่จริง สถานที่สมมติซึ่งสามารถเชื่อมโยงหรืออ้างอิงกับสถานที่จริงได้ และสถานที่จินตนาการ ดังเช่น

เรื่อง*กาหลมหรทึก* เหตุการณ์เกิดขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ฉากดำเนินเรื่องเป็นสถานที่ที่มีอยู่จริง และผู้แต่งวางสถานที่ลงในสถานที่ที่มีอยู่จริงนั้น เหตุฆาตกรรมรอยสักประหลาดเกิดในสถานที่สมมติ ซึ่งตั้งอยู่ในสถานที่จริงหลายแห่งซึ่งดูเหมือนไม่สัมพันธ์กัน คือตรอกศาลาต้นจันทร์ ย่านวังหลัง วัดประยูรวงศาวาส ย่านแพร่งนรา ย่านสำเพ็งเยาวราช และย่านวังเดิม แต่เมื่อปริศนาคลี่คลายจึงพบว่าสถานที่ทั้งหมดเชื่อมโยงกันเป็นรูปห้าเหลี่ยมตามการวางแผนของผู้ก่อเหตุ โดยให้วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม หรือวัดโพธิ์เป็นศูนย์กลาง

ส่วนเรื่อง*นิราศมหรณพ* พบว่าเหตุฆาตกรรมมักเกิดขึ้นที่วัดที่สร้างหรือบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัยรัชกาลที่ 3 ซึ่งมีเขมอดั้งอยู่ในวัดสัมพันธ์กับปมปัญหาของเรื่องที่กำหนดให้เกี่ยวโยงนิราศเมืองแกลงของสุนทรภู่ซึ่งแต่งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 เหตุการณ์หลายอย่างในเรื่องเกิดในสถานที่จริงและสถานที่สมมติที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง เช่นเหตุฆาตกรรมบนถนนสุขุมวิทที่พญาและวัดหลายแห่งในกรุงเทพฯ การไล่ล่ากันที่ย่านบางลำพู การต่อสู้กันที่โรงงานของเอกชนซึ่งตั้งอยู่ในที่ราชพัสดุ หรือท้องทะเลภาคตะวันออกสมมติว่าเป็นที่อยู่ของชาวเมินหรือเงือก เป็นต้น

ในนวนิยายเรื่อง*เปรด* มีเหตุฆาตกรรมแปลกประหลาดเกิดขึ้น สถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมส่วนใหญ่เกิดขึ้นที่ย่านจุดสังเกตหรือแลนด์มาร์กของกรุงเทพมหานคร เช่น สกายวอล์กช่องนนทรี ตึกใบหยก 2 รถไฟฟ้ามหานครสถานีสยาม สยามพารากอน เซ็นทรัลเวิลด์ เสาชิงช้า สะพาน

พระรามที่ 8 สถานที่เหล่านี้สัมพันธ์กับตัวละครซึ่งถูกกดดันจากรูปแบบชีวิตในสังคมเมืองที่ต้องแข่งขันดิ้นรนจนกลายร่างเป็นเปรตและก่อเหตุฆาตกรรมขึ้น

ส่วนนวนิยายเรื่อง *ห่มแดน* เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นในสถานที่ซึ่งอยู่ในหรือใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวของไทย ชื่อของตัวละครก็เป็นชื่อสถานที่เช่นกัน หลายแห่งเกี่ยวข้องกับ Unseen in Thailand แสดงให้เห็นความตั้งใจที่จะเชื่อมโยงเรื่องเข้ากับสถานที่ โดยสถานที่เกิดเหตุเป็นสถานที่สมมติที่ตั้งอยู่ในหรือใกล้เคียงกับสถานที่จริง เช่น ปราสาทสังขารม อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง อุทยานแห่งชาติออบหลวง เป็นต้น

สุดท้ายคือเรื่อง *สิงพาดกลอน* เป็นเรื่องที่แตกต่างกันจากเรื่องอื่นคือเหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นในสถานที่สมมติตลอดทั้งเรื่อง คืออำเภอบ้านหลาวซึ่งสมมติว่าอยู่ในจังหวัดหนึ่งของภาคใต้ โดยเนื้อเรื่องมีประเด็นเกี่ยวข้องกับขบวนการค้ามนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายทะเลภาคใต้ คดีฆาตกรรม ต่าง ๆ เกิดขึ้นในสถานที่สำคัญของบ้านหลาว คือ ตลาดบ้านหลาว ศาลเจ้าจิ้งจกท้ายตลาดหลาว โรงพยาบาลประจำจังหวัด โรงแรมดิเอ็มปัสโฮเทล ตลาดปลา เรือประมง คิวรถสองแถวที่ตลาดหลาว โกดังน้ำมันเถื่อนที่ซ่อนอยู่ในสวนยางพารา เหล่านี้ให้ภาพสถานที่ธุรกิจในด้านต่างจังหวัดทางภาคใต้ ดิดชายทะเลฝั่งอันดามัน ซึ่งในเรื่องสมมติให้เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปราบต์มีส่วนสำคัญต่อเนื้อเรื่องและกลวิธีการแต่ง ซึ่งจากการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฉากสถานที่กับอาชญากรรมในวงวิชาการวรรณกรรมไทยพบว่ามีการศึกษาในเรื่องนี้เช่นกัน งานวิจัยที่สำคัญคืองานวิจัยของวัลยา วิวัฒน์ศร (2541, น.51-55) เรื่อง *มิตีสถานที่ในนวนิยายของฟรองซัวร์ โมริยัค* ในช่วง ค.ศ. 1922-1941 มีการศึกษาวิเคราะห์เส้นทางและสถานที่ฆาตกรรมในนวนิยายของโมริยัคเรื่อง *Les Anges Noirs* ซึ่งเป็นเพียงเรื่องเดียวที่มีฉากฆาตกรรมอย่างละเอียด วิทยานิพนธ์เรื่อง *การวิเคราะห์ฉากต้นตอสำคัญในนวนิยายของขวัญของจินตวิวิธน์* ของวิภาพ คุ้มทัพ (2547) มีการศึกษาสถานที่ในฐานะภูมิหลังทางกายภาพที่ส่วนหนึ่งของการสร้างฉากต้นตอในนวนิยายของจินตวิวิธน์ วิวิธ และในปี 2562 สุรเดช โชติอุดมพันธ์ (น.165 – 171) ก็ได้นำนวนิยายเรื่อง *กาหลมหารทิก* มาศึกษาในมิตีสถานที่โดยใช้กรอบการมองแบบภูมิวิจารณ์ (Geocriticism) ในบทความเรื่อง “The spatial turn: วิถีวิทยาการศึกษาพื้นที่ในวรรณกรรม” งานวิจัยเหล่านี้ทำให้เห็นว่าการศึกษาวิเคราะห์อาชญากรรมโดยให้ความสำคัญแก่ฉากสถานที่ที่มีความเป็นไปได้และน่าสนใจที่จะนำมาศึกษาอาชญากรรมของปราบต์

จากแนวคิดและงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษามิตีสถานที่ในอาชญากรรมของปราบต์ ที่ตีพิมพ์ครั้งแรกระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2561 และมีความโดดเด่นเรื่องฉากสถานที่ทั้งหมด 5 เรื่อง คือ *กาหลมหารทิก* *นิราศมหารทิก* *ห่มแดน* *เปรต* และ *สิงพาดกลอน* เพื่อศึกษาวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปราบต์ว่าอาชญากรรมของเขามีลักษณะและกลวิธีการสร้าง

ฉากสถานที่อย่างไร และศึกษาความสัมพันธ์ของสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญากรรมของปราชญ์ว่า
สถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญากรรมของเขามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะและกลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปราชญ์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญากรรมของปราชญ์

1.3 สมมติฐาน

สถานที่ในอาชญากรรมของปราชญ์มีความสัมพันธ์กับปริศนาฆาตกรรมในเรื่อง และทำ
หน้าที่เสนอภาพตัวละครและมีบทบาทต่อความเป็นไปและการกระทำของตัวละครด้วย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตผลงานของปราชญ์เฉพาะประเภทอาชญากรรมที่ได้รับการตีพิมพ์
และโดดเด่นเรื่องมิติสถานที่ จำนวน 5 เล่ม คือ

1. กาหลมหารทิก (2558, พิมพ์ครั้งแรก 2557)
2. นิราศมหารณพ (2561, พิมพ์ครั้งแรก 2558)
3. ห่มแดน (2559)
4. เปรต (2561)
5. ลิงพาดกลอน (2561)

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และเสนอ
ผลวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ขั้นตอนการวิจัยมีดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมของปราชญ์
2. ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฉากสถานที่และอาชญากรรมของปราชญ์
3. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
4. วิเคราะห์สถานที่ในอาชญากรรมของปราชญ์
5. สรุปและรายงานผลการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับอาชุนิยายของปราชญ์
2. แสดงให้เห็นลักษณะและกลวิธีการการประพันธ์อาชุนิยายของปราชญ์
3. เป็นแนวทางการศึกษาสถานที่ในนวนิยายและอาชุนิยายเรื่องอื่นต่อไป

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ฉากสถานที่ คือ สถานที่จริง ๆ ทางภูมิศาสตร์ ลักษณะภูมิประเทศของท้องถิ่นนั้นทัศนียภาพ และลักษณะของสถานที่ เช่น ตำแหน่งของ หน้าที่ต่าง และประตูในท้อง

2. อาชุนิยาย คือ ประเภทนวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสืบหาความจริงในคดีฆาตกรรม มีเรื่องราวต่าง ๆ ที่ลึกลับ และมีเงื่อนงำต่าง ๆ มีการคลี่คลายคดีโดยนักสืบ การคลี่คลายปมคดีต่าง ๆ จะอาศัยร่องรอยหรือเงื่อนงำที่มีอยู่ โครงเรื่องส่วนใหญ่ในอาชุนิยายมักจะเป็นเรื่องราวเหตุการณ์ที่ตัวละครตายอย่างมีเงื่อนงำน่าสงสัยจึงต้องสืบสวนหาความจริง ในตอนท้ายข้อสงสัยทั้งหมดจะคลี่คลาย ทราบว่าใครคือฆาตกร ทราบเหตุจูงใจ และการวางแผนฆาตกรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง “มิติสถานที่ในอาชญาวิทยาของปราปต์” แบ่งออกเป็น 5 ประเภทดังนี้

- 2.1 ประวัติและผลงานของปราปต์
- 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชญาวิทยา
- 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชญาวิทยาของปราปต์
- 2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฉากและฉากสถานที่

2.1 ประวัติและผลงานของปราปต์

ปราปต์ หรือชื่อจริง ชัยรัตน์ พิพิธพัฒนาปราปต์ เกิดวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2529 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ โรงเรียนเปี่ยมสุวรรณวิทยา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ โรงเรียนมัธยมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ โรงเรียนทวีธาภิเศก ระดับอุดมศึกษาที่ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขา บริหารอุตสาหกรรมและการปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลงานในช่วงต้นของปราปต์นั้นเผยแพร่ลงในเว็บไซต์ต่าง ๆ อาทิ Dek-d.com ถนนนักเขียนในพันทิป ได้รับการตีพิมพ์รวมเล่มทั้งหมด 4 เรื่อง (รักต้องปล้ำ - สาวป่วนก๊วนเฟรชชี) หลังจากนั้น เนื่องจากตลาดหนังสือนวนิยายไทยจากงานเขียนออนไลน์เริ่มซบเซาลงและเน้นไปทางงานแนวแฟนตาซีและบทประพันธ์อีโรติก ปราปต์จึงไม่ได้รับการตีพิมพ์อีกเลย และใช้เวลานั้นพัฒนางานเขียนไปในแนวทางต่าง ๆ โดยยังคงเผยแพร่ลงในเว็บไซต์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง กระทั่งเกือบสิบปีต่อมา เนื่องจากอยากมีผลงานรวมพิมพ์เป็นเล่มอีกครั้ง จึงตัดสินใจลองส่งเรื่องกาหลมหรทึกผลงานแนวอาชญาวิทยาเข้าประกวดรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดปี 2557 เป็นครั้งแรกหลังจากได้รับรางวัลชนะเลิศและจนได้เข้ารอบชอร์ตลิสต์รางวัลซีไรต์ในปี 2558 หลังจากทีกาหลมหรทึกประสบความสำเร็จอย่างมาก ปราปต์จึงเขียนอาชญาวิทยารึ้นอีกหลายเรื่อง

ผลงานอาชุนิยายนิยายของปราบต์ที่ตีพิมพ์ในช่วง 2557 – 2561 มีดังนี้

- กาหลมหรทีก (2557) ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดปี 2557 รางวัลชมเชยการประกวดหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ปี 2558 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 รางวัลเชว่นบุคควอร์ด ปี 2558 และเข้ารอบสุดท้ายการประกวดรางวัลซีไรต์ ปี 2558

- นิราศมหรณพ (2558) เข้ารอบคัดเลือกการประกวดรางวัลซีไรต์ ปี 2558

- ห่มแดน (2559) เข้ารอบ 10 เรื่องสุดท้ายการประกวด ‘เทียว เขียน ไทย’ ของนิตยสารสกุลไทย และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี 2559

- เปรต (มีนาคม 2561; หนึ่งในนวนิยายชุด “ผีมหานคร” ของสำนักพิมพ์โพฟ้า)

- ลิงพาดกลอน (2561) เข้ารอบสุดท้ายการประกวดรางวัลเชว่นบุคควอร์ด ปี 2562

เนื้อเรื่องอาชุนิยายของปราบต์มีรายละเอียดเกี่ยวข้องกับสถานที่หลายแห่งในแต่ละเรื่อง ในที่นี้จะกล่าวถึงเรื่องย่อแต่ละเรื่องโดยแสดงให้เห็นถึงฉากสถานที่อันเป็นที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องด้วย

เรื่องย่อกาหลมหรทีก

ประมาณปลายปี พ.ศ.2486 ซึ่งเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง เกิดคดีฆาตกรรมต่อเนื่องทั้งปริศนารอยสักห้าตำแหน่งที่ร่างของเหยื่อ คดีแรกที่พบคือเหตุฆาตกรรมเด็กหญิงวาด ที่บ้านบริเวณย่านวังหลัง คดีที่สองเกิดที่กุฎิคณะ 11 วัดประยุรวงศาวาส พระมหาสุชีพฤกทำร้ายไม่ถึงกับเสียชีวิต แต่มีรอยสักที่ร่างกายห้าตำแหน่งเหมือนคดีแรก คดีที่สามที่ตำรวจพบคือนายลูชายสติไม่ดีเสียชีวิตเนื่องจากจมน้ำตายที่คลองโองอ่าง มีรอยสัก 5 ตำแหน่งเช่นกัน แต่สุดท้ายตำรวจพบว่าการตายของนายลูเกิดก่อนเหตุการณ์อื่น คดีที่สี่คือนายศักดิ์ถูกฆ่าหั่นศพและเผาที่ร้านขนมกุฎิเงินบ้านเนื่องนวนที่แพรงนรา โดยมีรอยสัก 5 แห่งเช่นกัน และคดีสุดท้ายคือเหตุฆาตกรรมนายอำซึ่งถูกแขวนคอในบ้านแถววังเดิม โดยมีรอยสัก 5 แห่งเช่นเดียวกับรายอื่น จากเหตุการณ์แรกที่เกิดในท้องที่บางกอกน้อย ทำให้นายตำรวจจากสถานีตำรวจบางกอกน้อยเป็นผู้รับผิดชอบคดี โดยมีสารวัตรเวทวงศ์เป็นหัวหน้าชุดสืบสวน แต่รอยสักดังกล่าวเป็นปริศนาที่ตำรวจไม่สามารถตีความได้กระทั่งพะนอนิจรยาของสารวัตรเวทวงศ์อาสาเข้ามาช่วยสืบคดีเนื่องจากเธอมีความรู้ด้านอักษรศาสตร์ ทำให้เห็นว่ารอยสักบนร่างเหยื่อทั้งห้าคือโคลงกลบทที่มีการวางรูปเป็นห้าเหลี่ยมตรงกับสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมทั้งหมดที่โยงกันเป็นรูปห้าเหลี่ยมโดยมีวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามหรือวัดโพธิ์เป็นศูนย์กลาง ลักษณะการสร้างปริศนาคล้ายกับโคลงกลบทที่วัดโพธิ์ทำให้ตำรวจเข้าใจว่าพระเพ็ญซึ่งเคยอาศัยอยู่ที่วัดโพธิ์คือฆาตกรแต่เมื่อพระเพ็ญทราบเหตุฆาตกรรมและตีปริศนารอยสักและสถานที่เกิดเหตุได้ก็ทราบว่แท้ที่จริงแล้วผู้ก่อให้เกิดเหตุฆาตกรรมคือพะนอนิจที่อาฆาตแค้นพระเพ็ญเนื่องจาก

พ่อแท้ ๆ ของพระนอนิจถูกจับในข้อหากบฏบรรพชเมื่อสิบปีก่อนเพราะถูกพระเพ็ญซึ่งเป็นตำรวจในขณะนั้นใส่ร้ายทำให้เธอต้องมาเป็นลูกเลี้ยงของเดชนายแพทย์ประจำโรงพยาบาลศิริราชที่ภายนอกดูเป็นพ่อเลี้ยงที่น่ายกย่องแต่ความจริงเขาข่มขืนเธอเรื่อยมาเพื่อแลกกับค่าเทอมในมหาวิทยาลัย พระนอนิจคิดแผนการแก้แค้นโดยใส่ความพระเพ็ญและหมอบเตชว่าเป็นผู้ร้าย เริ่มต้นจากอุบัติเหตุที่นายลูกชายสติไม่เต็มจมน้ำตายที่คลองโง่งอ่าง จึงวางแผนก่อเหตุฆาตกรรมต่อเนื่องในสถานที่ต่าง ๆ ตามผังโคลงกลบทที่คิดขึ้นโดยให้มีศูนย์กลางอยู่ที่วัดโพธิ์ และมีนายกัลลาลูกน้องเก่าเป็นผู้ลงมือก่อเหตุ พระเพ็ญพยายามแก้ไขโดยยอมรับเอาความผิดทั้งหมดและไม่ให้หมอบเตชต้องถูกใส่ความทำให้พระนอนิจผิดหวังโกรธแค้นและจะสังหารพระเพ็ญแต่ปีนลั่นไปถูกเวทาศาสตร์สามีของเธอเสียชีวิต พระนอนิจจึงต้องใช้ชีวิตอยู่กับลูกและดูแลหมอบเตชซึ่งกลายเป็นอัมพาตจากการทิ้งระเบิดของฝ่ายสัมพันธมิตร

เรื่องย่อนิราศมหรณพ

ชาวเมินหรือเจ๊กเป็นกลุ่มชนลี้ลับที่อาศัยอยู่ในทะเลชายฝั่งตะวันออกของประเทศไทย ชาวเมินมีความสามารถในการกลายร่างเป็นคน และมีความสามารถพิเศษทางด้านการฟังและการส่งคลื่นเสียง คนเหล่านี้บางส่วนขึ้นมาอาศัยปะปนอยู่กับมนุษย์ในหน่วยงานต่าง ๆ ตามคำพยากรณ์ของเผ่าเมินระบุว่าท้องทะเลจะเกิดภัยพิบัติ ชาวเมินจึงส่งกลุ่มคนเข้ามาสืบหา “ศิลาสมุทร” แร่พิเศษของเผ่าเมินที่สมุทรภูได้พบขณะมาเยือนเมืองแกลงและได้นำกลับไปยังกรุงเทพฯ ซึ่งคาดว่าจะซ่อนอยู่ที่เขามอในวัดต่าง ๆ ที่มีการสร้างหรือบูรณะปฏิสังขรณ์ขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 ระหว่างนั้นเกิดเหตุฆาตกรรมชายชาวต่างชาติคนหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ด้วยวิธีการแปลกประหลาดซึ่งเป็นเวลาเดียวกับที่ศูนย์วิจัยคลื่นเสียงตรวจพบคลื่นเสียงแปลกประหลาดได้ เซลียงชาวเมินที่แฝงตัวเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในชลบุรีได้เข้ามาสืบสวนคดีนี้ และในเวลาใกล้เคียงกันยังเกิดเหตุประหลาดที่โรงพยาบาลประจำจังหวัด ซึ่งเซลล์ียงรู้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับพวกเมิน และเกี่ยวข้องกับบริษัทไทยโซติที่ทำธุรกิจพลังงานปิโตรเลียม มีกิจการเกี่ยวข้องกับน้ำมันอยู่ในจังหวัดชลบุรีและกรุงเทพฯ ที่ชาวเมินแฝงตัวเข้าไปทำงานอยู่ด้วย

ขณะเดียวกันที่กรุงเทพฯ ก็เกิดเหตุฆาตกรรมปริศนาต่อเนื่องในวัดที่มีเขามอ ซึ่งล้วนแต่เป็นวัดที่สร้างหรือบูรณะปฏิสังขรณ์ในสมัยรัชกาลที่ 3 ทั้งที่วัดนางนอง วัดพระยาท้าววรวิหาร วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ วัดประยุรวงศาวาส และที่สำคัญคือที่วัดเครือวัลย์ ซึ่งเป็นเหตุฆาตกรรมกัณฑ์ทายาทของตระกูลเจียรโชติเจ้าของบริษัทไทยโซติ การตายของทุกศพเป็นปริศนาเพราะสภาพศพด้านนอกทุกศพไม่มีรอยถูกทำร้ายใด ๆ แต่อวัยวะภายในกลับฉีกขาด และผู้ก่อเหตุทั้งปริศนาเป็นขบวนการน้ำมันและกองน้ำมันไว้ที่ข้าง ๆ ศพ เซลียงและ ดร.วอลเดนเจ้าของศูนย์วิจัยคลื่นเสียงที่ชลบุรีได้เข้ามาช่วยสืบคดีเพราะมีความเกี่ยวเนื่องกับเหตุฆาตกรรมที่ชลบุรีที่การตายมีลักษณะเดียวกัน ดร.วอลเดนสันนิษฐานว่าศพทั้งหมดได้รับผลกระทบจากคลื่นเสียงอินฟราซาวด์ ที่เป็นคลื่นเสียงจากธรรมชาติ เช่น

อุกกาบาตตก มีในสัตว์บางชนิดคือโลมา วาฬ หรือเกิดจากฝีมือมนุษย์เช่น เสียงเครื่องจักร การระเบิดทางอากาศ ระเบิดนิวเคลียร์ หากจงใจส่งคลื่นเสียงนี้ไปยังเป้าหมายเป้าหมายจะहुแตกตายทันที และสามารถกระแทกหัวใจให้หยุดเต้นได้ สัตว์ในเทพนิยายอย่างเงือกกับไซเรนก็ใช้หลักการเดียวกัน

การตายของกังหันอยู่ในความสนใจของกำมะหยี่น้องสาวของกังหันที่ไม่มีใครสนใจทั้งที่เธออยู่กับกังหันเป็นคนสุดท้าย เพราะความพิการหนวกและเป็นใบ้ แต่แท้จริงแล้วเธอกลับรับรู้เรื่องราว ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และกำลังสืบหาการตายของพี่ชาย โดยมีนุชาพี่เลี้ยงของเธอเป็นมือเป็นไม้ในการสืบเรื่องราว กำมะหยี่ปะติดปะต่อความจริงได้ว่าฆาตกรน่าจะเป็นมนุษย์พันธุ์พิเศษ ขณะเดียวกันสุพรรณชาวเมินที่ทำงานแฝงตัวอยู่ในบริษัทไทยโซติกก็พบว่าฆาตกรคือนุชาลูกสาวของเธอที่เกิดกับมนุษย์ ทำให้เธอไม่สามารถนำลูกไปเลี้ยงในดินแดนของเผ่าเมินได้เพราะนุชาไม่สามารถหายใจได้น้ำได้ และเผ่าเมินไม่ต้อนรับคนนอก แต่กลายเป็นว่านุชามีความสามารถพิเศษด้านการแปลงคลื่นเสียงที่เหนือกว่าชาวเมินทั่วไปซึ่งไม่มีใครรู้นอกจากนุชาเอง

นุชาต้องอาศัยอยู่บนบกที่ชลบุรีกับยายแก่ที่แม่ฝากให้เลี้ยงเธอ เธอมีรูปลักษณะเป็นปมด้อยจากปานขนาดใหญ่บนใบหน้า ทำให้มักถูกล้อเลียนและรังแกเสมอ จึงรู้สึกโกรธแค้นพันธุ์ของสุพรรณผู้เป็นแม่ที่ทำให้ต้องทิ้งเธอไปตั้งแต่ยังเล็ก และต้องการให้เผ่าเมินถูกเปิดโปง จึงก่อเหตุฆาตกรรมประหลาดคือการใช้คลื่นเสียงทำร้ายจนตาย และเลือกใช้สถานที่ก่อเหตุที่เกี่ยวข้องกับชาวเมิน เมื่อสุพรรณรู้ความจริงและรู้ถึงอันตรายของนุชา จึงตัดสินใจปลิดชีวิตนุชาพร้อมกับตัวเอง นุชาไม่ตายแต่อยู่ในอาการโคม่า ดร. วอลเดนนำตัวเธอไปทดลอง โดยกำมะหยี่หวังจะอาศัยการทดลองนี้ช่วยให้เธอหายจากความพิการ

เรื่องย่อห่มแดน

เมื่อเหรียญ อินไชยพันธุ์ นักธุรกิจใหญ่เจ้าของกิจการรีสอร์ท สปา ร้านอาหาร ร้านค้าปลีกย่อยที่มีสาขาอยู่ทั่วประเทศเสียชีวิต จึงมีการเปิดพินัยกรรมขึ้น ททรัพย์สินแทบทั้งหมดของเขายกให้กับการกุศล เหลือเพียงอุปกรณ์วาดภาพไม่กี่ชิ้นเป็นมรดกให้แดนเลทซ์ อินไชยพันธุ์ บุตรชายคนเดียวของเขาเท่านั้น แดนเลทซ์มีปัญหาเกี่ยวกับเหรียญเรื่องความฝันของเขาที่ไม่ตรงตามความประสงค์ของพ่อจึงกลายเป็นบาดแผลใหญ่ที่ยากจะสมาน แดนเลทซ์สงสัยเรื่องพินัยกรรมจึงเดินทางไปค้นหาสนหลังใหญ่ริมทะเลพัทธยาที่มีวิวด้านหลังเป็นปราสาทสังฆกรรมเพื่อสืบหาความจริงเรื่องพินัยกรรม แต่เขาพบเพียงสมุดจดบันทึกที่ของพ่อ และรูปถ่ายของหญิงสาวคนหนึ่ง เขาจึงออกตามหาเธอและตามหาหลักฐานอื่น ๆ ยิ่งที่ต่างๆ แต่เขาก็กลับถูกลอบทำร้ายหลายครั้ง ตั้งแต่ออกจาก คาหาสน์ เขาถูกสะกดรอยตามโดยคนหลายกลุ่ม หนึ่งในนั้นคือคนของกูรข่าภรรยาของเขาเพราะเป็นห่วง เขาเดินทางไปที่ต่าง ๆ เพื่อไขปริศนาที่พ่อทิ้งไว้ ทั้งรีสอร์ทเวียงอวค์ที่เขาจะมา วัดเขาชีจรรย์ บ้านคลองแห อุทยานแห่งชาติออบหลวง ระหว่างนั้นเขาถูกตามไล่ล่าและถูกลอบทำร้ายหลายครั้ง จนรู้ว่าสมิหลาแม่เลี้ยง

เป็นผู้บงการเรื่องทั้งหมด และขณะเดียวกันเขาก็พบความจริงเบื้องหลังเกี่ยวกับธุรกิจสีสอร์ตของครอบครัวว่าได้ที่ดินมาโดยไม่สุจริต เมื่อเขารู้ความจริงเกี่ยวกับเรื่องในอดีตทั้งหมด จึงวางมือจากธุรกิจของเวียงอวิศย์ ในขณะเดียวกัน กุรข่าภรรยาของแดนเลทซ์ได้พบความจริงว่า เหมียวไม่ได้ตายแต่จัดฉากว่าตนเองตายเพราะอยากเริ่มต้นชีวิตใหม่ แต่เธอไม่ได้บอกแดนเลทซ์และแนะนำให้เขาออกเดินทางไปพักผ่อนที่แม่ฮ่องสอนซึ่งทำให้เขาได้พบกับพ่อโดยที่ไม่รู้ความจริง

เรื่องย่อเปเรต

เพลงศิลปินหนุ่มรู้สึกล้มเหลวในชีวิตทั้งจากปัญหาการงาน รายได้ การทำตามความฝัน และความสัมพันธ์กับพี่ชายสาวคนรัก หรือแม้กระทั่งการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียมย่านถนนราชีวาสราชนครินทร์ก็ยังถูกผู้อาศัยข้างห้องส่งเสียงรบกวนโดยที่เขาทำอะไรไม่ได้ ทำให้เขาคิดฆ่าตัวตายแต่แล้วเขาหมดสติไปและฟื้นขึ้นมาในที่อื่นที่มีใช้ห้องพักของเขา มือเปื้อนเลือดและจำอะไรไม่ได้ จากนั้นจึงเดินทางกลับไปคอนโดมิเนียมและได้ทราบว่าผู้อาศัยข้างห้องถูกฆ่าตายโดยฆาตกรร่างสูงมโหฬารและมือใหญ่ยิ่งกว่าไบลานผิมนุษย์ หลังจากนั้นยังเกิดเหตุซ้ำรอยกับภรรยาของตัวจริงของห้องคอนโดมิเนียมที่เกิดเหตุฆาตกรรมซึ่งก่อนตายก็มีความขัดแย้งกับรังเพลิงตลอด เหตุเกิดในเวลากลางวันบนลานจอดรถ ผู้ก่อเหตุคือร่างประหลาดคล้ายเปรตซึ่งทุกคนต่างก็เห็น และรังเพลิงก็เห็นร่างเปรตของตัวเองจากเงาสะท้อนบนตึกเอ็มไพร์ทาวเวอร์ย่านช่องนนทรี เขาจึงพบว่าเขาเองคือผู้ก่อเหตุฆาตกรรมทั้งสองครั้ง

ในตอนแรกเขารู้สึกกลัวแต่เมื่อเขาอยู่กับเงาเปรตนานวันเข้าจากที่กลัวก็เริ่มรู้สึกว่ามันเป็นส่วนหนึ่งของเขา เขาอาศัยร่างเปรตในการระบายอารมณ์โกรธแค้นด้วยการจินตนาการว่าตนเองออกไปอาละวาดทุบทำลายอาคารสถานที่ต่าง ๆ ตั้งแต่ย่านช่องนนทรี จนถึงราชดำริ ปทุมวัน จนมาถึงเสาชิงช้าซึ่งเป็นบ้านเกิดของเขา และเมื่อเขารู้ว่ามีเพื่อนรุ่นน้องขโมยเพลงที่เคยทำวงด้วยกันสมัยมัธยมไปเป็นผลงานของตัวเอง เขากลายร่างเป็นเปรตไปอาละวาดสังหารมิตรระหว่างถ่ายทำมิวสิกวิดีโอเพลงที่สะพานพระราม 8 รังเพลิงยังอาศัยร่างเปรตสังหารคนรู้จักที่มีส่วนทำให้ชีวิตเขาล้มเหลว และพี่ชายแฟนสาวที่คบกันมาตั้งแต่มัธยม ซึ่งเขาพบว่าสาเหตุที่ทำให้เขาไม่สมหวังในการเป็นศิลปินคือพี่ชายที่ไปแสดงความคิดวิพากษ์วิจารณ์เพลงของเขาในยูทูบ สุดท้ายรังเพลิงหนีความวุ่นวายกลางกรุงไปที่บ้านเกิดแถวเสาชิงช้าและเชื่อว่าบ้านเกิดของเขานั้นเองที่ทำให้เขาต้องตกอยู่ความล้มเหลว เขาจึงตกลงใจที่จะฆ่าพ่อของเขาเพื่อกลับไปเป็นมนุษย์ปกติสักที

เรื่องย่อสิงพาดกลอน

หมวดไตรตรึงษ์ทราบข่าวการตายของหมวดเสือโคร่งเพื่อนรัก เขาจึงเดินทางมาที่บ้านหลาวซึ่งอยู่ในจังหวัดหนึ่งของภาคใต้เพื่อร่วมงานศพของเพื่อน เมื่อมาถึงบ้านหลาวเขาได้ทราบว่าเสือ

โคร่งตายขณะปลอมตัวไปสืบคดีที่ศาลเจ้าจิ้งท้ายตลาดบ้านหลาว เขาได้ย้อนความทรงจำวัยเด็กที่อาศัยอยู่ที่นั่นและเป็นเพื่อนเล่นกับเสือโคร่ง โดยเฉพาะสถานที่ที่เจอกันครั้งแรกอย่างศาลเจ้าจิ้งท้ายตลาดบ้านหลาวที่ต่อมาเขาเป็นผู้ก่อตั้ง เขาเดินทางมาที่สถานีตำรวจบ้านหลาวและพบกับหมวดสุรียันหนึ่งในอริเก่าสมัยวัยเยาว์ เมื่อทั้งคู่พบกันก็เริ่มโต้เถียงกันเรื่องการตายของเสือโคร่ง ซึ่งไตรตรึงษ์เชื่อว่าเป็นการฆาตกรรมมากกว่าอุบัติเหตุ พ.ต.อ.ป๋วยนัยตำรวจเจ้าของท้องที่จึงเชิญหมวดไตรเข้าไปคุยเรื่องคดี และเปิดประเด็นเรื่องฆาตกรรมต่อเนื่องที่บ้านหลาวขึ้น ทำให้ไตรตรึงษ์ทราบมาก่อนหน้านี้มีเหตุฆาตกรรมสยองหลายเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน

คดีแรกคือเหตุฆาตกรรมพยาบาลโรงพยาบาลประจำบ้านหลาวชื่อศรีบัว เหตุเกิดที่ดิเอ็มบีโฮเทล สภพศพถูกจามด้วยขวานแล้วจี้โคร่งแยกออกจากกัน คดีที่สองคือเหตุฆาตกรรมนายทศทิศเจ้าของคิวรธสองแถวประจำบ้านหลาว พบศพในบ้านของตนเองซึ่งอยู่หลังคิวรธสองแถวที่ตลาดบ้านหลาว สภพศพถูกฝังดินครึ่งท่อนอยู่ข้างตัวบ้าน ท่อนบนตั้งแต่เอวขึ้นมาโผล่พ้นผิวดิน เต็มไปด้วยบาดแผล อวัยวะฉีกขาด และไฟไหม้ คดีที่สามคือเหตุฆาตกรรมนายจเรณิกเลงคุมตลาดปลาพบศพจเรที่ศาลเจ้าจิ้งท้ายตลาดบ้านหลาว สภพศพเปลือยเปล่า ข้อมือและข้อเท้าทั้งสองข้างถูกล่ามโซ่ จัดให้ศพมีลักษณะยืนตั้ง ทั้งเนื้อทั้งตัวแห้งเหี่ยวและเต็มไปด้วยโลหิต และมีการจัดวางขึ้นเหนือรอบศพ คดีที่สี่คือหลี่แซหลานสาวของหมุยแซมมาเพียจิ้นฮ่อที่กำลังแผ่อำนาจในหลายจังหวัดทางภาคใต้ พบศพในเรือประมงของจเรสภาพศพศีรษะถูกทุบจนกะโหลกเล็ก จุดที่กะโหลกเปิดเป็นช่องคนร้ายนำถ่านระอุแดงอัดเข้าไป แม้ว่าหลี่แซจะเป็นศพที่สี่ที่พบแต่เป็นคดีแรกที่เกิดขึ้นในคดีฆาตกรรมต่อเนื่องครั้งนี้ พบศพบนทากาหญิงสาวชาวราคะลูกน้องของทวยหาญที่บริเวณสนามหญ้าที่บ้านของไตรตรึงษ์ที่บ้านหลาว

ไตรตรึงษ์ไปงานศพเสือโคร่งทำให้ทราบว่าเสือโคร่งยังไม่ตาย และเสือโคร่งเล่าให้ไตรตรึงษ์ทราบเกี่ยวกับคดีค้ำมนุษย์ชาวราคะที่เกิดขึ้นในบ้านหลาว และสารวัตรพรตต้องการเปิดโปงผู้อยู่เบื้องหลังจึงวางแผนสังหารผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ตำรวจสืบสวนโยงไปถึงผู้มีอิทธิพลใหญ่ที่อยู่เบื้องหลังธุรกิจผิดกฎหมายในบ้านหลาว เขาร่วมมือกับเบญญาหญิงชาวราคะที่รอดพ้นจากการค้ามนุษย์และถูกฆ่าปิดปาก สารวัตรพรตวางแผนเผาตัวเองที่โกดังน้ำมันเถื่อนกลางสวนยางพาราซึ่งใช้เป็นที่แหล่งพักชาวราคะก่อนส่งไปค้ำมนุษย์ ส่วนเบญญาพาตัวเองไปเป็นภรรยานายทศทิศเพื่อสืบข่าวและหาวิธีเข้าถึงเหยื่อและเริ่มลงมือสังหารเหยื่อแต่ละคนให้มากที่สุดโดยเลือกสถานที่เกิดเหตุที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีอิทธิพลใหญ่ที่อยู่เบื้องหลัง ท้ายที่สุดจากเหตุการณ์ฆาตกรรมทั้งหมดรวมถึงครั้งหลังสุดเกิดเหตุที่ภรรยาของครอบครัวของไตรตรึงษ์เอง และไตรตรึงษ์ก็ถูกจับตัวไปเพื่อสังหารด้วย ทำให้เขาค้นพบว่าธุรกิจผิดกฎหมายในชุมชน คือ ตลาดบ้านหลาว ศาลเจ้าจิ้งท้ายตลาดหลาว โรงพยาบาลประจำจังหวัด โรงแรมดิเอ็มบีโฮเทล ตลาดปลา เรือประมง คิวรธสองแถวที่ตลาดหลาว

มีการทำธุรกิจผิดกฎหมายเช่นโกดังน้ำมันเถื่อนที่ซ่อนอยู่ในสวนยางพาราหรือคฤหาสน์บ้านพักอาศัย เผยให้เห็นว่าเบื้องหลังธุรกิจผิดกฎหมายในบ้านหลวงคือพ่อค้าที่รวยและพี่ชายของไตรตรึงษ์เอง

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชุนิยาย

อาชุนิยาย หรือ crime story เริ่มเป็นที่รู้จักในวงวรรณกรรมไทยในฐานะเรื่องนักสืบ หรือ detective story สุพรรณิ วราทร (2519) ได้ศึกษาประวัตินวนิยายในไทยไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทยตั้งแต่สมัยเริ่มแรกถึง พ.ศ. 2475 โดยจำแนกนวนิยายที่เกิดขึ้นในสมัยแรกที่ไทยรับอิทธิพลวรรณกรรมร้อยแก้วจากต่างประเทศออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะเนื้อหาและได้แปลคำภาษาอังกฤษคำว่า "Detective Story" เป็นคำไทยว่า "อาชุนิยาย" ซึ่งต่อมาราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติคำว่า "เรื่องสืบสวน" ขึ้นใช้แทน "Detective Story" หมายถึง... พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2552, น.129) นิยาม "อาชุนิยาย" ไว้ว่า

นวนิยายหรือเรื่องสั้นประเภทลึกลับ โดยมากเกี่ยวกับการฆาตกรรมซึ่งคลี่คลายด้วยฝีมือของนักสืบ องค์ประกอบพื้นฐานของเรื่องนักสืบ ได้แก่ อาชุนิยายที่ยังไม่คลี่คลาย ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ที่มักไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่ฉลาด นักสืบซึ่งมักเป็นผู้มีพฤติกรรมแปลก ๆ ผู้ช่วยนักสืบซึ่งจะช่วยสืบสวนข้อสงสัยและเงื่อนไขบางประการที่ชวนติดตาม ผู้ต้องสงสัยซึ่งเหตุการณ์มัดตัวว่าเป็นผู้กระทำผิด และการแก้ปมปัญหาที่น่าตื่นเต้นและไม่มีใครคาดคิด ซึ่งนักสืบจะเป็นผู้เปิดเผยวิธีที่เขาค้นพบผู้กระทำผิด เรื่องนักสืบที่ดีต้องเป็นเรื่องที่สามารถคลี่คลายปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล

อย่างไรก็ตามในไทย "เรื่องสืบสวน" และ "อาชุนิยาย" มักใช้ทดแทนกันได้ดังที่วนิดา บำรุงไทย (2544, น.65) มองว่า "อาชุนิยาย" (Crime Story) มีลักษณะร่วมกับนวนิยายสืบสวน "Detective Novel" โดยอธิบายว่าเป็นนวนิยายสืบสวนหมายถึงนวนิยายที่มีเนื้อหาสาระสำคัญเกี่ยวกับความพยายามของผู้เชี่ยวชาญในการสืบสวน เช่น ตำรวจ นักสืบทั้งที่เป็นนักสืบอาชีพและนักสืบพลอยศักดิ์ที่คลี่คลายปมคดีอาชุนิยายเพื่อสืบหาตัวอาชุนิการ และโดยเหตุที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอาชุนิการณนี้เอง บางทีจึงจัดรวมเข้ากับนวนิยายที่เรียกว่า อาชุนิยายหรือนวนิยายอาชุนิการ (Crime Story) และไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา (2553, 17) สรุปนิยามของอาชุนิยายว่าเป็นเรื่องประเภทนักสืบที่บรรยายถึงเหตุปริศนา ลึกลับที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชุนิการ โดยเฉพาะมุ่งประเด็นการฆาตกรรมซึ่งไม่ทราบตัวคนร้ายที่ก่อเหตุ จึงตกเป็นหน้าที่ของนักสืบที่มี

ความสามารถ มีไหวพริบฉลาดหลักแหลมเข้าสืบสาวความลึกกลับของคติชาตกรรมผ่านการสืบสวน รวบรวมข้อมูลการสอบปากคำพยานบุคคล ตลอดจนวัตถุในที่เกิดเหตุ ผลการสืบสวนจะนำไปสู่การ จับกุมผู้กระทำความผิดในที่สุด

จากคำนิยามข้างต้นสามารถสรุปความหมายของ “อาชญุนิยาย” ได้ว่าเป็นประเภทนวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสืบหาความจริงในคดีชาตกรรม มีเรื่องราวต่าง ๆ ที่ลึกกลับ และมีเงื่อนไขต่าง ๆ มีการคลี่คลายคดีโดยนักสืบ ซึ่งมีได้ระบุแน่ชัดว่าผู้สืบคดีจะต้องเป็นตำรวจหรือนักสืบเสมอไป การคลี่คลายปมคดีต่าง ๆ จะอาศัยร่องรอยหรือเงื่อนไขที่มีอยู่ โครงเรื่องส่วนใหญ่ในอาชญุนิยายมักจะเป็นเรื่องราวเหตุการณ์ ที่ตัวละครตายอย่างมีเงื่อนไขน่าสงสัยจึงต้องสืบสวนหาความจริง ในตอนท้ายข้อสงสัยทั้งหมดจะคลี่คลาย ทราบว่าใครคือฆาตกร ทราบเหตุจูงใจ และการวางแผนชาตกรรม ความน่าตื่นเต้นคือขั้นตอนระหว่างการสืบสวนขยายผลของผู้คลี่คลายคดี และนักสืบต้องมีความสามารถ มีไหวพริบฉลาดหลักแหลมเพื่อเข้าสืบสาวความลึกกลับของคดีชาตกรรมผ่านการสืบสวนรวบรวมข้อมูล จนไขคดีปริศนาได้ในที่สุด

อาชญุนิยายเกิดขึ้นในประเทศตะวันตกเป็นเวลาช้านานและได้รับความนิยมเรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน ในระดับมหาวิทยาลัยมีการวิจัยอย่างจริงจัง มีการนำศาสตร์แขนงต่าง ๆ ทั้งจิตวิทยา สังคมวิทยา อาชญวิทยา มาศึกษาอาชญุนิยาย ส่วนในประเทศไทยอาชญุนิยายมีการศึกษาอย่างหลากหลายมากขึ้นตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา ในที่นี้ยกตัวอย่างบางเรื่องที่ศึกษาของนักเขียนอื่น เพื่อให้ได้มีการศึกษาอาชญุนิยายในไทยแต่ไม่มากนัก ได้แก่

เพ็ญวิสา วัฒนปรีชานนท์ (2550) ได้ศึกษากลวิธีการประพันธ์นิยายสืบสวนสอบสวนของกึ่งฉัตร โดยวิเคราะห์นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของกึ่งฉัตรในระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 – 2549 จำนวน 12 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่านวนิยายสืบสวนสอบสวนของกึ่งฉัตรนำเสนอปมอาชญากรรมที่หลากหลาย มีคุณค่าในฐานะเป็นนวนิยายในแนวสืบสวนสอบสวนอย่างครบถ้วน กล่าวคือ ทุกเรื่องจะนำเสนอปมอาชญากรรมที่หลากหลาย เช่น คดีฆ่าข่มขืน คดีลอบยิง คดีวางระเบิด คดีวางยาพิษ คดีชาตกรรม การค้าโสเภณี การค้ายาเสพติด เป็นต้น ในด้านการสร้างตัวละคร กึ่งฉัตรได้สร้างตัวละครที่เป็นบุคคลทั่วไปมีอาชีพที่หลากหลายให้มีบทบาทใน การเข้าไปสืบค้นข้อมูลได้อย่างสมจริง บางเรื่องก็นำเสนอตัวละครที่มีบุคลิกลักษณะที่แปลกกว่าคนธรรมดาหรือมีความ สามารถพิเศษเหนือมนุษย์ ตลอดจนบางเรื่องก็มีวิญญาณของผู้ถูกฆาตกรรมเข้ามามีบทบาทด้วย ทำให้ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้มากขึ้น นอกจากนี้แล้วกึ่งฉัตรมักนำเสนอแนวคิดที่มีความหลากหลายและมีสารประโยชน์ไว้ ในตัวเรื่อง ได้แก่ แนวคิดด้านการทำงาน ความรัก ครอบครัว การเมือง ปัญหา

สังคม ที่น่าสังเกตคือทุกเรื่องจะสรุปความคิดท้ายเรื่องได้ว่าคนที่กระทำผิดหรือ ทุจริตจะต้องได้รับโทษ เช่น เสียชีวิต เสียสติ หรือถูกจับดำเนินคดีตามกฎหมาย

ไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา (2553) ได้ศึกษาลักษณะเด่นของอาชุนิยายของวสิษฐ เดชกุญชร ในด้านลักษณะแนวเรื่อง แนวคิดของเรื่อง การสร้างเรื่อง และกลวิธีการประพันธ์ ผลการศึกษาพบว่าในด้านลักษณะแนวเรื่องในการจำแนกตามลักษณะของเรื่องเล่าอาชุนิยายของวสิษฐ จำแนกเป็น 2 ประเภทคือนวนิยายมีดกับนวนิยายระทึกขวัญ ลักษณะเด่นด้านแนวคิดของเรื่อง ปรากฏ 2 ประการคือแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ คือถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกระบวนการยุติธรรม ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับต้นเหตุแห่งอาชญากรรม คือปัจจัยด้านการเงินและอำนาจ ส่วนลักษณะเด่นด้านการสร้างเรื่องพบลักษณะเด่น 3 ประการคือ การใช้ยาเสพติดเป็นอาชญากรรมหลักของเรื่อง การใช้องค์การอาชญากรรมเป็นรูปแบบอาชญากรรมในเรื่อง และการนำพุทธศาสนามาใช้ในการปฏิบัติงาน ลักษณะเด่นด้านกลวิธีการประพันธ์พบ 5 ประการคือ กลวิธีการตั้งชื่อเรื่อง การร้อยเรื่องด้วยความรัก การใช้โครงเรื่องแบบ Freytag Pyramid การพัฒนาทัศนคติและพฤติกรรมของตัวละครเอก และการสร้างความสมจริง

จากการศึกษาคำนิยามและเอกสารและงานวิจัยข้างต้นทำให้เห็นว่าอาชุนิยายของปราปต์มีลักษณะเดียวกับนิยามของงานเขียนประเภทอาชุนิยาย และมีผู้ศึกษาอาชุนิยายในด้านกลวิธีการประพันธ์และศึกษาลักษณะเด่นของอาชุนิยายดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาลักษณะและกลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชุนิยายของปราปต์

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชุนิยายของปราปต์

อาชุนิยายของปราปต์มีผู้ศึกษาอย่างหลากหลาย มีการนำศาสตร์แขนงต่าง ๆ ทั้ง จิตวิทยา สังคมวิทยา วัฒนธรรมประชานิยม และอาชญวิทยา มาศึกษา งานวิจัยอยู่ในช่วงปีพ.ศ. 2559 ถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เรื่องกาหลมหรทึกและอาชุนิยายเรื่องอื่น ๆ ของปราปต์ได้รับการตีพิมพ์และได้รับความนิยม ดังนี้

สายวรุณ สุนทโรทก (2560) ได้ศึกษาเรื่องนิติวิทยาศาสตร์ในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน เรื่องกาหลมหรทึกและรหัสลับดาวินชี โดยศึกษานวนิยายเรื่องกาหลมหรทึกของปราปต์และรหัสลับดาวินชีของแดน บราวน์ ฉบับแปลของอรดี สุวรรณโกมล เปรียบเทียบความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์และลักษณะเด่นของการสืบสวนสอบสวนในการประพันธ์นวนิยายทั้งสองเรื่อง ผล

การศึกษาพบว่าในเรื่องกาหลมหรทึกเมื่อความจริงถูกเผยออกมาในตอนท้ายเรื่องผู้อ่านได้รู้ ความลับของตัวละครมากกว่าตัวละครอื่นในเรื่อง ส่วนเรื่องรหัสลับดาวินชี ผู้อ่านได้รู้ ความจริงพร้อมกับนักสืบและจบลงท้ายด้วยผู้กระทำความผิดถูกลงโทษตามกฎหมาย ในขณะที่เรื่องกาหลมหรทึก ฆาตกรรอดพ้นจากเงื้อมมือของกฎหมายแต่ได้รับผลจากกฎแห่งกรรมไปตลอดชีวิต นวนิยายทั้งสองเรื่องยังมีประเด็นสำคัญจากการฆาตกรรมคือการเขียนสัญลักษณ์ หรือรอยสักไว้บนร่างของเหยื่อเพื่อให้นักสืบหรือตำรวจไขปริศนา นำไปสู่แรงจูงใจของคนร้าย สัญลักษณ์ที่ปรากฏบนตัวของเหยื่อในเรื่องรหัสลับดาวินชีไปปรากฏในการวางแผนที่ สถานที่เกิดเหตุเป็นรูปเพนทาแกรม หรือดาวห้าแฉกแสดงถึงอิทธิพลที่เรื่องรหัสลับดาวินชีมีต่อเรื่องกาหลมหรทึก

อภิสิทธิ์ เกษมผลกุล (2561) ศึกษาวิเคราะห์นิราศมหรณพในโครงการสรรพศิลป์เสวนานิราศเมืองแก่งสุ่นิราศมหรณพ ขาดิภพวรรณกรรม ความสัมพันธ์ข้ามเวลา และปริศนาราชการลับของสุนทรภู่ ได้ศึกษานิราศมหรณพ ใน 4 ประเด็น คือภูมิหลังของนิราศเมืองแก่งของสุนทรภู่และนิราศมหรณพของปราปต์ ขาดิภพของวรรณกรรมกับกลวิธีของนักเขียน ความสัมพันธ์ข้ามเวลา: การสร้าง ‘ความจริง’ ให้ประวัติศาสตร์ในนิยาย และการไขปริศนาราชการลับของสุนทรภู่ ประเด็นเรื่องภูมิหลังของนิราศเมืองแก่งของสุนทรภู่และนิราศมหรณพของปราปต์

นอกจากนั้นธงชัย แซ่เจี๋ย (2562ข) ยังศึกษาอาชุนิยายเรื่องห่มแดนของปราปต์ โดยศึกษาในฐานะนวนิยายสืบสวนสอบสวนตามคตินิยมสมัยใหม่ บันเทิงคดีสืบสวนสอบสวนไทยเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีชนบ การเขียนเฉพาะอันเป็นแนวทางให้นักเขียนได้ยึดถือปฏิบัติแต่อย่างไรก็ตาม นักเขียนได้พยายามสร้างความแปลกใหม่ด้วยการไม่ดำเนินรอยตามชนบเพื่อให้เรื่องนั้น “แหวก” ออกไปจนเกิดความโดดเด่น ทั้งยังสอดคล้องกับกลวิธีการเขียนแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกวรรณกรรมนวนิยายเรื่อง และในบทความเรื่อง “จากเรื่อง กาหลมหรทึก สู่ ลิงพาดกลอน: จักรวาลคู่ขนานกับการฉวยใช้วัฒนธรรมวาทะของนักเขียน” ของธงชัย แซ่เจี๋ย (2562ก) ผู้เขียนศึกษาเรื่องกาหลมหรทึกและลิงพาดกลอน โดยเสนอว่าลิงพาดกลอน เป็นผลจากการฉวยใช้ตัวบทในวัฒนธรรมวาทะของปราปต์ เนื่องจากการดัดแปลงกาหลมหรทึก ฉบับนวนิยายเป็นฉบับละครส่งผลให้เกิดกระแส “คู่จิ้น” ในโลกออนไลน์ ปราปต์จึงได้นำกระแสดังกล่าวมาสร้างขึ้นเป็นนวนิยายเรื่องใหม่โดยใช้กลวิธีการเขียนแบบจักรวาลคู่ขนานในวัฒนธรรมแฟนฟิกและวัฒนธรรมวาทะด้วย

ส่วนสุรเดช โชติอุดมพันธ์ (2562) ได้ศึกษาไว้ในบทความเรื่องกรณีศึกษา: กรุงเทพฯจากมุมมองภูมิวิจารณ์ โดยเปรียบเทียบกาหลมหรทึกกับเรื่อง *Bangkok Eight* ของจอห์น เบอร์เดตต์ (John Burdett) นักเขียนชาวอังกฤษ โดยเสนอว่ากรุงเทพมหานครในกาหลมหรทึกของปราปต์เป็น

มุมมองของคนในท้องถิ่น ประเด็นสำคัญของเรื่องจึงผูกพันกับสถานที่อย่างสถานที่กำเนิดหรือ “บ้าน” ของเหยื่อและผู้เกี่ยวข้องกับเหยื่อซึ่งส่งผลต่อการตีความปริศนาฆาตกรรม สถานที่จึงไม่ใช่เพียงสิ่งที่หล่อหลอมนิสัยของตัวละคร หากแต่เป็นตัวบทที่สำคัญในการไขปริศนาต่างกับกรุงเทพฯ ใน *Bangkok Eight* ของจอห์น เบอร์เดตต์ ซึ่งเป็นมุมมองจากสายตาของคนนอก นอกจากนี้การที่ปรাপต์เป็นคนไทยเชื้อสายจีนและเติบโตในย่านคนจีนตั้งแต่กำเนิด ทำให้สถานที่ต่าง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับความเป็นไทยผสมจีน เช่น วัดโพธิ์ ที่มีสถาปัตยกรรมแบบไทยผสมจีนและมีตุ๊กตาสีจีนวางกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของวัด และย่านสำเพ็งหรือสามแพร่งที่ประกอบด้วยแพร่งภูธร แพร่งนรา และแพร่งสรรพศาสตร์ เป็นชุมชนของชาวจีนตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 (สุรเดช โชติอุดมพันธ์ 2562, น.165 – 171)

จากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าอาชญาวิทยาของปรাপต์ได้รับความสนใจมีผู้ศึกษาโดยนำศาสตร์แขนงต่าง ๆ ทั้งจิตวิทยา สังคมวิทยา วัฒนธรรมประชานิยม อาชญวิทยา และภูมิวิจารณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษางานวิจัยทั้ง 4 ประเด็น ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญาวิทยา

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฉากและสถานที่ในวรรณกรรม

ฉากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องสั้นและนวนิยาย ฉากไม่ใช่เป็นแต่สิ่งแวดล้อมภายนอกของตัวละครเท่านั้น แต่ยังมีความสัมพันธ์และมีความหมายต่อภาวะจิตใจของตัวละครอีกด้วย เช่น ข้าวของเครื่องใช้บางอย่างของตัวละคร อาจหมายถึงภาวะจิตใจและตัวตนของเจ้าของหรือสภาพจิตทัศน์และภูมิประเทศที่สวยงาม อาจแสดงถึงความสุข ความสมหวังของตัวเอง สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นในเรื่อง ในวงวิชาการมีการศึกษาฉากและสถานที่ในวรรณกรรมจำนวนมาก ในที่นี้จะยกบางเรื่องที่แสดงให้เห็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ในนวนิยายและฉากในนวนิยาย ดังนี้

รัชนิกร รัชตรตระกูล (2549) ศึกษาวิเคราะห์ที่มาของฉาก และบทบาทของฉากในจินตนิยายของแก้วแก้ว ฉากในจินตนิยายของแก้วแก้วทั้ง 13 เรื่อง แบ่งตามที่มาของฉากได้ 4 ประเภท คือ ฉากที่มาจากสถานที่จริง ฉากที่มาจากหลักฐานประวัติศาสตร์ ฉากที่มาจากความเชื่อหรือนรก-สวรรค์ และฉากที่มาจากวรรณคดี ก็เพื่อให้ฉากจินตนิยายเป็นฉากพิเศษ เป็นดินแดนในความฝัน สอดคล้องกับเรื่องจินตนิยายที่เป็นเรื่องของจินตนาการ ฉากของจินตนิยายมีบทบาท 2 ประการ ประการแรกคือบทบาทในการเสริมความสมจริง ผู้เขียนได้ใช้ฉากสถานที่ ฉากบรรยากาศ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือที่ตัวละครเหนือธรรมชาติ เหตุการณ์เหนือธรรมชาติ และของวิเศษจะปรากฏขึ้นหรือมีอยู่ได้ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าเป็นไปได้ที่ส่วนประกอบเหนือธรรมชาติจะปรากฏขึ้นในจินตนิยาย

นอกจากนี้ รัชนิกร รัชตรตระกูล (2561) ยังศึกษาการสร้างฉากจากวรรณคดีไทยเป็นนวนิยายของพงศกร โดยอยู่ในหัวข้อแรกคือการนำวรรณคดีไทยมาประกอบสร้างเป็นนวนิยายของพงศกร ผลการศึกษาพบว่าการสร้างฉากจากวรรณคดีไทยของพงศกรมีสองลักษณะ ลักษณะแรกคือการอ้างอิงข้อความจากวรรณคดีมาใช้แทนบทพรรณนาฉาก ปรากฏอย่างเด่นชัดในเรื่องมณีแดนสรวงที่พงศกรยกข้อความจากไตรภูมิภามาเพื่อพรรณนาฉากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ซึ่งเป็นที่อยู่ของรัศมิชโลธรตัวละครเอก หรือฉากป่าหิมพานต์ซึ่งเป็นสถานที่ที่รัศมิชโลธรถูกอสูรจับไปขังไว้ ลักษณะที่สองคือผู้เขียนอ้างอิงชื่อสถานที่จากวรรณคดีแล้วสร้างรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ เพิ่มเติม เช่น เกาะกาวันในบุรพาภิรมปรา อุดตกรูทวิปในลูกไม้ลายสนธยา และยังได้ยกเนื้อความจากพระอภัยมณีที่กล่าวถึงเกาะกาวันมาประกอบในนวนิยายด้วย

วิภาพ ศัญทัพ (2547) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ฉากต้นตอในนวนิยายสยองขวัญของจินตวิรุ วิวัธน์ โดยศึกษาโดยศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบและกลวิธีการสร้างฉากต้นตอสำคัญรวมถึงแนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายสยองขวัญของจินตวิรุ วิวัธน์ ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบที่จินตวิรุ วิวัธน์ ใช้ในการสร้างฉากต้นตอสำคัญคือความขัดแย้งระหว่างตัวเอกกับคู่กรณี การคลี่คลายปริศนา และจบเรื่อง การสร้างลักษณะตัวละครและวัตถุสำคัญ สถานที่และเวลา และการใช้เรื่องราวในวรรณกรรม การใช้สถานที่ในนวนิยายสยองขวัญของจินตวิรุ วิวัธน์ ช่วยสร้างบรรยากาศต้นตอ เร้นลับ สร้างความสมจริง และความตึงเครียดของตัวละคร มีหลายลักษณะได้แก่ สถานที่ที่เป็นบ้าน หอคอย และห้องลับ สถานที่ในประวัติศาสตร์ สถานที่ในต่างประเทศ สถานที่ต่างมิติต่างภพ สถานที่สมมติ สถานที่พิศดาร

วัลยา วิวัฒน์ศร (2541) ได้วิจัยเรื่องมิติสถานที่ในนวนิยายของฟรอนซ์วอร์ โมริยัค” ในช่วงค.ศ. 1922-1941 ศึกษานวนิยาย 14 เรื่อง และเรื่องสั้น 7 เรื่อง เป็นผลงานช่วงที่โมริยัคได้รับรางวัลโนเบล ในการวิจัย วัลยา วิวัฒน์ศรได้อธิบายถึงแนวทางการศึกษาสถานที่ในวรรณกรรมว่า การศึกษาอย่างมีเอกภาพนั้นสามารถศึกษานวนิยายหลาย ๆ เล่มของนักเขียนคนเดียว ถ้านักเขียนใช้สถานที่เดียวกัน อาจสันนิษฐานได้ว่าเรื่องเกิดในท้องถิ่นเดียวกัน ซึ่งความหมายครอบคลุมไปถึงภูมิประเทศ ชีวิตความเป็นอยู่ ความรู้สึกนึกคิดและวัฒนธรรมประเพณีว่าเป็นเช่นเดียวกัน การศึกษานวนิยายจำนวนมากของนักเขียนคนหนึ่งซึ่งแต่งให้เรื่องเกิดในบริบทสถานที่เดียวกันเช่นนี้ น่าจะให้ผลการศึกษาที่ลุ่มลึก สมบูรณ์ มีความเป็นระบบและอาจก่อให้เกิดความคิดอันจะเป็นพื้นฐานต่อการสร้างทฤษฎีการศึกษามิติสถานที่ในเรื่องแต่งได้ ส่วนการศึกษามิติสถานที่ขึ้นอยู่กับกลวิธีของนักประพันธ์แต่ละคนซึ่งใช้ไม่เหมือนกัน และในนักประพันธ์คนเดียวก็ให้ความสำคัญไม่เท่ากันในแต่ละเรื่อง

เขาแต่ง เพราะยอมขึ้นอยู่กับการวางโครงเรื่องและเนื้อเรื่องว่าเรื่องนั้น ๆ จะเน้นใช้องค์ประกอบหลักใดของนวนิยายจึงจะแสดงสารของนักประพันธ์ได้เด่นชัด

ผลการศึกษาพบว่าสถานที่สำคัญในนวนิยายแทบจะทุกเรื่องของโมริยัคคือ แคว้นลองด์ (les Landes) และเมืองบอร์โดซ์ (Bordeaux) อันเป็นถิ่นบ้านเกิดของเขาเอง เป็นสถานที่ที่เขาได้ผ่านวัยเด็กและศึกษาจนจบชั้นมัธยม สถานที่สำคัญรองลงมาคือเมืองปารีสซึ่งโมริยัคได้ไปศึกษาต่อในวัยหนุ่มและใช้ชีวิตแต่งงานในฐานะนักเขียนและนักหนังสือพิมพ์ ในการศึกษาเรื่องมิติสถานที่นั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถานที่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ของนวนิยาย อันได้แก่ตัวละคร โครงเรื่องและมิติเวลา จึงจะทำให้เห็นบทบาทและหน้าที่ของสถานที่ของนวนิยายเรื่องนั้น ๆ ได้ครบถ้วน

โมริยัคทำให้แคว้นลองด์มีสถานเทียบเท่ากับเอกภาพของสถานที่ในนวนิยายแทบทุกเรื่องของเขา การกระทำของตัวละครเกิดขึ้นในแคว้นลองด์ เพราะลองด์เหมาะแก่การเสนอภาพสังคมในที่นี้คือ ภาพสังคมของชนชั้นกลางต่างจังหวัดซึ่งผูกพันกับพื้นดินอย่างแนบแน่น ภาพสังคมนี้ย่อมรวมถึงภาพชีวิตและลักษณะนิสัยของผู้คนในสังคมนั้น และการที่โมริยัคมีพื้นเพจากแคว้นลองด์นี้ทำให้พื้นดินนี้มีส่วนสำคัญในการสร้างท่วงทำนองการเขียนของเขา สำหรับโมริยัคแคว้นลองด์เป็นทั้งแผ่นดินแม่ที่เขารักและແຫຼ່ງ เป็นแหล่งกำเนิดศิลปะการประพันธ์ของเขา เป็นความขัดแย้งในจิตใจของโมริยัคในฐานะคริสต์ศาสนิกชน ฉะนั้นมิติสถานที่จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในงานประพันธ์ของโมริยัค ทำให้องค์ประกอบอื่น ๆ ได้แก่ มิติเวลา ตัวละครและโครงเรื่องมีความหมายเด่นชัดตามมา อาจกล่าวได้ว่าถ้าตัดแคว้นลองด์ออกไปจากงานของโมริยัคแล้ว องค์ประกอบ ๆ ก็คงจะล้มระเนระนาด ไม่อาจประกอบขึ้นเป็นงานสร้างสรรค์ได้

ในหัวข้อเส้นทางและสถานที่ฆาตกรรม วลัยยาได้ศึกษานวนิยายแนวฆาตกรรมของโมริยัคเรื่อง Les Anges Noirs (2541, น.51-55) ที่มีฉากฆาตกรรมอย่างละเอียด ตั้งแต่การวางแผนฆ่าและการปกปิดร่องรอย ดังละครกาเบรียลลอคตัวละครอลีนมาฆ่าบริเวณเนินทรายสูงใกล้สถานีรถไฟตำบลแซงค์ แซมฟอเรียง (หรือตำบลลิโอมาดินในเรื่อง) เส้นทางฆาตกรรมเริ่มจากสถานีรถไฟตำบลแซงค์ โรงเลื่อยไม้ และเนินทรายสูงหรือลา รอส ที่เบื้องล่างเป็นลำธารเลอ บาลียง ซึ่งสถานที่ในนวนิยายเรื่องนี้ตามเส้นทางฆาตกรรมจะเทียบได้กับสถานที่จริงคือตำบลแซงค์ แซมฟอเรียง ประเทศฝรั่งเศส หากดูจากแผนที่ และตำบลแซงค์ แซมฟอเรียงยังเป็นหนึ่งในที่อยู่อาศัยของตระกูลโมริยัคผู้เขียนและภรรยาที่ตั้งของคฤหาสน์ในสถานที่จริงสอดคล้องกับฉากฆาตกรรมในเรื่อง

งานวิจัยของวลัยยา วิวัฒน์ศร เป็นแนวทางที่ทำให้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากสถานที่ในอาชญากรรมของปราชญ์ทั้งห้าเล่ม ดังที่วลัยยาเสนอแนะว่าสามารถศึกษานวนิยายหลาย ๆ เล่มของนักเขียนคนเดียว เนื่องจากนักประพันธ์คนเดียวก็ให้ความสำคัญแก่สถานที่ไม่เท่ากันในแต่ละเรื่องที่เขาแต่ง

แม้จะใช้สถานที่เดียวกันก็ตาม เพราะย่อมขึ้นอยู่กับการวางโครงเรื่องและเนื้อเรื่องว่าเรื่องนั้น ๆ

จากการศึกษาและทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้เห็นว่าการศึกษาวเคราะห์เกี่ยวกับฉากสถานที่ในอาชญาวิทยามีความสำคัญช่วยให้สามารถเข้าใจถึงกลวิธีการแต่งซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้เขียน และแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ในวรรณกรรมกับเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็แนวทางในการศึกษาฉากสถานที่ในอาชญาวิทยาของปราปต์ต่อไป

บทที่ 3

กลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชวนิยายของปรাপต์

ในบทนี้เป็นการศึกษาลักษณะและกลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชวนิยายของปรাপต์ ใน 3 ลักษณะคือ 3.1 ลักษณะของฉากสถานที่ในอาชวนิยายของปรাপต์ 3.2 กลวิธีการนำเสนอฉากสถานที่ในอาชวนิยายของปรাপต์ และ 3.3 กลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชวนิยายของปรাপต์

3.1 ลักษณะของฉากสถานที่ในอาชวนิยายของปรাপต์

จากการศึกษาสถานที่ในอาชวนิยายของปรাপต์โดยอ้างอิงกับสถานที่จริงในโลกความเป็นจริง พบว่าสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องสามารถระบุตำแหน่งที่ตั้ง (location) ได้โดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ สถานที่ที่มีอยู่จริง สถานที่สมมติที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง และสถานที่ที่สร้างจากจินตนาการ

3.1.1 สถานที่ที่มีอยู่จริง

สถานที่ในอาชวนิยายของปรাপต์ที่จัดอยู่ในกลุ่มสถานที่ที่มีอยู่จริงหมายถึงสถานที่ซึ่งมีปรากฏอยู่จริงในโลกความเป็นจริงทั้งชื่อและตำแหน่งที่ตั้ง ในอาชวนิยายของปรাপต์สถานที่เหล่านี้อาจเป็นสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ สถานที่พักอาศัยหรือที่ทำงานของตัวละคร หรือเพียงแต่กล่าวอ้างถึงเพื่อสื่อให้เห็นบริบทแวดล้อมของสถานที่ในเรื่องซึ่งอาจเป็นสถานที่สมมติ สถานที่ที่มีอยู่จริงที่พบในอาชวนิยายของปรাপต์สามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ วัด ย่านหรือชุมชน แหล่งหรือสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ราชการและเอกชน และท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และประเทศ

3.1.1.1 วัด

วัดเป็นสถานที่ที่โดดเด่นในอาชวนิยายของปรাপต์ เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ และใช้ฉากสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องมากที่สุด พบในอาชวนิยายเรื่อง *กาหลมหารทิกนิราคมพรรณพ ห่มแดน* และ *เปรตวัด* ในนวนิยายเหล่านี้มักเป็นวัดเก่าแก่ มีประวัติเป็นมายาวนาน เป็นอารามหลวง และเป็นวัดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ

ในเรื่อง *กาหลมหรทีก*กล่าวถึงวัด 2 แห่งคือวัดประยุรวงศาवासซึ่ง เป็นสถานที่เกิดอาชญากรรมหนึ่งครั้ง และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามหรือวัดโพธิ์ซึ่งเป็นสถานที่ ที่อาชญากรรมในเรื่องใช้ในการสร้างปริศนาและกำหนดแผนอาชญากรรม ทั้งสองแห่งนี้เป็นวัดสำคัญ มีฐานะเป็นพระอารามหลวง ตั้งอยู่สองฟากของแม่น้ำเจ้าพระยา คือวัดประยุรวงศาวาสวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นโทชนิดวรวิหาร ตั้งอยู่ใกล้กับเชิงสะพานพระพุทธรูปยอฟ้าฝั่งธนบุรีเป็นหนึ่งใน ฉากสถานที่ที่เกิดเหตุตามแผนฆาตกรรมรอยสัก แต่เป็นเพียงสถานที่เดียวที่เหยื่อไม่เสียชีวิต ส่วนวัด พระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร หรือวัดโพธิ์เป็นพระอารามหลวงชั้นเอกและเป็นวัด ประจำรัชกาลที่ 1 ตั้งอยู่ที่บริเวณท่าเตียนติดกับพระบรมมหาราชวังฝั่งพระนคร วัดโพธิ์ถูกกำหนดเป็น ศูนย์กลางของคดีฆาตกรรมรอยสัก 5 คดี

เรื่อง *นิราศมหรณพ*กล่าวถึงวัดมากที่สุดในบรรดาอาชญากรรมของ ปรাপต์ทั้งหมด วัดส่วนใหญ่เป็นวัดที่สร้างหรือบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัยรัชกาลที่ 3 มีเขมอตั้งอยู่ในวัด มีสถานที่ตั้งอยู่ในย่านฝั่งธนบุรีและฝั่งพระนครในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นสถานที่ที่ผู้ก่อ อาชญากรรมในเรื่องใช้ในการสร้างปริศนาและกำหนดแผนอาชญากรรมตัวอย่างเช่นวัดบวรนิเวศ วรวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดราชวรวิหาร วัดที่อยู่ใกล้เคียงกันคือวัดชนะสงคราม ราชวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ที่ถนนจักรพงษ์เดิมชื่อ “วัดกลางนา” มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็น พระอารามหลวงชั้นโท ชนิดราชวรมหาวิหาร ทั้งสองวัดจัดว่าอยู่ในย่านบางลำพูซึ่งเป็นสถานที่เกิดเหตุ ไล่ล่าสังหารจากวัดชนะสงครามไปจนถึงวัดบวรนิเวศ ซึ่งเป็นสถานที่ที่สุพรรณมาสืบหาฆาตกรที่ฆ่า ทายาทของตระกูลเอียรโชติและตามล่าตัวง เพ็ญพิลาศที่กำลังเปิดเผยความลับของชาวเมิน นอกจากนี้ วัดในย่านบางลำพูแล้ว ใน *นิราศมหรณพ* ยังกล่าวถึงวัดเครือวัลย์วรวิหารเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร ตั้งอยู่ในเขตบางกอกใหญ่ วัดเครือวัลย์เป็นสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมทายาทตระกูล เอียรโชติเจ้าของบริษัทไทยโชติโดยที่ขณะนั้นกำลังมีงานสวดอภิธรรมศพทายาทตระกูลเอียรโชติอีกคน หนึ่งที่เพิ่งถูกฆาตกรรมอีกวัดหนึ่งที่ปรากฏในเรื่องคือนางนองวรวิหารพระอารามหลวงชั้นตรีชนิด วรวิหาร ตั้งอยู่ริมคลองบางขุนเทียน ในเขตจอมทอง ใกล้กับวัดราชโอรสวัดนางนองเป็นวัดที่มี สถาปัตยกรรมศิลปะแบบจีนตามพระราชนิยมในรัชกาลที่ และเป็นที่เกิดเหตุฆาตกรรมใกล้กับ เขมอเช่นกัน

ในเรื่อง *หม่นแดนวัด*ที่กล่าวถึงเป็นวัดที่มีที่ตั้งอยู่ต่างจังหวัดและแดน เลขฑุ์ตัวละครเอกใช้เป็นตัวละครดีพินัยกรรมของเหรียญ อินไชยพันธุ์พ่อของเขา คือวัดญาณสังวราราม วรมหาวิหารที่จังหวัดชลบุรีและวัดเกตการามที่จังหวัดเชียงใหม่วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหารเป็นวัด ที่พุทธศาสนิกชนศรัทธาอันถึกและกลายเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด ตั้งอยู่ที่ตำบล ห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2519 มีพระพุทธรูปมหาชิรอุตตโมภาส ศาสดาที่เขาชีจรรย์เป็นจุดเด่นซึ่งในเรื่อง แดนเลขฑุ์เดินทางมาไขปริศนาพินัยกรรมและไหว้ฐิพ่อของ

เขา ส่วนวัดเกตการามตั้งอยู่ที่ตำบลวัดเกต อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่เดิมชื่อว่าวัดสระเกษ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1971 ในรัชสมัยพระเจ้าสามฝั่งแกน วัดแห่งนี้เป็นฉากสถานที่ที่แดนเล่ห์เดินทาง มาไขปริศนาพันยกรรมต่อจากเขาชีจรรย์และตำบลคลองแหเพื่อตามหาแม่แท้ ๆ ของเขา

สุดท้ายในเรื่อง *เปรตวัด* ที่เป็นฉากในเรื่องคือวัดสุทัศนเทพวราราม เป็นวัดที่ผูกกับตำนานเรื่องเปรต ตั้งอยู่ที่บริเวณเสาชิงช้า เป็นพระอารามหลวงชั้นเอกชนิดราช วรมหาวิหาร สร้างขึ้นระหว่าง ปี พ.ศ. 2350-2351 ชื่อวัดสุทัศนยังเชื่อมโยงกับชื่อสุทัศนคอนโดย่าน ถนนนราธิวาสราชนครินทร์ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของรังเพลิงตัวละครเอกที่กลายเป็นเปรตย่านเสาชิงช้า ที่ตั้งของวัดสุทัศนนี้เองเป็นที่อยู่อาศัยของรังเพลิงในช่วงวัยเด็กซึ่งกลายเป็นภูมิหลังที่กดทับสร้าง ความรู้สึกต่ำต้อยให้ตัวละคร และถูกกดดันจนกลายเป็นเปรตแห่งย่านธุรกิจในปัจจุบันของกรุงเทพ อย่างย่านสาทรและย่านราชประสงค์ในที่สุด

3.1.1.2 ย่านหรือชุมชน

ในอาชญาวิทยาของปราชญ์พบว่าย่านหรือชุมชนสำคัญทั้งย่านเก่า และย่านใหม่ของกรุงเทพมหานครถูกใช้เป็นสถานที่เกิดเหตุหรือเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของตัวละครที่ เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ทั้งที่เป็นฆาตกรและผู้ถูกสังหาร ทำให้ในเรื่องมีการกล่าวถึงย่านหรือชุมชน การใช้ย่านหรือชุมชนเป็นฉากสถานที่ของเรื่องพบในเรื่อง *กาหลมหรทึก นิราศมหรณพ และเปรต*

ในเรื่อง*กาหลมหรทึก*กล่าวถึงย่านเก่าของกรุงเทพฯ หลายแห่ง ได้แก่ เยาวราช วังหลัง แพร่งนราชุมชนกุฎีจีน ย่านเหล่านี้เป็นสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมรอยสัก เป็น แหล่งที่พักอาศัยของตัวละคร และเป็นสถานที่ทำงานของตัวละครตัวอย่างเช่น

ย่านวังหลังคือบริเวณซึ่งเดิมเป็นที่ตั้งของพระราชวังบวรสถานพิมุข ที่ประทับของกรมพระราชวังบวรสถานพิมุขในรัชกาลที่ 1 ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งธนบุรีตรงข้าม กับพระบรมมหาราชวัง ที่ประทับของรัชกาลที่1 และพระราชวังบวรสถานมงคลหรือวังหน้า ที่ประทับ กรมพระราชวังบวรสถานมงคลในรัชกาลที่ 1 ทางฝั่งพระนคร ในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการเวนคืนที่ดิน บริเวณนี้เพื่อก่อสร้างโรงพยาบาลศิริราชและสถานีรถไฟบางกอกน้อยเหลือเพียงประชาชนบางส่วนที่ ปลุกบ้านอยู่ทางทิศใต้ของวังหลัง ในเรื่อง ย่านวังหลังเป็นหนึ่งในสถานที่ที่เหตุฆาตกรรมรอยสัก ปริศนาคดีแรกที่ตำรวจพบศพ ทำให้คดีฆาตกรรมปริศนานี้อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนคร บาลบางกอกน้อยที่สารวัตรเวทาค์ หมวดกบี่ และหมวดแซนเหล่านักสืบของอาชญาวิทยาเรื่องนี้ ทำงานอยู่ นอกจากนี้ยังเป็นย่านเดียวกับที่พักอาศัยและที่ทำงานของนายกล้าผู้เป็นฆาตกร และเป็น ที่ทำงานของหมอเตชพ่อเลี้ยงของพะนอนิจผู้บงการคดีฆาตกรรม และเป็นผู้มีส่วนสำคัญที่ทำให้พะนอนิจวางแผนฆาตกรรมขึ้นด้วย

นอกจากย่านวังหลังแล้ว ใน*กาหลมหรทึก*ยังใช้ย่านชุมชนอีกหลาย แห่งเป็นสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมรอยสัก คือเยาวราชซึ่งเป็นย่านการค้าและแหล่งบันเทิงของสมัย

ทศวรรษ 2480 แต่ขณะเดียวกันก็เป็นแหล่งอยู่อาศัยและทำงานของชนชั้นแรงงานและคนจรจัดเชื้อสายจีนอีกด้วย เยาวราชเป็นสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมนายลู อิกย่านหนึ่งคือแพรงนราเป็นย่านการค้าที่ตั้งอยู่ระหว่างวัดสุทัศน์เทพวรารามกับวัดมหรณพาราม ระหว่างถนนตะนาวกับถนนอัษฎางค์เดิมคือวังวรรรณ เป็นที่ประทับของพระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ต่อมาวังนี้ถูกเวนคืนเพื่อนำพื้นที่มาสร้างเป็นถนน ตามโครงการขยายความเจริญของพระนครในสมัยนั้นมีการแบ่งพื้นที่ริมถนนสร้างเป็นอาคารพาณิชย์ขายให้แก่เอกชน ชาวบ้านแถบนั้นจึงเรียกย่านนั้นว่า แพรงนราตามพระนามของกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ เจ้าของที่ดินเดิม ในเรื่อง ย่านแพรงนราเป็นสถานที่ตั้งของร้านขนมกุฎีจีนบ้านเนื่องนวลที่เกิดเหตุฆาตกรรมนายศักดิ์

ในเรื่อง*นิราศมหรณพ*กล่าวถึงย่านสำคัญในจังหวัดชลบุรีคือเมืองพัทยาและย่านเก่าในกรุงเทพมหานคร เช่น ย่านบางลำพู ย่านพานถม เป็นต้น ย่านเหล่านี้เป็นสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมคลื่นเสียง เป็นแหล่งที่พักอาศัยของตัวละคร และเป็นสถานที่ทำงานของตัวละครตัวอย่างเช่น

เมืองพัทยาแต่เดิมนั้นเป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมงเล็ก ๆ ที่ตั้งอยู่ในเขต ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 30 กิโลเมตร ต่อมากลายเป็นแหล่งพักผ่อนและท่องเที่ยวทางทะเล ทำให้หมู่บ้านชายทะเลที่เงียบสงบกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวตากอากาศ และกลายเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้พัทยาสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของชาวต่างชาติ ในปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา พัทยาถูกขึ้นบัญชีเป็นเมืองอันตรายต่อนักท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.) เพราะเต็มไปด้วยอาชญากรรม มีข่าวนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติโดนทำร้ายและมีมาเฟียต่างชาติใช้เส้นทางทะเลพัทยาขนส่งยาเสพติดข้ามชาติในเรื่องพัทยาเป็นจุดเริ่มต้นของคดีฆาตกรรมที่ใช้คลื่นเสียงเนื่องจากพัทยาได้เป็นบ้านเกิดของนุชาฆาตกรเหยื่อรายแรกคือนายจ๊อดก์ เดโมนิเดสผู้ก่อการร้ายข้ามชาติที่มากบดานที่พัทยาได้โดยปลอมพาสปอร์ตเป็นवासิลิส สกูรี พนักงานบนเรือขนส่งน้ำมันสัญชาติกรีกที่ขึ้นฝั่งมาเที่ยวพัทยา

ย่านบางลำพูเดิมเป็นชุมชนและตลาดเล็ก ๆ ริมน้ำเจ้าพระยาก่อนการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เมื่อมีการตัดคลองรอบกรุง ทำให้ย่านบางลำพูกลายเป็นท่าน้ำใช้สำหรับขนถ่ายและแลกเปลี่ยนสินค้า เช่น พืชผักผลไม้จากฝั่งธนบุรี ก่อนจะพัฒนาเป็นตลาดบกที่สำคัญในเวลาต่อมา และเป็นที่ตั้งของวัดสำคัญ 2 วัด คือวัดบวรนิเวศและวัดชนะสงครามปัจจุบันบางลำพูเป็นที่รู้จักกันดีในฐานะเป็นแหล่งของการค้าขายเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม สินค้านานาชนิด และเป็นแหล่งที่พักอาศัยและแหล่งบันเทิงของนักท่องเที่ยวกลุ่มแบ็กแพ็กในเรื่องย่านบางลำพูเป็นสถานที่เกิดเหตุไล่ล่ากันของตัวละครชาวเผ่าเมิน

ในเรื่อง*ปรต*กล่าวถึงทั้งย่านใหม่ และย่านเก่าของกรุงเทพฯ คือย่านสาทร ช่องนนทรี ถนนนราธิวาสราชนครินทร์ ไปจนถึงย่านราชประสงค์สยามสแควร์ย่านใหม่นี้เป็น

สถานที่พักอาศัยของตัวละครและเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ซึ่งเชื่อมโยงกับอารมณ์โกรธแค้นของตัวละคร ส่วนย่านเก่าคือแถวเสาชิงช้าซึ่งเป็นสถานที่เกิดและเติบโตของตัวละครฆาตรกรเป็นแหล่งบ่มเพาะอารมณ์โกรธของตัวละคร

ย่านเสาชิงช้าคือบริเวณลานคนเมืองของกรุงเทพมหานคร มีสถานที่สำคัญในย่านนี้คือเสาชิงช้า วัดสุทัศน์ วัดราชบพิธร โบสถ์พราหมณ์ ซึ่งมีความเก่าแก่มากมาตั้งแต่ก่อตั้งกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 ได้ทรงกำหนดให้พื้นที่บริเวณเสาชิงช้าเป็นจุดศูนย์กลางของพระนคร หรือ “สะดือเมือง” ในเรื่องเปรต ย่านเสาชิงช้าเป็นที่อยู่อาศัยของรังเพลิงตั้งแต่เกิดจนถึงช่วงวัยรุ่นพอเข้าวัยทำงานรังเพลิงจำเป็นต้องย้ายไปอยู่สุทัศน์คอนโดเนื่องจากคอนโดแห่งนี้ใกล้สถานที่ทำงานบริเวณย่านธุรกิจหรือย่านใจกลางเมืองใหม่ของกรุงเทพมหานครคือย่านสาทรเชื่อมกับถนนราชีวาสราชนครินทร์ สีลม วิทยู นานา ต่อเนื่องไปถึงราชดำริ ราชประสงค์ จนถึงสยามสแควร์ เชื่อมต่อกันด้วยสัญลักษณ์ความเจริญสมัยใหม่คือรถไฟฟ้าอาคารสำนักงานที่อยู่อาศัยใหม่ ห้างสรรพสินค้าในเรื่อง ย่านธุรกิจใหม่นี้เป็นสถานที่ที่รังเพลิงใช้ชีวิตช่วงวัยทำงานและเป็นแหล่งพักอาศัยย่านนี้มีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะเป็นย่านที่กำลังเติบโตรุ่งเรืองขึ้นเพราะความโกรธแค้นและความสิ้นหวังในชีวิต

3.1.1.3 แหล่งหรือสถานที่ท่องเที่ยว

แหล่งหรือสถานที่ท่องเที่ยวเป็นสถานที่ที่ปรารถนาใช้ในอาชญากรรมที่เหตุการณ์เกิดขึ้นยุคปัจจุบัน แหล่งหรือสถานที่ท่องเที่ยวพบในหลายเรื่อง ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะเรื่องแหล่งหรือสถานที่ท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในเรื่องคืออาชญากรรมเรื่อง *ห่มแดง*

ในเรื่อง *ห่มแดง* ปรากฏสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งเนื่องจากเป็นนวนิยายที่อยู่ในโครงการ “เที่ยว เขียน ไทย” ของนิตยสาร *สกุลไทย* ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้นในปี 2548 (ปรាប់, 2559, น. 5) สถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้อยู่ในต่างจังหวัด มีทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หลายแห่งเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ เช่น ดอยสะเก็ดเป็นสถานที่ที่เกิดเหตุร้ายกับพ่อและแม่ของตัวละครเอก วัดคลองแหเป็นสถานที่เกิดเหตุร้ายกับแม่เลี้ยงของตัวเอก หาดสมิหลาเป็นสถานที่จัดงานแต่งงานของตัวละครเอก เป็นต้น สถานที่หลายแห่งมีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่มีส่วนสำคัญในเรื่อง เช่น อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง อุทยานแห่งชาติออบหลวง ปราสาทสังขธรรม ตลาดน้ำคลองแห เขาชีจรรย์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสถานที่อีกหลายแห่งถูกนำมาตั้งเป็นชื่อบทโดยที่ไม่เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์แต่มีความเชื่อมโยงกับเรื่องราวในบท เช่น สามพันโบก เกาะไม้ท่อน เพลินวาน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหรือไม่ว่าพิพิธภัณฑสถานบุรีรัมย์

อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวงจังหวัดระยองเป็นที่ตั้งของบ้านลุง
ผินบริเวณชายป่าเขาชะเมาซึ่งเกิดเหตุเพลิงไหม้ทำให้ลุงผินเสียชีวิต ที่ดินตรงนั้นจึงกลายเป็นที่ตั้งรื้อ
รื้อตเวียงอวาศ์สาขาเขาชะเมา ปราสาทสังกรรมถูกใช้อ้างอิงตำแหน่งที่ตั้งคฤหาสน์ของเหรียญ
อินไชยพันธุ์พ่อของแดนเลทซ์ซึ่งถูกวางเพลิงทำให้แม่บ้านของคฤหาสน์เสียชีวิตตลาดน้ำคลองแห
ในเรื่อง ตลาดน้ำคลองแหจังหวัดสงขลาเป็นสถานที่ที่แดนเลทซ์เดินทางไปตามหาอดีตลูกน้องของพ่อ
ที่ล่วงรู้ความลับของแม่ของเขา และอำเภอบาย เป็นสถานที่ที่แดนเลทซ์และกรุชาภรรยาเลือกเดินทาง
มาท่องเที่ยวหลังผ่านเหตุการณ์เสี่ยงชีวิตระหว่างไขปริศนาพินัยกรรม ย้อนรอยอดีตที่พ่อกับแม่ของ
เขาเคยมาใช้ชีวิตด้วยกันสมัยยังหนุ่มสาว

3.1.1.4 สถานที่ของหน่วยงานราชการและเอกชน

สถานที่ราชการและเอกชนหมายถึงสถานที่ทำการซึ่งเป็นของ
หน่วยงานราชการหรือบริษัทเอกชนซึ่งมีอยู่จริง อาจเป็นอาคารห้างร้านหรือมีลักษณะเป็นอาณา
บริเวณ สถานที่ลักษณะนี้พบไม่มากนักในอาชญาวิทยาของปราชญ์ แต่มีส่วนช่วยให้เรื่องเชื่อมโยงกับ
โลกความเป็นจริง ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะเรื่องที่สถานที่ราชการและเอกชนที่มีส่วนสำคัญในเรื่อง
ได้แก่ เรื่อง*กาหลมหารทิก นีราคมพรรณพ และเปรต*

ในเรื่อง *กาหลมหารทิก* สถานที่ที่มีบทบาทสำคัญคือโรงพยาบาลศิริ
ราชและสถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย ทั้งสองแห่งเป็นสถานที่เก่าแก่ตั้งอยู่ทางฝั่งธนบุรีเชื่อมโย
กับเหตุการณ์ในเรื่อง กล่าวคือโรงพยาบาลศิริราชเป็นสถานที่ที่ตัวละครผู้ก่อเหตุทำงานและเป็นที่
เดียวพ่อเลี้ยงของผู้บงการคดีฆาตกรรม ทำให้คดีฆาตกรรมคดีแรกเกิดขึ้นในย่านวังหลัง และทำให้
สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อยมีบทบาทสำคัญเพราะเหตุฆาตกรรมแรกเกิดขึ้นในท้องที่ความ
รับผิดชอบของสถานีตำรวจแห่งนี้ ตำรวจของสถานีแห่งนี้จึงผู้รับผิดชอบคดีฆาตกรรมรอยสักทั้งห้าคดี
ตามแผนของผู้บงการคดีฆาตกรรม สถานที่ราชการอีกแห่งหนึ่งที่มีกล่าวถึงตั้งแต่ต้นเรื่องคือทัณฑ
สถานเกาะตะรุเตาซึ่งกล่าวถึงตั้งแต่ต้นเรื่องและเปิดเผยให้เห็นความสำคัญตอนท้ายเรื่องว่าเป็นที่มา
ของเหตุการณ์ทั้งหมด

ในเรื่อง *นีราคมพรรณพ* สถานที่ราชการที่มีบทบาทในเรื่องตั้งอยู่ใน
จังหวัดชลบุรีคือสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรีและโรงพยาบาลชลบุรี สถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรี
เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบคดีฆาตกรรมคดีแรกซึ่งเชื่อมโยงกับคดี
ฆาตกรรมอื่น ๆ ในกรุงเทพฯ ส่วนโรงพยาบาลชลบุรีเป็นสถานที่เกิดเหตุปริศนาซึ่งเกี่ยวข้องกับตัว
ละครเหตุการณ์ปริศนา สถานที่ทั้งสองแห่งจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการสืบคดีของทั้งฝ่ายตำรวจและฝ่าย
อื่นที่เข้ามาสืบหาความจริงตาม

ในเรื่อง *เปรต* อาคารสถานที่หลายแห่งในกรุงเทพฯ ถูกจัดวางให้เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ บางแห่งมีบทบาทในการกระตุ้นปลุกเร้าและแสดงอารมณ์โกรธแค้นของตัวละครเอกผู้ก่อเหตุ เช่น อาคารเอ็มไพร์ทาวเวอร์ ย่านสาทรเป็นจุดอ้างอิงที่ตั้งของสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมและเป็นจุดที่ตัวละครเห็นร่างเปรตของตัวเองเป็นครั้งแรกในเรื่อง ตึกใบหยก 2 ย่านประตูน้ำเป็นสถานที่กระพือความโกรธเกรี้ยวของตัวละคร และทำให้เกิดตระหนักถึงพลังของเปรตในตัวเอง สะพานพระรามแปดเป็นสถานที่ปลดปล่อยความโกรธแค้นด้วยการสังหารเพื่อนรุ่นน้องที่ตัวละครเชื่อว่าหักหลังเขา นอกจากนี้ยังมีสถานที่อื่น ๆ ที่ตัวละครเอกในร่างเปรตอาละวาดทุบทำลาย เช่น สถานีรถไฟฟ้ามหานคร สายสีลม โรงภาพยนตร์ลิโด้ ห้างสรรพสินค้าพารากอน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกรุงเทพฯ เป็นต้น

3.1.1.5 ท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และประเทศ

ในอาชญาวิทยาของปราปต์มีการอ้างอิงถึงชื่อของท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และประเทศ ซึ่งมีอยู่จริงเพื่อระบุตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ในเรื่อง หรือเพียงอ้างอิงเพื่อบอกภูมิหลังของตัวละครหรือเหตุการณ์ ลักษณะการอ้างอิงนี้พบในเรื่อง *นิราศมหรณพ* *สิงพาดกลอน* และ *หม่อมแดง*

ใน *นิราศมหรณพ* ปราปต์ได้สร้างกลุ่มตัวละครเผ่าพันธุ์สมมติและสมมติให้มีถิ่นที่อยู่อยู่ในท้องทะเลแถบภาคตะวันออกของไทย โดยอ้างอิงกับจังหวัดระยองและชลบุรี เชื่อมโยงกับจินตนาการเรื่องเงือกและเกาะแก้วพิสดารของสุนทรภู่ซึ่งแต่เดิมเชื่อว่าจินตนาการขึ้นจากเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในเรื่อง *สิงพาดกลอน* ปราปต์สร้างชุมชนท้องถิ่นสมมติขึ้นเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง โดยระบุตำแหน่งที่ตั้งว่าอยู่ในจังหวัดชายฝั่งทะเลทางภาคใต้ของไทย ซึ่งเชื่อมโยงบกับเหตุการณ์สำคัญในเรื่องคือเหตุฆาตกรรมที่เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาของกลุ่มชาติพันธุ์สมมติซึ่งอพยพมาทางทะเลจากประเทศเพื่อนบ้านของไทย ส่วนในเรื่อง *หม่อมแดง* มีการอ้างอิงถึงท้องถิ่นหลายแห่ง เช่น ตำบลหนองงูเห่า จังหวัดนครราชสีมา อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น โดยมักเชื่อมโยงบกับภูมิลำเนาหรือภูมิหลังของตัวละคร

3.1.2 สถานที่สมมติที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง

สถานที่สมมติคือสถานที่ที่ไม่มีอยู่จริง ในอาชญาวิทยาของปราปต์มีการสมมติสถานที่เช่นบ้านหรือที่อยู่อาศัย อาคารห้างร้าน สถานที่ทำงานของตัวละคร ให้ตั้งอยู่ในสถานที่จริงและเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง ทำให้เหตุการณ์และสถานที่ในเรื่องเชื่อมโยงบกับสถานที่จริงได้อย่างกลมกลืน สถานที่เหล่านี้มักมีลักษณะทางกายภาพเหมือนหรือใกล้เคียงกับสถานที่จริงที่แวดล้อมทำให้เกิดความสมจริงและผู้อ่านสามารถจินตนาการเชื่อมโยงบกับสถานที่สมมติในเรื่องกับสถานที่จริงได้ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะสถานที่ที่มีบทบาทสำคัญในเรื่อง

3.1.2.1 บ้านที่พักอาศัย

จากการศึกษาพบว่าบ้านที่พักอาศัยของตัวละครในอาชญานิยายของปราบต์มักสามารถระบุตำแหน่งที่ตั้งได้โดยสมมติให้ตั้งอยู่เขตย่านหรือชุมชน อาจมีลักษณะเป็นบ้านเรือน อาคารร้านค้าที่เป็นที่พักอาศัย อาคารที่พักเช่นคอนโดมิเนียม แต่หากตัวละครมีฐานะการเงินดี มีสถานะทางสังคมสูงก็อาจมีที่พักอาศัยเป็นคฤหาสน์แยกห่างจากชุมชน บ้านที่พักอาศัยมีความสำคัญเนื่องจากอาชญานิยายของปราบต์มักกล่าวถึงบ้านที่พักอาศัยของตัวละครที่เชื่อมโยงกับสาเหตุหรือที่มาของเหตุการณ์ต่าง ๆ และบางกรณีก็เป็นสถานที่เกิดเหตุด้วย

ในเรื่อง *กาหลมหรทิก* บ้านที่พักอาศัยของตัวละครที่เป็นผู้ก่อเหตุและตัวละครที่ถูกฆาตกรรมหรือถูกทำร้ายตั้งอยู่ในย่านหรือชุมชนเก่าของกรุงเทพฯ สามารถระบุตำแหน่งที่ตั้งได้ ทั้งสถานที่ที่เป็นที่เกิดเหตุ เป็นเบาะแสของคดี เป็นที่บ่มเพาะลักษณะนิสัยหรืออารมณ์ตัวละครผู้ก่อเหตุ เช่น บ้านที่ตรอกศาลาต้นจันทน์ในย่านวังหลังที่พบเหตุฆาตกรรมครั้งแรก บ้านที่ตัวละครผู้บงการเติบโตมาและถูกล่วงละเมิดสะสมเป็นความโกรธแค้นจนวางแผนก่อเหตุเป็นต้น

ในเรื่อง *นิราศมหรณพ* บ้านที่พักอาศัยของตัวละครในเรื่องถูกจัดวางให้ตั้งอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและชลบุรี บางแห่งระบุตำแหน่งที่ตั้งเชื่อมโยงกับสถานที่จริงได้ชัดเจน เช่น คอนโดมิเนียมกลางซอยสีกันจตุจักร อพาร์ทเมนต์บนถนนวิฑู แต่บางแห่งก็ระบุเพียงกว้าง ๆ แต่เป็นสถานที่สำคัญที่ส่งผลต่อเหตุการณ์ในเรื่อง เช่น บ้านที่ชลบุรีที่ตัวละครผู้ก่อเหตุเติบโตมาในวัยเด็กเป็นสถานที่บ่มเพาะอารมณ์ความโกรธเกลียดคนอื่น บ้านของตระกูลธุรกิจซึ่งเป็นเป้าหมายของผู้ก่อเหตุเป็นสถานที่ซึ่งเกิดเหตุการณ์หลายอย่างอันมีส่วนในการไขปริศนาฆาตกรรมในเรื่อง เป็นต้น

ในเรื่อง *ห่มแดน* ปราบต์จัดวางที่พักอาศัยของตัวละครให้อยู่ในสถานที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งและใช้เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์และเป็นเบาะแสการสืบหาความจริงเกี่ยวกับพินัยกรรม เช่น คฤหาสน์ของตระกูลธุรกิจใหญ่ตั้งอยู่ใกล้กับปราสาทสังฆธรรม จังหวัดชลบุรีเป็นสถานที่จัดการเสียชีวิตของนักธุรกิจดังพ่อของตัวละครเอก และเกิดเหตุฆาตกรรมผิดตัว บ้านของชาวบ้านที่ตัวละครเอกเคยรู้จักซึ่งที่ตั้งอยู่บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา จังหวัดระยอง ถูกเผาเพื่อซื้อที่ดินสร้างรีสอร์ท บ้านของหญิงชาวบ้านผู้รับเลี้ยงตัวละครเอกในวัยเด็กซึ่งอยู่ที่ชุมชนคลองแห จังหวัดสงขลาเป็นสถานที่ที่ตัวละครถูกล่วงละเมิดกลายเป็นความหลังฝังใจ เป็นต้น

ในเรื่อง *เปรต* ที่พักอาศัยของตัวละครเป็นสถานที่ที่เชื่อมโยงกับอาชีพและการใช้ชีวิตของตัวละคร ที่พักอาศัยของตัวละครเอกถูกสมมติให้อยู่ในย่านเก่าและย่านใหม่ของกรุงเทพฯ ซึ่งระบุตำแหน่งที่ตั้งชัดเจน บ้านเกิดของตัวละครเอกเป็นห้องแถวในอาคารพาณิชย์ ใช้

เป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำมาหากินของครอบครัว ส่วนที่อยู่อาศัยในย่านใหม่เป็นที่อยู่อาศัยของตัวละครเอกและตัวละครอื่น ๆ มีลักษณะเป็นคอนโดมิเนียม จึงเป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราว ไม่ใช่บ้านเกิดหรือบ้านที่อาศัยกับครอบครัวเหมือนบ้านในย่านเก่า ที่อยู่อาศัยเหล่านี้ตั้งอยู่ในย่านธุรกิจที่สำคัญของกรุงเทพฯ เช่น ในซอยเล็กบนถนนนราธิวาสราชนครินทร์ ในย่านสาทรใกล้กับสถานีรถไฟฟ้าช่องนนทรี เป็นต้น

3.1.2.2 สถานที่ของเอกชน

สถานที่ของเอกชนเป็นสถานที่สมมติอีกประเภทหนึ่งที่ปรากฏในขบวนการนิยายของปราปต์ มักเป็นอาคารสถานที่ซึ่งประกอบกิจการต่าง ๆ เช่น อาคารสำนักงาน ร้านค้า โรงเรียน โดยมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อาจเป็นสาเหตุหรือที่มาของการก่อเหตุเป็นสถานที่เกิดเหตุ หรือเป็นสถานที่ที่เป็นเบาะแสใช้ในการสืบสวนคลี่คลายคดี สถานที่เหล่านี้ถูกจัดวางในสถานที่จริงทำให้เสมือนว่ามีสถานที่นั้นอยู่จริง

ในเรื่อง*กาหลมหรทึก*ปราปต์จัดวางสถานที่ของเอกชนให้ตั้งอยู่ในสถานที่ที่เป็นย่านเก่าของกรุงเทพมหานครเช่น ร้านขนมเบื้องนวลที่แพรงนราโรงบ่อนของนายฮวดโรงเตี้ยมหอมซ่อ โรงผืนที่ถนนเยาวราช ที่ถนนเยาวราชร้านขายพวงมาลัยของนางเรือนในตรอกวังหลังใกล้กับวัดระฆังโฆสิตารามสถานที่เหล่านี้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในทางใดทางหนึ่งในเรื่อง *ปรต*สถานที่ของเอกชนเป็นสถานที่ประกอบธุรกิจซึ่งตัวละครเกี่ยวข้องในด้านการทำงานหรือการใช้ชีวิตส่วนใหญ่ให้อยู่ในย่านใจกลางธุรกิจในกรุงเทพมหานคร เช่น บริษัทห้างร้าน ผับบาร์ เป็นต้น ส่วนใหญ่เป็นฉากประกอบ ไม่มีบทบาทสำคัญมากนัก ที่สำคัญคือร้านอาหารที่รังเพลิงทำงานรับจ้างเล่นดนตรี แต่ถูกเลิกจ้าง ทำให้ตกงานเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อเกิดอารมณ์โกรธแค้น ส่วนในเรื่อง*นิราศมหรณพ*ปราปต์จัดวางสถานที่ทำงานของตัวละครให้ตั้งอยู่ในหน่วยงานของรัฐที่มีอยู่จริงที่เป็นสถานีกักขังข้อมูลที่เก็บตัวอย่างคลื่นเสียงอินฟราซาวด์หรือสถานที่ที่ตรวจจับและรายงานสัญญาณผิดปกติทางทะเลของดร.แฮร์สัน วอร์ดเดน ถูกจัดวางในสถานที่จริงคือสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเลมหาวิทยาลัยบูรพา โรงกลั่นน้ำมันเครือไทยโซติจังหวัดระยองถูกจัดวางในสถานที่จริงคือนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจังหวัดระยองสุดท้ายคือเรื่อง*สิงพาดกลอน*ซึ่งดำเนินเรื่องในสถานที่สมมติทั้งเรื่อง ปราปต์จึงจัดวางสถานที่ต่าง ๆ อยู่ในบ้านหลวงสถานที่ที่สำคัญคือสถานที่สมมติต่าง ๆ เช่น สถานีดารวภูธรบ้านหลวง ตลาดบ้านหลวง ภูธรสองแถวบ้าน โรงพยาบาลบ้านหลวง คาสิโนบ้านหลวง ท่าเรือประมง สถานที่ต่าง ๆ ในบ้านหลวงทำให้บ้านหลวงมีสภาพเหมือนเป็นชุมชนหรืออำเภอหนึ่งในจังหวัดทางภาคใต้ของไทย

3.1.3 สถานที่สมมติที่สร้างจากจินตนาการ

สถานที่สมมติที่สร้างจากจินตนาการคือสถานที่ที่ไม่มีอยู่ในโลกความเป็นจริง จากการศึกษาพบว่าในอาชุนิยายของปราชญ์ที่มีฉากสถานที่สมมติจากจินตนาการที่เด่นชัดคือเรื่อง *สิงพาดกลอน* และ *นิราศมหาราชนิพนธ์* แต่สถานที่สมมติทั้งสองเรื่องมีลักษณะแตกต่างกัน และแม้ไม่มีปรากฏว่ามีอยู่จริงในโลกความเป็นจริงแต่ตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่นั้น ๆ ยังสามารถเชื่อมโยงกับสถานที่ในโลกความจริงอยู่ด้วย ทำให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นภูมิภาคใดในประเทศไทย

ในเรื่อง *สิงพาดกลอน* ปราชญ์สมมติอำเภอแห่งหนึ่งเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง มีชื่อว่า “บ้านหลาว” ชื่อนี้มีความใกล้เคียงกับชื่อสถานที่ในจังหวัดริมชายทะเลบางแห่ง เช่น บ้านปากหลาว ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี หาดเจ้าหลาวในจังหวัดจันทบุรี อำเภอบ้านหลาวนี้ตั้งอยู่ติดชายฝั่งทะเลเช่นกันและอยู่ใกล้กับประเทศเพื่อนบ้าน สามารถเดินทางไปได้ด้วยเครื่องบินจากกรุงเทพฯ สภาพสังคมวัฒนธรรมในบ้านหลาวมีลักษณะวัฒนธรรมชุมชนแบบจีน มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบชิโนโปรตุกีส ทำให้อาจคาดคะเนได้ว่าบ้านหลาวตั้งอยู่ที่จังหวัดระนอง อำเภอบ้านหลาวมีลักษณะเช่นเดียวกับอำเภอในต่างจังหวัดคือมีสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ ชุมชนที่อยู่อาศัย วัด ศาลเจ้า ตลาดของชุมชน ตลาดค้าปลา ท่าเรือและหมู่บ้านชาวประมง เรือกสวนไร่นาพื้นที่ทางการเกษตรของชาวบ้าน สถานที่ราชการเช่นสถานีตำรวจ รวมถึงสถานที่บริการที่พักเพื่อการท่องเที่ยว เหตุฆาตกรรมรวมถึงการคลี่คลายปริศนาฆาตกรรมทั้งหมดล้วนเกิดขึ้นในอำเภอแห่งนี้

ในเรื่อง *นิราศมหาราชนิพนธ์* ปราชญ์สมมติให้มีเผ่าพันธุ์เงือกซึ่งในเรื่องเรียกว่า “เมิน” อาศัยอยู่ตามคาบสมุทรต่าง ๆ และให้เผ่าเมินในไทยมีถิ่นที่อยู่คือบริเวณชายทะเลจังหวัดระยองและชลบุรี อย่างไรก็ตาม ในเรื่องมีแต่เพียงการอ้างถึงท้องทะเลชายฝั่งตะวันออกกว่าเป็นที่อยู่อาศัยของเผ่าเมิน แต่ไม่ได้มีการบรรยายถึง

จากการศึกษาตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ในอาชุนิยายของปราชญ์ สรุปว่าลักษณะของสถานที่ในผลงานของปราชญ์สามารถแบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ สถานที่ที่มีอยู่จริง สถานที่สมมติที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง และสถานที่ที่สร้างจากจินตนาการ สถานที่ที่มีอยู่จริงที่พบในอาชุนิยายของปราชญ์สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ วัด แหล่งสถานที่ท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน วัดเป็นสถานที่ที่โดดเด่นในอาชุนิยายของปราชญ์เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุฆาตกรรมและใช้ฉากสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องมากที่สุด พบในอาชุนิยายเรื่องกาหลมหรทึกนิราศมหาราชนิพนธ์ ห่มแดน และเปรต ส่วนสถานที่สมมติที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริงปราชญ์มีการสมมติ

สถานที่เช่นบ้านหรือที่อยู่อาศัย อาคารห้างร้าน สถานที่ทำงานของตัวละคร ให้ตั้งอยู่ในสถานที่จริง และเกี่ยวกับข้อกับเหตุการณ์ในเรื่อง ทำให้เหตุการณ์และสถานที่ในเรื่องเชื่อมโยงกับสถานที่จริงได้อย่างกลมกลืน บ้านที่พักอาศัยมีความสำคัญเนื่องจากเรื่องมักกล่าวถึงบ้านที่พักอาศัยของตัวละครที่เป็นฝ่ายฆาตกรผู้ก่ออาชญากรรมและฝ่ายที่ถูกสังหาร และบางกรณีก็เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมด้วย สุดท้ายสถานที่สมมุติที่สร้างจากจินตนาการพบว่าในอาชญาวิทยาของปราชญ์ที่มีฉากสถานที่สมมุติจากจินตนาการที่เด่นชัดคือเรื่อง ลิงพาดกลอน และ นิราศมหรณพ แต่สถานที่สมมุติทั้งสองเรื่องมีลักษณะแตกต่างกัน และแม้ไม่มีปรากฏว่ามีอยู่จริงในโลกความเป็นจริงแต่ตำแหน่งแห่งที่ของสถานที่นั้น ๆ ยังสามารถเชื่อมโยงกับสถานที่ในโลกความจริงอยู่ด้วย ทำให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นภูมิภาคใดในประเทศไทย

3.1.4 การเชื่อมโยงสถานที่ทั้ง 3 รูปแบบในนวนิยายของปราชญ์

ตารางที่ 3.1

การเชื่อมโยงสถานที่ทั้ง 3 รูปแบบในนวนิยายของปราชญ์

อาชญาวิทยาของ ปราชญ์	สถานที่ที่มีอยู่จริง	สถานที่สมมุติที่ เชื่อมโยงกับสถานที่ จริง	สถานที่สมมุติที่สร้าง จากจินตนาการ
กาหลมหรทีก	✓	✓	
นิราศมหรณพ	✓	✓	✓
เปรต	✓	✓	
ลิงพาดกลอน	✓		✓
ห่มแดน	✓	✓	

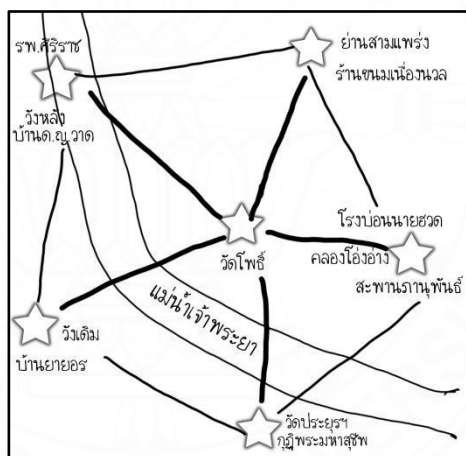
จากการศึกษา 3.1.1 – 3.1.3 จะเห็นว่าปราชญ์ได้นำสถานที่จริงมาเชื่อมโยงกับสถานที่ที่สร้างขึ้นจากจินตนาการ นวนิยายเรื่องกาหลมหรทีก นวนิยายเรื่องห่มแดน และนวนิยายเรื่องเปรต มีสองลักษณะคือมีฉากสถานที่ที่เป็นสถานที่จริง และฉากสถานที่สมมุติที่สามารถเชื่อมโยงกับสถานที่จริง นวนิยายเรื่องนิราศมหรณพ เป็นเรื่องเดียวที่มีครบทั้งสามลักษณะ คือฉากสถานที่ที่เป็นสถานที่จริง ฉากสถานที่สมมุติที่สามารถเชื่อมโยงกับสถานที่จริง และฉากสถานที่ที่สร้างจากจินตนาการ ส่วนนวนิยายเรื่องลิงพาดกลอน มีลักษณะเดียวคือฉากสถานที่ที่สร้างจากจินตนาการ

นวนิยายเรื่องกาหลมหรทึก

กาหลมหรทึก ใช้ตำแหน่งของสถานที่เข้ามาบิบทบาทสำคัญในการสร้างปริศนาฆาตกรรมในเรื่อง วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารหรือวัดโพธิ์ถูกใช้มาเป็นจุดศูนย์กลางคดีฆาตกรรมรอยสักทั้งหมด ผู้เขียนสร้างปริศนาฆาตกรรมโดยใช้วัดโพธิ์เป็นแกนกลางของคดีฆาตกรรมทั้งหมดในเชิงภูมิศาสตร์ ซึ่งวัดโพธิ์เองก็สร้างตามคติพราหมณ์คือสร้างโดยมีแผนผังตามความเชื่อไตรภูมิพระร่วงที่มีเขาพระสุเมรุเป็นแกนกลางจักรวาล เมื่อดูแผนที่คดีฆาตกรรมของกาหลมหรทึกและกำหนดจุดตามฉันทลักษณ์ของกลโคลงพรหมภักตร์แล้ว วัดโพธิ์จะอยู่ตรงกลางทั้งในจุดภูมิศาสตร์และฉันทลักษณ์ของกลโคลง ในที่นี้จะแสดงให้เห็นว่าสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องสามารถปักหมุดลงบนแผนที่ได้ดังนี้

ภาพที่ 3.1

แผนที่กาหลมหรทึก

จากแผนที่จะเห็นได้ว่า สถานที่เกิดเหตุการณ์ครอบคลุมฝั่งพระนครและฝั่งธนบุรี เป็นสถานที่สมมติที่มักตั้งอยู่ในสถานที่จริงที่มีประวัติสำคัญ ได้แก่ บ้านเด็กหญิงวาดที่ย่านวังหลัง กุฏิพระมหาสุชีพที่วัดประยูรวงศาวาส ร้านขนมเนืองนวลที่แพร่งนรา บ้านสวนยายอรที่ย่านวังเดิม โรงบ่อนของนายฮวดที่ย่านเยาวราช ใกล้กับคลองโอ่งอ่าง สถานที่เหล่านี้กระจายไปตามจุดต่าง ๆ ดูเหมือนไม่เกี่ยวข้องกัน จนเมื่อตำรวจไขปริศนารอยสักบนศพทั้งห้าได้จึงสามารถโยงสถานที่เกิดเหตุทั้งหมดเข้าด้วยกันได้เป็นรูปห้าเหลี่ยมซึ่งมีจุดตัดอยู่ที่วัดโพธิ์

นวนิยายเรื่องนิราศมหรณพ

เรื่อง นิราศมหรณพ ผู้แต่งกำหนดสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องโดยใช้นิราศเมืองแกลงเป็นจุดตั้งต้น เดิมแต่งภารกิจการเดินทางไปเมืองแกลงของสุนทรภู่เชื่อมโยงกับวัดที่มีเขามอสร้างเป็นปริศนาฆาตกรรมที่เขามอ ขณะเดียวกันก็กำหนดให้ตัวละครในเรื่องเป็นเงือกอาศัยในทะเลแถบตะวันออก เหตุการณ์ในเรื่องจึงเกิดขึ้นทั้งในกรุงเทพฯ และฝั่งทะเลตะวันออก ใกล้เคียงกับจุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทางของสุนทรภู่ในนิราศเมืองแกลง

ภาพที่ 3.2

แผนที่นิราศมหรณพ

แผนที่ข้างต้นแสดงให้เห็นขอบเขตสถานที่ในเรื่องที่ครอบคลุมพื้นที่บนบกและในทะเล เริ่มจากอำเภอแกลง จังหวัดระยองซึ่งเป็นสถานที่ของเหตุการณ์ในอดีตที่เป็นจุดตั้งต้นของเหตุการณ์ คือสุนทรภู่เดินทางไปเมืองแกลงในสมัยรัชกาลที่ 2 ปราบต์สร้างเรื่องจากจินตนาการเรื่องภารกิจของสุนทรภู่ในการเดินทางไปเมืองแกลง เรื่องเงือกและศิลาสมุทรจากเรื่องพระอภัยมณี โยงกับเขามอในวัดที่สร้างหรือบูรณะในสมัยรัชกาลที่ 3 ซึ่งเป็นเป็นสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมคลื่นเสียงในกรุงเทพฯ ในช่วงเวลาปัจจุบัน ขณะที่ชลบุรีเป็นสถานที่เชื่อมโยงเรื่องราวระหว่างเหตุการณ์ในอดีตที่เมืองแกลงกับเหตุฆาตกรรมในปัจจุบันที่กรุงเทพฯ เนื่องจากชลบุรีเป็นที่ที่ชาวเมืงขึ้นมำทำงานปะปนกับมนุษย์ เช่น สถานีตำรวจและโรงพยาบาลจังหวัดชลบุรี เป็นที่จอดเรือน้ำมันของบริษัทไทยโซติ เป็นที่สุพรรณคลอดนุชาและฝากเลี้ยงไว้ และเป็นที่เกิดเหตุฆาตกรรมคลื่นเสียงครั้งแรก

นวนิยายเรื่องห่มแดน

ในเรื่อง *ห่มแดน* ผู้แต่งกำหนดให้อาชนิยายเรื่องนี้ดำเนินเรื่องในสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง “ห่มแดน” ซึ่งอาจหมายถึงเหตุการณ์ของเรื่องที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวในดินแดนต่าง ๆ ของไทย (ยกเว้นภาคอีสาน) โดยใช้ที่ตั้งอุทยานและรีสอร์ทเวียงอวศย์ของเหรียญพ่อของแดนเลทซ์เป็นจุดเชื่อมโยง ผู้แต่งสร้างเรื่องให้เหรียญแก้มตายและทิ้งพินัยกรรมปริศนาไว้ ทำให้แดนเลทซ์สงสัยและออกสืบเรื่องราวจนได้เดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพ่อของตน

ภาพที่ 3.3

แผนที่ห่มแดน

หมายเหตุ. ภาพแผนที่ประเทศไทย. จาก NordNordWest, 2552, (https://th.m.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:Thailand_location_map.svg)

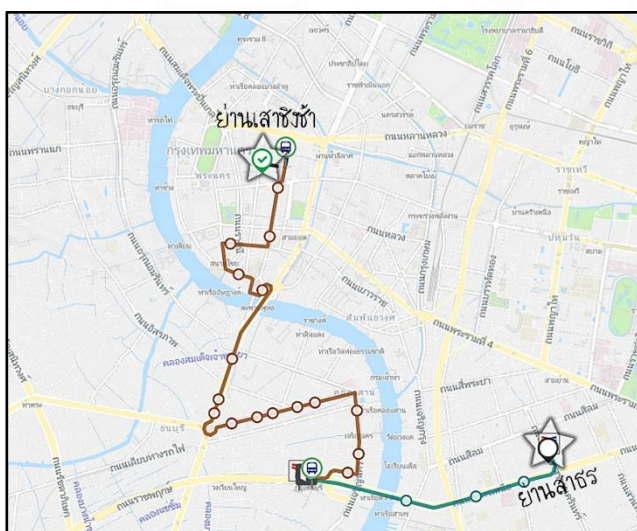
แผนที่ข้างต้นแสดงสถานที่เกิดเหตุในนวนิยายครอบคลุมหลายจังหวัดในประเทศไทย เริ่มจากภาคตะวันออกคือชลบุรีและระยอง ภาคใต้คือสงขลาและภูเก็ต และภาคเหนือคือเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน จังหวัดเหล่านี้เป็นสถานที่ที่แดนเล่ห์เดินทางระหว่างไขปริศนาเรื่องพ่อและแม่ที่แท้จริง และระหว่างทางกลับมีผู้สะกดรอยตามและลอบทำร้ายหลายครั้ง แต่เขาหนีรอดมาได้ หรือได้รับความช่วยเหลือลับ ๆ จากภรรยา สถานที่ที่แดนเล่ห์เข้าไปเกี่ยวข้องกับส่วนใหญ่เป็นสถานที่จริง โดยปรাপต์สร้างสถานที่สมมติเป็นบ้านอาคารที่พักในสถานที่จริงเหล่านั้นเพื่อเป็นจุดที่เกิดเหตุการณ์ นอกจากนี้ยังมีการอ้างอิงถึงชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งมีได้เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ ทำให้สถานที่ที่ปรากฏและกล่าวถึงในเรื่องครอบคลุมจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย

นวนิยายเรื่องเปรต

ในเรื่องเปรต ผู้แต่งกำหนดให้สถานที่เกิดเหตุการณ์เป็นสถานที่ที่มีลักษณะตรงข้ามกัน คือย่านธุรกิจใหม่และย่านธุรกิจเก่าของกรุงเทพฯ ย่านธุรกิจใหม่เป็นย่านที่อยู่อาศัยและที่ทำงานของตัวละครซึ่งคนรุ่นใหม่ ส่วนย่านเก่าของกรุงเทพฯ นั้นเป็นสถานที่ภูมิหลังหรือภูมิลำเนาของตัวละครในวัยเด็ก

ภาพที่ 3.4

แผนที่เปรต

หมายเหตุ. ภาพแผนที่เส้นทางการเดินทางจากสะพานช่องนนทรีถึงเสาชิงช้า. จาก Moovit, 2566,(<https://moovitapp.com/bangkok-2401>)

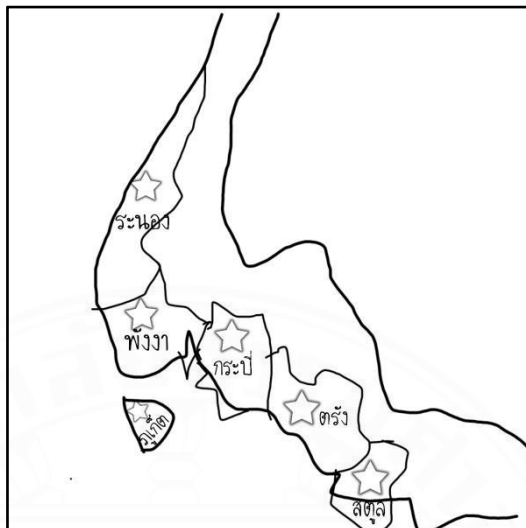
จากแผนที่จะเห็นว่าจุดเกิดเหตุในเรื่องอยู่ในย่านที่ห่างไกลกัน และหากพิจารณาเปรียบเทียบกับกันอาจกล่าวได้ว่าสถานที่เกิดเหตุการณ์นี้แสดงภาพย่านธุรกิจในแต่ละช่วงเวลากล่าวคือในอดีตกับในปัจจุบัน ทำให้เห็นว่ากรุงเทพฯ ขยายเมืองออกไปมาก และธุรกิจก็เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบต่อปัจเจกบุคคล ซึ่งมีตัวละครในเรื่องเป็นตัวแทน สถานที่เกิดเหตุในเรื่องเริ่มต้นที่ย่านธุรกิจใหม่ ย่านสาทรและช่องนนทรีซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของตัวละคร นอกจากนี้ยังรวมถึงละแวกใกล้เคียงที่เชื่อมต่อกับย่านนั้น ท้องถนนบนย่านธุรกิจกลางเมือง และย่านเสาชิงช้าซึ่งเป็นย่านธุรกิจเก่าอันเป็นจุดเริ่มต้นปัญหาชีวิตของรังเพลิง ปราปต์สมมติสถานที่หลายแห่งเชื่อมโยงกับกิจกรรมของตัวละคร เช่นที่พัก ที่ทำงาน แต่สถานที่เกิดเหตุการณ์จำนวนมากเกิดในสถานที่จริง โดยเฉพาะท้องถนนซึ่งเกิดจากการอาละวาดของรังเพลิง

นวนิยายเรื่องสิงพาดกลอน

เรื่อง *สิงพาดกลอน* ผู้แต่งจินตนาการอำเภอบ้านหลวงเป็นศูนย์กลางของคติชาตกรรมในจังหวัดหนึ่งของภาคใต้ บ้านหลวงไม่ใช่สถานที่จริง แต่สมมุติขึ้นการจำลองโครงสร้างของสังคมไทยในต่างจังหวัดเอาไว้ในสถานที่เดียวคืออำเภอนี้ ผู้แต่งกำหนดให้ศาลเจ้าจึงเป็นสถานที่สำคัญในการสร้างปรีชาชาตกรรมเพื่อเปิดโปงอิทธิพลของครอบครัวของพี่สาวไตรตรึงษ์ โดยกำหนดให้ศาลเจ้าแห่งนี้เป็นศาลเก่าแก่ที่ทวดของไตรตรึงษ์สร้างขึ้นเพื่อเป็นโรงงานและเป็นสถานที่ทำพิธีกรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในบ้านหลวง ต่อมาจึงกลายเป็นแหล่งรับบริจาคเพื่อกิจการของศาลเจ้าและเป็นแหล่งรายได้ของครอบครัว ศาลแห่งนี้ตั้งอยู่ใจกลางธุรกิจของครอบครัวนี้ คือตลาดสด ตลาดปลา ท่ารถสองแถว ท่าเรือประมง โรงพยาบาล เมื่อสารวัตรพรตและเบญจกวางแผนเปิดโปงอำนาจมืดของพี่สาวและพี่เขยของไตรตรึงษ์จึงมุ่งไปที่ศาลเจ้าเพื่อสืบถึงอิทธิพลของครอบครัวนี้ที่อยู่เบื้องหลังทวยหาญและ หมูยแซ่ผู้มีอิทธิพลในบ้านหลวง

ภาพที่ 3.5

แผนที่ลึงพาดกลอน

แผนที่ข้างต้นนำเสนอให้เห็นแผนที่จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันของไทยซึ่งเป็นจุดตั้งต้นของเหตุการณ์ในเรื่อง เนื่องจากเป็นสถานที่ซึ่งชาวโรฮิงญาอพยพมาขึ้นฝั่งในสถานการณ์จริง ปรাপต์สร้างอำเภอบ้านหลาวเป็นอำเภอสมมติ ตั้งอยู่ในจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ใกล้กับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นสถานที่ที่ชาวพื้นเมืองในประเทศเพื่อนบ้านอพยพหนีภัยภายในประเทศมายังประเทศไทย บ้านหลาวสถานที่เกิดเหตุการณ์ทั้งหมดในเรื่อง ทั้งเหตุฆาตกรรม การไล่คดี และธุรกิจผิดกฎหมายซึ่งเป็นจุดตั้งต้นของเหตุการณ์ทั้งหมด

จากการศึกษาดำแหน่งแห่งที่ของสถานที่ซึ่งเป็นฉากในอาชญากรรมของปรাপต์ พบว่ามีการใช้สถานที่ที่มีอยู่จริงซึ่งสามารถระบุชื่อและสถานที่ที่ตั้งได้ มีการสมมติสถานที่เฉพาะแห่งให้ตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีอยู่จริง ซึ่งสามารถกำหนดตำแหน่งแห่งที่ของสถานที่สมมติเหล่านั้นในสถานที่จริงได้เช่นกัน และมีการสมมติสถานที่ในจินตนาการซึ่งไม่มีอยู่ แต่สามารถอ้างอิงตำแหน่งแห่งที่กับสถานที่จริงได้ในภาพกว้าง สถานที่เหล่านี้เป็นสถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม เป็นต้นสายปลายเหตุ รวมถึงเป็นฉากหลังของเรื่อง การใช้สถานที่ที่มีอยู่จริงหรืออ้างอิงได้กับสถานที่จริงมีส่วนช่วยในการสร้างความสมจริง ลดทอนลักษณะจินตนิยายหรือแฟนตาซี ส่งผลให้เหตุการณ์ในเรื่องเสมือนว่าเกิดขึ้นจริง

3.2 ลักษณะการนำเสนอฉากสถานที่ในอาชญาวิทยาของปราชญ์

การนำเสนอฉากสถานที่คือกลวิธีที่ผู้แต่งแนะนำให้ผู้อ่านรับรู้และรู้จักสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องในมิติต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่าอาชญาวิทยาของปราชญ์มีการนำเสนอฉากสถานที่ 3 ลักษณะคือ การนำเสนอประวัติความเป็นมา การนำเสนอลักษณะทางกายภาพ และการนำเสนอคุณลักษณะ

3.2.1 การนำเสนอประวัติความเป็นมาของสถานที่

จากการศึกษาพบว่าสถานที่ที่มีการนำเสนอโดยการแสดงประวัติความเป็นมาคือสถานที่ที่มีอยู่จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานที่สร้างขึ้นในอดีต มีความโบราณเก่าแก่ คือ วัด ย่านเก่าแก่ อาคารสถานที่ของเอกชนหรือหน่วยงานราชการ การนำเสนอฉากสถานที่ดังกล่าวทำให้เห็นที่มาที่ไปและความเก่าแก่ของฉากสถานที่ พบในอาชญาวิทยาทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่อง *สิงพาดกลอน* ซึ่งฉากในเรื่องเป็นสถานที่สมมติ

ในการนำเสนอสถานที่เก่าแก่โบราณ ปราชญ์มักกล่าวถึงผู้สร้าง ผู้บูรณปฏิสังขรณ์ ยุคสมัย และสาเหตุความจำเป็นในการสร้าง โดยใช้ลีลาน้ำเสียงแบบการเขียนสารคดี คือใช้ภาษาแบบแผน มีความเป็นทางการ เช่น

ในเรื่องกาหลมหรทึกมีการกล่าวถึงความเป็นมาของวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ความว่า

สร้างมาตั้งแต่แผ่นดินอยุธยา วัดโพธิ์หรือวัดโพธารามได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวงในสมัยกรุงธนบุรี ต่อเมื่อปี 2331 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสถาปนาเป็นวัดหลวงข้างพระบรมมหาราชวังฝั่งใต้ คู่กับวัดสลักหรือวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ราชวรมหาวิหาร ที่ด้านเหนือพระอุโบสถ พระระเบียง และพระวิหาร สร้างใหม่พร้อมการบูรณะของเก่าแล้วเสร็จในปี 2344 ได้รับพระราชทานนามใหม่ว่า ‘วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาวาส’ วัดประจำรัชกาลที่ 1 จากนั้นพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บูรณะปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่อีกหน โดยดำเนินการนานกว่า 16 ปี ครั้งนี้เพิ่มจารึกสรรพตำราบนแผ่นหินอ่อนประดิษฐ์ไว้ตามศาลาราย เป็นที่มาของสมุดภาพมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศ ต่อเมื่อรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัวสร้อยพระนามพระอารามได้รับการเปลี่ยนใหม่ กลายเป็นชื่อที่คนไทยรู้จักกันตราบนานแสนนาน (ปรাপต์, 2558, น.126)

ผู้เขียนเกริ่นถึงประวัติความเป็นมาของวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารหรือวัดโพธิ์ก่อนจะเข้าสู่เหตุการณ์ที่สารวัตรเวทาค์เดินทางไปสืบสวนสอบสวนปริศนารอยสักบนตัวเหยื่อทั้งห้าคดีที่วัดโพธิ์ ผู้เขียนบรรยายฉากสถานที่ต่าง ๆ ในบริเวณวัดโพธิ์ จนมาถึงพระระเบียงอุโบสถฝั่งทิศใต้ที่มีกลบทประเภทโคลงต่าง ๆ จารึกไว้อยู่ ซึ่งมีกลโคลงพรหมภักตร์ที่พระอนิจใช้สร้างปริศนาฆาตกรรมรอยสักอยู่ด้วย

ใน*กาหลมหารึก* ยังมีการนำเสนอประวัติความเป็นมาของย่านเก่าแก่ โดยกล่าวถึงกลุ่มผู้อยู่อาศัย สภาพและบรรยากาศของสถานที่ในช่วงเวลาที่เป็นฉากของเรื่อง เช่นการบรรยายย่านสามแพร่ง ความว่า

ชุมชนเก่าแก่และเจริญมากที่สุดแห่งหนึ่งในพระนครนี้เคยเป็นที่ประทับของพระโอรสสามองค์ในพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 คือ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นภูธรเรศธำรงค์ศักดิ์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสรรพศาสตร์ศุภกิจ พระนามเหล่านี้กลายเป็นที่มา ของชื่อเรียกแพร่งทั้งสาม แพร่งภูธร แพร่งนราและแพร่งสรรพศาสตร์ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทั้งสามแพร่งเต็มไปด้วยตลาดสดและร้านอาหาร ซึ่งเปิดขึ้นเพื่อรองรับบรรดาข้าราชการตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่รายล้อมอยู่ในบริเวณนั้น สถานที่เกิดเหตุคดีรอยสักครั้งที่สี่คือร้านขนมหวานอันเลื่องชื่อในฝีมือทำขนมฝรั่งกุฎีจีนตรงกึ่งกลางแพร่ง (ปรাপต์, 2558, น.76)

ผู้เขียนนำเสนอความเป็นมาของย่านสามแพร่งโดยกล่าวถึงอดีตของสถานที่แห่งนี้ซึ่งเป็นที่ประทับของเจ้านาย 3 พระองค์ จึงเป็นที่มาชื่อของทั้งสามย่าน และกล่าวถึงบรรยากาศความคึกคักของย่านโยงมาถึงสถานที่ตั้งร้านขนมกุฎีจีนเนื่องนวนซึ่งเป็นหนึ่งในสถานที่ฆาตกรรมรอยสัก

ในเรื่อง*นิราศมหรณพ*มีการกล่าวถึงประวัติของวัดต่าง ๆ ที่เป็นที่เกิดเหตุฆาตกรรมและที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาศิลาสมุท การบรรยายประวัติความเป็นมาของวัดในเรื่องนี้มีความสำคัญเพราะผู้เขียนต้องแสดงให้เห็นลักษณะร่วมของวัดต่าง ๆ โดยไม่แสดงออกชัดในการบรรยายเพื่อซ่อนปริศนาของเหตุฆาตกรรมไว้ เช่น การบรรยายวัดเครือวัลย์วรวิหารด้วยลีลาการเขียนสารคดี ทำให้ผู้อ่านไม่ได้สังเกตถึงนัยสำคัญใด ๆ ความว่า

พระอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหารแห่งนี้ สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยแผ่นดิน ร.3 ทางฝั่งใต้คลองมอญ โดยเจ้าพระยาอภัยภูธร (น้อย บุญยรัตพันธุ์) เจ้าพระยายมราชเสนาบดีกรมเมืองท่านนี้ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้คุมกำลังทัพจำนวนห้าพันขึ้นไปรบศึกฝ่ายมาลาประเทศศรีสัตนาคนหุต เวียงจันทน์ ครั้งเจ้าอนุวงศ์ส่งทัพส่งทัพเจ้าราชวงศ์มายึดเอาเมืองลุ่มหรือหลามสักที่เพชรบูรณ์ ในศึกดังกล่าว เจ้าพระยาอภัยภูธรถึงแก่อสัญกรรมที่เมืองพันพร้าว เจ้าจอมเครือวัลย์ ผู้เป็นธิดาจึงดำเนินการสร้างวัดต่อมาจนสำเร็จ ถือเป็นวัดประจำสกุลบุญยรัตพันธุ์ ภายในพระอุโบสถมีภาพเขียนสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์เรื่องนิบาตชาดกหรือพระเจ้า 500 ชาตซึ่งงดงามและสมบูรณ์ที่สุด ทั้งยังเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวในประเทศไทยได้รับการขึ้นทะเบียนโดยกรมศิลปากรให้เป็นโบราณสถาน ปัจจุบันวัดเครือวัลย์มักรู้จักกันในนาม ‘ฉาปนสถานกองทัพเรือ’ (ปราปต์, 2561, น.46)

วัดเครือวัลย์วรวิหารนี้เป็นสถานที่จัดงานศพของก้องพัฒน์อาของกังหัน และระหว่างงานศพกังหันก็ถูกฆาตกรรม ในข้อความที่ยกมานี้เป็นครั้งแรกที่กล่าวถึงวัดเครือวัลย์ ผู้เขียนกล่าวถึงผู้สร้างที่มาของชื่อ ความสำคัญและการใช้ประโยชน์วัดในปัจจุบัน เพื่อแนะนำสถานที่จัดงานศพก่อนจะตัดเหตุการณ์ไปกล่าวถึงตัวละครอื่น แล้วจึงตัดกลับมาที่เหตุการณ์ฆาตกรรมกังหันที่เขามองในวัด

ในเรื่อง *ห่มแดง* มีเนื้อเรื่องเป็นเหตุการณ์ร่วมสมัยและเกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง โดยส่วนใหญ่เป็นแหล่งทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ เช่น วัดเขาชีจรรย์ มีการบรรยายถึงความเป็นมาของการก่อตั้งและที่มาของพระพุทธรูปอันเป็นจุดเด่นของวัดแห่งนี้ ความว่า

แดนเล่ห์รู้ว่านี้คือคำสั่งเสียสุดท้ายของบิดา ปะป๊าขอให้ประกอบพิธีศพแบบไทยและเก็บอัฐิไว้ที่นี่ วัดเล็ก ๆ เบื้องหลังความยิ่งใหญ่ที่ปะป๊าผูกพัน *วัดเขาชีจรรย์*

คนส่วนมากคุ้นชื่อเขาชีจรรย์จากพระพุทธรูปสลักปางมารวิชัยองค์ใหญ่ที่สุดในโลก ลักษณะเลียนแบบอย่างพระพุทธรูปนารายณ์พิตรพิสดารศิลปะสุโขทัยผสมล้านนานั้นมีหน้าตักกว้าง 70 เมตร สูง 109 เมตร และหากนับรวมบัวบัลลังก์ด้วยก็จะได้ความสูงสุทธิถึง 130 เมตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานนาม *พระพุทธรูปมหาวิชัยอุตตโมภาสศาสดา* มีความหมายว่า *พระพุทธรูปเจ้าทรงเป็นศาสดาที่รุ่งเรือง สว่างประเสริฐ*

ดุจดั่งมหาวชิระ ก่อนนั้น สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ครั้นยังดำรงตำแหน่งเป็นสมเด็จพระญาณสังวรเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงเสียดายเขาชีจรรย์ซึ่งมีภูมิทัศน์สง่าตระการ แต่กลับถูกระเบิดทำลายลงเรื่อย ๆ จึงทรงดำริอนุรักษ์โดยสร้างพระพุทธรูปสลักเพื่อเป็นปูชนียสถานสำคัญแทนงานก่อสร้างตั้งแต่ปรับผิวผา สแกนภาพต้นแบบเพื่อยิงเลเซอร์และใช้สีฝุ่นแต้มดำเนินไปอย่างยากลำบาก กินเวลาตั้งแต่ปี 2527 ถึง 2533 ใช้งบประมาณค่าจัดสร้างทั้งสิ้น 161.7 ล้านบาท ตลอดจนการดำเนินงานเหรียญ อินชียพันธ์์ ให้การสนับสนุนทุก ๆ ด้านโดยไม่ปรารภนาออกชื่อ

นี่คือปะป๊า เหตุผลเดียวกับที่เลือกนอนสงบอยู่ ณ วัดนี้

แม้อยู่ใกล้ แต่เขาชีจรรย์ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ของวัดเขาชีจรรย์ และพระพุทธรูปองค์นั้นก็ขึ้นชื่อเคียงวัดญาณสังวรารามเสมอมา ว่ากันว่าปะป๊าเพียงอยากอยู่ไม่ไกล โดยไม่ต้องมีใครเห็น ไม่ต้องมีใครรู้จักหรือให้ความสำคัญจนเกินไป (ปรাপต์, 2559, น.97-98)

การบรรยายความเป็นมาของเขาชีจรรย์นี้นอกจากให้ข้อมูลแล้วยังทำให้เห็นถึงบุคลิกลักษณะนิสัยของเหรียญที่ไม่หวังชื่อเสียงลาภยศ เป็นจุดเริ่มต้นที่แดนเลทซ์เริ่มจะสงสัยในเรื่องราวของเหรียญ เพราะเขาเชื่อว่าพ่อมีบุคลิกลักษณะนิสัยไปในทางตรงข้าม การเดินทางไปยังที่เก็บอัฐิของพ่อทำให้แดนเลทซ์ได้เบาะแสใหม่สำหรับสืบสาวเรื่องราวต่อไป

นอกจากสถานที่ท่องเที่ยวแล้ว ในห่มแดนยังมีการกล่าวถึงถนนเนื่องจากเรื่องนี้เป็นนวนิยายที่ตัวละครมีการเดินทางตลอดเวลา จึงมีการบรรยายประวัติของถนนที่เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ เช่น ในการบรรยายถนนเพชรเกษมมีการเล่าถึงการก่อสร้างและตำนานเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์บนถนนสายนี้ ความว่า

ถนนเพชรเกษมตั้งชื่อตามอธิบดีกรมทางหลวงคนที่ 7 หลวงเพชรเกษมวิถีสวัสดิ์ มีจุดเริ่มต้นที่สะพานนาฉาน้ำเนียรที่ข้ามคลองบางกอกใหญ่ และเชื่อมต่อสู่จังหวัดทางภาคตะวันตกและภาคใต้ ระยะทางส่วนใหญ่มีฐานะเป็นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 และบางช่วงเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียสาย 2

เมื่อครั้งสร้างถนนเพชรเกษมลงสู่ภาคใต้ บริษัทรับเหมาพบหินหนึ่งไม่ใหญ่นักลักษณะคล้ายช้าง ระหว่างเอาหินออกที่มงานต้องเผชิญปัญหามากมาย ตั้งแต่รถแทรกเตอร์ใช้การไม่ได้ คนงานบาดเจ็บไปจนถึงเสียชีวิต นายช่างโยธาชาวต่างชาติต้องยอมบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามคำชาวบ้าน ต่อเมื่อดันหินช้างขึ้น

สำเร็จจึงเกิดศรัทธาร่วมกับชาวบ้านสร้างศาลพ่อตาหินช้างหรือศาลพ่อศรีหริมคล
ขึ้นที่นี่ ผู้สัญจรผ่านถนนเพชรเกษมช่วงหลักกิโลเมตร 453-454 มักแวะทำความ
เคารพโดยจุดประทัดหรือบิ๊บน้ตรขอพร สำหรับแดนเลขที่ ถึงตอนนี้เขาขอเพียงรอด
ตัวไปได้ (ปรាប់, 2559, น.106-107)

ผู้เขียนกล่าวถึงประวัติการสร้างถนนเพชรเกษมและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำถนน
โยงได้กับความไม่ปลอดภัยของแดนเลขที่ที่ถูกไล่ล่า และเมื่อขับรถมาถึงศาลแห่งนี้ เขาขับรถมาด้วย
เส้นทางยาวไกลและระยะเวลายาวนานทำให้เขาอ่อนล้า และต้องรู้สึกไม่ปลอดภัยมากขึ้นเมื่อตำรวจที่
ด่านจำเขาได้ทั้งที่เขาแต่งตัวผิดไปจากเดิม

ในเรื่องเปรตมีการบรรยายประวัติความเป็นมาของย่านเสาชิงช้าโดยกล่าวถึง
ความเป็นมาของสถานที่ ดำเนินเกี่ยวกับสถานที่ โยงกับสถานที่สมมติคือบ้านของตัวละคร ความว่า

ตำนานเปรตเปรตวัดสุทัศน์ถูกเล่ากันหลายทาง บ้างก็ว่าคำ กล่าวขวัญนี้
มีที่มาจากจิตรกรรมฝาผนังอันเลื่องชื่อในพระอุโบสถ เป็นรูปเปรตตนหนึ่งนอนให้
พระสงฆ์พิจารณา แต่เดิมเมื่อใครมาที่วัดนี้ก็ต้องมาเยี่ยมชมให้เห็น
กับตา บ้างก็เชื่อว่าเปรตนั้นมีตัวตนอยู่จริง และสมัยก่อนมักมาปรากฏตัวบ่อย ๆ
แถววัดสุทัศน์ซึ่งมีบรรยากาศน่ากลัวมาก แต่บ้างก็ว่าเปรตที่คนเห็น แท้จริงคือ
เสาชิงช้าท่ามกลางสายหมอกหน้าวัดนั่นเอง เสาชิงช้านี้ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่สมัย
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช แรกเริ่มนั้นโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง
หน้าเทวสถานต่อมาจึงย้ายมาอยู่ในตำแหน่งปัจจุบัน คือทางทิศตะวันออกเฉียงใต้
ของโบสถ์พราหมณ์ หรือหน้าวัดสุทัศน์ซึ่งแต่ก่อนถือว่าเป็นกึ่งกลางพระนคร เสา
ชิงช้านี้ใช้สำหรับประกอบพิธีโล้ชิงช้าในพระราชพิธีตรียัมพวาย – ศรีพวาย ซึ่งถือ
เป็นพิธีขึ้นปีใหม่ของพราหมณ์เพื่อรับเสด็จพระอิศวรที่จะมาเยี่ยมโลกมนุษย์เป็น
เวลา 10 วัน ต่อมาพิธีโล้ชิงช้านี้ได้ถูกยกเลิกไปในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว ส่วนตัวพระราชพิธีหลักยังคงจัดอยู่ภายในเทวสถาน ถัดจากเทวสถาน
ไม่ไกล บ้านเดิมของรังเพลิงคือคูหาหนึ่งในตึกแถวบนถนนดินสอ ตั้งแต่ชายหนุ่มจำ
ความได้ นายรังสรรค์พ่อของเขาก็เปิดร้านขายกวยเตี๋ยว (ปรាប់, 2561ค, น.102-
103)

ผู้เขียนนำประวัติประวัติความเป็นมาของเสาชิงช้ามาบรรยายก่อนจะโยงถึงฉาก
บ้านเกิดของรังเพลิงที่เป็นร้านขายกวยเตี๋ยวในย่านเสาชิงช้า ซึ่งพ่อของเขาขายกวยเตี๋ยวยังงัยก็ยังขาย

อยู่อย่างนั้นเช่นเดียวกับอีกหลาย ๆ ร้านในย่านนี้ที่ประกอบอาชีพแบบเดิมในสภาพแวดล้อมแบบเดิม แม้ยุคสมัยจะเปลี่ยนไป

3.2.2 การนำเสนอลักษณะทางกายภาพ

การนำเสนอลักษณะทางกายภาพคือการนำเสนอลักษณะรูปร่าง รูปทรง รูปแบบสถาปัตยกรรมหรือศิลปกรรม รวมถึงที่ตั้งของสถานที่ ทำให้ผู้อ่านสามารถนึกเห็นภาพสถานที่นั้นได้ หรือทำให้ทราบถึงลักษณะของสถานที่นั้น มักใช้กับฉากสถานที่ทั้งที่มีอยู่จริง สถานที่ที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง และสถานที่จากจินตนาการบางครั้งการนำเสนอลักษณะทางกายภาพปนอยู่กับการนำเสนอประวัติความเป็นมาด้วย เช่น

ในการนำเสนอสถานที่จริงมักมีการบรรยายลักษณะควบคู่กับประวัติความเป็นมา โดยให้รายละเอียดมากขึ้นแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น เรื่องกาหลมหรทึกกล่าวถึงรั้วเหล็กของวัดประยุรวงศาวาสฯ ควบคู่กับประวัติของการสร้างรั้วเหล็กนี้ และสิ่งก่อสร้างสำคัญของวัด ความว่า

รั้วเหล็กนี้เองคือที่มาของชื่อที่ชาวบ้านเรียกกันติดปากว่าวัดรั้วเหล็ก ลักษณะสูงโปร่งราวสามศอกเศษ ปลายและบางส่วนเป็นอาวุธสามประเภท ได้แก่ ขวานสามหมื่น ปืนสามกระบอก และหอกสามแสน นำเข้ามาจากอังกฤษ ตั้งแต่สมัยพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3 เพื่อใช้เป็นกำแพงวังในตอนต้น แต่เนื่องจากพระองค์ไม่โปรด สมเด็จพระเจ้าพระยามหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ (ดิศ บุนนาค) ผู้อุทิศสวนกาแฟเพื่อสร้างวัดตั้งแต่ พ.ศ. 2371 และเป็นผู้สร้างรั้วเหล็กนี้เข้ามา จึงทูลขอมาใช้เป็นกำแพงวัด โดยแลกกับน้ำตาลทรายแบบหนักต่อหนัก คือใช้น้ำตาลจำนวนหนักเท่ากับเหล็กทั้งหมดแลก นอกรั้วเหล็กอันลือชื่อ วัดประยุรวงศาวาสยังโดดเด่นด้วยเขมอ ภูเขาจำลองก่อด้วยศิลากลางสระหน้าวัด ซึ่งได้เค้าโครงมาจากหัตถ์เขียนขี้ผึ้งในห้องลงพระบังคนหนักของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3 และที่ขาดมิได้คือเจดีย์สี่ขาวทรงกลมมโหฬารนามว่าพระบรมธาตุมหาเจดีย์ เจดีย์แบบลังกาวงศ์องค์แรกในสมัยรัตนโกสินทร์ ทางเข้าลิคนั้นเป็นช่องแคบเฉพาะเดินเรียงเดียวประตูทางออกด้านบนกตให้ผู้ผ่านต้องก้มตัวคลานเท่านั้นจึงจะเล็ดลอดออกมาได้... (ปราชญ์, 2558, น.33)

การบรรยายภาพวัดประยุรวงศาวาสนี้มีการให้ภาพรั้วเหล็กที่นำกล้วจากอาวูรที่นำมาใช้สร้าง จากนั้นยังมีการบรรยายถึงสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในวัดคือเขามอและเจดีย์ซึ่งให้ความรู้สึกขรมขลังและลึกลับน่ากลัว

ในเรื่องนิราศมหรณพมีการบรรยายลักษณะทางกายภาพควบคู่กับประวัติความเป็นมาเช่นกัน โดยเฉพาะลักษณะทางศิลปกรรมซึ่งมักจะบรรยายคู่กับประวัติการปฏิสังขรณ์ เช่นการบรรยายซุ้มประตูวัดบวรนิเวศวิหารโดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบศิลปะ วัสดุ และลวดลาย ความว่า

หลังคาซุ้มมุงกระเบื้องดินเผาากบกล้วย สันหลังคาแบบจีน ช่อองแสงสองข้างประดับกระเบื้องปรุ ส่วนบานประตูไม้สลักรูปอาร์กซ์ทวารบาลแบบเชี่ยวชาญอันสืบคติมาแต่ครั้งพระเจ้าถังไท่จงฮ่องเต้ เรื่องราวว่าด้วยความพยายามของพญาเลอองค์มั่งกรให้ฝน ที่ทำให้พระเจ้าถังไท่จงต้องออกอุบายเขียนรูปทหารเอกไว้หน้าบานประตูห้องบรรทมขูให้เลอองค์กลัวและเลิกมารบกวนตอนกลางคืน

ในช่วงรัชกาลที่ 3 สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพทรงดำริให้สร้างบานประตูวัดบวรฯ แบบเชี่ยวชาญดังกล่าวเป็นรูปเทวดาจีนหนวดเครายาวปิดทองอร่าม ตนหนึ่งมือซ้ายถือสามง่าม มือขวาถือกริช เหยียบหลังจระเข้ อีกตนมือซ้ายถือดาบ มือขวาถือโล่ เหยียบหลังมังกร (ปราปต์, 2561ก, น.143)

ผู้เขียนมีการบรรยายซุ้มประตูวัดบวรนิเวศน์โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับศิลปะแบบจีน วัสดุใช้กระเบื้องดินเผาและไม้ และลวดลายบานประตูไม้สลักรูปอาร์กซ์ทวารบาลแบบเชี่ยวชาญ ทำให้เห็นลักษณะร่วมของวัดในเรื่องนิราศมหรณพว่าเป็นวัดที่สร้างหรือบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัยรัชกาลที่ 3 ซึ่งพระองค์พระองค์มีความนิยมในความเป็นจีน ไม่ว่าจะรูปแบบศิลปะ วัสดุ และลวดลายของวัดล้วนได้รับอิทธิพลจากจีน และบริเวณบานประตูเชี่ยวชาญวัดบวรนิเวศวิหารนี้ยังเป็นสถานที่ที่นุชาใช้คลื่นเสียงสังหารตัวง เพ็ญลีลาศ

นอกจากนี้ยังพบว่าการนำเสนอลักษณะทางกายภาพควบคู่กับการบรรยายถึงการกระทำของตัวละคร เช่นที่กล่าวถึงตัวละครนักรบขันทีที่เป็นเหยื่อของฆาตกรขณะอาบน้ำในชุมชนวัดพระยาทำ ความว่า

ร่างผอมเกร็งทะลุพรวดจากห้องน้ำล่อมสังกะสี วังโงง ๆ ทั้งผ้าเช็ดตัวผืนเดียวเกาะหลังเรือนสู่หน้าวัด ต่อให้ตำรวจวางกำลังศึกษาเส้นทางไว้แต่ ไม่มีทางไวกว่าคนในพื้นที่ ความมืดของยามสองช่วยพรางร่างฆาตกรหนุ่มวัยเพียงสิบห้าปี ไม่ถึง

นาทีเจติย์พญาครุฑหน้าวัดพระทำก็ปรากฏ ความงามจากการประดับด้วย กระเบื้องสี และเครื่องถ้วยเหลือเพียงเงาเท่านั้น

ครุฑเหยียบนาคทั้งสี่คล้ายกวาดตามอง ขนคอลูกชั้น แต่ชั้นเงินไม่สน หัวคิดเล่นไว หน้าซอยจะมีโอ๊พวกตำรวอีกแผงใหญ่ มันตัดสีนุ่งสีม่วงสู่ภูพระ ศาลาการเปรียญตั้งอยู่ไม่ไกล อาคารก่ออิฐสองชั้นทาสีเหลืองอ่อนตัดกับบานประตูหน้าต่างสีน้ำตาล ด้านหน้าคือบันไดทอดขึ้นจากทางซ้ายขวาไปบรรจบ ณ กึ่งกลาง ตกแต่งด้วยเขมอ บ่อน้ำเล็ก และไม้ขนาดย่อม อารามริบร้อน ฆาตรกรหนุ่มไม่ทันสังเกตว่าในเงาตะคุ่มมีใครบางคนยืนละล้าละลัง ชั้นเงินฟุ้งปะทะ บางอย่างในมือใครคนนั้นกระเด็นร่วง นั่นคือจุดเริ่มต้นของความฉิบหาย (ปราปต์, 2561ก, น.12)

เหตุการณ์ตอนนี้ผู้เขียนให้ภาพอันเป็นจุดสังเกตของวัดพระยาทำในตอนทีตัวละครชั้นเงินวิ่งหนีตำรวเข้าไปในวัดยามค่ำซึ่งแปรเปลี่ยนความงามเป็นความลึกลับน่ากลัว และที่นี้เองชั้นเงินถูกนุชาคลื่นเสียงสังหารเขา และกลายเป็นศพหนึ่งในหลายศพที่ถูกสังหารด้วยคลื่นเสียงที่มีการทิ้งขวดและน้ำมันไวใกล้กับเขมอเป็นปริศนานับแต่นั้น

ในเรื่องหม่นแดน การบรรยายลักษณะกายภาพของสถานที่ต่าง ๆ มักให้ภาพสวยงามน่าประทับใจสอดคล้องกับที่เป็นงานเขียนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่นการบรรยายภาพพระปรางค์วัดอรุณราชวรารามฯ ความว่า

นับร้อยปีที่พระปรางค์วัดอรุณหยดยอดรับแสงอาทิตย์ ไม่ว่าช่วงราหรือช่วงรุ่ง ไม่เคยยี่หระราวตระหนักว่า ถึงอย่างไรก็อยู่ใต้ฟ้าผืนเดียวกัน วัดอรุณเป็นวัดโบราณตั้งแต่สมัยอยุธยา เดิมพระปรางค์สูงเพียง 16 เมตร ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงมีพระราชปรารภให้สร้างสูงขึ้นเป็นศรีนคร แต่มาแล้วเสร็จในแผ่นดินถัดมา ตัวพระเจดีย์ทรงปรางค์ก่ออิฐถือปูนประดับกระเบื้องเคลือบหลากสี ถ้วยชามบุราณ ตลอดจนเปลือกหอยสารพัดจัดเป็นลวดลายต่าง ๆ บนสุดมีมิ่งกุฎปิดทองประดับฐานครอบเหนือยอดนภศูลเปิดเสร็จสูง 81 เมตร นับเป็นพระปรางค์ที่สูงที่สุดในประเทศไทยและเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์สำคัญของกรุงเทพมหานคร นี่คือภาพโปรดของแดนเลซท์ เป็นเหตุให้เขาตัดสินใจซื้อที่ดินและปรับปรุงบ้านเก่าริมเจ้าพระยาหลังนี้เป็นเรือนหอของเขาและเธอ (ปราปต์, 2559, น.182-183)

การบรรยายภาพพระปรางค์วัดอรุณฯ แสดงให้เห็นถึงขนาดความสูงและความงาม ผู้แต่งโยงสถานที่นี้เข้ากับที่พักของตัวละครคือแดนเลทซ์ซึ่งในแง่นี้ทำให้เห็นสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตัวละครที่สามารถมีที่พักอยู่ในพื้นที่ที่มีราคาสูงได้

ในเรื่อง/ปรตการบรรยายสถานที่ส่วนใหญ่ผ่านมุมมองของตัวละคร จึงไม่แสดงลักษณะทางกายภาพเด่นชัดนัก ที่พบก็เช่นการบรรยายตึกใบหยกสองตอนที่รังเพลิงกลายเป็นปรตอาละวาดมาถึงตึกแห่งนี้

ยังไม่ทันฉุใจหรือปะติดปะต่ออะไรทั้งสิ้น เสียงกรีดก็ลั่นขึ้นจากอีก 2-3 รูเล็กบนตึกโรงแรมดังกล่าว เขาสะดุ้งตกใจ ถอยห่างออกมาเล็กน้อยเพื่อจะก้มดูให้ชัดว่าเสียงนั้นเกิดจากใคร และเพราะอะไรกันแน่

เมื่อนั้นเอง รังเพลิงเพิ่งสำเนียงกว่าตึกนี้ค่อนข้างคึกคัก มันมีลักษณะเป็นแท่งเหลี่ยมผอมสูง ก่อนช่วงยอดจะกลายเป็นทรงกระบอก ตัวตึกทาสีขาว เฉพาะตรงช่วงกลางไล่ขึ้นมาเป็นกระจกเขียว แต่งด้านบนด้วยลายทองรูปร่างคล้ายใบไม้

ใช่ นี่มันตึกใบหยกสอง!

หัวใจตึงวูบ นึกขึ้นได้ว่าจุดที่ตัวเองทรงตัวอยู่คือนอกอาคาร เรา กำลังจะตกกระแทกพื้น! สัญชาตญาณเอาตัวรอดสั่งให้ถอดตัวต่ำ ทว่าสัมผัสได้ฝ่าเท้าก็ตื้นขึ้นมาทำให้รู้ว่า เราไม่ได้ลอยอยู่ในอากาศ?!

ปฏิกิริยาอัตโนมัติคือก้มมองพื้น ทันใดนั้นความตกใจกลายเป็นอีกอย่าง เมื่อพบว่าท่อนขาของตนกลับเหียวลึบผมยาว และยืนเหยียบอยู่บนซากอาคารหลายหลังบนพื้นโลก! (ปราบต์, 2561ค, น.114-115)

ลักษณะกายภาพของตึกใบหยกสองที่บรรยายนี้มีความสำคัญเพราะทำให้รังเพลิงรู้ตัวถึงความสูงใหญ่ของร่างกายตน เพราะเท่ากับว่าเขาสูงเท่าขนาดตึกใบหยกสองซึ่งเป็นตึกสูงอันดับ 1 ของกรุงเทพฯ

นอกจากนี้ในเรื่องยังบรรยายถึงสะพานพระรามแปดซึ่งเป็นสถานที่หนึ่งที่มีความสำคัญในเรื่อง โดยแสดงให้เห็นลักษณะเด่นทางวิศวกรรมที่สำคัญ

สะพานพระรามแปดเป็นสะพานขึงแบบอสมมาตร ซึ่งมีความยาวติดอันดับ 5 ของโลก การรับน้ำหนักสะพานใช้วิธีขึงยึดสายเคเบิลแต่ละเส้นเป็นสี่เหลี่ยม

ทอง อันคือสี่ประจําพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ในไฟแสงจันทร์ยามรัตติกาล แสงสั้มระบายแนวสายเคเบิลและเสากลางสะพานดงดงา
สุกอรัม นับเป็นแลนด์มาร์กสำคัญอีกแห่งของมหานคร
กรุงเทพฯ (ปราชต์, 2561ค, น.141)

ผู้เขียนบรรยายลักษณะทางวิศวกรรมและวัสดุที่โดดเด่นที่ทำให้สะพานแห่งนี้
มีชื่อเสียงในเชิงสถานที่จุดสังเกตของกรุงเทพฯ ภาพความงามนี้ทำให้ถูกเลือกเป็นสถานที่ถ่ายทำมิวสิก
วิดีโอเพลงของมิติ และเป็นสถานที่ที่เปรตรังเพลิงทูปเขาจนตายเพราะความแค้นที่ถูกเขาหักหลัง

ในเรื่องลิงพาดกลอน การบรรยายภาพสถานที่ที่เป็นภาพจากจินตนาการ
เนื่องจากเป็นสถานที่สมมติ แต่ก็อาจกล่าวได้ว่าเลียนแบบลักษณะที่มีอยู่จริง เช่นลักษณะบ้านของ
ไตรตรึงษ์ที่บ้านหลาว โดยบรรยายถึงสถานที่ตั้ง ภาพภายนอก และลักษณะทางสถาปัตยกรรม ความ
ว่า

ท่ามกลางความวุ่นวาย ถัดจากสนามหญ้าเข้าไป เคหาสน์โบราณสไตล์
ชิโนโปรตุกีสยังโอ่อ่า งดงามข้ามกาลเวลา ราวสตรีสูงศักดิ์ผู้หยัดพระนางไม่ว่าจะมีเรื่อง
ร้ายใด ๆ แฝวพานเข้ามาชีวิต เหมือนอามา... เหมือนหมาม้า และเหมือนพิวราห์...

ตัวอาคารขนาดใหญ่สองชั้นทาสีเขียวอ่อน ตัดขอบเสา ประตูหน้าต่าง
ด้วยสีขาว ซึ่งยิ่งขับให้สีน้ำตาลแกมแดงของบานประตูหน้าต่างไม้สลักอย่างจีนยิ่ง
โดดเด่น เช่นเดียวกับหลังคามุงกระเบื้องดินเผาอย่างลอน ถ้าเข้าไปในบ้านจะพบว่าตรง
กึ่งกลาง หลังคานั้นเปิดโล่งให้แดดสดทอดผ่านเข้ามาสว่างไสว กับทั้งรับฝนสู่บ่อน้ำ
กลางบ้าน อันเป็นความเชื่อถึงความสมบูรณ์พูนผล (ปราชต์, 2561ข, น.77)

ผู้เขียนบรรยายภาพภายนอกและลักษณะทางสถาปัตยกรรมของบ้านเก่าของ
ไตรตรึงษ์ สรุปลให้ผู้อ่านจินตนาการถึงเคหาสน์แนวชิโนโปรตุกีสซึ่งเป็นลักษณะบ้านที่เฉพาะพบใน
จังหวัดระนองและภูเก็ต ภาพของบ้านไตรตรึงษ์ทำให้เห็นถึงความมั่งคั่งของตระกูลไตรตรึงษ์ และ
ความโดดเด่นของเคหาสน์ที่เทียบเคียงกับตัวละครหญิงอย่างมีนัยสำคัญ

3.2.3 การนำเสนอคุณลักษณะ

การนำเสนอคุณลักษณะของสถานที่หมายถึงการกล่าวถึงลักษณะเชิงคุณค่า คุณสมบัติ คุณลักษณะเชิงนามธรรมบทบาทหน้าที่หรือความสำคัญ ลักษณะทางอารมณ์ความรู้สึก หรือบรรยากาศของสถานที่ จากการศึกษาพบว่าโดยส่วนใหญ่มักนำเสนอแทรกในการบรรยายประวัติ ความเป็นมาหรือลักษณะทางกายภาพ การนำเสนอลักษณะพบในการกล่าวถึงฉากสถานที่สำคัญที่ ส่งผลต่อตัวละครหรือเหตุการณ์ในเรื่อง ทั้งที่เป็นสถานที่จริงและสถานที่สมมติที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง และสถานที่จากจินตนาการ

ในเรื่อง*กาหลมหรทึก* มีการนำเสนอลักษณะของสถานที่ที่สร้างบรรยากาศให้แก่สถานที่นั้น เช่นการกล่าวถึงเกาะตะรุเตาในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองให้เห็นภาพความเป็น ทัณฑ์สถานที่ยกย่องผู้คนในดินแดนแวดล้อมด้วยธรรมชาติโหดร้าย ซึ่งเป็นต้นเหตุของการก่อเหตุ ฆาตกรรมทั้งหมด ความว่า

สี่ปีหลังจากอัลคาซารเปิดเป็นสถานกักกันในอ่าวแซนแฟรนซิสโก มิถุนายน พ.ศ. 2481 ทัณฑ์สถานเกาะตะรุเตาก็เปิดต้อนรับนักโทษอุกฉกรรจ์ชุดแรก จำนวนห้าร้อยคน ด้วยพื้นที่ใหญ่กว่าเกือบสี่พันเท่า

ที่คุมขังอันมีทะเลสีฟ้างามไกลสุดสายตาต่างกำแพงกัน ผงฉลาม ต่างยามกักกัน มรสุมเป็นแขกไม่ได้รับเชิญ และจระเข้ลั่นคลองเป็นเพื่อนร่วมคุก

เขาถูกส่งตัวมาจากบางขวางในปรั้งขึ้น เสียงคลื่นเป็นจิ้งหะไม่เคย คลาย ตรงข้ามกับความเป็นอยู่ที่เคยสบายกว่าในฐานะนักโทษการเมืองซึ่งกลับแย่งลง จนไม่อาจนึกถึงจุดสุดสิ้นในอีกแค่สามปี

ภาพชีวิตแสนสุขเบื้องหลังเห็นห่างแทบไม่เห็นแม้ในฝัน ความทุรน ทุรมานบนเกาะนรกฉีกทิ้งทุกสิ่งสิ้น เจापึกแห่งสงครามนำมาซึ่งการถูกตัดขาดไม่ เฉพาะข้าวคราวหรืออาหารที่ปราศจากการรับปัน วัสดุเครื่องใช้ กระทั่งหยูกยาก็หา ยากยิ่ง ผู้คุมใจคดฉ้อราษฎ์ นักโทษฆ่ากันตายแค่ผิดใจเรื่องน้ำปลา ยาเสพติด ระบาด และฆาตกรตัวล่ำสุดกำลังเล่นงานเขากับเพื่อนร่วมชะตากรรมรายอื่น ๆ (ปราชต์, 2558, น.1)

ในการบรรยายฉากเกาะตะรุเตา ผู้เขียนนำประวัติศาสตร์สถานที่จังหวัดสตูลมา บรรยายร่วมกับลักษณะทางกายภาพของสถานที่ที่สานกับบรรยากาศทางอารมณ์ ทำให้เห็นบันปลาย ชีวิตของนายทองนอกพ่อของพะนอนิจที่ถูกกักขังอยู่ที่นี่ในฐานะนักโทษการเมืองในช่วงสงครามเกิด

ปัญหาขาดแคลนอาหาร ยา เครื่องใช้ต่าง ๆ และเกิดโรคระบาดอย่างโรคมาลาเรีย นายทองนอกจึงเสียชีวิตบนเกาะนี้และเป็นต้นเหตุให้พระนอญแค้นพระเพ็อง

อีกตัวอย่างหนึ่งคือการบรรยายบ้านสวนของยายอรตอนที่นายกล้าไปหลบอาศัยหลังจากสังหารนายอ่ำ เป็นการบรรยายที่สื่อถึงความสงบสวยงามแต่ก็โหดร้ายไปพร้อมกัน

ฝิดากผ้าอ้อมเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดจากการกระเจิงของแสง หลักเดียวกับที่ตอนกลางวันเราเห็นท้องนภาเป็นสีฟ้า เมื่อแสงคลื่นยาวระบายนทิวเวหาสด้านตะวันตกเป็นสีแดงอมส้มอยู่นานประมาณครึ่งชั่วโมงก่อนพระอาทิตย์จะตกดิน กอปรกับบรรยากาศวังเวงของเรไรหรือหิ้ง ลมยะเยือกและฝูงค้างคาว คนโบราณจึงเชื่อว่าเป็นช่วงรอยต่อระหว่างโลกมนุษย์กับโลกคนตาย วิญญาณแม่ลูกอ่อนที่ออกมาตากผ้าอ้อมจะมาเอาวิญญาณคนนอนหลับ บ้านกลางสวนหลังนี้คงเป็นที่อยู่ของนางผีแม่ลูกอ่อน พรางอยู่หลังม่านไม้หนา ทั้งมะพร้าว มะม่วง ชมพู ฯลฯ มีแปลงสวนครัวย่อม ๆ อยู่ด้านข้าง บริเวณโดยรอบกว้างขวางจนมันนึกอยากพาไอ้หนูสุดที่รักมาวิ่งเล่น ปีนไ้หนูอายุครบเจ็ด ถึงจะชนน้อยลง แต่ก็ยังชอบออกตระเวนที่กว้าง ๆ ตัวเรือนไม้ยกได้สูงค่อนข้างกว้าง ฝักกับพื้นชิดด้านประกาศอายุนั้นใสจากยางไม้ ส่วนซื่อคาจากไม้เต็ง บางส่วนเริ่มผุพังเนื่องจากผู้อาศัยดูแลไปตามมีตามเกิด ได้ถูกลี้นไ้ก่อยู่ในสุมข้างโอง มีเตาอังไ้ กอมะพร้าวและกองฝืนระกะอยู่ฝั่งหนึ่ง เปลญวนผูกหว่างเสาเรือนอีกด้าน รอยน้ำท่วมยังปรากฏชัดว่าเจ้าของบ้านลำบากเอาการเมื่อปลายปีที่แล้ว ราวสำหรับแขวนอาหารแห้งอยู่สูงขึ้นไป ปัจจุบันเครื่องแขวนถูกเก็บขึ้นไปหมด สงครามทำให้ความไ้ใจในเพื่อนมนุษย์ด้วยกันลดลง (ปราปต์, 2558, น.46-47)

บรรยากาศบ้านสวนของยายอรตอนที่นายกล้าไปหลบอาศัยหลังจากสังหารนายอ่ำเป็นช่วงเวลาช่วงพลบค่ำ บรรยากาศของบ้านกลางสวนขณะนั้นผู้เขียนบรรยายว่าเป็นช่วงฝิดากผ้าอ้อม คือช่วงเวลาก่อนดวงอาทิตย์ขึ้นหรือหลังจากดวงอาทิตย์ตกไปแล้ว เมื่อแสงจากดวงอาทิตย์ยังกระจายอยู่ในชั้นบรรยากาศชั้นบนได้ส่องมายังชั้นบรรยากาศชั้นล่างและพื้นผิวโลก ทำให้ขณะนั้นเห็นท้องฟ้าบริเวณใกล้กับขอบฟ้าเป็นสีเหลือง ส้ม หรือแดง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ผู้เขียนยังบรรยายเพิ่มเติมว่า “กอปรกับบรรยากาศวังเวงของเรไรหรือหิ้ง ลมยะเยือก และฝูงค้างคาว” และใช้เรื่องเล่าฝิดากผ้าอ้อมเพิ่มความน่ากลัวของฉากบรรยากาศ พร้อมเรื่องเล่าฝิดากผ้าอ้อม

นอกจากจะทำให้ฉากบรรยากาศของบ้านกลางสวนวังเวงน่ากลัวแล้ว ยังบอกให้ผู้อ่านว่าอำหฺลนชายของยายอรเสียชีวิตแล้วเพราะถูกนายกล้ำจับแขวนคอในห้องนอนและสักทั้งห้าตำแหน่งของร่างกาย

ในเรื่อง *ห่มแดน* บรรยายถึงตลาดคลองแหในตอนที่ดินแดนเลขที่เดินทางมาตลาดแห่งนี้ มีการบรรยายถึงจุดเด่น ช่วงเวลาเปิดปิด ที่ตั้ง สภาพร้านค้า ทำให้เห็นถึงบรรยากาศของตลาดในช่วงบ่าย ความเป็นว่า

ตลาดน้ำคลองแหตั้งอยู่ที่ท่าเรือวัดคลองแห เป็นตลาดน้ำแห่งแรกและแห่งเดียวของภาคใต้ ช่วงบ่ายสามคนยังไม่มากเพราะเรือส่วนใหญ่ยังไม่มา โดยทั่วไปจะเริ่มเปิดช่วง 5 โมงเย็น ถึง 4 ทุ่มของวันศุกร์ ถึง อาทิตย์เท่านั้น ชายหนุ่มจอดรถฝั่งถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ 5 เมื่อลงมาเขาพบว่าเจ้าของร้านบนบกเริ่มประจำที่กันบ้างแล้ว

สองข้างทางเปิดแผงขายของเต็มเหยียด ตั้งแต่สินค้าที่ระลึกจำพวกแม่เหล็ก ลูกปัดร้อย สลัปเรื่อยไปจนถึงร้านขายอาหารและเครื่องดื่มสมุนไพร ผักตบถแดนเลขที่ขอบสังเกตรวชีชาวบ้านเพื่อประยุกต์ใช้ในธุรกิจอันเนื่องด้วยการท่องเที่ยวของเขา แต่เมื่อคนในเงาเริ่มใกล้เข้ามา ใกล้ชนิดไม่รู้ด้วยซ้ำมาส่งคนติดตามเขามาหรือไม่ ชายจึงจำรูปสุดหมายโดยแทบไม่สนใจอะไร

ไต้สะพานข้ามคลองไป สีสันของร่มใหญ่เริ่มน้ำเริ่มละลาน ขณะในคลองเริ่มมีนักท่องเที่ยวลื่นเรือเล่น คลองช่วงนี้เป็นที่รับน้ำเสียจากตัวเมืองหาดใหญ่แต่เดิมน้ำเน่าและตื้นเขินเพราะขยะและโคลนตม แดนเลขที่เคยได้ยินว่าพระครูปลัดสมพร ฐานธมโม เจ้าอาวาสวัดคลองแหได้ร่วมกับหน่วยงานราชการรณรงค์แก้ปัญหาหลักดันจนโครงการตลาดน้ำเป็นรูปเป็นร่าง เรือจำหน่ายสินค้าเริ่มต้นเพียง 40 ลำค่อย ๆ ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและมาเลเซีย จนปัจจุบันเพิ่มจำนวนและขยายพื้นที่ขึ้นบนมาในรูปของตลาดโบราณ นอกจากนั้น พื้นที่บ้านคลองแหและโคกนกคุ้มยังได้รับการปรับปรุงให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมครบวงจรอีกด้วย

ยังไม่ทันลงถึงดินสะพาน เสียงจอแจของเหล่าแม่ค้าก็ดังขรมมีฉากหลังเป็นเสียงพายจ้วงน้ำและเสียงฝีพาย่าบนสะพานข้ามไม้ชายตลิ่ง พื้นที่ค้าขายถูกจัดไว้เป็นระเบียบแต่ละซุ้มเรียกตามชื่อนครในอดีต อาทิ ฮ่องแห่ ตามพรลิงค์ ลังกาสูกะ มะหาดใหญ่ ฯลฯ อาหารพื้นบ้านจำพวกเก๋าคั่ว กะปิยะ กวยจั๊บพลก ข้าว

ยาปักซี่ได้ ตลอดจนขนมไทยชนิดต่าง ๆ ส่งกลิ่นหอมขจร (ปรាប់, 2559, น.157-158)

ผู้เขียนบรรยายถึงตลาดคลองแหในตอนต้นที่แดนเลทซ์เดินทางมาที่ตลาดนี้ มีการบรรยายถึงจุดเด่นว่าเป็นตลาดน้ำแห่งแรกและแห่งเดียวของภาคใต้ ช่วงเวลาเปิดเปิดคือช่วงห้าโมงเย็นถึงสี่ทุ่ม ที่ตั้งอยู่ท่าเรือวัดคลองแห สภาพร้านค้าเปิดแผงขายสองข้างทางเต็มเหยียด การบรรยายนี้ทำให้เห็นภาพของตลาดที่มีชีวิตชีวาและดูมีการเคลื่อนไหวจริง ๆ ตรงกันข้ามกับชุมชนคลองแหในความทรงจำของแดนเลทซ์นั้นเป็นสถานที่ที่เกิดบาดแผลในวัยเยาว์กับการถูกหลอกลวงขายปลาลำเนาละเมียดทางเพศ แดนเลทซ์จำเป็นต้องกลับมาเพื่อตามหาความจริงเรื่องของแม่แท้ ๆ ของเขา

ในหม่อมแดง กล่าวถึงชุมชนชาวจีนในเชียงใหม่ โดยให้ภาพอาคารควบคู่กับลักษณะความเก่าแก่ ความว่า

ใช้เวลาเดินทางราวสองชั่วโมงครึ่ง จากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1023 สู่ซูเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่-ลำปาง เข้าถนนแก้ววรัฐ และกำลังคืบคลานไปบนเส้นแคบ ๆ ของถนนเลียบสายน้ำปิง

ท่ามกลางแหล่งชุมชนโบราณริมฝั่งตะวันออกของลำน้ำปิง แม้ปัจจุบันตึกรามแวลล์มอันปลูกติดเป็นพืดจะได้รับการบูรณะให้เข้ากับยุคสมัยมากกว่า ความขริบขลุ่ยยังขับให้อาคารเป่าหมายเต็มไปด้วยมนต์เสน่ห์ เป็นอีกหนึ่งศักดิ์ศรีของชุมชนที่ได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมดีเด่นจากสมาคม

สถาปนิกในพระบรมราชูปถัมภ์มาตั้งแต่ปี 2548 เรือนไม้สองชั้นยกสูงโดดเด่นด้วยชายคาและรั้วระเบียงสลักลายเครือเถา สีซีดและร่องรอยผุเก่าบ่งกาลประตุน้ำขึ้นล่างเป็นบานเฟี้ยมเปิดกว้าง มีชั้นในติดกระจกใสผนึกป้าย ร้านขายของเก่าเก่าแก่อัน (ปรាប់, 2559, น.221)

สถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่สำคัญที่จะเปิดเผยความลับของตัวละครโรทันเพื่อนหนุ่มของแดนเลทซ์ การบรรยายสถานที่เน้นความงามและความเก่าแก่ คุณค่าทางศิลปกรรม ซึ่งสอดคล้องกับจุดเด่นในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ถูกรวบรวมเข้ามาผูกเป็นเรื่องราวในนวนิยายเรื่องนี้

ในเรื่องเปรตกล่าวถึงย่านธุรกิจใหม่กลางเมืองควบคู่กับเหตุการณ์ตอนที่รังเพลิงอาละวาดด้วยความโกรธแค้นสังคม ความว่า

จอแอลอีดีหัวมุมศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ระเบิดเป็นจูน รังเพลิง
หยุดเท้าใกล้แยกราชประสงค์ รถไฟฟ้าขบวนหนึ่งกำลังคลานจากสถานีราชดำริเลี้ยว
มายังสยามจากกระยะไกล นำแปลกที่เขามองเข้าไปเห็นตัวเองสมัยยังเป็นมนุษย์โหนราว
เบียดเสียดอยู่บนนั้นเมื่อช่วงเวลาหลังเลิกงาน เร่งร้อนเพื่อจะไปให้ทันคิวร้องเพลงแถว
อารีย์

จำได้ว่าตอนนั้นเขาเหนื่อยสายตัวแทบขาด แต่เวทึบนร้านอาหารก็คือ
ความหวังและกำลังใจเดียว รังเพลิงรอกอยว่าจะมีใครมาเห็นและชักชวนไปสู่เวทีที่
ใหญ่ยิ่งกว่า รอว่าสักวันจะได้พ้นไปจากภาวะพะอืดพะอมทุกเช้าที่ต้องเข้าออฟฟิศ
ผจญกับการต่อสู้ในตัวเองว่าจะต้องรอกเงินเก็บถึงขีดไหนจึงจะกล้าลาออกไปไล่ตาม
ฝัน ก่อนจะตระหนักว่าประเด็นสำคัญอาจไม่ใช่ ‘เมื่อไหร่’ แต่ ‘คำตอบสุดท้ายคือ
อะไร’ ต่างหาก เพราะลองได้ตัดสินใจแล้ว ตอนไหนก็ลงท้ายไม่ต่าง และเวลาหรือ
มูลค่าใด ๆ ก็ไม่เคยใช้ยาบำบัดความกลัว!

บีม! ระเบิดลูกใหม่ยิงพลาดถูกเสาไฟฟ้า ปูนปริ รางเริ่มทลายลงมา
รังเพลิงตกใจจะไปช่วยรับ หากอีกภาพก็โผล่ขึ้นทับหลังม่านตา

ตัวเลขราคาค่าเดินทางที่พุ่งทะยานจนเขาไม่อาจเข้าใช้บริการ! และ
ผู้ประกอบการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ยังปล่อยให้มันทะยานต่อไป จำได้ว่าเขา
ทราบข่าวด้วยความเคียดแค้น รู้สึกคล้ายถูกมือล่องหนยักษ์บีบขยี้ลงมาจน จนไม่มี
ทางเลือกแม้แต่วิธีเดินทางในเมืองใหญ่

รถไฟฟ้าแล่นใกล้สู่ช่วงรางทลาย พนักงานขับพยายามห้ามล้ออย่าง
หนักจนประกายไฟพุ่งกระจายมาตามราง เปรตหนุ่มเพิ่งเห็นถนัดว่าตัวขบวนสกรีน
ลายโฆษณาเขียนว่า บริการทุกระดับประทับใจ!

ไอ้ต่อแหล! (ปราบด์, 2561ค, น.116)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนบรรยายฉากสถานที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ โดยเฉพาะราง
รถไฟฟ้าลอยฟ้าที่เดินรถผ่านบริเวณนี้ และมีการบรรยายความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของรังเพลิง
ควบคู่กัน แสดงให้เห็นความอัดอั้นคับข้องใจของตัวละครที่มีต่อการใช้ชีวิตในเมือง

ในตอนท้ายเรื่อง รังเพลิงนัดอดีตคนรักเพื่อมาสังหาร สถานที่ที่เป็นร้านอาหาร
สำหรับคนตาบอด การบรรยายสถานที่สื่อถึงบรรยากาศที่ไม่น่าไว้วางใจ ความว่า

สถานที่นัดหมายเป็นร้านอาหารแนวใหม่ในโรงแรมแถวสุขุมวิท ไม่ไกลจากที่ทำงานของอดีตแพนสาวรังเพลิงเคยได้ยินคอนเซ็ปต์แปลกประหลาดของมัน แต่ด้วยราคาและแนวทางไม่ชวนให้เขาสนใจ ไม่คิดว่าวันนี้ ความแปลกประหลาดดังกล่าวจะกลายเป็นเงื่อนไขอันเหมาะสมให้เขาตัดสินใจเลือก

มันเป็นร้านอาหารที่จำลองความรู้สึกของผู้บกพร่องทางสายตา หลังจากเลือกอาหารที่บาร์ด้านนอก พนักงานผู้บกพร่องทางสายตาส่งพาเดินเข้าสู่ที่นั่งด้านใน บริเวณนี้แสงไฟถูกดับหมด เขาก็ต้องปิดโทรศัพท์มือถือ แม้แต่เครื่องประดับที่มีไฟก็ต้องถูกถอดเพื่อรักษาให้ห้องอาหารนั้นมีดสนิท *มีดจนไม่มีทางมองเห็นหน้ากัน มีดจนไม่มีทางเห็นเงาสสะท้อนของกัน! ...*

จากการลองคลำ ดูเหมือนว่าโต๊ะด้านหน้าจะเป็นทรงสี่เหลี่ยมขนาดไม่ใหญ่นัก พนักงานประจำโต๊ะแนะนำอุปกรณ์ต่าง ๆ ตั้งแต่มีด ช้อนชุป ช้อนซ้อม และแก้วน้ำ อาหารทยอยเสิร์ฟทีละจาน พ้นช่วงที่นั่งฝั่งตรงข้ามสนุกสนานกับการเดาว่าสิ่งที่นำเข้าปากคืออะไร เช่นเดียวกับเสียงลอยมาจากแขกโต๊ะอื่น ๆ

ผ่านเมนคอร์สอันก่อปรด้วยเนื้อและเอ็นตุ๋น เมนูสุดท้ายคือขนมหวานอมเปรี้ยวแซมด้วยผลไม้สด ถึงตอนนี้เขาและเธอปฏิบัติตัวลึนไหลในความมืด แล้วรังเพลิงจึงบอกพนักงานที่ดูแลอยู่ ขอให้เขาได้คุยกับเธอลำพังสักยี่สิบนาที เมื่อพนักงานขอตัวไป พ้นช่วงบอกรื่นรมย์ “ดูจริงจังจนน่าตื่นเต้นนะคะ” (ปราปต์, 2561 ค, น.212-213)

บรรยากาศของสถานที่สื่อถึงความไม่น่าไว้วางใจ เช่น แสงไฟถูกดับหมด เขาก็ต้องปิดโทรศัพท์มือถือ ถอดเครื่องประดับที่มีแสงมีไฟออก มีดจนไม่เห็นหน้า และที่สำคัญคือมีดจนไม่เห็นเงาสท้อนกันเพราะถ้าเห็นพ้นช่วงจะรู้ทันทีว่าอดีตแพนหนุ่มคือเปรตที่ก่อความโกลาหลใจกลางเมืองที่ผ่านมา ที่น่าสยงคือเมื่อรังเพลิงจะออกจากร้าน พนักงานบริการทักว่า “มีคราบเลือดติดที่มุมปากคุณลูกค้าครับ” (ปราปต์, 2561 ค, น.220) ซึ่งสื่อว่าการกระทำของรังเพลิงอยู่ในสายตาของพนักงานซึ่งมิได้ตาบอดจริง ๆ และสถานที่แห่งนี้ก็อาจเป็นสถานที่ให้บริการสำหรับใช้กระทำการที่ชุกซ่อนปิดบังจากสายตากฎหมาย

ในเรื่อง *สิงพาดกลอน* มีการบรรยายสถานที่ที่เชื่อมกับอดีตของตัวละคร สื่อความรู้สึกที่ตัวละครมีต่อสถานที่ที่มีการบรรยายถึงบ้านของมโหตรหรือเสือโคร่ง ทำให้เห็นถึงบุคลิกของไตรตรึงษ์ ความยาวนานของความสัมพันธ์ และความลึกลับเปลี่ยนร่าง ความว่า

ที่หมายมีลักษณะเหมือนบ้านหลังอื่น ๆ ของคนในพื้นที่แถบนี้ เปิดโล่งไม่ได้ล้อมรั้วเป็นกิจจะลักษณะเหมือนบ้านของไตรตรึงษ์ ถัดจากถนนคอนกรีตช่วงหน้ารั้วบ้านเขา ทางดินขนาดกว้างแค่รถคันเดียวขับเข้า ทอดโค้งผ่านแมกไม้รกเรือสู่เรือนหลังเล็ก

ตัวเรือนไม้ชั้นเดียวยกสูงด้วยเสาแบบก่ออิฐฉาบปูน ตัวเสาไม่ได้ฝังดิน ทว่าอาศัยตั้งอยู่บนแผ่นปูนเรียบที่ฝังโผล่พื้นผิวดินขึ้นมาราวหนึ่งฟุต นอกจากเสียงความชื้นยังกักปลวกกัดดินเสา เหนือขึ้นไปมีไม้ร้อยทะเลสาทุกต้นตามความยาวเรือนเพื่อยึดโครงสร้างให้แข็งแรง

ได้ฤกษ์นี้เคยสูงมากในความรู้สึกของเด็กชายซีโรคตัวเล็ก แต่หากเดินเข้าไปเดี๋ยวนี้ ไตรตรึงษ์คงจำกัมศิระชนะน้อย ๆ และยังไม่ต้องพูดถึงไอ้โครงซึ่งสูงกว่าเขามากกว่าหนึ่งไม้มบรรทัด สูงเป็นปรตเลยไอ้หอย!

เรือนไม้ซิดเก่าเจเนตา บัดนี้ดูทรุดโทรมลงไปอีกเนื่องจากไม่ได้รับการดูแลยาวนาน แม้ไม่สังเกตก็มองเห็นความผุพังปรากฏอยู่ตรงนั้นตรงนี้ หน้าต่างรอบตัวเรือนปิดสนิท แต่หลายบานเริ่มปริเป็นร่อง กร่อนเป็นรู ครั้นเดินผ่านให้ความรู้สึกละม้ายมีใครแอบมองอยู่จากข้างบน (ปราปต์, 2561ข, น.109)

ผู้เขียนมีการบรรยายถึงบ้านของมโหตรหรือเสือโคร่ง ทำให้เห็นบุคลิกลักษณะของไตรตรึงษ์จากเด็กชายซีโรคตัวเล็กกลายเป็นชายหนุ่มสูงใหญ่ ความยาวนานของความสัมพันธ์ของเสือโคร่งกับไตรตรึงษ์ที่เป็นเพื่อนกันตั้งแต่ยังเล็ก และความลึกกลับเปลี่ยนร่างบ้านที่ต้องผ่านแมกไม้เข้าไป เรือนไม้สีซีด และมีความผุพัง ตรงกันข้ามกับคฤหาสน์ของไตรตรึงษ์ที่แม้จะเก่าก็ยังได้รับการบำรุงซ่อมแซมอยู่เสมออย่างดี

จากการศึกษาพบว่าอาชุนิยายของปราปต์มีการนำเสนอฉากสถานที่ 3 ลักษณะคือ การนำเสนอประวัติความเป็นมา การนำเสนอลักษณะทางกายภาพ และการนำเสนอคุณลักษณะ การนำเสนอโดยการแสดงประวัติความเป็นมาเป็นการนำเสนอสถานที่สร้างขึ้นในอดีต มีความโบราณเก่าแก่ คือ วัด ย่านเก่าแก่ อาคารสถานที่ของเอกชนหรือหน่วยงานราชการทำให้เห็นที่มาที่ไปและความเก่าแก่ของฉากสถานที่ การนำเสนอลักษณะทางกายภาพมีการนำเสนอลักษณะรูปร่างรูปทรง รูปแบบสถาปัตยกรรมหรือศิลปกรรม รวมถึงที่ตั้งของสถานที่ ทำให้ผู้อ่านสามารถนึกเห็นภาพสถานที่นั้นได้ หรือทำให้ทราบถึงลักษณะของสถานที่นั้น ส่วนการนำเสนอคุณลักษณะมีการนำเสนอลักษณะเชิงคุณค่า คุณสมบัติ คุณลักษณะเชิงนามธรรมบทบาทหน้าที่หรือความสำคัญ ลักษณะทาง

อารมณ์ความรู้สึกหรือบรรยากาศของสถานที่โดยกล่าวถึงฉากสถานที่สำคัญที่ส่งผลต่อตัวละครหรือเหตุการณ์ในเรื่อง

3.3 กลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปรាប់

กลวิธีการสร้างฉากสถานที่คือกลวิธีที่ผู้เขียนใช้ในการสร้างภาพฉากสถานที่ให้ผู้อ่านรับรู้ ในอาชญากรรมของปรាប់ ผู้เขียนใช้กลวิธีหลายแบบในการสร้างฉาก ได้แก่การบรรยายผ่านมุมมองบุคคลที่สาม การบรรยายผ่านการคิดคำนึงของตัวละคร และการสร้างฉากจากบทสนทนาของตัวละคร เป็นผู้กำหนดฉากสถานที่ในอาชญากรรมว่าขณะนี้ตัวอาชญากรรมกำลังกล่าวถึงฉากสถานที่ใดและใครกำลังทำอะไรอยู่ในฉากสถานที่ที่กล่าวถึง

3.3.1 การบรรยายผ่านมุมมองบุคคลที่สาม

อาชญากรรมทั้ง 5 เรื่องของปรាប់ใช้มุมมองการเล่าเรื่องแบบบุรุษที่ 3 (third person) การบรรยายผ่านมุมมองบุคคลที่สามจึงเป็นกลวิธีที่พบมากในอาชญากรรมทั้ง 5 เรื่อง หมายถึงการที่ผู้เขียนบรรยายฉากให้ผู้อ่านเห็นหรือรับรู้ถึงสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์โดยผ่านมุมมองผู้รู้แจ้งและแบบจำกัดผ่านมุมมองของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านจินตนาการถึงสถานที่นั้นได้ชัดเจน ทำให้เกิดความสมจริง หรือเพื่อสร้างบรรยากาศ เชื่อมโยงกับเหตุการณ์หรืออารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร

ตัวอย่างเช่นการบรรยายสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมใน*กาหลมหรทึก* มีทั้งการบรรยายจากมุมมองของตัวละครและมุมมองผู้รู้แจ้ง ตัวอย่างเช่น

ทันทีที่พลักประตูเปิดออก นายตำรวจที่ถูกตามตัวมาทั้งสองถึงกับผงะ ขึ้นต้นคือนาสึกสัมผัสอันปะทะความคาวคลุ้งที่ตลบอวลภายในเรือนไม้ชั้นเดียวเล็กแคบ ขึ้นต่อมาจึงคือจักษุในประจักษ์ภาพในความมืดสลัวสว่างเป็นตอน ๆ จากแสงสายซึ่งทอดลอดผ่านขอบบานหน้าต่างที่ยังปิดตายเข้ามาเป็นลำ

ถัดจากพื้นที่โล่งหน้าประตูเข้าไป รายรอบด้วยข้าวของระกะ โต๊ะไม้กลมตัวหนึ่งตั้งอยู่เกือบกลางบ้าน นอกจากเป็นที่ตั้งสำหรับอาหารซึ่งคงวางเรียบร้อยแล้วมันได้เพิ่มหน้าที่ใหม่โดยไม่มีใครคาดหวัง

จุดตั้งศพ!

แกงจืดในซามกระเบื้องบนโต๊ะแห่งกรัง เหลือแต่เศษผักกาดขาวกับเต้าหู้ชนิดน้อยๆ พอๆ กับน้ำพริกปลาทุ ผักเคียง น้ำเปล่าในขัน และจานติดเศษข้าวสวยทั้งสองใบซึ่งยังมีชิ้นสังกะสีวางค้าง จานหนึ่งเม็ดข้าวถูกย้อมสีแดงฉาน มีแมลงวันคุดคุดอมกระพือปีกดังหวีๆ เพิ่มบรรยากาศผิดปกติน่าขนลุกในบ้านอับทึบ

แม่สีบนโต๊ะเกิดแต่ร่างเล็กที่นั่งอยู่บนเก้าอี้กลม เจ้าของร่างฟูบศิริชะลงโดยตรง สองแขนสองขาห้อยแรงปราศเรี่ยวแรง ทั้งนี้ กลางกลุ่มผมสั้นแคคอปซึ่งเริ่มจับเป็นกระจุกนั้นแห่งกรัง ศิริชะด้านหลังของเจ้าตัวแตกยุบจนของเหลวและไขมันภายในเยื่อทะลักออกมากระจัดกระจาย (ปรាប់, 2558, น.4)

จากตัวอย่างเป็นการบรรยายถึงเหตุการณ์เด็กหญิงวาดในบ้านใกล้ศาลาต้นจันทร์ย่านวังหลัง ในตอนต้นบรรยายผ่านมุมมองของผู้รู้แจ้งบรรยายตัวละครตำรวจเข้าไปในสถานที่ซึ่งตัวละครรู้สึกตกใจจนผะและได้กลิ่นคาวเลือดบอวลแล้วจึงมองเห็นสภาพภายในห้อง จากนั้นบรรยายภายในห้องตามที่ตัวละครตำรวจมองเห็น

ในเรื่อง*นิราศมทรณพ* มีการบรรยายถึงสถานที่เกิดเหตุด้วยมุมมองผู้รู้แจ้งตัวอย่างเช่น

ทิศใต้ภายในวัดเครือวัลย์เป็นที่ตั้งของอาคารสองชั้นแบบจตุรมุขสร้างตั้งแต่ปี 2515 สำหรับเป็นอาคารเรียนพระปริยัติธรรม ปัจจุบันทาสีขาวใหม่ตัดกับลูกกรงและราวปูนสีน้ำตาลอ่อน ปิดป้ายพื้นดำตัวอักษรนูนทองความว่า ‘หอสมุดเจียม วีระนาวิน’

ข้างตัวอาคาร บ่อน้ำลึกราวหนึ่งเมตรทงสีเหลี่ยมผืนผ้าสีฟ้าแห่งขอดจนเห็นคราบกรัง ผึ่งหนึ่งภูเขาจำลองก่อด้วยหินก้อนเล็ก ๆ ดูขำชุดทรุดโทรมไม่ไกลจากจุดนั้น ไทมุงเริ่มเข้าล้อมสวนหย่อมเล็ก ๆ นี่คือน้ำพุที่จับชีวิตของเด็กหนุ่มรูปงามวัยเพียงสิบเก้า

ศพของกังหัน เขียวโชติ นอนหงายเหยียดยาว ครึ่งบนตั้งแต่แผ่นหลังถึงศีรษะทอดอยู่บนพรมหญ้าของสวนหย่อมข้างเขามอ ดูเหมือนนั่งเล่นเพลอลับไปเฉย ๆ เพราะตลอดร่างไม่ปรากฏริ้วรอยบาดเจ็บใด ๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจกันญาติและผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องออกเป็นวง จากการสอบถามเบื้องต้นพบว่ากังหันและน้องสาวคนเล็กตามมารดามาช่วยงานศพของผู้เป็นอา ระหว่างพวกผู้ใหญุ่่นวายเป็นศาลาเด็กหนุ่มพาน้องสาวออกมาเดินเล่นด้านนอก ศาลาจัดงานศพของนายก้องพัฒน์

เจียรโชติ อยู่ห่างจากหอสมุดเจียม วีระนาวินไปทางทิศเหนือประมาณร้อยห้าสิบ เมตร มีต้นไม้และสิ่งปลูกสร้างขวางกันมากมาย (ปรাপต์, 2561ก, น.62)

จากตัวอย่างเป็นการบรรยายเหตุการณ์ขณะพบศพกัณฑ์ในวัดเครือวัลย์ โดยใช้มุมมองผู้รู้แจ้งบรรยายถึงสิ่งก่อสร้างและจุดที่พบศพกัณฑ์ ทำให้เห็นตำแหน่งศพของกัณฑ์ที่เขา มอข้างอาคารหอสมุด ซึ่งอยู่ห่างกับศาลาสวดศพก้องปัทมน์ การบรรยายว่ามีต้นไม้และสิ่งปลูกสร้าง กันระหว่างศาลาสวดศพกับสถานที่พบศพนั้นสื่อความหมายว่าไม่มีผู้เห็นเหตุการณ์นอกจากกำมะหยี่ นื่องสาว

บางครั้งมีการบรรยายภาพสถานที่โดยสอดแทรกความคิดเชิงวิจารณ์ผ่าน มุมมองผู้รู้แจ้ง เช่นบรรยายภาพโรงกลั่นน้ำมันไทยโชติ

ห่างจากท่าเรือคลองเตยไม่ถึงสิบกิโลเมตร โรงกลั่นน้ำมันไทยโชติ ตั้งอยู่ในที่ดินกว่า 485 ไร่ ของกรมธนารักษ์ เขตพระโขนง ถูกล้อมด้วยแหล่งชุมชน ปล่องท่อสูงเสียดฟ้าเหมือนอนุสาวรีย์ประกาศความผิดพลาดของการบริหารจัดการ ผังเมืองของประเทศยาวนานกว่าสี่สิบปี เป็นคลังแสดงที่ไม่ใช่แค่พร้อมระเบิด แต่เคย เกิดอุบัติเหตุมาแล้วหลายครั้งจากระบบไฮโดรแครกเกอร์ติดไฟ จากท่อส่งรั่ว และ จากอะไรต่อมิอะไรที่ชาวบ้านไม่เข้าใจ แต่ต้องคอยยกขึ้น นั้นยังไม่รวมค่าเตือนจาก นักวิชาการด้านนิเวศอุตสาหกรรมและองค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับมลพิษ การเผ่าระวังกลุ่มสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์อันก่อให้เกิดฝนกรด และการแพร่กระจาย หลังอุบัติเหตุต่าง ๆ ของไอระเหย่น้ำมันจำพวกเบนซิน สไตรีน ซึ่งล้วนเป็นสารก่อ มะเร็งทั้งสิ้น แนวคิดและเสียงเรียกร้องจี้รัฐบาลสั่งย้ายเกิดขึ้นหลายคราว แต่ ทุกละวายเจียบหายไม่ต่างจากเปลวไฟและเขม่าควันหลังโรงกลั่นระเบิด เป็นเรื่องไม่ ลับของสายสนกลในที่ใคร ๆ โดยเฉพาะคนในสืบเอ็ดชุมชนรอบโรงกลั่นปิดกันให้ แหต” (ปรাপต์, 2561ก, น.285-286)

ผู้เขียนบรรยายสถานที่ตั้งโรงกลั่นน้ำมันบริษัทไทยโชติโดยสอดแทรกการ วิจารณ์ ทำให้เห็นภาพลักษณะของโรงกลั่นน้ำมันไทยโชติที่ล้อมรอบด้วยแหล่งชุมชน มีการวิจารณ์ผัง เมืองของกรุงเทพฯ ความทุจริตของบริษัทและความไม่โปร่งใสของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ยังมีการใช้มุมมองจำกัดผ่านสายตามตัวละครในสร้างฉากด้วย เช่น การบรรยายสถานที่เกิดเหตุการณ์ที่นุชาถูกบังคับให้ขับรถไปยังโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทไทยโชติ

ไม่ใช่รอยแสบของคนที่ข้างหลัง หน้าซีดและหัวใจที่เริ่มสั่นเป็นเพราะนุชาตระหนักว่าเธอเข้าใกล้รังของเขามากเกินไปทุกที บนรถไม่มีเครื่องจีพีเอส จะล้วงมือถือเปิดดูกูเกิลแมพก็ไม่ได้ ในความรู้สึกตอนนี้จึงเหมือนกำลังขับเข้าเขตหมอกควัน เส้นทางเลือนรางลงเต็มที เธอต้องการจังหวะหนีก่อนที่อุโมงค์หมอกจะหมดลงพร้อมปรากฏตัวเบื้องหน้าท่าเรือไทยโชติ

เรียกเก็บความทรงจำ พบแต่คำถามว่าทำไมตนถึงไม่เคยสนใจกิจการของเจ้านายเลย รู้เพียงท่าเรือนั้นเป็นส่วนหนึ่งของโรงกลั่นน้ำมันไทยโชติและมันน่าจะอยู่บนถนนสุขุมวิทหกลีบอะไรสักอย่าง

ยังหาคำตอบไม่ได้ รถมาถึงทางแยกขนาดใหญ่ ออกสันจนตาลาย นุชาเลยไม่ทันอ่านป้าย ทันทีที่ปลายทางนี้ของสายสีส้มมากระดิกชี้ หญิงสาวแทบหยุดหายใจ ภาวนาต่อไปจะยังไม่ใช่ถนนสุขุมวิท

ตั้งสติ ตั้งสติไว้ สายตากวาดข้างทาง และแล้วเธอพบป้ายสีแดงบอกชื่อ วัดบางนาในด้านซ้าย ใกล้กันคือป้ายบอกชื่อซอย ฟ้าเริ่มมีดลงทุกที กอปรกับระยะใกล้ เธอสังเกตได้แต่น่าจะเป็นชื่อถนนแล้วกำกับด้วยตัวเลข อักษรตัวเล็กจนเพ่งอย่างไรก็อ่านไม่ออก (ปรាប់, 2561ก, น.285)

จากตัวอย่างเป็นการบรรยายถนนที่นุชาถูกบังคับให้ขับไป จะเห็นว่าผู้เขียนไม่บอกผู้อ่านว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ใด แต่ใช้มุมมองของนุชาผู้ขับทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงเหตุการณ์และสถานที่ตามที่คลุมเครือ และเผยให้เห็นกุญแจไขปริศนาสถานที่ด้วยการบรรยายว่านุชาเห็นป้ายชื่อวัดแห่งหนึ่ง แต่ก็ยังปิดบังไว้ด้วยการที่นุชาอ่านป้ายชื่อถนนข้างทางไม่ทัน ทำให้ผู้อ่านต้องค้นหาเองว่าวัดแห่งนั้นตั้งอยู่ที่ใด

ในเรื่อง *ห่มแดน* มักบรรยายสถานที่โดยผ่านมุมมองตัวละคร โดยเฉพาะแดนเล่ห์ ตัวอย่างเช่นการบรรยายถนนที่แดนเล่ห์เดินทางไปยังบ้านลุงผิน

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3377 ช่วงตำบลน้ำเป็นอำเภอเขาชะเมา เป็นถนนสายเล็ก ๆ มีความกว้างเพียงเลนเดียว สองข้างล้วนชุ่มชื้นไร้แสงไฟ เมื่อพ้นแนวรั้วของรีสอร์ทมาถึงแทบเรียกได้ว่ามืดสนิท ไม่มีรถหรือคนสัญจรแดนเล่ห์เลี้ยวมาตามทางที่นางนกน้อยชี้บอก เหลียวสำรวจจนแน่ใจว่าปราศผู้ติดตามแล้วจึงเปิดแอปพลิเคชันไฟฉายในสมาร์ทโฟน หย่อนลงตะกร้าหน้ารถแทนไฟหน้า

ในวัยปลายเลขสาม อารามกลัวความมืดลดลงไปมาก เเท่าที่ยังมีเป็น เพราะจินตภาพมองโลกในแง่ร้ายมากกว่า กระนั้นมันก็ถูกเอาชนะด้วยความอยากรู้ ที่กระหน่ำอยู่ในอก

แดนเลทซ์ก็กะความเร็วปั่นได้ประมาณยี่สิบกิโลเมตรต่อชั่วโมง เขา แข็งแรงพอเพราะออกกำลังกายเป็นกิจ จักรยานเล่นแหวกไอน้ำที่อวลละในลมคำ เคล้ากลิ่นมูตดิน มวลไม้ และหมูแมลงที่กรีดปีกแข็งแซ่ เจาต้นยางเรียงรายทยอยผ่าน ไม่นานฝั่งหนึ่งก็เริ่มเปิดเป็นช่องว่าง

เขาหยุดยืน วาดแสงเข้าไป พบว่าทางดินแดงทอดแผ่สู่บ้านเล็ก หลังหนึ่งบ้านไม้ในดงพฤษภคัลคล้ายที่เคยเห็นคราก่อน *บ้านของลุงผิน* (ปราบต์, 2559, น.46)

จากตัวอย่างเป็นการบรรยายถึงถนนขณะที่แดนเลทซ์มุ่งสู่บ้านลุงผินที่เขาชะ เมา โดยผ่านมุมมองของแดนเลทซ์ ทำให้เห็นสภาพถนนหมายเลขที่ 3377 ท่ามกลางความมืดและความเปลี่ยว ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้รับรู้บรรยากาศธรรมชาติของฉากสถานที่ทั้งจากสัมผัสกาย กลิ่น เสียง และสายตา

ในเรื่อง *เปรต* มีการใช้มุมมองจำกัดผ่านตัวละครในการบรรยายฉากสถานที่ที่ เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมผ่านมุมมองของตัวละครทำให้เกิดความลึกลับ เช่นเหตุการณ์ที่รังเพลิงสังหาร เทพประธาน

ชายหนุ่มลือกประตูบ้านด้วยอารามหัวเสีย สืบเท้าก้าวขึ้นบันได เพื่อไปอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า ตั้งใจว่าเดี๋ยวจะขับรถออกไปหาเงินจรัยและเล่าเรื่องนี้ ให้เธอฟัง บางทีเมียอาจสนุกจนลืมเรื่องทุกข์ ๆ ไปได้บ้าง จังหวะที่เดินถึงชั้นบน ลม ประหลาดพัดผ่านสันหลังจนรู้สึกยะเยือกขึ้นมา แสงฟ้าหายไปแล้ว เหลือแต่ไฟแสง จันทรที่ทอดผ่านหน้าต่างข้าง ๆ เข้ามาพอให้เห็นภาพบรรยากาศชั้นสองอัน เลือนสลัว เครื่องเรือนต่าง ๆ ปรากฏเป็นเงาครีมีตะคุ่มอยู่ตรงนั้นตรงนี้

ซีเกียจเปิดไฟ ตั้งใจจะใช้ความเคยชินก้าวไปยังห้องนอนตัวเอง จู่ ๆ อาการเจ็บแปลบแล่นขึ้นจากฝ่าเท้า เหมือนเขาเหยียบของแหลมคมบางอย่าง

ชายหนุ่มสะดุ้งถอย เมื่อเขาถอย ลงน้ำหนักบนเท้าอีกข้าง เท้าข้าง นั้นก็เกิดอาการไม่ต่างกัน “โ้ย!”

ร่างสูงใหญ่ล้มลงกับพื้น ตีว่ากันกับท้องมือที่สัมผัสพื้นไม่ถูกอะไร บาดตำเข้าอีก เขานึกดำในใจ อะไรมันตกมาแตกตรงนี้วะ เมื่อเช้ายังไม่มี?! มือหน้า ฉวยโทรศัพท์มือถือจากกระเป๋าเพื่อเปิดหน้าจอต่างไปฉาย

เมื่อไฟสว่าง บนพื้นก็เกิดประกายวิบวับขึ้นทันที เศษกระจกชิ้นเล็ก ขึ้นน้อยตกเกลื่อนพื้น บางชิ้นย้อมสีเลือดของเขาเป็นสีแสดเข้ม เทพประธานค่อย ๆ ไล่แสงไฟขึ้นไปบนผนัง รูปภาพบรรพบุรุษฝั่งภรรยาเรียงราย เฉพาะกรอบเดียวที่ หมุนเป่ แผ่นกระจกด้านหน้าแตกหายไปครึ่ง และที่พื้นข้างหลังมีอะไรบางอย่าง รูป เงามลบล้างเท้าคนแต่เป็นเท้าขนาดใหญ่แผ่แบน! (ปราปต์, 2561ค, น.201-203)

จากตัวอย่างเป็นการบรรยายเหตุการณ์ที่รังเพลิงจะมาสังหารเทพประธาน ผู้เขียนใช้วิธีการเล่าเหตุการณ์โดยบรรยายสถานที่ผ่านการรับรู้ของเทพประธาน ที่อยู่ในความมืดทำให้เกิดความลึกลับ ไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น แล้วจึงค่อยทำให้ผู้อ่านรับรู้มากขึ้นพร้อมกับตัวละครที่เปิดไฟฉาย ทำให้เห็นภาพสิ่งต่าง ๆ ในบ้านพัก และเห็นเท้าของเปรตรังเพลิง

3.3.2 การคิดคำนึงของตัวละคร

การสร้างฉากสถานที่จากการคิดคำนึงของตัวละคร คือการเสนอภาพฉาก สถานที่จากการคิดคำนึงของตัวละครที่คิดถึงฉากสถานที่ที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้อง การคิดคำนึงของตัวละครเกี่ยวกับสถานที่มักเป็นการคิดถึงภาพอดีต ความทรงจำ อารมณ์หรือความรู้สึกที่มีต่อสถานที่นั้น พบในหลายเรื่อง

ในหลายเรื่อง การนำเสนอสถานที่ผ่านการคิดคำนึงของตัวละครพบในการที่ตัวละครนึกสืบย้อนคิดถึงสถานที่เกิดเหตุ เช่น ใน*ภาพหลมหรทึก* การบรรยายความคิดของกบี่ทำให้ผู้อ่าน เห็นภาพสถานที่เกิดเหตุอีกครั้ง และทบทวนถึงสิ่งที่เป็นเบาะแสของคดี

การสรุปของสารวัตรหนุ่มทำให้ผู้หมวดดาโต กบี่แทบลืมนไป เสียสนิทว่า มีมันอยู่ในที่เกิดเหตุของคดีนายผดุงศักดิ์ด้วย ภาพคร่ำหลังบ้านไม่กว้าง นักปรากฏหลังม่านตา ข้าวของที่เก็บเรียบข้างฝา และในตู้ไม้ใหญ่สามใบเรียงกันเป็น รูปตัวแอล ผนังใต้ตู้ใบหลังสุดกร่อนเป็นรูขนาดเท่าดวงโมลูกโต มีกระถางต้นไม้วาง บังจากข้างนอก เหนือประตูหลังมีหน้าต่างระบายอากาศไม่ใหญ่พอคนลอด แถมตี ลูกกรงกัน อีกเขม่าถ่าน คราบเลือดแห้ง เศษด้าย ขนสัตว์ และรอยข่วนบนพื้นปูน ขัดมัน ที่สำคัญคือปีบกลมใหญ่บรรจุร่างผู้ตายซึ่งถูกหั่นและเผาไหม้เกรียม (ปราปต์, 2558, น.160)

ผู้เขียนนำเสนอสถานที่ร้านขนมเนื่องนวลผ่านการคิดคำนึงของตัวละครปี การบรรยายความคิดของกบิทำให้ผู้อ่านเห็นภาพสถานที่เกิดเหตุอีกครั้งในคดีนายผดุงศักดิ์ และ ทบพจนถึงสิ่งที่เป็นเบาะแสของคดีเห็นผนังใต้ตู้ใบหลังสุดกร่อนเป็นรูขนาดเท่าดวงโมลูกโต มีกระถาง ต้นไม้วางบังจากข้างนอก เหนือประตูหลังมีหน้าต่างระบายอากาศไม่ใหญ่พอคนลอด คดีนี้เป็นคดีที่ในตอนแรกสันนิษฐานว่าเป็นการฆาตกรรมในห้องปิดตาย สุดท้ายจึงทราบว่ามีการฆาตกรรมเหยื่อที่บ้านท้ายสวนตัดขึ้นสวนแล้วจึงนำขึ้นสวนศพที่ละส่วนมาวางไว้เตาเผาขนมกุยจันบ้านเนื่องนวลย่านแพรงนรา

ในนิราศกรรมพ ความคิดของพ.ต.ต.ปัจเจกพล ทำให้เห็นผู้อ่านถึงสถานที่ที่ผู้ตายเข้าไปเกี่ยวข้อง นำไปสู่การไขปริศนาต่อไป

แล้วหวัคคึกหวนกลับไปยังความคืบหน้าเรื่องการตายของคนในแฟ้ม ...

ตลอดช่วงเวลาที่อยู่พัทยา จากการตรวจสอบพบว่ามีสเตอร์สกุรีเข้าพักในเกสต์เฮาส์แห่งหนึ่งบนถนนเทพพระยาตั้งแต่เย็นวันวันศุกร์ที่ 3 พฤษภาคม พนักงานของเกสต์เฮาส์บอกว่าเจ้าตัวหัวสาวบาร์เข้ามาในคืนเดียวกัน ... สภาพห้องที่ตำรวจเข้าไปตรวจไม่พบว่าถูกรื้อค้นแต่อย่างใด

ร่องรอยของผู้ตายถูกเติมเข้ามาโดยเบาะแสรถยนต์ฮอนด้าแจ๊ซที่เขาใช้จากสตีกเกอร์โลโก้ตรงมุมล่างขวากระจกหลัง การสืบสวนมุ่งไปยังศูนย์บริการรถเช่าสำหรับต่างชาติชื่อแอ๊ปปีคาร์เรนต์ในเขตพัทยาได้...

และสำหรับรถตู้ปริศนาคันนั้นปรากฏว่าหลังวิ่งขึ้นทางเหนือของถนนสาย 3144 ไปแล้วไม่มีใครสังเกตเห็นมันอีกเลย ตามปกติมีความเป็นไปได้ว่ามันอาจถูกเปลี่ยนแผ่นป้ายและตกแต่งใหม่ แต่หลังจากประสานงานเพื่อตรวจสอบอุ้งพ่นสีในเขตพัทยา ตั้งแต่คืนก่อนจนถึงตอนนี้ ยังไม่มีรถลักษณะดังกล่าวเข้ามาใช้บริการ (ปราชต์, 2561ก, น.66-67)

ผู้เขียนนำเสนอภาพเหตุการณ์ที่เป็นเบาะแสฆาตกรรมด้วยการไล่เรียงกิจกรรมของเหยื่อในที่ต่าง โดยนำเสนอผ่านการคิดคำนึงของตัวละครพ.ต.ต.ปัจเจกพล การบรรยายความคิดของพ.ต.ต.ปัจเจกพลทำให้ผู้อ่านเห็นภาพสถานที่เกิดเหตุอีกครั้งในคดีนายจ้าวคัก เดโมนิเดสซึ่งปลอมพาสปอร์ตเป็นมิสเตอร์สกุรี และทบพจนถึงสิ่งที่เป็นเบาะแสของคดีโดยเบาะแสรถยนต์ฮอนด้าแจ๊ซที่เขาใช้จากสตีกเกอร์โลโก้ตรงมุมล่างขวากระจกหลัง ทำให้สืบสวนต่อไปยังศูนย์บริการรถเช่าสำหรับต่างชาติชื่อแอ๊ปปีคาร์เรนต์ในเขตพัทยาได้ และอุ้งพ่นสีรถในเขตพัทยาได้

นอกจากนี้แล้ว ปรাপต์ยังนำเสนอสถานที่จากการคิดคำนึงของตัวละครเพื่อแสดงการรำลึกถึงอดีตและความทรงจำที่มีต่อสถานที่และผู้คน เช่น ในเรื่อง *ลึงพาดกลอน* ผู้เขียนแสดงความทรงจำที่ไตรตรึงษ์มีต่อศาลเจ้าซึ่งทำให้เขารู้สึกแปลกแยกกับสถานที่ในบ้านเกิด ความว่า

อีกฝ่ายจึงพูดเหมือนเล่าต่อมากกว่าตอบ ‘พีโคร่งไปสืบคดีที่ศาลเจ้าแล้วพอตีไฟไหม้ หลักฐานเขาวามีคนไหว้เจ้าเผากระดาดเงินกระดาดทองไว้แล้วไม่ดับ ไฟมันลามขึ้นถึงหลังคาด้านหลัง พีโคร่งติดอยู่ที่นั่น...’

ภาพสถานดังกล่าวปรากฏหลังม่านตา ศาลเจ้าจินขนาดย่อมกึ่งปูนกึ่งไม้ ในรั้วอิฐเอกเทศชายชุมชนที่เขากับมันเคยวิ่งเล่นแต่วัยเยาว์ ตัวอาคารชั้นเดียวเก่าคร่ำ ประตูดั้งอยู่กึ่งกลาง แต่งกรอบด้วยอักษรจีนสีทองที่เขาไม่เคยอ่านออกและไม่เคยคิดจะอ่าน ด้านบนกรอบเก๋งสี่เหลี่ยมคางหมู ตรงสันประดับปูนปั้นมังกรต้นเมฆทรงจำที่ผุดตามแทบจะทันที ได้แก่งลิ้นรูปอุณโพลและอาการแสบตาแสบจมูก ภาพหมอกขาวของคว้นรูปและการเผากระดาดดูเลือนรางในแสงเทียนและตะเกียงน้ำมัน เจามีดชุ่มอยู่ตรงนั้นตรงนี้ เช่นเดียวกับฝุ่นหนาและหยากไย่อันคล้ายส่วนหนึ่งของสถาปัตยกรรม เสียงเคาะป๊อก ๆ และทำนองสวดมนต์แบบจีน วังเวง ขรึมขลัง หากยังไม่เท่าวาวตาของยายแก่ผู้ดูแลสถานที่ แก้มักแผดตะเพิดเด็กชนด้วยภาษาไทยที่ฟังเกือบไม่รู้เรื่อง

กว่าจะถึงตอนเมือง กว่าจะรอขึ้นตอนจนถึงคิวบิน ในที่สุด จวบป้ายสามโมงนั้นละ ภาพในมโนสำนึกจึงปรากฏขึ้นตรงหน้า ทว่าสิ่งปลูกสร้างเจเนดาในวงล้อมของรั้วอิฐคร่ำคร่ำกลับเหลือแค่โครงเสาและซากดำเมี่ยม กลิ่นเหม็นไหม้ยังอ้อยอิ่งในอากาศ อาจพิณจิต ๆ อาจเห็นเศษเก้าอี้ระบำควะคว้างในทำนองเพลงบรรลัย เก้าอี้ที่แยกไม่ได้ว่าเกิดจากตัวอาคาร ข้าวของ หรือเลือดเนื้อผู้วายชนม์ (ปรাপต์, 2561ข, น.10-11)

ผู้เขียนนำเสนอสถานที่จากการคำนึงของตัวละครไตรตรึงษ์เพื่อแสดงการรำลึกถึงอดีตและความทรงจำที่มีต่อศาลเจ้าซึ่งทำให้เขารู้สึกแปลกแยกกับสถานที่ในบ้านเกิด ภาพจำของสถานที่ที่นำเสนอเป็นภาพบรรยากาศที่ประกอบให้กลิ่นสีเสียงและการรับรู้ของตัวละคร ซึ่งมีทั้งกลิ่นรูปอุณโพลที่ทำให้เกิดอาการแสบตาแสบจมูก ภาพหมอกขาวของคว้นรูปและการเผากระดาดในแสงเทียนและตะเกียงน้ำมัน ทำให้เกิดภาพเจามีดอยู่ตรงนั้นตรงนี้ เสียงเคาะและทำนองสวดมนต์แบบจีนและภาพเสียงยายแก่ผู้ดูแลสถานที่ที่มักแผดตะเพิดเขาด้วยภาษาไทยที่ฟังไม่รู้เรื่อง

ในเรื่องห่มแดน ผู้แต่งใช้การบรรยายสถานที่ผ่านความคิดคำนึงของแม่บ้านเพื่อนำเสนอสถานที่ตั้งคฤหาสน์ของเหรียญและขณะเดียวกันก็ปูพื้นเกี่ยวกับตัวละครด้วย ความว่า

แก้อียอกไม้สักตั้งอยู่บนชานหลังบ้านพักติดกับชายหาด เป็นมุมโปรดที่คุณท่านชอบนั่งปล่อยอารมณ์และทอดสายตาออกไปไกลแสน แม้อวัยวะหลายส่วนล้าแรง แต่ลมุลได้รับคำยืนยันจากคุณนภาว่าจักชุและโสดประสาทของท่านยังใช้การได้ตามปกติ พี่กานดาได้เห็นด้วยกับความคิดนี้ มันจะไม่ปกติก็ตรงบางที่แกทำตาหวานใส่คุณนภาล่ะ!

ลมุลไม่ใส่ใจคำนิทา เธอครุ่นคิดว่าคงเพราะขยับตัวไม่ถนัด คุณจึงชอบสังเกตความเคลื่อนไหวรอบกายแทน ลมุลจะจับตาใบหูหนามี่ตั้งยาวนั้น จิตนาการว่าคุณท่านกำลังเงี่ยรับเสียงคลื่นเสียงลมอู่ที่หักทวยโอบายเปลือกหอยริมชานเสียงแมลง นกร้อง เสียงขยับของกิ่งมะพร้าวและก้านใบของไม้ชนิดอื่น ๆ ดวงตาแห่งผากของคุณท่านจดจ่อเงาตะวันที่เคลื่อนลบลงขอบฟ้า ฝูงนก มวลเมฆรวมถึงแขกจากโรงแรมรอบด้านที่เล่นกิจกรรมผาดโผนทางน้ำล้าเข้ามาทางนี้ บางที่คุณท่านอาจมองออกไปถึงที่นั่น *ปราสาทจักรธรรม...*

ลมุลสงสัย ถามพี่กานดาที่ไม่ได้คำตอบว่าคุณท่านเคยไปเที่ยวที่นั่นบ้างหรือเปล่า บางที ตลอดชีวิตที่ผ่านมาคุณท่านอาจมีภาระหนักหนาจนไม่มีเวลาคิดเรื่องบันเทิงเริงใจ หรืออีกที คุณคงตัดสินใจไปเที่ยวในที่ไกล ๆ ที่มีหิมะโปรยปรายเหมือนอย่างลมุลไผ่ฝนเตลิดเพริดไปจนลืมนึกว่ายังมีของดีใกล้ๆรอให้ชื่นชมกว่าจะรู้ตัวก็สายเสียแล้ว (ปรាប់, 2559, น.14-15)

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นบรรยากาศของเคหาสน์ที่พิกใกล้เคียงกับปราสาทจักรธรรมของเหรียญที่ชลบุรี หลังจากที่เหรียญสร้างเหตุการณ์ว่าตนตายแล้ว ผู้เขียนนำเสนอสถานที่ผ่านการคำนึงของตัวละครลมุลแม่บ้านที่จินตนาการถึงเหรียญขณะนั่งพักผ่อนที่บ้านแห่งนี้ ทำให้เห็นบรรยากาศธรรมชาติของบ้านริมทะเลที่รื่นรมย์ทั้งเสียงโอบายตกแต่ง เสียงแมลงและนก เสียงต้นไม้เสียดสีกันและบุคลิกลักษณะของเหรียญที่นางลมุลคิดว่าเขาคงรู้สึกเบื่อหน่ายและหนีไป

ในเรื่องยังกล่าวถึงสถานที่แห่งความทรงจำระหว่างแดนเล่ห์กับโรทัน เช่นสถานที่ที่เคยไปเที่ยวด้วยกัน โดยเฉพาะหน้าผาจูกันซึ่งสื่อถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสอง

จันทร์ซิมเซาทอดแสงหุ่ยรู้ กังวานไพเราะความรู้สึกเหน็บหนาว ให้อยู่ลึกล้ำ กระนั้น สัมผัสนุ่มนวลจากเสื้อไหมพรมของโรทันที่แทรกผ่านเสื้อกันหนาวของเขาเข้ามาก็ค่อย ๆ สงไออนุ่นปლობ มือของเขาสั่นเทาในกุ่มมือแน่นชื้นของมัน แน่นจนแดนเล่ห์เกือบรู้สึกเจ็บ

‘ที่นี่สวยนะ’ เน้นนานกว่าโรทันจะเอ่ยปาก ถึงไม่ระบุชัดแต่คนฟังก็เข้าใจ

‘หน้าผาจูบก้น’ ถ้อยรำพึงของมันสาวภาพความทรงจำชัดเจน ได้สะพานข้ามช่องเขาขาดที่อุทยานแห่งชาติอบหลวง เหนือกระแสน้ำแจ่มชัด อันตรายผาหินสองฝั่งมองคล้ายใบหน้าคนสองคนยืนหยัด จมพิศอย่างปราศจากความกลัว (ปรাপต์, 2559, น. 143-144)

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นบรรยากาศของอุทยานแห่งชาติอบหลวงเป็นสถานที่แห่งความทรงจำระหว่างแดนเล่ห์กับโรทัน โดยให้แดนเล่ห์คิดถึงเหตุการณ์ในอดีตโดยเฉพาะเหตุการณ์ที่หน้าผาจูบก้นซึ่งสื่อถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสถานที่แห่งนี้เกิดจูบแรกและจูบสุดท้ายของคู่เพื่อนสนิทอย่างแดนเล่ห์และโรทัน โรทันเสียชีวิตในคืนนั้นเพราะรถพลัดตกเหวหลังจากที่ผิดหวังกับท่าทีปฏิเสธของแดนเล่ห์สอง ทำให้หน้าผาจูบก้นหรือหน้าผาจูบก้นปรากฏเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ในความทรงจำของแดนเล่ห์

3.3.3 การสร้างฉากจากบทสนทนาของตัวละคร

การสร้างฉากจากบทสนทนาของตัวละครคือการกลวิธีที่ให้ตัวละครเป็นผู้บรรยายฉากสถานที่ผ่านบทสนทนา เนื่องจากอาชุนิยายของปรাপต์กล่าวถึงสถานที่จำนวนมากและมีการตัดสลับไปมาระหว่างสถานที่กลวิธีการสร้างฉากจากบทสนทนาของตัวละครทำให้ทราบว่าฉากสถานที่ในเรื่องขณะนั้นหรือที่ตัวละครกล่าวถึงขณะนั้นคือที่ใด

ตัวอย่างเช่นการกล่าวถึงวัดที่เกิดฆาตกรรมรอยสักใน*กาหลมหารักริก* โดยพ.ต.ท. เวทวงศ์แสดงความคิดเห็นว่า “อุปกรณ์ที่ใช้สักก็ไม่ได้มาก สามารถขนเข้ามาได้ง่ายและไม่สะดุดตาใคร จากนั้นก็ลอบออกมาจากเขตวัดได้ไม่ยากอีก เพราะหลายตอนไม่ใช่กำแพงทึบเรียบ ๆ แบบวัดทั่วไปเป็นแค่รั้วเหล็กโปร่ง ๆ มีกิ่งเงี้ยวสำหรับปีนออกได้สะดวก” ปรাপต์, 2558, น.33) หรือการเล่าถึงบ้านที่เกิดเหตุฆาตกรรม ว่าสามารถเข้าได้ง่าย

“ที่บอกว่าความลับของบ้านเราเิงคะ จริง ๆ มันเป็นแค่เศษลวดแข็ง ๆ เส้นหนึ่งเท่านั้น เสียบเอาไว้บนดินในกระถางต้นไม้ข้างประตู ประตูมันเก่า

และมีรูเล็ก ๆ อยู่ใกล้ ๆ กลอนเจ้ากรรมตัวนั้นด้วย ปกติเราใช้ลวดตัวนี้เสียบเข้าไป เชี่ยวให้กลอนลอยขึ้นมา ก็จะเปิดประตูเข้าไปได้ แต่ไม่ใช่จะทำงานง่าย ๆ หรือกระนั้น นายวิรุณนั้นละชำนาญที่สุด เขารู้จังหวะ แหย่แป็บเดียวก็เปิดได้ คนอื่น ๆ ต้องใช้เวลาตั้งนาน แต่เพราะบ้านเราเปิดหน้าร้าน แทบไม่มีวันไหนที่ปิดบ้าน ก็เลยยังไม่มีใครคิดจะแก้ไขระยะยาวจริง ๆ ซักที” (ปรាប់, 2558, น.83)

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นความลึบเนียนของนวนิยายผ่านการสนทนาของวิไลลูกสาวของครอบครัวเนื่องนวนิยายที่ให้การกับตำรวจว่าสิ่งที่ไขประตูร้านอบขนมได้เป็นแค่เศษลวดแข็ง ๆ เส้นหนึ่งที่เสียบเอาไว้บนดินในกระถางต้นไม้ข้างประตู และนายวิรุณลูกจ้างเก่าแก่ที่ร้านเป็นคนที่ชำนาญที่สุดเปิดประตูร้าน คำพูดของวิไลทำให้เห็นว่าการเข้าถึงในร้านไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ก็เปิดไม่ยาก หากรู้วิธีเพราะกลอนไม่แน่นหนา ผู้ร้ายจึงอาจเป็นใครก็ได้ที่รู้วิธี

ในเรื่อง *นิราศมหรณพ* บทสนทนาระหว่างตำรวจกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทำให้เห็นถึงภาพเส้นทางภายในโรงพยาบาลและสถานที่เกิดเหตุ ความว่า

ขณะมันโกยถุงเลือดกรุ๊ปเอและโหลงกล่องพลาสติก พนักงานอีก รายเพิ่งกลับจากตู้เอทีเอ็ม เกิดการต่อสู้จนเลือดทั้งหมดหกกระจาย “คลังเลือดอยู่ ส่วนไหนของอาคาร” เซลียงถามซึ้งซึ้ง

ขณะรปภ.หนุ่มก้าวเข้าไปยังลิฟต์ช่วงกลางอาคาร “ชั้นสามครับ อยู่ติดกับลิฟต์เลย อ้าว! คุณตำรวจจะไปไหน”

คนนำกลายเป็นคนตามเมื่อเซลียงหันกลับทิศคือ ๆ “อาคารนี้มีลิฟต์แค่สองตัวอยู่ตรงกลาง มีบันไดสองข้างสุดด้านตะวันตกกับตะวันออก ตอนนี้เราอยู่ชั้นสี่ไม่ไกลจากบันไดฝั่งตะวันออก ถ้าวิ่งไปตึกจะต้องเจอตัวก่อนที่มันจะทันหนีลงไปข้างล่างแน่ ๆ

โอ๊ะ!” ร่างสูงเซกลาที่หัวบันได ใครบางคนพุ่งขึ้นมาด้วยความเร็ว สูงผ่านไปยังชั้นห้า

“คนร้าย!” รปภ.ตะโกน ฉวยวิทยุสื่อสารแจ้งคนด้านบน ขณะผู้กองหนุ่มคว่ำราบบันไดไม่ให้ล้ม เหวี่ยงตนเองขึ้นต่อไปโดยไม่เสียเวลา แต่...ทำไมมันเลือกขึ้นมาแทนที่จะลงไปข้างล่าง (ปรាប់, 2561ก, น.43-44)

ตัวอย่างนี้บทสนทนาระหว่างผู้กองเซียงกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของโรงพยาบาลชลบุรีทำให้เห็นเหตุการณ์ไล่ตามผู้ร้ายในตึกโรงพยาบาล เริ่มจากเซียงถามถึงคลังเลือดว่าอยู่ส่วนไหนของอาคารเพื่อนำเลือดไปช่วยชีวิตตัว เพ็ญพิลาศ ทำให้ผู้อ่านเห็นจุดที่ทั้งสองคนอยู่ในเวลานั้นคือชั้นสี่ และการตัดสินใจเคลื่อนที่ไปตักรอผู้ร้ายโดยคาดว่าผู้ร้ายจะลงไปข้างล่าง แต่ถูกชน เสียงตะโกนของรปภ. ทำให้รู้ว่าผู้ที่ชนคือคนร้ายและกำลังเคลื่อนที่สวนทางขึ้นไปข้างบน ทำให้เซียงสงสัยว่าทำไมผู้ร้ายไม่หนีลงไปข้างล่างแต่กลับหนีขึ้นชั้นบนซึ่งน่าจะทำให้จมนม

ในเรื่อง *สิงพาดกลอน* บทสนทนาระหว่างตำรวจทำให้เห็นถึงสภาพที่เกิดเหตุฆาตกรรมนายทศทิศซึ่งเป็นบ้านของนายทศทิศเอง

“ส่วนหนึ่ง” พ.ต.อ.ปิยะกัณฐ์ “แต่นอกจากนั้น เบญกียังต้องไปหาซื้ออุปกรณ์ซ่อมท่อประปาในร้านที่อยู่ไกลออกไปจากตลาดหลาว เพราะบ้านของนายทศทิศเกิดท่อแตกน้ำนองไปทั่วลาดดินข้างตัวบ้านตั้งแต่หลายวันก่อน หล่อนบอกว่าผัวขุดดินหาจุดที่น้ำรั่วไปแล้วรอบหนึ่งก็ยังไม่พบ--”

“เดี๋ยวจะครับ” คนฟังขัด “ขุดดิน? นี่หมายความว่า--?”

“ถูกแล้วหมวด” ร.ต.ท.สุริยันตอบมาด้วยเสียงคล้ายสาใจ “สองชั่วโมงที่เบญกาออกจากบ้านไปนั้นดูไทนานพอที่คนร้ายจะฆ่าไอ้ทิศ แล้วขุดดินฝังศพ แต่มันเกินพอด้วยซ้ำที่จะทำแค่ครั้งแรก”

แสดงว่าหลุมดินถูกขุดแล้วยังไม่กลับ “มันถูกขุดมาแล้วก็วัน”

“สาม” คราวนี้เป็นคำตอบของพ.ต.อ.ปิยะ “เห็นว่าตอนแรกเจ้าหน้าที่ขุดขึ้นมาซ่อมไปทีหนึ่งแล้ว ตำแหน่งแรกท่อชอบแตกเพราะฝังดินตื้น แต่ว่าครั้งนี้ขุดซ่อมค้างคืนไว้อย่างไม่ทันกลับ ดูเหมือนจะมีจุดที่ยังแตกอยู่น้ำเลยนองออกมาอีก เจ้าทศทิศเสียเวลาขุดต่อยังไม่ทันเจอจุดรั่วก็มาเกิดเรื่องซะก่อน”

“และถ้าหมวดจะสงสัยอีก” เสียงร.ต.ท.สุริยันอีกครั้ง “ท่อใต้ดินใกล้ศพนั้นมีจุดแตกจริง ๆ หลังจากเราตรวจพื้นที่เสร็จ คนในอุ้งก็ช่วยซ่อมให้เมียให้ทิศแล้ว”

“มีใครรู้เรื่องท่อแตกนี้บ้างครับ”

“นับไม่ถ้วน!” สารทิหัวเราชน “ตอนแรกก็แค่ผัวเมียกับคนขับใน

คิวไอ้ทศแหละหมวด แต่พวกขั้บรณมันเก็บกด ปกติก็พละมทุกอย่างให้ผู้โดยสารฟัง อยู่แล้ว แล้วคนฟังก็ไม่มีใครบ้าง เอาไปพูดกับใครต่อใครต่อกับอีกบ้าง”...

“ไม่มีคนในคิวรถสังเกตเห็นใครเข้าไปในบ้านผู้ตาย” พ.ต.อ.ปิยะ ลำทับลูกน้อง “แล้วมมที่คนร้ายฝังผู้ตายก็อยู่ลึกเข้าไปในจุดค่อนข้างลับตามันฆ่าโดย เอาเชือกมัดติดจากในบ้าน จากนั้นลากศพออกมาทำร้ายข้างบ้านอย่างทีหมวดเห็นใน ขาวนั้นแหละ” “เท่าที่ตรวจดู เราพบแค่รอยพันรองเท้าบู๊ตที่ประทับอยู่บนดินนุ่ม แฉวลานฝังศพเหยื่อ คนร้ายน่าจะใส่ถุงมือ แล้วก็เก็บระวางร่องรอยของตัวเองได้ มิตรชิด อุปกรณ์ทั้งหมดที่ใช้ฆ่าและทำร้ายเหยื่อเป็นอุปกรณ์ในบ้านหลังนั้น แม้แต่ รองเท้าบู๊ตนั้นก็ด้วย” (ปราบต์, 2561ข, น.71-72)

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นบทสนทนาระหว่างตำรวจคือพ.ต.อ.ปิยะกับร.ต.ท.สุริยัน ให้เห็นถึงสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมนายทศทิศซึ่งก็คือบ้านของนายทศทิศเองบริเวณอุ้งรสองแถว บท สนทนาทำให้เห็นสภาพศพที่ศพถูกฝังดินครึ่งตัวเฉพาะท่อนบนตั้งแต่เอวขึ้นมาโผล่พื้นผิวดินซึ่ง เกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการที่ฆาตกรใช้ขุดดิน จากบทสนทนาจะเห็นว่าปิยะสงสัยว่าผู้ร้ายสามารถขุด หลุมฝังร่างนายทศทิศได้ในระยะเวลาเพียงสองชั่วโมงได้อย่างไร แต่คำตอบของสุริยันกล่าวถึง คำให้การของเบญจกาวทศทิศขุดดินไว้เอง อีกทั้งสภาพพื้นดินรอบศพก็ไม่มีร่องรอยใดเหลืออยู่ ทำให้ คดีเป็นปริศนายิ่งขึ้น

จากการศึกษาพบว่าอาชุนิยายของปราบต์มีกลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอา ชุนิยายของปราบต์มี 3 กลวิธี คือการบรรยายผ่านมุมมองบุคคลที่สาม การคิดคำนึงของตัวละคร และการสร้างฉากจากบทสนทนา การบรรยายผ่านมุมมองบุคคลที่สามมีการบรรยายฉากให้ผู้อ่านเห็น หรือรับรู้ถึงสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์โดยผ่านมุมมองผู้รู้แจ้งและแบบจำกัดผ่านมุมมองของตัวละคร ทำ ให้ผู้อ่านจินตนาการถึงสถานที่นั้นได้ชัดเจน เชื่อมโยงกับเหตุการณ์หรืออารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร การคิดคำนึงของตัวละครมีการเสนอภาพฉากสถานที่จากการคิดคำนึงของตัวละครที่คิดถึงฉากสถานที่ ที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้อง การคิดคำนึงของตัวละครเกี่ยวกับสถานที่มักเป็นการคิดถึงภาพอดีต ความทรงจำ อารมณ์หรือความรู้สึกที่มีต่อสถานที่นั้น ส่วนการสร้างฉากจากบทสนทนาทำให้ทราบฉากสถานที่ใน เรื่องขณะนั้นหรือที่ตัวละครกล่าวถึงขณะนั้นคือที่ใด

การศึกษาลักษณะและกลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชุนิยายของปราบต์ใน บทที่ 3 นี้แสดงให้เห็นลักษณะของสถานที่ที่ปราบต์ใช้เป็นฉากในการสร้างเรื่อง เห็นได้ว่าปราบต์

เลือกใช้สถานที่ที่มีอยู่จริง สถานที่สมมติที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง และสถานที่ที่สร้างจากจินตนาการ โดยสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างสถานที่ทั้งสามแบบ ทำให้เกิดเรื่องราวที่ซับซ้อน ในบทที่ 4 จะวิเคราะห์ให้เห็นถึงการใช้สถานที่เหล่านี้ในการสร้างปริศนาฆาตกรรม

บทที่ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญาวิทยา

ในบทนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญาวิทยา ประกอบด้วย 4.1 สถานที่กับการฆาตกรรมในอาชญาวิทยา 4.2 สถานที่กับการสร้างตัวละคร 4.3 สถานที่กับประเด็นปัญหาทางสังคม

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมในอาชญาวิทยาของปรอปต์

จากการศึกษาอาชญาวิทยาของปรอปต์ทั้ง 5 เรื่อง พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ลักษณะแรกคือเรื่องปริศนาฆาตกรรมที่ฝ่ายก่อเหตุต้องการเปิดเผยจึงวางแผนเพื่อให้เกิดการค้นพบ สถานที่เกิดเหตุจึงมีความสัมพันธ์กันเป็นรูปแบบที่วางแผนล่วงหน้า ลักษณะที่สองคือเรื่องฆาตกรรมปริศนาซึ่งตัวละครเกี่ยวข้องโดยไม่ตั้งใจในตอนแรก สถานที่เกิดเหตุจะมีลักษณะไม่เป็นแบบแผน ขึ้นอยู่กับเคลื่อนที่ของตัวละคร สถานที่เกิดเหตุจึงมีความสัมพันธ์กันเป็นรูปแบบที่ไม่วางแผนล่วงหน้า แต่รูปแบบของสถานที่ทั้งสองลักษณะนี้เกิดจากการกำหนดของผู้แต่ง

4.1.1 ความสัมพันธ์แบบวางแผนล่วงหน้า

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมแบบวางแผนล่วงหน้าคือผู้ก่อเหตุหรือผู้บงการมีการกำหนดปริศนาฆาตกรรมกับสถานที่ฆาตกรรมไว้ล่วงหน้าเพื่อให้เกิดการค้นพบจากตัวละครผู้เป็นนักสืบหรือทำหน้าที่นักสืบ พบในอาชญาวิทยา 3 เรื่อง คือ *กาหลมหารทึกนิราคมธรรมพ* *ลึงพาดกลอน* ดังนี้

4.1.1.1 กาหลมหารทึก

กาหลมหารทึก เป็นผลงานอาชญาวิทยาแนวสืบสวนสอบสวนเรื่องแรกของปรอปต์ ดำเนินเรื่องอยู่ในปี พ.ศ. 2486 กล่าวถึงเหตุฆาตกรรมต่อเนื่อง 5 คดี เสียชีวิต 4 ราย รอดชีวิต 1 ราย เหตุฆาตกรรมทุกครั้งมีลักษณะสำคัญคือมีการสักร้อยคำไว้บนร่างกายของเหยื่อ ตำรวจพยายามคลี่คลายคดีและได้รับความช่วยเหลือจากพระนอนิจภรรยาของ พ.ต.ท. เวทวงศ์ หัวหน้าคณะสืบสวน ทำให้ทราบว่าร้อยคำบนร่างเหยื่อเป็นโคลงกลบทเลียนแบบกลโคลงบนจารึกวัดโพธิ์ และ

สถานที่เกิดเหตุการณ์ทั้งหมดเชื่อมโยงสัมพันธ์กันโดยมีวัดโพธิ์เป็นศูนย์กลาง ตอนท้ายเรื่องเปิดเผยว่า แท้ที่จริงแล้วผู้บงการเหตุการณ์ทั้งหมดก็คือพระนอนิจเองซึ่งมีเป้าหมายที่จะโยนความผิดทั้งหมดให้พระเพื่องอดิตตำรวจและหมอเตชพ้อเลี้ยงของเธอเนื่องจากพระเพื่องทำให้พ่อแท้ ๆ ของเธอถูกจับข้อหา กบฏและเสียชีวิตที่เกาะตะรุเตา เป็นเหตุให้ต้องมาอยู่กับหมอเตชพ้อเลี้ยงซึ่งอาศัยความเป็นพ่อเลี้ยง ล่วงละเมิดเธอในวัยเด็ก ผู้แต่งผูกเรื่องอย่างซับซ้อนโดยใช้ตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่เข้ามามีบทบาท สำคัญในการสร้างปริศนาฆาตกรรม

ในเรื่อง วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารหรือวัดโพธิ์ ถูกใช้มาเป็นจุดศูนย์กลางคดีฆาตกรรมรอยสักทั้งหมด เป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนฆาตกรรมรอยสัก เพื่อใส่ร้ายพระเพื่อง โดยผู้แต่งกำหนดให้พระนอนิจผู้บงการเริ่มต้นแผนการจากการจมน้ำตายของ นายลูที่คลองโง่งอ่างบริเวณสะพานกาญจนาภิเษก ที่ร่างของนายลูพบรอยสักชื่อพี่น้องของนายลู ทำให้พระนอนิจคิดสร้างคดีฆาตกรรมต่อเนื่องด้วยกลโคลงที่มีกลโคลงพรหมภักตร์ที่วัดโพธิ์เป็นต้นแบบ (ปราปต์, 2558, น. 175) คดีฆาตกรรมใน *กาหลมหรทีก* จึงวางจุดเกิดเหตุเป็น 5 ทิศ มิใช่ 4 ทิศอย่าง กลโคลงพรหมภักตร์ เพื่อให้สามารถสร้างโคลงสื่อถึงการตายของพ่อของเธอและมี “คำที่เหลือ” เพื่อ สื่อนัยถึงพระเพื่องได้

ปราปต์สร้างให้ตัวละครพระนอนิจเป็นผู้มีความรู้ทางวรรณคดีไทย รู้จักกลโคลงในจารึกวัดโพธิ์ จึงสร้างกลโคลงที่กำหนดให้คำว่า “โพธิ์” เป็นจุดศูนย์กลางของผังกลโคลง ซึ่งก็คือการกำหนดให้วัดโพธิ์เป็นศูนย์กลางของแผนผังสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม เนื่องจากวัดโพธิ์เป็น เป็นแหล่งรวบรวมความรู้เกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ไทยที่สำคัญและแหล่งรวมจารึกโคลงกลบท 37 ชนิด (วรารณา ศรีกำเนิด, 2556, น. 192) วัดโพธิ์จึงเป็นส่วนสำคัญในแผนของพระนอนิจที่จะชักนำ ให้ตำรวจรู้ว่าปริศนาฆาตกรรมรอยสักเกี่ยวข้องกับจารึกวัดโพธิ์ และใช้ที่นี่เชื่อมโยงไปถึงเป้าหมายของ เธอ การสร้างปริศนาฆาตกรรมจึงลากเส้นเป็น 5 แฉกเพื่อกำหนดจุดเกิดเหตุต่อมาอีก 4 จุด คือ ร้าน ขนมหิ้วย่านแพร่งนรา วัดประยุรวงศาวาส ตรอกศาลาต้นจันทน์ที่วังหลัง และสวนแถววังเดิม กล่าวได้ ว่าผู้เขียนสร้างปริศนาฆาตกรรมโดยการใช้วัดโพธิ์เป็นศูนย์กลางของคดีฆาตกรรมทั้งหมดในเชิง ภูมิศาสตร์ เมื่อดูแผนที่คดีฆาตกรรมของ *กาหลมหรทีก* และกำหนดจุดตามฉันทลักษณ์ของกลโคลงแล้ว วัดโพธิ์จะอยู่ตรงกลางทั้งในจุดภูมิศาสตร์และฉันทลักษณ์ของกลโคลงที่ปราปต์สร้างขึ้น

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับการสร้างอาชญากรรม *กาหลมหรทีก* มีการใช้สถานที่ในการสร้างอาชญากรรม 3 ลักษณะคือ สถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม สถานที่ที่ใช้ไขหรือสร้างปริศนา และสถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรม ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

สถานที่กับการสร้างอาชญาวิทยาในกาฬมหารัท

สถานที่	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
สถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม	
คลองโองอ่าง สะพานภานุพันธุ์	ศพรายที่ 1 นายลูชายเสียดิพลัดตกน้ำเสียชีวิต มีรอยสักอยู่ห้าตำแหน่งบนตัว
ตรอกศาลาต้นจันทน์ ย่านวังหลัง	ศพรายที่ 2 ด.ญ.วาดแต่ตำรวจได้รับการแจ้ง ความเป็นคดีที่ 1
วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ใกล้กับเชิงสะพาน พระพุทธยอดฟ้า	คดีที่ 3 พระมหาสุชีพที่ได้รับแจ้งความ ไม่มีการ ฆาตกรรมเกิดขึ้นแต่มีการสักห้าตำแหน่งบนตัว
ร้านขนมกุยจันเนืองนวลย่านแพร่งนรา	คดีที่ 4 ที่ได้รับแจ้งความ ร้านขนมเป็นจุดที่ใช้ วางศพของเหยื่อ
บ้านสวนของยายอรย่านวังเดิม	คดีที่ 5 นายอ่ำ เป็นศพรายสุดท้ายที่ได้รับแจ้ง ความ
สถานที่ที่ใช้สร้างและไขปริศนา	
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เขตพระนคร	ใช้ในการสร้างปริศนากำหนดแผนการฆาตกรรม และไขปริศนารอยสักโคลงกลบท
สถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรม	
ทัณฑสถานเกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล	นายทองนอกพ่อของพระนอนถูกจับขังเพราะ พระเพื่องใส่ความจนเสียชีวิตทำให้พระนอนแค้น พระเพื่องและก่อคดีฆาตกรรมรอยสักโดยให้ นายกล้าเป็นผู้ลงมือ
บ้านสุนนกุลของของนายแพทย์เดช	บ้านที่พระนอนเจ็บโตมาและถูกล่วงละเมิด สะสมเป็นความโกรธแค้นจนวางแผนก่อเหตุ

จากตารางแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนา ฆาตกรรมใน *กาฬมหารัท* เป็นแบบวางแผนล่วงหน้า คือผู้เขียนสร้างเรื่องให้ผู้บงการวางแผนก่อเหตุ ฆาตกรรมโดยกำหนดจุดสถานที่ก่อเหตุเป็นลำดับ 5 แห่ง และทั้งปริศนารอยสักให้การสืบคดีแต่ละคดี สามารถเชื่อมโยงสถานที่เกิดเหตุทั้งหมดเข้าด้วยกัน รอยสักบนศพทั้งห้าชิ้นคิดค้นขึ้นจากโคลงกลบท ในวัดพระเชตุพนฯ หรือวัดโพธิ์ วัดโพธิ์จึงเป็นสถานที่ที่ไขปริศนาฆาตกรรมรอยสัก ทำให้ตำรวจ

ตีความหมายของโคลงออกสามารถโยงไปถึงพระเพ็ญตามจุดมุ่งหมายของพระอนิจผู้บงการก่อเหตุ ฆาตกรรม และเหตุการณ์ทั้งหมดเกี่ยวข้องกับสถานที่ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการก่อเหตุ 2 แห่งด้วยกัน แห่งหนึ่งเป็นสถานที่จริงทางประวัติศาสตร์ คือทัณฑสถานเกาะตะรุเตาที่ใช้กักขังนักโทษการเมือง และอีกแห่งหนึ่งเป็นสถานที่สมมติคือบ้านสมุนกุลของนายแพทย์เดชที่พระอนิจใช้ชีวิตอยู่ในวัยเด็ก กระทั่งเรียนมหาวิทยาลัย

4.1.1.2 นิราศมหรณพ

นิราศมหรณพ เป็นอาชญาธิบายเรื่องที่สองของปราบต์ เหตุการณ์ในเรื่องดำเนินอยู่ในช่วงเวลาปัจจุบัน แต่มีที่มาที่ไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในอดีตตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 เนื้อเรื่องกล่าวถึงเหตุการณ์การเสียชีวิตของบุคคลต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะร่วมกันคือผู้เสียชีวิตมีความเกี่ยวข้องกับบริษัทน้ำมันไทยโซติ ลักษณะการเสียชีวิตเกิดจากอวัยวะภายในฉีกขาดแต่ไม่มีบาดแผลภายนอก และหลายเหตุการณ์เกิดขึ้นในวัดในกรุงเทพฯ ซึ่งมีลักษณะร่วมกันคือมีเขมมอดั้งอยู่ เหตุการณ์ดังกล่าวมีการสืบสวนคดีจากทั้งฝ่ายตำรวจและคนอื่น ๆ โดยเฉพาะก้ามะหยี่เด็กหญิงหนูหนวกซึ่งเป็นน้องสาวของเหยื่อรายหนึ่ง การสืบสวนแต่ละฝ่ายเปิดเผยว่าเหตุฆาตกรรมเกี่ยวข้องกับชนเผ่าเหมินหรือเงือกที่อาศัยอยู่ในทะเลฝั่งตะวันออกของไทย มีที่มาจากโหราจารย์เผ่าเหมินทำนายว่าจะเกิดเหตุร้ายในทะเลซึ่งคาดการณ์ว่าจะเกิดจากน้ำมันรั่วจึงมีการแฝงตัวเข้าไปทำงานในบริษัทน้ำมันไทยโซติเพื่อติดตามปัญหา และอีกทางหนึ่งคือออกตามหา “ศิลาสมุทร” ซึ่งเป็นแร่ธาตุที่มีคุณสมบัติช่วยแก้ปัญหานี้ได้ โดยเชื่อว่าศิลาสมุทรนี้ถูกสุนทรภู่ค้นพบเมื่อครั้งเดินทางไปเมืองแกลงในสมัยรัชกาลที่ 1 และขนกลับมาใช้สร้างเขมมอดั้งของวัดโพธิ์ซึ่งสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 2 และต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 โปรดให้ทุบและกระจายไปไว้ยังวัดต่าง ๆ ตอนท้ายเรื่องเปิดเผยว่าเหตุฆาตกรรมที่เกิดขึ้นที่วัดซึ่งมีเขมมอดั้งนั้นแท้จริงแล้วเกิดจากการกระทำของนุชาลูกครึ่งเผ่าเหมินกับมนุษย์เพื่อเรียกร้องความสนใจจากสุพรรณผู้เป็นแม่ที่ทิ้งเธอมาทำงานแฝงตัวในบริษัทไทยโซติที่กรุงเทพฯ

ในเรื่องนิราศมหรณพ สถานที่มีบทบาทสำคัญในการผูกปมเรื่องราวทั้งหมด ปราบต์ใช้เมืองแกลงซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางในนิราศเมืองแกลงของสุนทรภู่เป็นต้นทางโยงกับจินตนาการของสุนทรภู่ในเรื่องพระอภัยมณีเกี่ยวกับตัวละครเผ่าพันธุ์เงือกและประวัติของเขมมอดั้งต่าง ๆ สร้างเป็นเรื่องราวปริศนาฆาตกรรมในวัดที่มีเขมมอดั้งอย่างซับซ้อน ซึ่งอาจอธิบายเป็นลำดับได้ดังนี้

ประการแรก ปราบต์สร้างจินตนาการถึงการมีอยู่ของชนเผ่าเหมินหรือเงือกตามนิทานและปกรณัมของกลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ ในโลก และกำหนดให้กลุ่มหนึ่งอาศัยอยู่ในแถบชายฝั่งทะเลตะวันออกของไทยตามจินตนาการเรื่องเงือกและเกาะแก้วพิสดารของสุนทรภู่ซึ่งสัมพันธ์กับสถานที่ตั้งเมืองแกลงและภารกิจของสุนทรภู่อันเป็นที่มาของบทประพันธ์นิราศเมืองแกลง

ประการที่สอง ปราบปรามสร้างบทประพันธ์ชื่อ “นิราศมหรณพ” ใส่ไว้ในภาคผนวกท้ายเล่ม โดยสมมติให้เป็นผลงานของสาวชาวเผ่าเมินผู้หลงรักสุนทรภู่ ตัวละครชาวเมินอ้างนิราศมหรณพนี้อธิบายถึงการมีอยู่ของศิลาสมุทรหินศักดิ์สิทธิ์ในตำนานของเผ่า และเชื่อว่าสุนทรภู่เดินทางไปเมืองแกลงตามรับสั่งของรัชกาลที่ 2 ซึ่งขณะนั้นยังดำรงตำแหน่งสมเด็จฯ เจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทร และนำศิลาสมุทรกลับมาใช้ในการสร้างเขามอที่สวนขวาในพระบรมมหาราชวัง และต่อมาเขามอในสวนขวาถูกทุบและนำไปไว้ที่วัดต่าง ๆ วัดที่มีเขามอจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในวางแผนฆาตกรรมในเรื่อง

ประการที่สาม ปราบปรามเชื่อมโยงปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากเหตุน้ำมันรั่วที่ระยองเมื่อปี 2556 มาเป็นต้นเหตุของการค้นหาศิลาสมุทร ทำให้จังหวัดชลบุรีซึ่งมีชาวเมินอาศัยอยู่ร่วมกับมนุษย์และเป็นสถานที่ตั้งบริษัทน้ำมันไทยโซติ รวมถึงสถานที่อื่นเกี่ยวข้องกับบริษัทไทยโซติถูกกำหนดให้เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์สำคัญด้วยเช่นกัน เช่นตอนจบของเรื่องที่เกิดขึ้นที่ท่าเทียบเรือโรงกลั่นน้ำมันบริษัทไทยโซติซึ่งสมมติว่าตั้งอยู่ในที่ดินของกรมธนารักษ์ที่กรุงเทพฯ

กล่าวได้ว่าเรื่องนิราศมหรณพ ผู้แต่งกำหนดสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องโดยใช้นิราศเมืองแกลงเป็นจุดตั้งต้น เติมแต่งภารกิจการเดินทางไปเมืองแกลงของสุนทรภู่เชื่อมโยงกับวัดที่มีเขามอ สร้างเป็นปริศนาฆาตกรรมที่เขามอ ขณะเดียวกันก็กำหนดให้ตัวละครในเรื่องเป็นเงือกอาศัยในทะเลแถบตะวันออก เหตุการณ์ในเรื่องจึงเกิดขึ้นทั้งในกรุงเทพฯ และฝั่งทะเลตะวันออก ใกล้เคียงกับจุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทางของสุนทรภู่ในนิราศเมือง แกลง

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับการสร้างอาชญาขนิยาย นิราศมหรณพมีการใช้สถานที่ในการสร้างอาชญาขนิยาย 4 ลักษณะคือ สร้างสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม สร้างสถานที่ใช้ไล่ล่าและต่อสู้ สร้างสถานที่ที่ใช้ไขหรือสร้างปริศนา และสร้างสถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรม ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

สถานที่กับการสร้างอาชญาขนิยายนิราศมหรณพ

สถานที่	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
สถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม	
ถนนสุขุมวิท เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี	ศพแรกและคดีแรกชายชาวต่างชาติ
วัดเครือวัลย์วรวิหาร เขตบางกอกใหญ่	ศพที่สองกังหัน เหยื่อโซติถูกฆาตกรรม
วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร เขตพระนคร	ศพที่สามชายขี้เมาถูกฆาตกรรม

ตารางที่ 4.2

สถานที่กับการสร้างอาชญาวิทยานิราศมหรณพ (ต่อ)

สถานที่	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
สถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม	
วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ใกล้กับเชิงสะพานพระพุทธรูป	ศพที่เสียชีวิตในบ้านถูกฆาตกรรม
สถานที่ที่ใช้สร้างหรือไขปริศนา	
วัดอรุณราชวราราม	นุชาคิดแผนฆาตกรรมโดยคลื่นเสียงและคิดปริศนาขึ้นเมื่อเห็นเขมอที่วัดแห่งนี้
ศูนย์วิจัยคลื่นเสียงของดร.แฮริสัน วอลเดน	มงกุฎเพื่อนของนุชาที่ทำงานที่นี่ตรวจพบคลื่นเสียงประหลาดในวันเกิดเหตุฆาตกรรมรายแรก
วัดเทพธิดาราม	ก้ามหอยปะติดปะต่อเรื่องราวการมีอยู่ของสิ่งมีชีวิตพิเศษ
สถานที่ใช้ไล่ล่าและต่อสู้	
วัดชนะสงครามจนถึงวัดบวรนิเวศ ย่านบางลำพู	สุพรรณต่อสู้กับตัวงู เพ็ญพิลาศ ชาวเมินที่เป็นพนักงานโรงกลั่นน้ำมันบริษัทไทยโซติจากวัดชนะสงครามไปจนถึงวัดบวรนิเวศ และตัวงูถูกสังหาร
สถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรม	
ทะเลเมืองแกลง	สุนทรภู์เดินทางไปเมืองแกลงและนำศิลาสมุทรกลับมายังกรุงเทพฯ และถูกนำไปไว้ยังเขมอวัดต่าง ๆ
บ้านยายเลี้ยงของนุชา จังหวัดชลบุรี	นุชาเติบโตโดยขาดแม่ ต้องเผชิญโลกที่โหดร้ายตามลำพัง ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะก่อเหตุเพื่อเปิดโปงชาวเมิน
บ้านเรียรโชติ	นุชาทำงานเป็นพี่เลี้ยงก้ามหอยเด็กหญิงหนูหนวณามและถูกกดดันจากก้ามหอยที่บีบบังคับให้ทำสิ่งต่าง ๆ จนเกิดเป็นความแค้นสะสมและกลายเป็นแรงจูงใจทำให้นุชาก่อคดีฆาตกรรม

จากตารางแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปรีศนา ฆาตกรรมใน *นิราศมหรณพ* เป็นแบบวางแผนล่วงหน้า คือผู้เขียนสร้างเรื่องให้ฆาตกรรมวางแผนก่อเหตุฆาตกรรมโดยกำหนดสถานที่ก่อเหตุจากจุดร่วมเดียวกันคือวัดที่มีเขามอ ทำให้สถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมคลื่นเสียงเกือบทั้งหมดเกิดขึ้นที่วัดที่มีเขามอ ยกเว้นคดีแรกซึ่งเป็นชาวต่างชาติที่ตายที่พืพยา ซึ่งเป็นบ้านของนุชาและที่จอดเรือน้ำมันของบริษัทไทยโชติซึ่งชาวเมินเชื่อว่าก่อปัญหามลพิษในทะเล และส่งคนเข้ามาแฝงตัวทำงานในบริษัท นุชาคิดแผนขึ้นจากความโกรธแค้นสภาพรอบตัวทำให้เกิดแรงจูงใจต้องการเปิดเผยการมีอยู่ของชาวเมินที่ทำให้ตนต้องตกอยู่ในสภาพนั้น นุชาจึงเลือกสถานที่เกิดเหตุที่เกี่ยวข้องกับชาวเมิน คือวัดที่มีเขามอซึ่งชาวเมินกำลังติดตามเสาะหาศิลาสมุทร และใช้คลื่นเสียงซึ่งเป็นสิ่งที่นุชาได้มาจากการเป็นลูกครึ่งเมินเป็นอาวุธสังหาร ทำให้ดร.วอลเดนและกำมะหยี่ใช้เรื่องคลื่นเสียงเป็นเบาะแสในการปะติดปะต่อค้นหาตัวผู้ก่อเหตุ นอกจากเหตุฆาตกรรมแล้ว ในเรื่องยังมีเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างชาวเมินด้วยกันเองที่เกิดขึ้นระหว่างการตามหาศิลาสมุทรและฆาตกรรมคลื่นเสียง ทำให้เกิดการต่อสู้กันในสถานที่ที่เกี่ยวข้องคือวัดที่มีเขามอที่ย่านบางลำพูและโรงกลั่นน้ำมันไทยโชติที่ทำเรือคลองเตย กล่าวได้ว่าสถานที่เกิดเหตุการณ์สำคัญในเรื่องทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องกับชาวเมินเป็นจุดร่วมสำคัญ

4.1.1.3 ลิงพาดกลอน

ลิงพาดกลอน เป็นนวนิยายที่นำเอาคู่ตัวละครตำรวจจากเรื่อง *กาหลมหรทึก* คือกบี่และแขนมาสร้างสรรค์ใหม่ให้มีกลิ่นอายแบบวาย โดยปรับเปลี่ยนชื่อเป็นไตรตรังษ์หรือลิงกับมโหตรหรือเสือโคร่ง ทั้งสองยังคงเป็นตำรวจเหมือนใน *กาหลมหรทึก* แต่ดำเนินเรื่องอยู่ในช่วงเวลาปัจจุบัน เนื้อเรื่องกล่าวถึงเหตุฆาตกรรมต่อเนื่องที่อำเภอบ้านหลาวในจังหวัดแห่งหนึ่งทางภาคใต้ เหตุฆาตกรรมต่อเนื่องทั้ง 6 ครั้งมีลักษณะการก่อเหตุเลียนแบบวิธีการทำโทษในกฎหมายตราสามดวง ที่สำคัญคือเหตุครั้งที่ 6 มโหตรที่ปลอมตัวเป็นคนงานตลาดปลารอดจากการถูกสังหารแล้วปล่อยข่าวลวงไตรตรังษ์ว่าเสียชีวิต ทำให้ไตรตรังษ์เดินทางมาร่วมงานศพและสืบสาวสาเหตุการตายของเขา และได้ทราบว่ามโหตรยังไม่ตายและร่วมกันสืบคดีจนทราบว่าเหตุฆาตกรรมเกิดจากเบญญาหญิงชาวรากษะต้องการแก้แค้นทวยหาญผู้มีอิทธิพลในบ้านหลาวและผู้มีอิทธิพลลับที่บงการขบวนการค้ายมนุษย์ชาวรากษะ แต่การสืบคดีทำให้ความจริงเปิดเผยว่าแท้ที่จริงแล้วผู้มีอิทธิพลลับที่บงการขบวนการค้ายมนุษย์ก็คือคนในตระกูลของไตรตรังษ์นั่นเอง

ในเรื่อง *ลิงพาดกลอน* ผู้เขียนจินตนาการอำเภอบ้านหลาวเป็นศูนย์กลางของคดีฆาตกรรมในจังหวัดหนึ่งของภาคใต้ บ้านหลาวไม่ใช่สถานที่จริง แต่สมมติขึ้นโดยจำลองโครงสร้างของสังคมไทยในต่างจังหวัดเอาไว้ในสถานที่เดียว เหตุการณ์ฆาตกรรมในเรื่องนี้มีทั้งที่เป็นเหตุการณ์ฆาตกรรมจริง เหตุการณ์ที่ลวงให้เข้าใจผิดว่าเป็นฆาตกรรม และเหตุการณ์ฆาตกรรมลวง เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันและสัมพันธ์กับสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์

เหตุฆาตกรรมและสถานที่เกิดเหตุถูกกำหนดเพื่อให้เป็นเบาะแสสื่อถึงผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติด คือการสังหารเหล่าคนรักของทวยหาญผู้แล้วทั้งศพไว้บนเรือประมงของจเรบกเลงประจำตลาดปลาอุกน่องของทวยหาญ การสังหารพยาบาลศรีบรรณหน้าค้าผู้หญิงชาวราคะที่โรงแรมดิเอ็มปี้ไฮเทิลของทวยหาญ จากนั้นคือการสังหารทศทิศคนคุมคิวรถสองแถวกิจการของทวยหาญที่บ้านของเขาเอง ต่อด้วยการสังหารจเรที่ศาลเจ้าจี้กงซึ่งเป็นของทวยหาญเช่นกัน เหตุฆาตกรรมต่อมาคือการตายของสารวัตรพรตที่ฆ่าตัวตายที่โกดังของทวยหาญ เพื่อเป็นเบาะแสโยงใยเหตุทั้งหมดไปยังทวยหาญ จากนั้นเกิดเหตุพยายามฆ่าแขนหรือมโหรีที่ปลอมตัวเป็นคนงานตลาดปลาที่ศาลเจ้าจี้กงแต่มีมโหรีหนีไปได้ สุดท้ายคือการสังหารนทกาชาวราคะคนสนิทของทวยหาญที่บ้านของตระกูลไตรตรึงษ์ บ้านของตระกูลไตรตรึงษ์นี้คือสถานที่สุดท้ายที่ดูเหมือนไม่เข้าพวกกับสถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทวยหาญ แต่นำไปสู่การเปิดเผยจากทวยหาญว่าแท้ที่จริงแล้วผู้ที่อยู่เบื้องหลังขบวนการค้ายาเสพติดชาวราคะนั้นคือนายพลตรีสามีของพี่สาวของไตรตรึงษ์นั่นเอง การที่บ้านของตระกูลไตรตรึงษ์ถูกกำหนดให้เป็นสถานที่เกิดเหตุด้วยนั้นทำให้สถานที่ทุกแห่งถูกโยงเข้าด้วยกันด้วยขบวนการค้ายาเสพติด และในท้ายเรื่อง ฝ่ายผู้ก่อเหตุคือเบญจกัญชงพยายามก่อเหตุครั้งสุดท้ายคือการสังหารไตรตรึงษ์ที่อาคารสมาคมแห่งหนึ่งซึ่งตระกูลของเขาก่อตั้งขึ้น

ปรাপต์ผูกเรื่องราวฆาตกรรมในเรื่องให้มีมูลเหตุจากขบวนการค้ายาเสพติดชาวราคะอพยพซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น โดยกำหนดให้สถานที่เกิดเหตุกระจายไปอยู่ที่ต่าง ๆ แต่ผู้ตายทั้งหมดล้วนเป็นสมุนของผู้มีอิทธิพลในบ้านหลวง และมีลักษณะการตายที่น่าสยดสยอง จากสถานที่เกิดเหตุที่ฆาตกรวางแผนไว้ทำให้เห็นได้ว่าอำนาจของผู้มีอิทธิพลในต่างจังหวัดครอบคลุมกิจการสำคัญ ๆ ในชุมชน คือ ตลาดบ้านหลวง ศาลเจ้าจี้กงท้ายตลาดหลวง โรงพยาบาลประจำจังหวัด โรงแรมดิเอ็มปี้ไฮเทิล ตลาดปลา เรือประมง คิวรถสองแถวที่ตลาดหลวง โดยมีสถานที่ลับสำหรับธุรกิจผิดกฎหมายเช่นโกดังน้ำมันเถื่อนที่ซ่อนอยู่ในสวนยางพารา ที่สำคัญคือคฤหาสน์ที่ผู้บงการในขบวนการค้ายาเสพติดมีส่วนเป็นเจ้าของ เหตุฆาตกรรมสำคัญในเรื่องจึงเป็นการแก้แค้นและเปิดโปงกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติดซึ่งมีได้มีแต่ผู้มีอิทธิพลท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังเกี่ยวข้องกับบุคคลในเครื่องแบบด้วย

จากสถานที่เกิดเหตุการณ์ข้างต้น กล่าวได้ว่าผู้แต่งสมมติอาเภอบ้านหลวงขึ้นเพื่อสร้างเรื่องราวฆาตกรรมปริศนาเกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติดในภาคใต้ ซึ่งน่าจะได้รับความบันเทิงใจจากคดีค้ายาเสพติดชาวโรฮิงญาในปี 2558 การที่เรื่องดำเนินอยู่ในสถานที่ที่ไม่มีอยู่จริง ทำให้ผู้แต่งสามารถชักนำให้ผู้อ่านเห็นถึงกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติดเพื่อแสดงเครือข่ายที่โยงใยกันอย่างซับซ้อนในพื้นที่ปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กแห่งหนึ่งในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับการสร้างอาชญากรรม
 ลิงพาดกลอนมีการใช้สถานที่ในการสร้างอาชญากรรม 3 ลักษณะคือ สร้างสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม
 สร้างสถานที่ที่ใช้ไขหรือสร้างปริศนา และสร้างสถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรม ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

สถานที่กับการสร้างอาชญากรรมในลิงพาดกลอน

สถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม	
ห้องพักหมายเลข 712 ดีเอ็มบีโฮเทล บ้าน หลาว	คดีที่ 1 ฆาตกรรมนางพยาบาลศรีบรรนาง พยาบาลของโรงพยาบาลบ้านหลาว
ข้างตัวบ้านของนายทศทิศหลังอุ้งสองแถว	คดีที่ 2 ฆาตกรรมนายทศทิศคนคุมคิวรถสอง แถวที่ตลาดหลาว
ศาลเจ้าจิ้งจกท้ายตลาดหลาว	คดีที่ 3 ฆาตกรรมนายจเร นักเลงในตลาดปลา เพื่อนกลุ่มเดียวกับนายทศทิศ
เรือประมงของนายจเร ท่าเรือประมงบ้าน หลาว	คดีที่ 4 ฆาตกรรมนางสาวหลิษา คนรักของ ทนายหาญมาเพียบบ้านหลาว
บ้านของไตรตรึงษ์ที่บ้านหลาว	คดีที่ 5 ฆาตกรรมนันทกา หญิงสาวชาวระยอง ลูกน้องคนสนิทของทนายหาญ
สถานที่ที่ใช้สร้างหรือไขปริศนา	
ศาลเจ้าจิ้งจกท้ายตลาดหลาว	สถานที่ที่เสือโคร่งไปสืบคดีค้ำมนุษย์ และเป็น สถานที่ต่อสู้จับกุมเบญกา
บ้านของไตรตรึงษ์ที่บ้านหลาว	สถานที่ที่ใช้วางศพของนันทกาคนสนิทของ ทนายหาญเพื่อสื่อว่าเบื้องหลังคดีฆาตกรรมใน บ้านหลาวคือคนในครอบครัวของไตรตรึงษ์คือ พี่สาวและพี่เขย

ตารางที่ 4.3

สถานที่ที่ก่อการร้ายอาชญากรรมในสิงคโปร์ (ต่อ)

สถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรม	
โกดังน้ำมันเถื่อนที่ซ่อนอยู่ในสวนยางพารา	หนึ่งในจุดที่ใช้ก่อคดีฆาตกรรมและใช้กักขังชาวรากะบางส่วน
โรงพยาบาลบ้านหลาว	แหล่งที่เกิดการซื้อขายชาวรากะเพื่อนำไปขายบริการทางเพศ มีนางพยาบาลศรีบรรเป็น ผู้ดูแล และเบญญาเป็นหนึ่งในคนที่ถูกขายแต่หนีมาได้

จากตารางแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมใน สิงคโปร์ เป็นแบบวางแผนล่วงหน้าที่เกิดจากการร่วมมือกันระหว่างพ.ต.ต. พรตกับเบญญา โดยเลือกสถานที่เกิดเหตุที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจผิดกฎหมายในบ้านหลาว และเหยื่อทั้งหมดมีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจเหล่านั้น ยกเว้น พ.ต.ต. พรตที่ฆ่าตัวตายเองที่โกดังน้ำมันเถื่อนเพื่อให้เกิดการตั้งต้นสืบคดีค่านุรักษ์ ในคดีแรก ๆ ผู้ตายและสถานที่เกิดเหตุดูเหมือนไม่เกี่ยวข้องกันเพราะผู้ตายเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลต่างกลุ่มกัน แต่จากการสืบคดีของสื่อโคร่งจนเกือบถูกสังหารที่ศาลเจ้าจี้กง และสถานที่เกิดเหตุสุดท้ายคือบ้านของไตรตรังซ์ ทำให้เกิดการเชื่อมโยงธุรกิจผิดกฎหมายกับอิทธิพลของคนในครอบครัวของไตรตรังซ์คือพี่ชายและพี่สาวของเขาซึ่งเป็นตัวการใหญ่ของธุรกิจผิดกฎหมายทั้งหมดในบ้านหลาว

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมแบบวางแผนล่วงหน้าของผู้ก่อเหตุหรือผู้บงการพบในอาชญากรรม 3 เรื่อง คือ *กาหลมหารทิก นิราศมหรณพ สิงคโปร์* ลักษณะสำคัญในความสัมพันธ์แบบนี้คือการสร้างปริศนาฆาตกรรมโดยฆาตกรตั้งใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวความลับบางอย่าง จึงก่อเหตุฆาตกรรมโดยใช้สถานที่ที่เป็นปริศนาของคดี การคลี่คลายคดีให้รู้ถึงผู้ก่อเหตุ ตำรวจหรือผู้ไขคดีจึงต้องค้นหาความเชื่อมโยงสถานที่เกิดเหตุต่าง ๆ ซึ่งมีจุดร่วมกันบางอย่าง เกี่ยวโยงกับเรื่องราวความลับนั้น ทำให้สถานที่จึงมีความสำคัญในการสร้างปริศนาฆาตกรรมในอาชญากรรมของปรាប់

4.1.2 ความสัมพันธ์แบบไม่วางแผนล่วงหน้า

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมแบบไม่วางแผนล่วงหน้าคือผู้ก่อเหตุหรือผู้บงการไม่ได้กำหนดปริศนาฆาตกรรมกับสถานที่ฆาตกรรมไว้ล่วงหน้า สถานที่เกิดเหตุจึงมีลักษณะไม่เป็นแบบแผนเพราะขึ้นอยู่กับสถานที่ที่ของตัวละครเอกในเรื่อง พบในอาชญากรรม 2 เรื่อง คือ *ห่มแดน และเปรต* ดังนี้

4.1.2.1 ห่มแดน

เรื่อง *ห่มแดน* ไม่ใช่เรื่องสืบสวนคดีฆาตกรรมอย่าง 3 เรื่องข้างต้น แต่เป็นการสืบปริศนาพินัยกรรมทำให้เกิดเหตุการณ์ตามมาพร้อมกับการค้นพบเรื่องลึกลับปริศนาที่ปกปิดไว้ เนื้อเรื่องของ *ห่มแดน* เริ่มต้นที่การเสียชีวิตของเหรียญ อินไยพันธุ์ นักธุรกิจใหญ่เจ้าของกิจการรีสอร์ทและการท่องเที่ยวที่มีสาขาอยู่ทั่วประเทศ แต่พินัยกรรมกลับไม่ได้มอบธุรกิจหรือทรัพย์สินใด ๆ ให้แก่แดนเล่ห์ลูกชายคนเดียวของเขานอกจากอุปกรณ์วาดภาพ แดนเล่ห์สูงสัยและเริ่มสืบเรื่องราวโดยเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ที่มีเบาะแสเกี่ยวข้อง ทำให้ค้นพบว่ากิจการรีสอร์ทของครอบครัวสร้างขึ้นจากการเผาไร่ที่ชาวบ้านทำให้มีคนเสียชีวิตหลายคน และผู้ที่บงการอยู่เบื้องหลังการไล่ที่ชาวบ้านคือสมิหลาภรรยาของเหรียญซึ่งแดนเล่ห์เข้าใจว่าเป็นแม่แท้ ๆ ของตัวเอง การคลี่คลายปริศนาพินัยกรรมทำให้เขาได้ค้นพบเรื่องราวต่าง ๆ และรู้ถึงความทรงจำเกี่ยวกับตัวเอง ในขณะเดียวกันการฆ่าภรรยาของแดนเล่ห์ก็ค้นพบว่าการตายของเหรียญเป็นการจัดฉากเพื่อหลีกหนีจากธุรกิจและภรรยา และเพื่อให้แดนเล่ห์ได้พ้นไปจากเครือข่ายธุรกิจเวียงอวาศย์ด้วย หลังจากปริศนาคลี่คลาย แดนเล่ห์เข้าใจพินัยกรรมที่เหรียญทิ้งไว้ให้ จึงละวางจากธุรกิจ และออกเดินทางไปพักผ่อนที่ต่างจังหวัดและได้พบกับเจ้าของโฮมสเตย์ที่เขาพูดคุยถูกคอโดยที่เขาไม่รู้นั่นคือพ่อของเขาเอง

ปรাপต์กำหนดให้ *ห่มแดน* ดำเนินเรื่องในสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในประเทศไทยโดยใช้ที่ตั้งภูเขาสันและรีสอร์ทเวียงอวาศย์ของเหรียญเป็นจุดเชื่อมโยง โดยเริ่มจากภูเขาสันของเหรียญที่พญาซึ่งแดนเล่ห์พบเบาะแสบางอย่างจึงเดินทางไปทีรีสอร์ทที่เขาชะเมา จากนั้นเดินทางต่อไปที่เขาชีจรรย์และลงใต้ไปยังชุมชนคลองแห จังหวัดสงขลา แล้วย้อนขึ้นไปกำแพงดินและชุมชนจีนฮ่อที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งแต่ละจุดผู้แต่งได้สร้างเงื่อนไขปมต่าง ๆ ไว้เพื่อเป็นเบาะแสสำหรับค้นหาคำตอบต่อไปเรื่อย ๆ ในขณะเดียวกันสถานที่เหล่านี้ยังถูกกำหนดให้เป็นสถานที่ที่ตัวละครค้นพบความจริงที่ปกปิดซ่อนเร้นจนสามารถค้นพบความจริงเกี่ยวกับการสร้างรีสอร์ทของครอบครัว

นอกจากนี้ผู้แต่งยังเพิ่มสถานที่เกิดเหตุการณ์ย่อย ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องเข้ามา เช่น หาดสมิหลา จังหวัดสงขลาเป็นสถานที่จัดงานแต่งงานของแดนเล่ห์ท่าเรือแหลมศอก จังหวัดตราดเป็นที่เกิดเหตุลอบยิงทำให้บุญเกริกลูกน้องของสมิหลาเสียชีวิต ศาลพ่อตาหินช้าง อ.ท่าชะะ จังหวัดชุมพรเป็นที่ตำรวจพบแดนเล่ห์และรายงานความเคลื่อนไหวของเขาเป็นต้น ในขณะเดียวกัน ผู้แต่งได้สร้างเรื่องราวสถานที่สำคัญบางแห่งเชื่อมโยงกับสถานที่ เหตุการณ์ หรือตัวละครในเรื่อง เช่น ปราสาทสัจธรรมที่พญา จังหวัดชลบุรีตั้งอยู่ใกล้กับภูเขาสันของเหรียญ เขาชีจรรย์ จังหวัดชลบุรีเป็นที่ซึ่งเหรียญมีส่วนร่วมในการสร้างพระพุทธรูปสลักบนผาหิน ป่ารอบอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา จังหวัดระยองเป็นที่ตั้งของรีสอร์ทเวียงอวาศย์ซึ่งได้มาจากการเผาไร่ที่

ชาวบ้าน อุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่แห่งความทรงจำของแดนเล่ห์กับ โรทันเพื่อนชาย ชุมชนคลองแห จังหวัดสงขลาเป็นที่ซึ่งแดนเล่ห์เติบโตมาในวัยเด็ก ชุมชนจีนฮ่อ จังหวัดเชียงใหม่เป็นภูมิลำเนาของเหรียญและแม่แท้ ๆ ของแดนเล่ห์ เป็นต้น นอกจากการเดินทาง ของแดนเล่ห์แล้ว สถานที่หลายแห่งในเรื่องยังเป็นสถานที่ที่ถูกอ้างอิงถึงโดยมีความเกี่ยวข้องกับตัวละคร เช่น จังหวัดตรังถูกอ้างอิงถึงในฐานะต้นแบบการจัดงานวิวาห์ได้สมุทร ตำบลหนองงูเหลือม อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมาถูกอ้างอิงถึงว่าเป็นบ้านเกิดของแม่บ้านของริสอร์ท เกาะไม้ท่อน จังหวัดภูเก็ต ถูกอ้างอิงถึงว่าเป็นสถานที่โปรดของสมิหลาแม่เลี้ยงของแดนเล่ห์ เป็นต้น สถานที่เหล่านี้ นอกจากทำหน้าที่เฉลยปริศนาของเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีตของแดนเล่ห์และเหรียญแล้วยังตอบสนอง การนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวของไทยตามจุดมุ่งหมายในการเขียนเพื่อร่วมโครงการ “เขียน เที่ยว ไทย” ของผู้แต่งด้วย

กล่าวได้ว่าผู้แต่งใช้สถานที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยเฉพาะภาค ตะวันออก ภาคใต้ และภาคเหนือเป็นจุดสำคัญในการกำหนดเหตุการณ์และสร้างเบาะแสเพื่อคลี่คลาย ปริศนา แต่สถานที่ต่าง ๆ ซึ่งเป็นสถานที่เกิดเหตุนั้นมีได้เกิดจากการวางแผนของผู้ก่อเหตุที่เจาะจงให้ เกิดเหตุในสถานที่นั้น ๆ สถานที่เกิดเหตุในเรื่องจึงไม่มีรูปแบบเฉพาะเจาะจง แต่เป็นเบาะแสต่อภาพ ปริศนาให้กระจางชัดสำหรับผู้อ่านโดยที่ตัวละครในเรื่องไม่รู้ความจริง

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับการสร้างอาชญากรรม *ห่มแดน* มีการใช้สถานที่ในการสร้างอาชญากรรม 3 ลักษณะคือ สร้างสถานที่ที่เป็นการเดินทาง สร้าง สถานที่ที่ใช้ไขหรือสร้างปริศนา และสร้างสถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรมและการไล่ล่า ดัง ตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

สถานที่ที่ก่อการร้ายอาชญากรรมในห่มแดน

สถานที่	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
สถานที่ที่เกิดเหตุกับแดนเลขที่	
คฤหาสน์ของเหรียญใกล้กับปราสาทสังฆกรรม จังหวัดชลบุรี	สถานที่ที่แดนเลขที่เดินทางไปและถูกสะกด รอยตามบางแห่งถูกลอบทำร้าย
วัดญาณสังวราราม และเขาชีจรรย์	
อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวงจังหวัดระยอง	
ท่าเรือแหลมศอก จังหวัดตราด	
ถนนเพชรเกษม กิโลเมตรที่ 453-454 จังหวัด ชุมพร (ที่ตั้งศาลพ่อตาหินช้าง)	
เจดีย์ชเวดากององค์จำลองที่วัดคลองแหและ ตลาดน้ำคลองแห จังหวัดสงขลา	
จังหวัดภูเก็ต	
วัดเกตการาม จังหวัดเชียงใหม่	
สถานที่ที่ใช้ไซปริศนา	
จังหวัดภูเก็ต	แดนเลขที่ได้รับความจริงว่าสมิหลาเป็นผู้บงการ การสะกดรอยและสังหารเขา
ชุมชนจีนฮ่อ	แดนเลขที่ได้รับความจริงเกี่ยวกับแม่แท้ ๆ ของ ตนเอง
สถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรมและการไล่ล่า	
รีสอร์ทเวียงอวศย์ทุกสาขาในประเทศไทย	สมิหลาแม่เลี้ยงของแดนเลขที่ไม่พอใจที่พ่อ ของเธอยกกิจการรีสอร์ททั้งหมดให้เหรียญ บริหาร เมื่อเหรียญเสียชีวิตเธอจึงหาทางกำจัด แดนเลขที่

จากตารางแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับ
เหตุการณ์ปริศนาใน ห่มแดน มิได้เป็นแบบแผน ผู้บงการก่อเหตุลอบทำร้ายแดนเลขที่มิได้วางแผน
ล่วงหน้าว่าจะก่อเหตุในสถานที่ใด เพียงแต่สั่งให้ลูกน้องจัดการ ดังนั้นเหตุร้ายที่เกิดกับแดนเลขที่จึง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องไม่ได้เกิดจากการวางแผนของตัวละคร หากแต่ปรารถนาเองเป็นผู้กำหนดให้เหตุการณ์และเหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นซึ่งมีการออกแบบให้เชื่อมโยงกับสภาวะของตัวละคร

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับการสร้างอาชญาบาลิงพาดกลอนมีการใช้สถานที่ในการสร้างอาชญาบาล 3 ลักษณะคือ สร้างสถานที่ที่เป็นการเดินทางสร้างเส้นทางอาลาवादของเปรตรังเพลิง และสร้างสถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรม ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5

สถานที่กับการสร้างอาชญาบาลในเปรต

สถานที่	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
สถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม	
ชื่อนนทรีเพลส คอนโดมีเนียมบนถนนราธิวาสราชนครินทร์	คดีฆาตกรรมอาร์ตกับนัชชาเพื่อนข้างห้องของรังเพลิง
อาคารเอ็มไพร์ทาวเวอร์ บริเวณถนนราธิวาสราชนครินทร์	คดีฆาตกรรมนายกเจ้าของห้องเช่าของอาร์ตกับนัชชา
สะพานพระรามที่ 8	คดีฆาตกรรมมิติเพื่อนรุ่นน้องที่หักหลังรังเพลิง
ถนนพระราม 9	คดีเจนจรรย์และนัทจรรย์ รังเพลิงกลายร่างเปรตทำให้สองแม่ลูกตกใจวิ่งหนีจนถูกรถชนเจนจรรย์กลายเป็นอัมพาตและนัทจรรย์เสียชีวิต
บ้านของเทพประธาน ถนนเพชรเกษม	คดีฆาตกรรมเทพประธานที่บ้านพัก
ร้านอาหารสำหรับคนตาบอด	คดีฆาตกรรมพันชั่งอดีตแฟนสาวของรังเพลิง

ตารางที่ 4.5

สถานที่กับการสร้างอาชญากรรมในปรต (ต่อ)

สถานที่	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
เส้นทางอาละวาดของปรตรังเพลิง	
ถนนราชปรารภ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ แยก ราชประสงค์ สถานีราชดำริ สถานีสยาม โรนังลิโด สยามพารากอน สกายวอล์คเหนือ แยกปทุมวัน หอศิลป์กรุงเทพฯ ถนนพญาไท แถวประตูจุกฟ้า คลองแสนแสบ แยกราชเทวี ถนนเพชรบุรี แยกอรุพงษ์ ถนนหลานหลวง วั งวัดศิ สะพานผ่านฟ้าลีลาศ คลองบางลำพู ภูเขาทองวัดสระเกศ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนดินสอ เสาชิงช้า	เส้นทางรถเมล์และถนนที่รังเพลิงจินตนาการว่า กลายเป็นปรตอาละวาดทุบทำลายอาคารถนน สายเหล่านี้
สถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการฆาตกรรม	
ย่านนราธิวาสราชนครินทร์ สาทร สีลม	สภาพแวดล้อมใจกลางเมืองจึงบีบคั้นรังเพลิงให้ แสวงหาความสำเร็จซึ่งเขาล้มเหลวรังเพลิงรู้สึก ต่ำต้อยล้มเหลวจนกลายเป็นความโกรธแค้น สังคม
บ้านซึ่งเป็นร้านขายก๋วยเตี๋ยวย่านเสาชิงช้า	สภาพแวดล้อมในบ้านทำให้รังเพลิงไม่มี ความสุขและต้องการหนีออกไปจากที่นี่และ บ้านหลังนี้เป็นต้นเหตุของความล้มเหลวของ เขา

จากตารางแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับ
เหตุการณ์ในปรต ไม่ได้เป็นแบบแผนที่ผู้ก่อเหตุตั้งใจหรือวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะก่อเหตุที่ใดบ้าง
สำหรับเหตุฆาตกรรม ในช่วงแรกสถานที่เกิดเหตุเป็นสถานที่ที่รังเพลิงใช้ชีวิตหรือมีเหตุที่ต้องไปอยู่ใน
สถานที่นั้นและเกิดความกดดันจนโกรธและกลายร่างเป็นปรต แต่ในช่วงหลังเป็นเหตุการณ์ที่รังเพลิง
ตั้งใจคือการไปสังหารเทพประธานที่บ้านพัก และนัดหมายพันซังมาที่ร้านอาหารเพื่อสังหาร ส่วน
เหตุการณ์อาละวาดของปรตรังเพลิง เป็นไปตามเส้นทางรถเมล์บนถนนที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งทั้งหมดนี้

ปรាប់กำหนดให้เหตุการณ์เกิดขึ้นในย่านธุรกิจ ถนนสายสำคัญ ๆ รวมถึงจุดสังเกตหรือแลนด์มาร์กของกรุงเทพฯ รวมถึงสถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการก่อเหตุด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมแบบไม่วางแผนล่วงหน้า หรือสถานที่เกิดเหตุเป็นไปตามเคลื่อนที่ไปตามตัวละครเอกนั้นพบในอาชญากรรม 2 เรื่อง คือ *ห่มแดง* และ *เปรต* ทั้งสองเรื่องมีลักษณะสำคัญคือ สถานที่เกิดเหตุไม่ได้ขึ้นอยู่กับการวางแผนของผู้ก่อเหตุ ในเรื่อง *ห่มแดง* ตัวละครเอกเป็นเป้าหมายของการสังหาร สถานที่เกิดเหตุเป็นไปตามการเดินทางของตัวละครที่ไปในสถานที่ต่าง ๆ ผู้ก่อเหตุได้แต่ติดตามและลงมือเมื่อสบโอกาส ส่วน *เปรต* ตัวละครเอกเป็นผู้ก่อเหตุเองโดยมิได้กำหนดสถานที่ แต่เริ่มต้นจากการก่อเหตุจากจิตใต้สำนึกที่คับแค้นโดยไม่รู้ตัวเหยื่อจึงเป็นคนใกล้ชิด สถานที่เกิดเหตุจึงขึ้นอยู่กับที่ผู้ตายไปมีกิจกรรมอยู่ในช่วงเวลานั้น ๆ ในทั้งสองเรื่องนี้ตัวละครในเรื่องจึงไม่ใช่ผู้กำหนดสถานที่เกิดเหตุ แต่เป็นตัวผู้เขียนคือปรាប់เองที่กำหนดสถานที่เกิดเหตุโดยมีจุดร่วม คือใน *ห่มแดง* ใช้สถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่เกิดเหตุ และ *เปรต* ใช้ย่านธุรกิจและจุดสังเกตของกรุงเทพฯ เป็นที่เกิดเหตุ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมในอาชญากรรมของปรាប់ 5 เรื่อง พบว่าสถานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างอาชญากรรม ดังจะเห็นได้ว่าปรាប់ใช้สถานที่ลักษณะต่าง ๆ ให้มีบทบาทในเรื่อง ทั้งการเป็นสถานที่เกิดเหตุ ที่มาของการก่อเหตุ การวางแผนก่อเหตุ การสร้างปริศนา การเป็นเบาะแสในการไขปริศนา เมื่อพิจารณาสถานที่ที่ใช้ในการสร้างปริศนาฆาตกรรมในอาชญากรรมของปรាប់แล้ว จะเห็นได้ว่าอาชญากรรมของปรាប់มีความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมใน 2 ลักษณะคือ แบบวางแผนล่วงหน้า และไม่ได้วางแผนล่วงหน้า ซึ่งทั้งสองแบบนี้ผู้เขียนเป็นผู้กำหนดเพื่อให้เหตุปริศนาฆาตกรรมในเรื่องมีความซับซ้อนแตกต่างกันไป

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับตัวละครในอาชญากรรมของปรាប់

จากการศึกษาตัวละครในอาชญากรรมของปรាប់ พบว่าในนวนิยายของปรាប់มีตัวละครจำนวนมาก ทั้งที่มีบทบาทเด่น บทบาทรอง และบทบาทน้อย ตัวละครที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมในอาชญากรรมของปรាប់มีหลายบทบาท ตัวละครเป็นเหยื่อ เป็นผู้บงการในคดีฆาตกรรม เป็นผู้ก่อคดีฆาตกรรม เป็นผู้สืบคดีฆาตกรรม และเป็นผู้ช่วยสืบคดีฆาตกรรม เมื่อพิจารณาตัวละครสำคัญในเรื่องต่าง ๆ แล้วจะพบว่าแต่ละเรื่อง ปรាប់ใช้สถานที่ในการสร้างตัวละคร ทำให้ตัวละครนั้นมีบุคลิกลักษณะและกระทำการต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่อง ในหัวข้อนี้จึงจะกล่าวถึงลักษณะตัว

ละครในนวนิยายแต่ละเรื่อง โดยเลือกตัวละครสำคัญที่บุคลิกลักษณะหรือการกระทำของตัวละครสัมพันธ์กับสถานที่ จากนั้นจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับตัวละครนั้น

4.2.1 ตัวละครสำคัญของอาชญากรรมของปราปต์

ตัวละครสำคัญในแต่ละเรื่องที่ยกมากล่าวถึงมีดังนี้

พระนอนในกาหลมหรทึก

พระนอนเป็นตัวละครผู้บงการการก่อเหตุอาชญากรรมทั้ง 5 ครั้ง ในเรื่องผู้อ่านจะเห็นเธอเป็นภรรยาของเวทางค์ นายตำรวจหัวหน้าคณะสืบคดี และได้ช่วยตำรวจในการสืบคดี แต่แท้จริงแล้ว เธอช่วยแนะช่องทางคลี่คลายปริศนารอยสักเพื่อให้ตำรวจเข้าใจว่าพระเพื่องและหมอเตชเป็นผู้ก่อเหตุ โฉมหน้าที่แท้จริงในฐานะผู้บงการเหตุฆาตกรรมได้เปิดเผยในตอนท้ายเรื่อง ภูมิหลังของพระนอนนั้น เธอเป็นลูกสาวคนเดียวของนายทองนอกกับนางจรงจิตต์ ป้อมมงคล คหบดีชาวปากน้ำโพ ขณะที่เธออย่างเข้าสู่วัยรุ่น พ่อของเธอถูกจับข้อหากบฏโดยไม่ได้ทำความผิด และต้องถูกส่งตัวไปคุมขังที่เกาะตะรุเตาและป่วยตายในที่สุด ส่วนแม่ของเธอก็เสียชีวิตตามไป ก่อนตายแม่ได้ฝากพระนอนเอาไว้กับหมอเตช เธอจึงกลายเป็นพระนอนิจ สุนทรกุล บุตรบุญธรรมของนายแพทย์เดชนับแต่นั้น

พระนอนเป็นคนเก่งและฉลาด เรียนจบจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้มีความรู้ด้านวรรณคดีไทยเป็นอย่างดี เธอฝึกงานและทำงานที่หนังสือพิมพ์ประชาคมित्रของไทยวิวัฒน์ “บุคลิกภายนอกเป็นคนอ่อนหวานทำให้เวทางค์หลงรักและได้แต่งงานกันในที่สุด อย่างไรก็ตาม พระนอนมีความหลังที่เจ็บปวดและปิดบังจากผู้อื่น ประการแรกเธอกลายเป็นลูกกบฏจากการทำงานผิดพลาดของตำรวจ ทำให้เธอกลายเป็นกำพร้า การที่เธอใช้นามสกุลของหมอเตชทำให้ไม่มีใครรู้ แต่เธอฝังใจในเรื่องนี้ ในตอนที่เวทางค์ล้อเธอเรื่องกุหลาบ สายประดิษฐ์ ว่าเขาอาจถูกจับข้อหากบฏปฏิวัติของเธอคือ “เป็นครั้งแรกที่ร่างบางชะงักกึก มือเรียวที่ทิ้งอยู่ข้างกายค่อยกำแน่น แล้วแผ่นหลังของร่างน้อยก็ระริก” (ปราปต์, 2558, น.37) ประการที่สอง เธอถูกหมอเตชซึ่งเป็นพ่อบุญธรรมล่วงละเมิดตั้งแต่เด็ก ทำให้เธอโกรธแค้นชิงชังหมอเตช และโกรธแค้นตำรวจที่จับพ่อของเธอ จึงเป็นแรงจูงใจให้เธอวางแผนก่อเหตุฆาตกรรมทั้งหมดเพื่อแก้แค้นหมอเตชและพระเพื่องอดีตตำรวจที่จับพ่อของเธอ

นุชาในนิราศมหรณพ

ในตอนแรก นุชาเป็นตัวละครที่ดูเหมือนไม่สำคัญ เธอปรากฏตัวในฐานะพี่เลี้ยงของกำมะหยี่ เด็กหญิงหุนหวกหนึ่งในทายาทของตระกูลเจียรโซติ จนตอนท้ายเรื่องจึงเปิดเผยว่าเธอเป็นผู้ก่อเหตุฆาตกรรมทั้งหมด ความเป็นมาของนุชาคือเธอเป็นลูกครึ่งระหว่างสาวชาวเมินกับชายชาวมุขย์ แม่ของเธอคือ “สุพรรณ” เป็นนักรบเมินที่หลงรักมุขย์ เมื่อให้กำเนิดนุชาแล้วกลับพบว่าลูกสาวของตนมีรูปลักษณ์เหมือนมุขย์และไม่มีความสามารถพิเศษของเมิน สุพรรณจึงฝากนุชาไว้กับหญิงชราที่รับเลี้ยงเด็กที่ชลบุรี เพราะกฎของเมินไม่ต้อนรับคนนอกและสุพรรณต้องปกปิดเรื่องลูกเป็นความลับ นุชาเติบโตแบบต้องดิ้นรนทำงานหนักและถูกกีดกันจากสังคมมุขย์ เพราะเธอมีใบหน้าอัปลักษณ์ มีปานโอตะขนาดใหญ่บริเวณใบหน้า เด็กคนอื่นมักเรียกเธอว่า “นั่งหน้าผี” ทำให้เธอเข้ากับคนอื่นไม่ได้ ก่อเกิดความโกรธแค้นแม่ชาวเมินที่ทอดทิ้งให้เธอต้องเผชิญโลกที่โหดร้ายตามลำพัง มีเพียงมงกุฎเพื่อนบ้านของเธอคนเดียวที่เป็นเพื่อนกับนุชา “เธอถูกยายตีเพราะสอບຕກ และเมื่อเงินที่แม่ส่งให้ไม่พอค่ารักษาอาการป่วยของยาย ทางสุดท้ายคือเธอต้องออกจากโรงเรียน ในวันที่รู้สึกถึงความหวังและอนาคตดับวูบ บอกใครไม่ได้ บอกแม่ก็ไม่ได้ เพราะไม่อยากให้แม่ผิดหวัง มงกุฎกลายเป็นคนเดียวที่อยู่ข้าง” (ปราปต์, 2561ก, น.233)

แม้ว่าในวัยเด็กนุชาจะไม่มีความสามารถพิเศษแบบเมิน แต่เมื่อโตขึ้นนุชาค้นพบว่าตนมีความสามารถพิเศษคือ “พลังเสียงสังหาร” ที่มีพลังมากกว่าชาวเมินทั่วไป เธอได้เข้ามาทำงานเป็นพี่เลี้ยงเด็กที่ตระกูลเจียรโซติ เพราะรู้ว่าเผ่าเมินส่งคนมาแทรกซึมอยู่ในบริษัทไทยโซติ รวมถึงสุพรรณแม่ของตนด้วย นุชาจึงอยากเข้ามาอยู่ใกล้กับแม่แต่ถูกกีดกันจากกำมะหยี่ที่บีบบังคับให้ทำสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ความลับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างนุชาและมงกุฎเป็นเครื่องต่อรองเป็นการสร้างปมในจิตใจให้กับนุชาเพิ่มขึ้นไปอีก ความคับแค้นใจที่ถูกทอดทิ้ง เป็นที่รังเกียจ การถูกนายจ้างที่เป็นมุขย์กดขี่ข่มเหง และความอึดอัดใจที่ไม่สามารถเปิดเผยตัวตนว่าเธอมีสายเลือดของเมินได้ เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้นุชาก่อคดีฆาตกรรม

เบญญาในลิงพาดกลอน

เบญญาเป็นตัวละครผู้ก่อเหตุฆาตกรรม แต่ถูกกล่าวถึงในเรื่องตอนแรกในฐานะภรรยาของนายทศทิศเหยื่อฆาตกรรมรายหนึ่ง เนื่องจากเป็นชาวรากษะที่เป็นเหยื่อค้ำมนุษย์ของผู้มีอิทธิพลในบ้านหลวง ชาวรากษะเป็นชนชาติที่ปราปต์สมมติขึ้น ให้อาศัยอยู่ในประเทศทางตะวันตกของไทยซึ่งประสบปัญหาขัดแย้งภายใน เบญญาและชาวรากษะจำนวนมากอพยพมายังประเทศไทย

เมื่อเดินทางมาถึงไทย สิ่งที่ชาวรากษะพบเจอคือการแสวงหาผลประโยชน์ทั้งจากคนชาติเดียวกันและคนไทย ดังที่ครอบครัวหนึ่งต้องประสบกับการจับตัวเรียกค่าไถ่ เบญกาเองก็ประสบความโหดร้ายเช่นเดียวกัน เมื่อเธอหนีเข้ามาในประเทศไทยได้ เธอถูกตำรวจรีดไถและถูกส่งตัวต่อไปให้ขบวนการค้ามนุษย์และเกือบถูกฆ่าปิดปากเพราะคิดหลบหนีออกมาแต่เธอหนีออกมาทัน ความคับแค้นใจทำให้เธอร่วมมือกับสารวัตรพรตเพื่อทำแผนฆาตกรรมและเปิดโปงผู้มีอิทธิพลผู้เกี่ยวข้องกับคดีค้ามนุษย์และคดีผิดกฎหมายอื่น ๆ แผนฆาตกรรมและเปิดโปงมีทั้งระดับมาเฟียที่บ้านหลวง ตำรวจที่ฉ้อราษฎร์บังหลวง จนไปถึงคนในตระกูลของไตรตรึงษ์ที่มีอิทธิพลระดับประเทศ เบญกาเดินแผนด้วยการไปเมียทศทิศเจ้าของอู่รถสองแถวเพื่อสืบข่าวและหาวิธีเข้าถึงเหยื่อแต่ละรายให้มากที่สุด วิธีการสังหารเหยื่อของเบญกาเป็นวิธีการที่รุนแรงโหดร้าย โดยส่วนใหญ่เป็นการใช้อาวุธทำร้ายและทำให้ร่างกายเกิดบาดแผลเหวอะหวะ และการใช้ไฟเผา โดยสารวัตรพรตเป็นผู้ที่วางแผนการให้ และเมื่อสารวัตรพรตตายไป เบญกากลายเป็นผู้นำในการทำฆาตกรรม โดยมีผู้ช่วยใหม่เป็นน้องเขยของมโหตรเอง ดังที่ไตรตรึงษ์คิดได้ว่า “แน่แล้ว! นี่คือการถ่ายทอดเชื้อร้าย ทำให้เซลล์เนื้องอกกลายเป็นมะเร็ง! สิ่งที่เบญกาใช้เกลี้ยกล่อมอรชุนวันนี้คงคือสิ่งที่สารวัตรพรตสาสยทอดให้เธอมาก่อน เบญกาถูกล้างสมอง” (ปรাপต์, 2561, น. 349)

แดนเล่ห์ในห่มแดน

แดนเล่ห์เป็นตัวละครเอกซึ่งตกเป็นเหยื่อของการไล่ล่าสังหาร เขาเป็นลูกชายคนเดียวของเหรียญ อินไยพันธุ์ นักธุรกิจใหญ่เจ้าของกิจการรีสอร์ทและการท่องเที่ยวที่มีสาขาอยู่ทั่วประเทศ เขาเข้าใจว่าแม่ของเขาตายตั้งแต่เขายังเด็กและพ่อแต่งงานใหม่ จึงนำเขาไปฝากเลี้ยงไว้ที่ชุมชนบ้านคลองแห ซึ่งเป็นสถานที่ที่ฝากบาดแผลในชีวิตจากการถูกล่วงละเมิดทาเพศในวัยเด็กแต่ขณะเดียวกันก็เป็นสถานที่ที่เขาได้คบหากับเพื่อนชายที่รู้จักและอยู่เคียงข้างเขา ทั้งสองไปท่องเที่ยวในที่ต่าง ๆ แต่เพื่อนชายของเขากลับประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต ทำให้เขาเสียใจและรู้สึกท้อแท้ เนื่องจากรู้สึกว่าตนไม่มีใคร เขากับพ่อห่างเหินกันจากที่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน และในช่วงวัยรุ่นแดนเล่ห์ชอบการวาดภาพและอยากเรียนด้านศิลปะ ทำให้ขัดแย้งกับพ่อซึ่งเป็นนักธุรกิจเพราะเข้าใจว่าพ่อต้องการให้เขาสืบทอดกิจการซึ่งเป็นที่รับรู้ของคนในบ้าน ดังที่ลมูลแม่บ้านคิดถึงความสัมพันธ์พ่อลูกของเขาว่า “เขามีแนวทางการวางตัว การทำงานและการใช้ชีวิตตรงข้ามกับคำสอนของคุณท่านโดยสิ้นเชิง” (ปรাপต์, 2559, น.16) เขากับพ่อยิ่งห่างกันเมื่อพ่อไม่ค่อยมีเวลาให้เขา ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อพ่อเสียชีวิตมรดกที่เขาได้รับกลับเป็นเพียงอุปกรณ์วาดภาพแทนที่จะเป็นธุรกิจหรือทรัพย์สินใด ๆ ทำให้เขาเกิดความสงสัยถึงเจตนารมณ์ของพ่อ การกลับมาของเขาทำให้แม่เลี้ยงซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการรีสอร์ทแทนพ่อของเขาเกิดความระแวงว่าเขาจะมาทวงคืนกิจการต่าง ๆ จึงส่งคนตามล่าสังหาร แดนเล่ห์จึง

ค้นพบความจริงว่ากิจการรื้อรื้อของครอบครัวสร้างขึ้นจากการเผาไหม้ที่ชาวบ้านทำให้มีคนเสียชีวิตหลายคน และผู้ที่บ่งการอยู่เบื้องหลังการไล่ที่ชาวบ้านแม่เลี้ยงของเขาซึ่งเขารักและเคารพเหมือนแม่แท้ ๆ ขณะเดียวกันการรื้อรื้อของแดนเลทซ์ก็ค้นพบว่าการตายของเหรียญเป็นการจัดฉากเพื่อหลีกเลี่ยงจากธุรกิจและภรรยา และทิ้งมรดกเป็นอุปกรณ์วาดภาพเพื่อให้เลทซ์พ้นไปจากเครือข่ายธุรกิจเวียงอวส์และสื่อนัยให้หันกลับไปหาศิลปะที่เขารัก แดนเลทซ์เข้าใจพินัยกรรมที่เหรียญทิ้งไว้ให้จึงละวางจากธุรกิจ และออกเดินทางไปพักผ่อนที่ต่างจังหวัดซึ่งเป็นสถานที่ที่พ่อและแม่ของเขาเคยสร้างความรักความผูกพันกัน เขาได้พบกับเจ้าของโฮมสเตย์ที่เขาพูดคุยถูกคอโดยที่เขาไม่รู้นั่นคือพ่อของเขาเอง การจบเรื่องทิ้งท้ายให้เห็นว่าปมความขัดแย้งเรื่องความห่างเหินระหว่างพ่อกับเขากำลังจะคลี่คลาย

รังเพลิงในปรต

รังเพลิงเป็นตัวละครเอกซึ่งเป็นผู้ก่อเหตุอาชญากรรม บ้านเดิมของเขาเป็นตึกแถวอยู่ที่เสาชิงช้า พ่อเปิดร้านกวยเตี๋ยว ชีวิตวัยเด็กทำให้ไม่พึงพอใจที่จะสานต่ออาชีพของพ่อ จึงดิ้นรนที่จะออกจากบ้าน ประกอบกับมีความรักและความสามารถทางดนตรีจึงหันมารับจ้างเล่นดนตรีในร้านอาหารแถบย่านธุรกิจใหม่ของกรุงเทพฯ และย้ายมาเช่าหอพักในใจกลางเมือง แต่ต่อมาก็ถูกร้านเลิกจ้าง รังเพลิงจึงต้องหันไปทำงานบริษัทเป็นมนุษย์เงินเดือนที่มีรายได้น้อย เขาพยายามแต่งเพลงไปเสนอขายให้บริษัทดนตรีแต่ไม่ได้รับการตอบรับ ขณะที่เพื่อนรุ่นน้องกลับได้รับการปลุกปั้นเป็นศิลปินมีชื่อเสียงขึ้นมาจากการนำเพลงที่เขาแต่งไปแก้ไข เขารู้สึกว่าตนเองล้มเหลวในชีวิต มองว่าตนเองนั้นด้อยกว่าคนอื่น ไม่มีความสำคัญ ไม่ได้รับการยอมรับจากคนอื่น แม้กระทั่งคนรักที่เลิกกัน พ้นซึ่งเริ่มตีตัวออกห่างเขาเพราะรู้สึกว่าเขาอ่อนแอ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาในชีวิตได้ “เธอเบื่อเขาเท่า ๆ กับที่สงสารเขา พี่เพลิงเป็นคนอ่อนไหวจนแทบจะอ่อนแอ ถ้าทำได้ พ้นซึ่งจะจัดการให้เขาเองเหมือนเช่นทุกอย่าง” (น.34) รังเพลิงเข้าใจว่าพ้นซึ่งคนรักของเขาเลิกกับเขาเพราะความจน ผู้อาศัยข้างห้องในหอพักก็ไม่เกรงใจ ชีวิตท่ามกลางการดิ้นรนเพื่อประสบความสำเร็จในสังคมเมืองยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง ทำให้เขาคิดฆ่าตัวตาย แต่กลายเป็นว่าความโกรธแค้นสังคมและคนรอบข้างที่สะสมเก็บกดในตัวเขาผลักดันให้เขากลายร่างเป็นปรตสังหารผู้คนที่ทำให้เขารู้สึกอับจนล้มเหลวโดยที่เขาไม่รู้ตัว จนเมื่อเขาพบพลังพิเศษในตัวผสมกับความผิดหวังโกรธแค้นทั้งคนรักและเพื่อนรุ่นน้องจึงนัดพ้นซึ่งอดีตแฟนสาวที่ร้านอาหารสำหรับคนตาบอดเพื่อสังหารพ้นซึ่ง และแก้แค้นเพื่อนรุ่นน้องอย่างมิตินี้ได้แก้แค้นมิตินักร้องหนุ่มชื่อดังอดีตเพื่อนร่วมวงสมัยมัธยมบนสะพานพระรามแปด เปลี่ยนฉากถ่ายทำมิวสิกวิดีโอที่ลงทุนปิดสะพานชั่วคราวกลายเป็นนาฬิกาชีวิตของมิตินี้ รวมถึงคนอื่น ๆ เขาจึงใช้ร่างปรตสังหารคนเหล่านี้ด้วยความตั้งใจ ในท้ายเรื่องเขากลับไปบ้านพ่อที่เสาชิงช้าซึ่งเขาอาศัยและเติบโตขึ้นมาและเกิดคิดขึ้นว่าพ่อและบ้านของเขานี้เองที่เป็นต้นเหตุของความล้มเหลวของเขา

บุคลิกลักษณะนิสัยของตัวละครนั้นเปลี่ยนไปตามสถานที่ในอาชญาวิทยา โดยเฉพาะตัวละครผู้บงการหรือผู้ก่อเหตุฆาตกรรม บุคลิกและลักษณะนิสัยของตัวละครเหล่านั้นไม่ได้เกิดขึ้นมาเองแต่เพราะสถานที่ที่ตัวละครอาศัยอยู่บ่มเพาะพฤติกรรมอาชญากรขึ้นมาจากประสบการณ์ที่เลวร้ายจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศในอดีต ถูกทอดทิ้ง ถูกค้ามนุษย์ และถูกสังคมแบบทุนนิยมตัดสินชีวิต

4.2.2 สถานที่กับการสร้างตัวละคร

จากการวิเคราะห์ตัวละครใน 4.2.1 อาจสรุปถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับตัวละครได้ 3 ลักษณะ คือ สถานที่กับบาดแผลวัยเยาว์ สภาพแวดล้อมกับแรงบีบคั้น และสถานที่แห่งความทรงจำ

4.2.2.1 สถานที่กับบาดแผลวัยเยาว์

ในอาชญาวิทยาของปรอปต์ ตัวละครหลายตัวมีปมปัญหาในชีวิตที่เกิดจากการถูกกระทำในวัยเด็ก และสถานที่ที่ตัวละครเหล่านี้ถูกกระทำโดยส่วนใหญ่คือบ้านพักที่อยู่อาศัยและโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากพะนอนิจ นุชา และแดนเลซท์

พะนอนิจต้องย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านของหมอเตชซึ่งเป็นพ่อเลี้ยงตั้งแต่อายุ 14 ปี เพราะพ่อของเธอถูกจับและแม่ตรอมใจตาย หมอเตชดูรักพะนอนิจมากอย่างออกหน้าออกตา จนนางเฉลียวภรรยาหมอเตชไม่ชอบและหมั่นไส้พะนอนิจ จึงปฏิบัติตัวกับพะนอนิจลับหลัง หมอเตชแบบไม่ดีนัก เมื่อ ด.ช.ฉลาดลูกชายคนเดียวของหมอเตชพลัดตกบันไดเสียชีวิต บ้านหลังนี้กลายเป็นบ้านที่ทุกคนต่างคนต่างอยู่ หมอเตชกลายเป็นคนติดเหล้าหนักถึงขนาดดื่มเหล้าแทบทุกคืน นางเฉลียวป่วยเพราะตรอมใจ ส่วนพะนอนิจเก็บตัวอ่านหนังสืออยู่ในห้อง เหตุการณ์สูญเสียนี้ส่งผลถึงบาดแผลในใจของพะนอนิจอย่างรุนแรงเพราะเมื่อหมอเตชดื่มเหล้าจนเมาก็เข้าไปข่มขืนพะนอนิจในห้องนอนตั้งแต่นั้นมา ซึ่งหมอเตชจะทำร้ายร่างกายพะนอนิจด้วยมีดผ่าตัดหากเธอไม่ยอม “มันให้ฉันจับไอนั้นของมัน กินไอนั้นของมัน และถ้าฉันไม่ทำ มันก็จะเอามีดผ่าตัดของฉันมารีดที่ท้องฉัน กรีดต้นขาฉัน กรีดในที่ที่ฉันจะไม่กล้าให้ใครเห็น” (ปรอปต์, 2558, น.191) ความเจ็บปวดคือเธอไม่สามารถบอกเรื่องนี้กับใครได้ แต่ความรู้สึกแค้นที่พะนอนิจหมอเตชได้หมดไปเหลือเพียงความกลัวและความขยะแขยง จนเกิดความเกลียดชังขึ้น พะนอนิจเจอกับนายกล้าจึงได้วางแผนกับกล้าให้หมอเตชตกเป็นแพะผู้บงการอยู่เบื้องหลังคดีฆาตกรรมรอยสักปริศนา

นุชาเป็นลูกครึ่งระหว่างพ่อซึ่งเป็นมนุษย์และแม่ซึ่งเป็นเมิน นุชามีรูปลักษณ์เหมือนมนุษย์และไม่มีความสามารถพิเศษของเมิน แม่จึงปล่อยให้นุชาใช้ชีวิตอยู่กับยายรับเลี้ยงที่บนบกบริเวณจังหวัดชลบุรี นอกจากนั้นนุชายังมีใบหน้าอัปลักษณ์จากปานโอตะขนาดใหญ่บริเวณใบหน้า เพื่อนที่โรงเรียนมักล้อรูปลักษณ์ของเธอ ทำให้เธอเข้ากับเพื่อนและครูไม่ได้ ทำให้นุชามีปมด้อยว่าเป็นตัวประหลาด และไม่เป็นที่ต้องการของใคร ๆ ในขณะที่นุชาถูกล้อว่าอัปลักษณ์ นิสัย

เจียบ ๆ ไร้ความมั่นใจทำให้ยิ่งเข้ากับใครไม่ได้ แม้ครูในชั้นเรียน” (ปราปต์, 2561ก, น.233) เมื่อยาย ล้มป่วยจึงไม่มีเงินจ่ายค่าเทอมอีกต่อไป นุชาจึงออกจากโรงเรียนแล้วไปทำงานรับจ้างรับเลี้ยงเด็กเล็ก แถวบ้านเพื่อหาเงินมาเลี้ยงดูและรักษา ในวัยเด็กนุชามีเพื่อนเพียงคนเดียวคือมงกุฎที่อยู่บ้านข้าง ๆ แต่สุดท้ายมงกุฎก็แยกจากไปเพราะได้เรียนต่อในมหาวิทยาลัย ชีวิตวัยเด็กทำให้นุชามีปมด้อยเรื่อง รูปลักษณ์และโยยหาความรักจากแม่และเผ่าพันธุ์ของตน ดังที่เธอบอกกับสุพรรณว่า “แม่จำได้มั๊ยคะ แม่เคยสัญญาว่าสักวันหนึ่งเราจะได้กลับมาอยู่ด้วยกัน เราจะมีบ้านเล็ก ๆ อยู่ริมชายหาด ถึงหนูหายใจ ในน้ำเหมือนแม่ไม่ได้ แต่หนูก็จะได้เห็นแม่ว่ายน้ำกลับมาหาทุกวัน หนูชอบเวลาแม่กอดหนูที่สุดเลยละ ค่ะ” (ปราปต์, 2561ก, น.306) และ “ตอนเด็ก ๆ หนูอาจจะอ่อนแอ แต่ตอนนี้หนูรู้แล้วว่าตัวเอง พอลจะทำอะไรได้บ้าง หนูอดทนทำงานกับหนูเวลมาได้ตั้งนาน มีเงินเก็บประมาณหนึ่ง หลังจากรักษา หน้าของหนูหายทั้งสองข้าง เราจะไปเที่ยวด้วยกันได้มั๊ยคะ เราจะเหมือนคนปกติ พอถึงเวลาที่แม่ทำ อะไรไม่ไหว หนูก็จะเป็นฝ่ายดูแลแม่เอง” (ปราปต์, 2561ก, น. 306)

สุดท้ายคือแดนเล่ห์ซึ่งถูกเข้าใจว่ากำพร้าแม่แต่วัยเด็ก เหยี่ยพ่อก ของแดนเล่ห์ฝากเขาไว้กับป้าลำเนาที่บ้านซอมซ่อในชุมชนวัดคลองแห แต่ป้าลำเนาติดหอยจึงฝาก เขาไว้กับลูกชายคือลำนำอีกที เมื่อลำนำแตกเนื้อหนุ่มเขาเริ่มล่องละเมียดทางเพศแดนเล่ห์โดยหลอก ว่านั่นคือการเล่นสนุกและการกระทำนั้นกลับเติมเต็มความว่าเหวของแดนเล่ห์ที่ขาดพ่อและแม่ “เขาไม่รู้ว่าสิ่งที่ทำอยู่คืออะไร แต่ในความหนาวเหน็บของเด็กชายผู้ไม่เคยได้รับแม้แต่การลูบผมหรือ กอดรัด นั่นคือสัมผัสอบอุ่นแรกที่แดนเล่ห์รู้จัก มันกลายเป็นการเล่นที่ทั้งเขาและลำนำต่างพึงใจ ยิ่งสนุกและตื่นเต้นเมื่อต้องหลบ ๆ ซ่อน ๆ จากกการรับรู้ของผู้ใหญ่” (ปราปต์, 2559, น. 177) เมื่อป้าลำเนาเริ่มกลับปล่อยเลยตามเลย “นางลำเนาหัวหุแดงเหมือนจะระเบิด ขณะที่ลำเนาหน้าเป็น จวกก่อนจะหาทางออกได้ การหวานล่อมดำเนินไปเชื่องช้า ผลก็คือลูกชายชนะ นางลำเนายังปล่อยให้ สิ่งที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นต่อมา ขอแค่เป็นเวลาที่นางไม่อยู่บ้าน!” (ปราปต์, 2559, น. 177-178) เมื่อ แดนเล่ห์ต้องการเลิกและฟ้องป้าลำเนา นางกลับทำร้ายและข่มขู่เขา

เมื่อเด็กชายไม่อยากเล่นแล้ว เขาฟ้องป้าเนา แกด่าลูกชายแต่ ไม่ทำอะไรมากกว่านั้น ยังออกจากบ้านและปล่อยเขาไว้กับลำนำตามเก่า เมื่อร้องให้ หนักเข้าเขาถูกป้าฉวยก้านมะยมฟาด ห้ามไม่ให้พูดเรื่องนี้อีกโดยเฉพาะกับคนอื่น คำ ชูและรอยแดงแฝงลึกลงใจ *นี่คือความลับน่าอาย เป็นเรื่องที่ถ้าพูดขึ้น ใคร ๆ ก็ จะ ลงโทษเรา!* ลำนำทิ้งระยะห่างจากเขาเพราะกลัวเรื่องรั่ว แต่ครั้งกลัดมันเจ้าตัวก็ยัง เข้าหา เด็กชายต้องหนีไปเล่นบ้านอื่นเพราะแหยงความเจ็บ ครึ่งปีต่อมาปะป้าจึงมา รับเขาสู่เคหาสน์อวัศย์สกุล แดนเล่ห์กลายเป็นเด็กชายโชคดีผู้มีสีหน้านิ่งเรียบ เจียบงัน ไม่อาจแบ่งปันประสบการณ์วัยเด็กกับใคร ไม่แม้กับตัวเอง (ปราปต์, 2559, น. 178)

ความเจ็บปวดระหว่างการร่วมรักนั้นทำให้แดนเลทซ์มีปมฝังใจ และมีท่าทีปฏิเสธโรทันที่หน้าผาจับกันแบบอัตโนมัติ เมื่อโรทันจะทำมากกว่าจับ “นั่นคือสาเหตุที่ร่างของเขาสะดุ้งผองโดยอัตโนมัติในแปดปีถัดมา...มือเย็นเฉียบของโรทันซึ่งแทรกผ่านชายเสื้อเข้ามาแตะหน้าท้องกลายเป็นคมมีดสะกิดแผลเก่า” (หม่อมแดง, 2559, น.178)

หลังจากแดนเลทซ์ย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในเคหาสน์อวัศย์สกุลหลังเกิดเรื่องล่องละเมิดทางเพศ ความสัมพันธ์ของเขากับพ่อที่น่าจะใกล้ชิดขึ้นกลับยิ่งห่างเหินเพราะพ่อแทบไม่มีเวลามาดูแลเขาหรือถามไถ่ชีวิตแต่ละวันของเขา เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นเต็มตัวยังเกิดจุดแตกหักครั้งใหญ่ระหว่างแดนเลทซ์กับพ่อคือเรื่องความฝันที่จะเป็นศิลปินของเขาขัดแย้งกับสิ่งที่เหรียญอยากให้แดนเลทซ์ทำในอนาคตคือการสืบทอดกิจการเวียงอวัศย์ต่อจากเหรียญ ความขัดแย้งนี้เองที่ทำให้แดนเลทซ์รู้สึกสนิทสนมและรักสมิหลามากกว่าเหรียญ แม้หลังจากที่สมิหลารับหลานแท้ ๆ คือน้ำดังกับน้ำหนาวมาเลี้ยงเธอจะเย็นชากับแดนเลทซ์มากขึ้นก็ตาม

จากที่กล่าวมาจะสังเกตได้ว่าสถานที่ที่สร้างบาดแผลให้แก่ตัวละครในวัยเยาว์นั้นคือบ้านที่อยู่อาศัยและโรงเรียนซึ่งควรเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยที่สุด แต่ก็เห็นได้ว่าสถานที่เหล่านั้นไม่ใช่บ้านที่ของครอบครัวตัวเองที่แท้จริง คือบ้านของพ่อแม่แท้ ๆ แต่บ้านของเป็นคนอื่น อาจเป็นพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง คนเลี้ยง ซึ่งทำให้ตัวละครเหล่านี้ไม่ได้รับความรัก ขาดความอบอุ่น และขาดการปกป้องดูแลอย่างที่ควรจะเป็น

4.2.2.2 สภาพแวดล้อมกับแรงบีบคั้น

ในอาชญาวิทยาของปรอปต์ ตัวละครหลายตัวต้องตกอยู่ในสภาพแวดล้อมที่บีบคั้น ทำให้เกิดความเครียด ความไม่พึงพอใจ และต้องการสร้างความเปลี่ยนแปลงแต่ไม่สามารถทำได้ และต้องอดทนอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นจนจนสุดท้ายก็ไม่อาจทนได้ สภาพแวดล้อมส่วนใหญ่คือบรรยากาศของสถานที่หรือบริเวณรอบสถานที่นั้น ตัวละครที่ถูกสภาพแวดล้อมบีบคั้นได้แก่ รังเพลิง เบญกา และนุชา

รังเพลิงเติบโตในบ้านย่านเสาชิงช้าที่เป็นร้านขายก๋วยเตี๋ยวและมีพ่อที่ไม่เห็นด้วยกับอาชีพศิลปินของเขา พ่อของเขาขายก๋วยเตี๋ยวยังไ้ก็ยังขายอยู่อย่างนั้นเช่นเดียวกับอีกหลาย ๆ ร้านในย่านนี้ที่ประกอบอาชีพแบบเดิม แม้ว่าเขาไม่ได้ถูกกระทำทางกายแต่สภาพแวดล้อมในบ้านทำให้รังเพลิงไม่มีความสุขและต้องการหนีออกไปจากสถานที่แห่งนี้

ในฐานะลูกคนใหญ่ รังเพลิงได้เห็นภาพแม่เสียใจเพราะพ่อมาตลอด ฝังใจมาตลอดว่าโรคร้ายที่เกิดกับแม่เป็นเพราะตรอมใจพฤติกรรมของพ่อ แม้

ช่วงท้าย ๆ ในชีวิตแม่ พ่อจะกลับมาเป็นคนดีดูเล่ห์เหลี่ยมเหมือนเดิม แต่บาดแผลที่ฝังอยู่ในใจรังเพลิงก็ไม่เคยแห้ง ...

ไม่มีวันไหนที่รังเพลิงลงรอยกับพ่อ โดยเฉพาะเมื่อพ่อปรามาสว่าความรักในเสียงดนตรีจะพาเขาไปสู่หายนะ ยิ่งพ่อเป็นคนขี้ไวยวาย ลูกชาย ‘หุไว’ ก็ยิ่งถอยห่าง พ่อทำให้เขากลายเป็นคนเกลียดและไม่อาจทนเสียงดัง ต่อให้ตั้งแค่นิดหน่อยก็จะกลายเป็นคุกคามในความรู้สึกสมัยเรียน รังเพลิงไม่ยอมกลับบ้านไฉนมาช่วยพ่อขายกล้วยเตี้ยว ยิ่งโดนดูก็ยิ่งหาทางเลี่ยง ... เขาอยากเลือกสอบเข้ามหาวิทยาลัยไกลบ้านเพื่อจะได้ไม่ต้องอยู่บ้าน (เปรต 2561ค, น.103-104)

เมื่อเริ่มทำงานรังเพลิงย้ายมาอยู่ที่สุทัศน์คอนโดที่ย่านสาทรซึ่งเป็นย่านธุรกิจนี้เพื่อความสะดวกในการทำงาน แต่กลับทำให้เขารู้สึกต่ำต้อยล้มเหลวจนกลายเป็นความโกรธแค้นสังคมเมื่อไม่สามารถประสบความสำเร็จดังใจหวัง ที่พักของเขาซึ่งตั้งอยู่ย่านธุรกิจใจกลางเมืองเป็นสถานที่แรกที่ย่ำความล้มเหลวของเขา จากการที่ผู้อาศัยห้องติดกันส่งเสียงดังรบกวนโดยไม่เกรงใจ จนส่งผลต่อสุขภาพ เขาพยายามแจ้งนิติกรของที่พักให้ช่วยจัดการแต่ไม่เป็นผล ห้องพักข้าง ๆ นี่แท้จริงเป็นห้องที่เจ้าของปล่อยเช่าต่อ ซึ่งไม่ยอมรับผิดชอบสิ่งที่เกิดขึ้นเช่นกัน ซึ่งรังเพลิงไม่สามารถจัดการอะไรได้

ไม่นับเสียงชนของและฉลองต่อจนตึกในวันแรกที่ย้ายเข้าวันต่อ ๆ มาเพื่อนบ้านยังเสียงดังไม่เกรงใจ ทั้งตะโกนคุยกัน ย่ำเท้า ย้ายข้าวของ กระแทกประตูเข้า ๆ ออก ๆ แฉมยังเปิดเครื่องเสียงกระหึ่มจนรังเพลิงไม่สามารถแต่งเพลงและซ้อมดนตรีได้ ทำไม่ได้แม้แต่ปิดตานอน! เขาอาศัยจดหมายน้อยไปขอร้องให้ข้างห้องเบาเสียง แต่ทุกอย่างยังเหมือนเดิม รังเพลิงอดทนต่ออีกอาทิตย์จึงต้องลงไปขอให้ รปภ. ขึ้นมาจัดการ และมันยังไม่เป็นผล

หลายวันถัดมา เมื่อดวงตาเริ่มกลวงโบ๋ แพนหนุ่มของพันซังเรียกยามกะดึกอีกครั้ง คราวนี้นอกจากข้างห้องไม่ลดเสียง พวกมันยังไม่ยอมเปิดประตู ในที่สุดยามต้องกลับมาเคาะห้องคนแจ้งแทน กระซิบบอกว่าทำอะไรไม่ได้ และไม่กล้าทำ ...

เช้าวันถัดมาแพนหนุ่มของพันซังจึงรีบลงไปแจ้งนิติบุคคล ... แต่สามวันผ่าน สถานการณ์ยังกริบ ครั้นเค้นความคืบหน้า ผลคือไอน้ำหนูยังไม่แม้แต่จะโทรหาขายซื้อถาดเจ้าของห้องตัวจริง (เปรต 2561ค, น.31-32)

นอกจากนั้นย่านใจกลางเมืองที่เขาอาศัยอยู่และทำงานเป็นย่านที่เต็มไปด้วยการแข่งขันของการทำงาน ย่านที่ถนนสำคัญเชื่อมโยงกัน เช่น นราธิวาสราชนครินทร์ สาทร สีลม สภาพแวดล้อมใจกลางเมืองจึงบีบคั้นรังเพลิงให้แสวงหาความสำเร็จซึ่งเขาล้มเหลว

รังเพลิงจึงจึงเป็นสถานที่ที่ทำให้เกิดเปรตรังเพลิงขึ้นเพราะเขาฆ่าตัวตายภายในห้องพักก่อนจะกลายร่างเป็นเปรตและเผลอฆ่าอาร์ตกับนัชชาเพื่อนข้างห้องโดยไม่รู้ตัว เมื่อเขารู้ตัวว่าตนเองคือเปรตและพบพลังพิเศษในตัวผสมกับความผิวดำโกรธแค้นคนรักและเพื่อนรุ่นน้อง รวมถึงคนอื่น ๆ เขาจึงใช้ร่างเปรตสังหารคนเหล่านั้นด้วยความตั้งใจในท้ายเรื่องเขาก็กลับไปบ้านพ่อที่เสาชิงช้าซึ่งเขาอาศัยและเติบโตขึ้นมาและเกิดคิดขึ้นว่าพ่อและบ้านของเขานี้เองที่เป็นต้นเหตุของความล้มเหลวของเขา และทำให้ระเบิดออกมาเป็นร่างเปรต ปราปต์จึงใช้อาคารในย่านนี้เป็นตัวเปิดเผยตัวตนของรังเพลิง

ขณะนั้นบนความสูง 58 ชั้นของอาคารเอ็มไพร์ทาวเวอร์ ตึกใหญ่คล้ายแท่งสี่เหลี่ยมเรียงซ้อนกันนั้นมีผนังเป็นกระจกทั้งหมด เงาสะท้อนของอะไรบางอย่างทาบทับชวนสะพรึง

ร่างผอมสูงเสียดฟ้ายืนจังก้า ส่วนยอดคือหัวโตล้อมด้วยผมหยิก ดวงตาเหลือกถลนเป็นลูกกลมดูเกรี้ยวกราด ปากเล็กจมนมองไม่เห็น ทั้งร่างไร้อารมณ์ล้วนผิวดำเยี่ยงเปลือกไม้ ทว่าเปลือกไม้ที่มียางซึมไหลเป็นเลือดและน้ำหนอง ออกผอมผ่ายแสดงสีโครงเป็นร่อง ๆ เอวก็ว แขนขายาวผอมแลเห็นกล้ามเนื้อเหี่ยวฟิบ ขณะที่ฝ่ามือใหญ่เหมือนใบลาน มีนิ้วเรียวยาวชวนขวัญผวา

ไม่ใช่แค่นั้น ด้วยสัญชาตญาณบางอย่าง รังเพลิงเหลียวไปยังอีกตึกบนถนนฝั่งซ้ายมือ อาคารบากกอกซีตี้ไม่สูงใหญ่เท่าเอ็มไพร์ ถึงกระนั้นผนังกระจกก็สะท้อนภาพไม่ต่าง เปรตอสุรกายยืนจังก้า! องค์ของอาคารทำให้เห็นด้านข้างกระบังลมเว้าลึก และต้นขาไม่มีเนื้อสะโพก ใบหน้าของมันยังคงหันมาส่งกระจกบนตึกตามจังหวะอื้อวของชายหนุ่ม

เช่นเดียวกับเมื่อหมุนตัวไปมองอาคารสาทรธานีและสาธรรสแควร์ซึ่งตั้งอยู่อีกสองมุมแยก เงาเปรตสะท้อนผาดบนช่วงที่เป็นกระจก แต่ละตึกก็สะท้อนแต่ละมุม ทุกมุมอันก่อปรให้เข้าใจว่าร่างเจ้าของเงาจะยืนอยู่กลางแยกบนสะพานช่องนนทรีไม่ไกลจากที่รังเพลิงยืนคว้างอยู่นี้! (ปราปต์, 2561ค, น.58)

สภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านจึงเหมือนเป็นแรงบีบคั้นให้รังเพลิงต้องการแสวงหาชีวิตใหม่ แต่ย่านที่อยู่อาศัยและทำงานของเขาก็กลับตอกย้ำความล้มเหลว สร้างความโกรธแค้นเกลียดชังสังคมและคนรอบตัว กลายเป็นพลังให้เขาสังหารทุกคนที่อยู่ในชีวิต

เบญกาเป็นชาวรากษะที่อพยพมาอยู่ที่บ้านหลาว เมื่ออยู่ที่ประเทศบ้านเกิด เบญกาถูกสภาพแวดล้อมของประเทศที่ขัดแย้งกันบีบคั้นให้ต้องอพยพหลบหนีมายังประเทศไทย

เท่าที่เคยรู้มา รากษะศรัทธาในพระเจ้า นับเป็นอีกสาเหตุที่ขีดเส้นต่างระหว่างชนกลุ่มนี้กับคนส่วนใหญ่ในประเทศมาดภูมิ มันถูกฉวยใช้เป็นหนึ่งในเครื่องมือปลุกระดมความเกลียดชัง ถึงขนาดอำนาจรัฐสามารถล้างบางรากษะที่ละหุ่มบ้านได้โดยประชาชนในประเทศเดียวกันไม่เห็นผิด กระทั่งผู้นำชั่วคราวซึ่งเคยได้รับการยกย่องในหัวข้อสันติภาพยังรู้ดีชิปากสนิทเสมือนไม่ได้บิณคำครหากระฉ่อนโลก (ปราปต์, 2561ข, น. 119)

ชาวรากษะหลายครอบครัวต้องอพยพหนีเอาชีวิตรอดและมาเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่ประเทศเพื่อนบ้าน เบญกากับครอบครัวเองก็เป็นหนึ่งในชาวรากษะผู้อพยพ แต่เมื่อมาถึงที่บ้านหลาวชาวรากษะก็ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้มีอิทธิพลในบ้านหลาวซึ่งแผ่ไปทั่ว ทำให้ไม่มีทางหลุดรอดไปได้

ชนชาติที่น่าสงสารถูกกดขี่อย่างหนักให้ออกจากประเทศตัวเอง หากไม่เลาะตะเข็บชายแดนสู่แผ่นดินติดกัน ก็จำลงเรือแรมรอนมาขึ้นฝั่งที่ไทย หลายทีการหนีตายยังกลับถูกใช้เป็นช่องแสวงประโยชน์ของพวกสัตว์รกรอกกลุ่ม พวกนายหน้าค้ามนุษย์! คิดแล้วไม่ต่างจากนกอพยพที่มาขอเกาะเรือกลางทะเลแพกเหน้อย แต่กลับถูกชาวประมงฉวยโอกาสจับกินเป็นอาหาร!

ใช่แค่พวกนายหน้าค้าคน แม้เข้าไทยได้ พอจะหาอาชีพค้าขายเลี้ยงตัว รากษะเร่ร่อนยังกลายเป็นแหล่งอาหารอันโอชะสำหรับผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ไทย ไม่รู้เป็นเรื่องดีหรือเรื่องร้าย ‘ส่วย’ กลายเป็นอาวูรขับไล่จนแม้แต่ผู้ลี้ภัยยังไม่กล้าอยู่บ้านเมืองนี้ ที่ยังอยู่ก็ต้องโกหกว่ามาจากที่อื่น (ปราปต์, 2561ข, น.120)

ในเรื่อง ชาวรากษะที่อพยพมาที่บ้านหลาวถูกจัดการโดยขบวนการหาประโยชน์จากการขนผู้อพยพ แต่แรกมีจำนวนไม่มากก็ใช้เรือประมงในการขนคน แต่เมื่อมีจำนวนมากขึ้นเพราะการผลักดันภายในประเทศทำให้ขบวนการเติบโตขึ้นเป็นขบวนการค้ามนุษย์

กรณีที่มาขึ้นฝั่งในเขตไทย มักใช้เกาะร้างนอกชายฝั่งบ้านหลาวนี่เองเป็นจุดพัก จากนั้นคนในขบวนการจะนำเรือประมงที่จดทะเบียนสัญชาติเพื่อนบ้าน ดัดแปลงใต้ท้องเรือเพื่อขนชาวรากษะมาขึ้นฝั่งแถบบ้านหลาวและจังหวัดใกล้เคียงในช่วงวิกาล มีรถขนส่งไปกักกันยังค่ายกลางป่า ทั้งในจังหวัดแถบนี้เรื่อยไปถึงมาเลเซีย ระหว่างนั้นจะเจรจาขายทาสหรือข่มขู่เรียกค่าไถ่เอากับญาติของเหยื่อ” (ปราปต์, 2561ข, น.245)

เบญกาค้ามนุษย์ที่โรงพยาบาลบ้านหลาวโดยนางพยาบาลศรีบรรและเมื่อหนีออกมาได้จึงทำงานเป็นลูกจ้างที่ตลาดปลาบ้านหลาว ได้พบกับสารวัตรพรตและร่วมมือกัน

เพื่อแก้แค้นผู้มีอิทธิพล เธอวางแผนเข้าไปเป็นภรรยาของทศทิศเจ้าของอุ้งธสองแถวตลาดหลาวเพื่อดำเนินแผนการแก้แค้นและก่อเหตุฆาตกรรมจากความบีบคั้นของบ้านหลาวโดยมีสารวัตรพรตร่วมวางแผน

“เบญกานั่นเอง รายนี้ลักลอบเข้าไทยมาทางเรือขนควายระหว่างอยู่บนเรือหล่อนถูกลวนลามเลยไปถึงข่มขืนจนแท้งลูก เมื่อสามีจะเข้าไปช่วยก็ถูกผู้คุมบนเรือฆ่าตายเอาศพโยนลงทะเล เบญกาโจนตามหมายจับชีวิต...คลื่นซัดเธอเข้าฝั่งและมีคนช่วยส่งโรงพยาบาลทันเวลา สารวัตรพรตรได้พบเบญกาขณะไปตลาดเลานางพยาบาลศรีบริวารที่โรงพยาบาลดังกล่าว เขาจึงช่วยเธอพ้นจากมือศรีบริวาร...สารวัตรพรตรอาศัยความเศร้าและสูญเสียล้างสมองให้เธอเป็นพวก..เบญกาถูกส่งตัวไปล่อตาทศทิศ” (ปรাপต์, 2561ข, น.293-294)

นุชาเป็นอีกคนหนึ่งที่ถูกสภาพแวดล้อมบีบคั้น นอกจากบาดเจ็บจากวัยเยาว์ที่ได้รับจากบ้านแล้ว เมื่อนุชาได้มาทำงานที่บ้านเอียร์โชติเป็นคนดูแลกำมะหยี่ ความสัมพันธ์ระหว่างนุชากับกำมะหยี่มีลักษณะตึงเครียด กำมะหยี่หรือคุณหนูเวลเป็นเด็กหนูนวกแต่เฉลียวฉลาดจึงมีความคับข้องใจจากสภาพแวดล้อมของตนเองที่ถูกมองว่าเป็นคนพิการช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ อารมณ์โกรธจึงมาลงที่นุชา และมักสั่งให้นุชาออกไปทำสิ่งต่าง ๆ แทนตนเอง เช่น ไปแอบฟัง ทั้งสองจึงทะเลาะกันเมื่อกำมะหยี่ต้องการให้นุชาไปแอบฟังคลิปเสียงที่บิดามอบให้ตำรวจ

“คุณเวล นี่มันตึกดินแล้วนะคะ นุชาต้องพักผ่อนเหมือนกัน” ...

“แกไม่มีสิทธิ์จะมาพูดกับฉันแบบนี้!”

เหมือนงูและไก่ต่างเห็นขาและนมกันเอง พี่เลี้ยงเป็นตำแหน่งที่คุณหนูเวลสำแดงเดชใส่จอร์ไม่มีใครทนได้ตลอดมา ไหนจะโรคจิตประสาทจากการขาดความอบอุ่น ไหนจะอารมณ์ฉุนเฉียวเอาแต่ใจ ริษยา ขี้ระแวง ตลบตะแลง แบนเนียนแล้วยังฉลาดเป็นกรด แต่ทั้งหมดที่คนก่อน ๆ เคยเจอยังเทียบไม่ได้กับประสบการณ์หกลปีของนุชา

ด้วยอยู่บ้านเดิมเดียวกัน หญิงสาวได้งานผ่านการแนะนำของคุณตั่วง เพ็ญพิลาส วิศวกรดูแลเรื่องท่อจัดส่งน้ำมันของไทยโชติ ชื่อเสียของคุณหนูเวลลือเลื่องจนไม่มีใครอยากเข้าใกล้ ...

กำมะหยี่เกลียดพี่เลี้ยงคนนี้แต่แรกเห็น ทว่านั่งหน้าผีต่างไป การแฝงฤทธิ์ใส่ไม่ทำให้มันระย่อ แล้วมันก็ฉลาดพอ แทนการวางตัวเป็นฝ่ายตรงข้าม มันทำไม่รู้ไม่ชี้ตอบนิสยเกินทนได้ของนายน้อย ปรাপต์, 2561ก, น.181-182)

นุชาเข้ามาทำงานที่นี่เพราะอยากใกล้ชิดแม่ แม้ถูกเกลียดชังกดขี่จากกำมะหยี่เธอก็อดทนรอเวลาที่จะก่อเหตุเพื่อเก็บสะสมเงิน “นุชาอดทนจนถึงเก็บกด หหมดหนทางจนต้องสู้อย่างเดียว ยอมเป็นลูกไล่ แม้ยิ่งยอมจะยิ่งถูกคุณหนูเวลเหี้ยบย่ำ” (ปราปต์, 2561ก, น.234) กำมะหยี่เองก็รู้ความลับของเธอทำให้กล้ำไขก๊สและสั่งให้ทำอะไร ๆ ในเวลาใดก็ได้ เพราะ “ทาสยอมไม่มีข้ออ้างเรื่องเวลา!” (ปราปต์, 2561ก, น.182) การถูกกดขี่จากกำมะหยี่ การขาดความรัก ประกอบกับความอึดอัดใจที่ไม่สามารถเปิดเผยตัวตนว่าเธอมีสายเลือดของเมินได้ จึงเป็นแรงจูงใจหลักที่ทำให้นุชาวางแผนก่อคดีฆาตกรรมคนในตระกูลเอียร์โชติ ความรู้สึกของนุชาเปิดเผยกับสุพรรณในตอนท้ายเรื่องว่า “หนูไม่สนหรอกว่าคนพวกนั้นจะเป็นอะไร พวกเขาคือคนไม่ดี ลูกสาวใจร้ายของพวกเขาพยายามทรมาณหนูทุกอย่างทั้ง ๆ ที่หนูแค่ต้องการงาน ต้องการเงินมารักษายาย แล้วก็ทำให้หนูกลายเป็นคนปกติเหมือนคนอื่น ๆ” (ปราปต์, 2561ก, น.302) แม้เธอจะยอมรับว่าฆ่าคนเพราะต้องการแก้แค้นกำมะหยี่ แต่เธอก็เห็นว่าการสังหารต่อเนื่องจะทำให้มนุษย์ยำเกรง “ความกลัวจะเปลี่ยนเป็นยำเกรงต่างหาก ถ้าพวกเขารู้ว่าชาวเมินทำอะไรได้บ้าง” (ปราปต์, 2561ก, น.303) ดังนั้นกล่าวได้ว่าไม่เพียงสภาพแวดล้อมบ้านเอียร์โชติเท่านั้น แต่สภาพสังคมและโลกของมนุษย์ต่างหากที่ข่มเหงและบีบคั้นให้นุชาลงมือสังหารคนตั้งแต่ตาของมงกุฎจนมาถึงคนในตระกูลเอียร์โชติ

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าสถานที่ที่มีผลต่อตัวละครในการสร้างบิบัคั้นให้ตัวละครมีความอึดอัดคับข้องใจ หรือถึงขั้นโกรธแค้น โดยส่วนใหญ่สภาพแวดล้อมที่บีบคั้นตัวละครเป็นสภาพสังคมซึ่งตัวละครไม่อาจเข้าไปเปลี่ยนแปลงจึงจำต้องทนอยู่และในที่สุดก็แปรเป็นการสร้างความรุนแรงต่อคนรอบข้างในที่สุด

4.2.2.3 สถานที่แห่งความทรงจำ

ในอาชญานิยายของปราปต์พบว่ามีการใช้สถานที่สื่อความทรงจำถึงมิตรภาพของตัวละครในเรื่อง *ห่มแดน* ซึ่งพบในความสัมพันธ์ระหว่างแดนเลทซ์กับโรทัน และแดนเลทซ์กับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับแม่ของเขา

โรทันเป็นรักแรกของแดนเลทซ์ เขาทำตัวเป็นคนที่คอยช่วยเหลือเป็นเพื่อนสนิทของแดนเลทซ์ระหว่างที่อยู่เคหาสน์อวัศย์สกุล แดนเลทซ์ติดโรทันมากและชอบวาดรูปเช่นเดียวกับโรทัน จึงมักพากันท่องเที่ยวไปหาที่วาดรูปด้วยกัน ครั้งหนึ่งทั้งสองหลงทางได้ไปพักที่บ้านลุงผินที่บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา เมื่อแดนเลทซ์ติดตามร่องรอยพินัยกรรมไปที่รีสอร์ตเวียงอวัศย์ที่เขาชะเมา เขาไปตามหาบ้านลุงผินและนึกถึงความทรงจำครั้งก่อน ในตอนที่แดนเลทซ์ชนะการประกวดวาดภาพ ครอบครัวพากันไปรีสอร์ตที่อบอุ่น และที่นี่โรทันจูบแดนเลทซ์ ในความทรงจำของแดนเลทซ์บรรยายถึงความลำบากระหว่างเดินทางขึ้นมาน้ำผาและความโรแมนติกตอนมาถึง

จุดชมวิวล้ำสถานที่เขาจูบกกันเป็นสถานที่ที่โรทันและแดนเลทจูบกกันครั้งแรกและความยากลำบากของการเดินทางก่อนมาถึงจุดชมวิวล้ำคือความยากลำบากที่จะเปิดเผยความรู้สึกและประทับประคองความสัมพันธ์ครั้งนี้ของทั้งคู่ให้ไปถึงวันที่มีความสุขสมหวังซึ่งในความสัมพันธ์โรทันเสียชีวิตเสียก่อนทั้งคู่จึงไปไม่ถึงจุดชมวิวล้ำที่แสนโรแมนติคและสวยงามนั้น “‘หน้าผาจูบกกัน’ ถ้อยคำรำพึงของมนัสสาวภาพความทรงจำชัดแจ้งได้สะพานข้ามช่องเขาขาดที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง เหนือกระแสน้ำแจ่มเขียวจัดอันตรราย ผาหินสองฝั่งมองคล้ายใบหน้าคนสองคนยืนหยด จมพิทอย่างปราศจากความกลัว” (ปราชต์, 2559, น.141)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่แห่งความทรงจำของพ่อและแม่แท้ ๆ ของแดนเลท เพราะทั้งคู่พบรักกันที่นี่และใช้ชีวิตร่วมกันที่นี่ในช่วงเวลาหนึ่ง แดนเลทได้เข้าไปรับรู้ความหลังของพ่อแม่ หลังจากปริศนาคลี่คลาย เขาเดินทางไประลึกความทรงจำของพ่อและแม่เพื่อตามหาแม่ตามจุดหมายที่เขาพบหลังเปิดพินัยกรรมพร้อมกับภรรยา คือกรูซ่าและได้สร้างความทรงจำใหม่ที่จังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับภรรยาจนสุดท้ายแดนเลทก็เลือกเก็บแม่และโรทันไว้ในความทรงจำและเริ่มต้นชีวิตใหม่กับภรรยาแบบจริงจัง

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถานที่โดยศึกษาเฉพาะตัวละครซึ่งสถานที่ที่มีบทบาทสำคัญในชีวิต พบว่ามีลักษณะความสัมพันธ์ 3 แบบ คือ สถานที่ที่สร้างบาดแผลวัยเยาว์ที่ตัวละครอยู่บ้านคนอื่น ไม่มีพ่อแม่แท้จริงดูแล ไม่ได้ได้รับความรักที่แท้จริง ขาดการปกป้อง บ่มเพาะให้กลายเป็นฆาตกรหรือมีบาดแผลในใจเป็นปมต่อการใช้ชีวิต สภาพแวดล้อมบีบคั้น คือตัวละครถูกสภาพแวดล้อมรอบข้างบีบบังคับให้กลายเป็นฆาตกร และสถานที่แห่งความทรงจำของตัวละคร คือการระลึกความทรงจำของตัวละครและการสร้างความทรงจำใหม่ในสถานที่เดียวกัน

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับประเด็นปัญหาทางสังคมในอาชญาวิทยาของปราชต์

งานเขียนประเภทอาชญาวิทยามักมีการวิพากษ์สังคมที่ผู้เขียนอาศัยอยู่ผ่านเรื่องราว ตัวละคร และองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนอาชญาวิทยาของปราชต์ 5 เรื่องนั้นมีการวิพากษ์วิจารณ์สังคมเช่นกัน โดยวิพากษ์สังคมผ่านสถานที่ในอาชญาวิทยา ผู้เขียนได้นำเสนอประเด็นปัญหาทางสังคมผ่านสถานที่ในเรื่องเป็น 5 ประเด็น ดังนี้ นำเสนอความโหดร้ายภายใต้ความงาม ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การค้ามนุษย์ และการกดขี่เชื้อชาติ

4.3.1 ความโหดร้ายภายใต้ความงาม

การนำเสนอความโหดร้ายภายใต้ความงามในอาชญากรรมของปราบัตน์มีการนำเสนอที่ที่เป็นภาพลักษณ์ที่ดีของกรุงเทพฯ มาใช้เป็นลานฆาตกรรมและเป็นฉากสถานที่ที่ใช้คิดวางแผนฆาตกรรมของฆาตกรหรือผู้บงการในเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนสถานได้แก่วัดในเรื่อง ต่าง ๆ

ในนวนิยายหลายเรื่อง ปราบัตน์กำหนดให้วัดเป็นสถานที่เกิดเหตุร้ายหรือสื่อถึงสิ่งชั่วร้าย เช่นคดีพระมหาสุชีพในเรื่อง *กาหลมหรทึก* ถูกนายกล้าวางยาสลบเพื่อลักค้ำลงบนร่างกายตามแผนของพะนอนิจ

พระมหาสุชีพกลับมาถึงกุฏิพร้อมเทียน ต้องเร่งเดินเพราะได้เวลาพร่างไฟแล้ว เกรงจุดแสงน้อยจะล่อตาพวกสัมพันธมิตรที่บินมาหย่อนระเบิด ตอนนั้นระหว่างทางสรรพสิ่งเจียบวังเวงน่าแปลกใจ ต่อเมื่อถึงกุฏิจึงได้ยินเสียงท่องมนต์แว่ว ๆ จากห้องของหลวงพ่อบุเป็น หลวงพี่เที่ยงและพระจอม พระมหาสุชีพทรงน้ำผลัดผ้าแล้วบ่นมนต์อีกวาระ ก่อนเข้ามุ้งในเวลาเกือบห้าทุ่ม ตอนนั้นทั้งกุฏิตกอยู่ท่ามกลางความมืด ไม่มีแม้แต่เสียงกรนดังเป็นจังหวะตามสามัญของหลวงลุงแก้ว

“โดยทั่วไปพระที่วัดจะเริ่มออกบิณฑบาตตั้งแต่ช่วงตีห้า แต่เช้าวานนี้ไม่มีพระสงฆ์จากกุฏิคณะไหนยืนยันว่า ได้พบสมาชิกจากกุฏิคณะสืบเอ็ดออกบิณฑบาต ความผิดปกติชัดเจนช่วงเกือบแปดโมง เมื่อไม่ปรากฏพระจากกุฏิคณะนี้ลงโบสถ์ทำวัตรเช้า ท่านเจ้าอาวาสให้พระจากคณะอื่นมาตามก็พบว่าทั้งกุฏิเจียบเจียบ กระทั่งเปิดประตูกุฏิเข้าไปตรวจดูจึงพบว่า พระสงฆ์ทั้งคณะสืบเอ็ดยังไม่ตื่นกันทั้งสิ้น ข้าวของประดาไม้ถูกค้นกระจาย โดยเฉพาะที่ตัวของพระมหาสุชีพนั้นปรากฏรอยลักประหลาดอย่างเห็น ต้องใช้เวลาพอสมควรกว่าจะปลุกทุกรูปได้ ส่วนใหญ่มีนั่งบางรูปแอบหน้าอก หลวงพ่อบุเป็นกับหลวงพี่เที่ยงคลีนไส้อาเจียน ที่เหมือนกันคือ ที่เหมือนกันคือ แต่ละรูปบอกว่าหลับเป็นตาย ไม่รู้ตัวเลยว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างในคืนที่ผ่านมา” (ปราบัตน์, 2558, น.24-25)

ในเรื่อง *นิราศมหรณพ* วัดเป็นสถานที่ฆาตกรใช้ก่อเหตุหลายเหตุการณ์ กัมมะหยี่รวบรวมข้อมูลแล้วสรุปว่า “นอกจากสภาพการตาย วัดอุทยานได้แก่น้ำมันจากขวดพลาสติกที่ตกพื้น และสถานที่เกิดเหตุคือวัดในเขตกรุงเทพฯ กัมมะหยี่เพิ่งพบว่าเธอสามารถจำกัดกรอบเป้าหมายของคนร้ายลงได้อีกอย่างที่ซ้ารอยเดิมทุกคดีแต่ไม่มีใครนึกถึง จุดที่นายขันเงิน นำชัย ส้มลัมที่วัดพระยาทำ จุดที่กั้งหันพี่ชายของเธอตายที่วัดเครือวัลย์วรวิหาร จุดที่นายบุญถมชี้เมาตายที่วัดมหาธาตุ จุดที่นายเตี่ยวคนจรจัดตายที่วัดประยูรวงศาวาส และล่าสุด จุดที่นายด้วง เพ็ญพิลาศ ถูกล่อ

มาจบชีวิตลงที่วัดบวรนิเวศ ทุกจุดมีสิ่งเหมือนกันอย่างหนึ่ง ไม่ว่าเล็ก ใหญ่ งดงามหรือทรุดโทรม แต่... ใช้ มันคือสิ่งเดียวกัน!” (ปราปต์, 2561ก, น.207)

ใน *ห่มแดน* วัดเป็นสถานที่ปกปิดซ่อนเร้นความลับ เช่นเขาชีจรรย์ ที่ซ่อนความลับของเหรียญ “แดนเลขที่ไม่เคยเชื่อเลยว่านั่นคือเนื้อแท้ของผู้เป็นพ่อ หลักชีเอสอาร์ ง่าย ๆ ใครก็รู้! โดยเฉพาะหลายเหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านมาย้ำให้เขามั่นใจ ปะป้าซ่อนความลับดำมืดอีกมากมาย เกินใครคิด!” (น.98-99)

นอกจากนี้ชุมชนที่อยู่ใกล้วัดก็ได้เป็นสถานที่ปลอดภัย เช่น ชุมชนคลองแหที่แดนเลขที่อาศัยอยู่ในวัยเด็กเป็นแหล่งชุมชนที่ยากจนต้องอาศัยทำมาหากินจากสิ่งผิดกฎหมายเช่น หวยเถื่อน “ตั้งแต่จำความได้ เขาเห็นตัวเองอาศัยอยู่ในบ้านซอมซ่อของนางลำเนาท่ามกลางชุมชนวัดคลองแห ปะป้าเอาเขาไปฝากไว้คงเพราะได้ยืมว่านางเคยเป็นผู้ช่วยเหลือเด็กอ่อนในโรงพยาบาล นายทหารผู้สามีของนางเสียชีวิตเพราะเหตุการณ์แถวชายแดนมาเลเซียตั้งแต่ลูกชายอายุไม่กี่ขวบ เพราะวัน ๆ เทียวเดินหวยเถื่อน หลังจากอาบน้ำป้อนข้าว นางลำเนาจึงมักทิ้งเขาไว้กับลูกชายวัยโตกว่าแดนเลขที่ 9 ปี” (ปราปต์, 2559, น. 176-177) หรือเหยื่อฆาตกรรมรายหนึ่งใน *นิราศมหรณพ* เป็นนักข่มขืนที่อาศัยอยู่ใกล้กับวัด “เดิมพื้นที่แถบวัดเป็นสวนผลไม้ ชุมชนแรกเริ่มมีเพียงยี่สิบหลังคาเรือน ก่อนมีผู้อพยพเพิ่มเข้าจนแออัดในเวลาเพียงสิบห้าปี แม้กองบัญชาการตำรวจนครบาลจัดให้เป็นพื้นที่ ‘สามารถควบคุมอาชญากรรมได้’ หากก็มีระยะห่างแค่ราวสี่กิโลเมตรจากซอยจรัญสนิทวงศ์ 37 หนึ่งในซอยซึ่งทุบสถิติอาชญากรรมนำโด่ง จึงไม่น่าแปลกใจเมื่อในที่สุดการสืบทราบได้นำนายตำรวจแห่ง สน.บางกอกน้อยมาพบว่า บ้านเช่าเก่าโทรมหลังหนึ่งในชุมชนนี้คือที่เกิดและกบดานของฆาตกรคดีฆ่าข่มขืนในซอยดังกล่าว” (ปราปต์, 2561ก, 11)

การที่อาชญากรเลือกใช้วัดเป็นสถานที่เกิดเหตุสร้างความขัดแย้งระหว่างความดีงามกับความชั่วร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสนอประวัติเก่าแก่รุ่งเรืองของวัดในอดีต ขณะที่ปัจจุบันในเรื่องสถานที่นั้นกลับเป็นที่เกิดเหตุร้ายทำให้เห็นความร่วงโรยเสื่อมทรามลงของศีลธรรมของสังคม

4.3.2 ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง

การที่นำเสนอความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง คือเรื่อง *เปรต* ผู้เขียนใช้สถานที่ที่แสดงความเป็นเมืองของกรุงเทพฯ ในยุคอดีตกับปัจจุบันมาในสองลักษณะ คือย่านใหม่ของกรุงเทพฯ เป็นสถานที่อาศัยของตัวละครและเป็นสถานที่เกิดอาชญากรรม และย่านเก่าของกรุงเทพฯ เป็นสถานที่บ่มเพาะภูมิหลังของตัวละคร

ในเรื่อง *เปรต* ผู้เขียนใช้สถานที่ที่แสดงความเป็นเมืองของกรุงเทพฯ ในยุคอดีตกับปัจจุบันมาในสองลักษณะ คือย่านใหม่ของกรุงเทพฯ เป็นสถานที่อาศัยของตัวละครและเป็นสถานที่เกิดอาชญากรรม และย่านเก่าของกรุงเทพฯ เป็นสถานที่บ่มเพาะภูมิหลังของตัวละคร สถานที่

ทั้งสองแห่งสื่อถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง ซึ่งไม่เพียงแต่ความเจริญที่ขยายไป แต่เป็นสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อตัวละคร

ย่านเสาชิงช้าเป็นย่านเก่าของกรุงเทพฯ เป็นแหล่งธุรกิจการค้าที่เคยเฟื่องฟูหลาย ๆ ร้านในย่านนี้ที่ประกอบอาชีพแบบเดิมในสภาพแวดล้อมแบบเดิมแม้ย่านใจกลางเมืองจะพัฒนาขึ้นในทุก ๆ วัน ย่านเสาชิงช้ากลายเป็นภาพแทนของความหลังเพราะผูกกับเรื่องเล่าพิธีไล่ชิงช้าที่ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 7 ภาพแทนความหลังและความศักดิ์สิทธิ์เป็นกำแพงกันความเจริญที่จะเข้ามาย่านนี้ ทำให้ย่านเสาชิงช้าถูกแช่แข็งไว้เป็นย่านเก่าแก่ ขณะที่ย่านธุรกิจใหม่ คือแถบสาทร สีลม ชอง นนทรี วิทยู จนถึงสยามสแควร์เป็นแหล่งธุรกิจใหม่สัมพันธ์กับเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่ต้องมีการแข่งขันกันสูง รังเพลิงเติบโตมาจากย่านเสาชิงช้า เป็นศิลปินที่อยู่อาศัยและดินรันท่ำมาหากินในย่านธุรกิจใหม่ ท่ามกลางระบบทุนนิยมในเมืองใหญ่ปีบริดชีวิตเขาจนหมดสิ้นทุกความฝันหรือแม้กระทั่งแทบหมดสิ้นลมหายใจ

รังเพลิงตอนยังไม่มีพลั้งเปรตนั้นฉากสถานที่ที่แวดล้อมตัวเขาเป็นฉากสถานที่ที่ชนชั้นกลางค่อนไปทางล่างและชนชั้นล่างพบเห็นจนชินตา เช่น คิวรอมอเตอร์ไซค์รับจ้าง แม่ค้าขายอาหารบนแผงข้างทาง ดึกแถวแห่งหนึ่งซึ่งยังบูรณะไม่เสร็จ คนงานอีกเหล็กลอยอยู่ข้างในชั้นล่างมีสะเก็ดไฟสีส้มกระเด็นออกมา

เพราะร่างกายปวดหนึบอ่อนระโหยเต็มที คนเพิ่งตื่นจึงตัดสินใจ
กระຍ่องกระแย่งไปต่อคิวรอมอเตอร์ไซค์รับจ้างแทนที่จะเดินกลับเอง

(ปราชต์, 2561ค, น.11)

วินมอเตอร์ไซค์ตั้งอยู่ข้างตึกแถวแห่งหนึ่งซึ่งยังบูรณะไม่เสร็จ
คนงานอีกเหล็กลอยอยู่ข้างในชั้นล่างมีสะเก็ดไฟสีส้มกระเด็นกระจายคล้ายน้ำพุ ยังดีที่
ชายหนุ่มก้าวมายืนอยู่ผนังกัน

(ปราชต์, 2561ค, น.12)

ชีวิตของรังเพลิงเป็นภาพแทนของชนชั้นกลางในกรุงเทพฯ ที่ถูกกลืนไปกับ
ความยิ่งใหญ่ของมหานคร เป็นเพียงมนุษย์ล่องหนที่ไม่มีใครสนใจตัวตนที่แท้จริงทั้งนั้น ทุกคนตื่นเช้า

เดินทางมาทำงาน ทำงาน เดินทางกลับบ้าน และกลับที่พักนอน วนไปแบบนี้ทุกวันเหมือนหนูกำลังปั่นจักร เป็นเพียงฟันเฟืองเล็ก ๆ ในระบบทุนนิยม แต่เมื่อร้องเพลงมีพลังปรอทแล้ว ร้องเพลงสามารถมองเห็นห้องพักในตึกใบหยก 2 ที่ชาตินี้ไม่มีปัญญาได้พัก มีคนสนใจเมื่อเดินผ่านสกายวอล์กช่องนนทรี ทั้งที่ปกติไม่เคยมีคนมองเห็นเขาเวลาเดินผ่าน ได้แกแค้นมิดินกร่องหนุ่มชื่อดังอดีตเพื่อนรักบนสะพานพระราม 8 เปลี่ยนฉากถ่ายทำมิวสิกวิดีโอที่ลงทุนปิดสะพานชั่วคราว กลายเป็นนาทิจีvitของมิติ และสามารถทำลายจอ LED บริเวณลานเซ็นทรัลเวิลด์ได้ จอ LED ที่ไม่มีวันจะขึ้นรูปโฆษณามิวสิกวิดีโอของเขาเพราะต้องใช้เงินทุนมหาศาลในการเช่าโฆษณาทั้งจากค่ายเพลงและจากแฟนคลับ

เพราะบริเวณนี้กลายเป็นแลนด์มาร์กสำคัญของกรุงเทพฯไปแล้ว
ลานกว้างอันมีโครงเหล็กขาโค้งใหญ่คล้ายสะพานแขวนท่ามกลางอ้อมกอดของ
ตึกสูง ต่อให้ไม่ได้สัญจรผ่านทุกวัน ยังไงก็ต้องรู้ว่านี่คือสกายวอล์กคนราวีาสัตตสาร
หรือสะพานช่องนนทรีเหนือแยกนรินธร!

(ปราปต์, 2561ค, น.55)

สถานที่เรื่องปรตเป็นฉากสถานที่ที่เป็นแลนด์มาร์กหรือจุดสังเกตหรือเรียกว่า
ย่านใจกลางธุรกิจของชาวกรุงเทพมหานครของชนชั้นกลางจนไปถึงชนชั้นสูงและนายทุน ซึ่งคนชน
ชั้นสูงและนายทุนเป็นเจ้าของหรือผู้สร้างและเป็นลูกค้า คนชนชั้นกลางเป็นทั้งลูกค้าและเป็นแรงงาน
ส่วนคนชนชั้นล่างเป็นแค่แรงงานเท่านั้น เพราะ ไม่มีชนชั้นล่างคนไหนที่จะมีเงินจ่ายค่าห้องพักในตึก
ใบหยก 2 ไม่มีใครมีเวลาว่างไปเดินชมสะพาน พระราม 8 ไม่มีเวลาหยุดชมความงามแปลกตาของ
สะพานขาวบนสกายวอล์กช่องนนทรี ไม่มีเวลาไปเดินเที่ยวเซ็นทรัลเวิลด์เพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ หลัง
เลิกงาน หรือแม้กระทั่งไม่มีเงินจ่ายค่ารถไฟฟ้ามหานครที่ราคาแพงเกือบเท่าค่าแรงงานรายวัน ทั้งหมด
คือช่องว่างของชนชั้นในกรุงเทพฯ

ส่วนร้านก๋วยเตี๋ยวย่านเสาชิงช้าปรากฏเป็นสถานที่ที่เป็นร้านขายก๋วยเตี๋ยวของ
พ่อร้องเพลง สามารถเชื่อมโยงหรืออ้างอิงได้กับร้านขายอาหารเก่าแก่บริเวณลานคนเมือง ศาลาว่าการ
กรุงเทพมหานคร

ชั้นล่างยังถูกเปิดเป็นร้านขายก๋วยเตี๋ยว ทุกอย่างเหมือนถูกหยุดเวลาไว้
แสงไฟลู่ออเรสเซนส์ที่ถูกเปิดไว้เป็นเพียงดวงเดียวด้านในสุดส่องให้เห็นโต๊ะไม้
สีเหลี่ยมกับเก้าอี้สังกะสีตัวกลมเรียงราย หม้อก๋วยเตี๋ยว เต้าและตู้กระจกตั้งอยู่หน้าร้าน
ยามดึกเช่นน้ำมันถูกเก็บล้างจนหมด ผนังบ้านเป็นปูนตลอด สีบางส่วนเริ่มล่อนกระดาช
เขียนเมนูและราคาตัวเบ้อเริ่มขีดจางไปตามกาลเวลา (ปราปต์, 2561ค, น.105)

ร้านก๋วยเตี๋ยวย่านเสาชิงช้าเป็นภาพแทนของร้านอาหารย่านเสาชิงช้าหรือบริเวณศาลาว่าการกรุงเทพฯ หลายร้านที่เปิดมานานหลายสิบปีมีความเก่าแก่และไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของโลกปัจจุบัน นอกจากนั้นผู้เขียนใช้ตำนานแรงวัดสระเกศในการบรรยายฉากปรตริงเพลิงถล่มเมืองโดยการเปรียบฝูงเฮลิคอปเตอร์ของทหารที่ระดมยิงเพื่อปราบปรตริงเพลิงเป็นฝูงแรงวัดสระเกศ และใช้ตำนานปรตริงเพลิงในฉากบรรยายฉากกำเนิดปรตริงเพลิงที่สุทัศน์คอนโดและบรรยายฉากปรตริงเพลิงที่บริเวณเสาชิงช้า ซึ่งทั้งสองตำนานผูกติดกับสถานที่ สถานที่เกิดปรตริงเพลิงจึงเป็นชื่อสุทัศน์ทั้งย่านวัดสุทัศน์และคอนโดที่ชื่อสุทัศน์ แต่เปลี่ยนจากย่านเก่าอย่างย่านเสาชิงช้ามาเป็นย่านใหม่อย่างย่านนาฬิกาสาครินทร์และย่านสาคร

4.3.3 ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การที่นำเสนอปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้เขียนนำเสนอผ่านนวนิยาย 2 เรื่อง ได้แก่ *นิราศมหรณพ* กล่าวถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเลอันเกิดจากอุตสาหกรรมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก และ *ห่มแดน* กล่าวถึงปัญหารุกป่าอันเกิดจากธุรกิจการท่องเที่ยว

ในเรื่อง *นิราศมหรณพ* ผู้เขียนใช้ภาคตะวันออกเป็นสถานที่อันเป็นต้นเหตุของการก่ออาชญากรรม คือการที่ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะเหตุการณ์เรือบรรทุกน้ำมันทำท่าอรั้นน้ำมันดิบเกิดแตกรั่วไหลลงสู่ทะเลมาบตาพุดเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ.2556 โดยผู้เรื่องให้เหตุการณ์ท่าอรั้นน้ำมันแตกรั่วนี้เป็นเหตุภัยพิบัติครั้งใหญ่ของแผ่นดิน สิ่งมีชีวิตหนึ่งที่อาศัยอยู่ได้ทะเลในคาบสมุทรต่าง ๆ

สถานที่จินตนาการในนวนิยายเรื่อง *นิราศมหรณพ* อยู่ในภาคผนวก 2 ของตัวเล่มนวนิยาย ผู้เขียนสร้างเรื่องราวในจินตนาการให้เป็นความรู้ทางวิทยาศาสตร์ แผ่นดินคือภาพแทนของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยในทะเลและชายหาดที่เกิดมีปากเสียงและมีอำนาจพอที่จะเรียกร้องความยุติธรรมให้กับชีวิตของตนเอง ซึ่งในนวนิยายแผ่นดินกระจายตามสถานที่ต่าง ๆ ของจ.ชลบุรี และทำงานในบริษัทไทยโซติเพื่อเป็นหูเป็นตาให้แผ่นดินตัวเอง เมื่อทราบข่าวท่าอรั้นน้ำมันรั่วกลางทะเลแผ่นดินจึงพากันอพยพออกจากทะเลชลบุรีและรอบบริเวณไปอยู่คาบสมุทรอื่น ๆ แทน แต่ในความเป็นจริงแล้วสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในทะเลและชายหาดไม่ได้มีปากเสียงและไม่ได้มีอำนาจที่จะเรียกร้องความยุติธรรมให้ตนเอง เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยฟันเฟืองแห่งทุนนิยม มนุษย์ก็กลายเป็นคนกำหนดชะตากรรมของธรรมชาติ ทั้งที่ความเป็นจริงแล้วมนุษย์เป็นแค่ส่วนหนึ่งธรรมชาติ เมื่อธรรมชาติถูกทำลายจนหมด มนุษย์ก็ไม่สามารถดำรงชีวิตได้เช่นกัน

ผู้เขียนนำวัดเครือวัลย์วรวิหารมาใช้เป็นสถานที่ที่กักกันลูกขาดกรรมและเป็นสถานที่จัดงานสวดอภิธรรมศพของกองทัพเรือ ธีรโชติ ผู้เป็นอาแท้ ๆ ของกักกัน ธีรโชติ วัดเครือวัลย์มักเป็นสถานที่ฌาปนกิจของคนที่เกี่ยวข้องกับกองทัพเรือและบุคคลสำคัญ งานศพของทั้งกองทัพ

พัฒนาและกักตุนจัดขึ้นที่วัดเครือวัลย์ และยังเป็นสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมคลื่นเสียงคดียังกันด้วย การก่อคดีฆาตกรรมทนายขึ้นในสถานที่ที่เป็นจุดสนใจอย่างวัดเครือวัลย์ที่เกี่ยวกับกองทัพเรือ เชื่อมโยงไปถึงเหตุการณ์เรือขนส่งน้ำมันในเครือบริษัทไทยโซติของครอบครัวเอียร์โซติทำท่อส่งน้ำมันแตกกลางทะเลชลบุรีก่อมหันตภัยครั้งใหญ่ให้เผ่าเผ่าและสัตว์ทะเลบริเวณนั้น นอกจากนั้นชื่อวัดเครือวัลย์ยังเป็นชื่อเดียวกับวัดเครือวัลย์ที่จังหวัดชลบุรีอีกด้วย เป็นการเชื่อมโยงเหตุการณ์ในกรุงเทพมหานครและชลบุรี ระหว่างที่มีงานศพของก้องพัฒน์และกัณฑ์ที่กรุงเทพมหานครนั้น เรือขนส่งน้ำมันก็กำลังทำท่อน้ำมันรั่วอยู่บริเวณทะเลชลบุรีนั่นเอง นุชกลายเป็นภาพแทนของสัตว์น้ำที่เข้ามาเอาคืนมนุษย์

ในเรื่อง *ห่มแดง* ผู้เขียนใช้สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ สื่อถึงแคมเปญการท่องเที่ยว Unseen Thailand คล้ายว่าเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ขณะเดียวกันเนื้อเรื่องแสดงให้เห็นด้านลบของการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยวที่ทำให้เกิดการรุกรานและรุกที่ชาวบ้านจากเหตุฆาตกรรมลุมพินจากการเผาไล่ที่เพื่อสร้างรีสอร์ท บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง

รีสอร์ทเวียงอวาศย์ที่เขาชะเมา บ้านลุมพินบริเวณอุทยานแห่งชาติเขา ชะเมา และอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง มีความเชื่อมโยงกัน รีสอร์ทเวียงอวาศย์ของเหรียญเป็นภาพแทนของรีสอร์ทที่สร้างขึ้นใกล้เคียงกับพื้นที่ของชาวบ้าน เขตป่าสงวน และเขตอนุรักษ์ เมื่อเหรียญต้องการสร้างรีสอร์ทไปสร้างในบริเวณดังกล่าวจึงเกิดปัญหาเรื่องรุกที่ส่วนตัวของชาวบ้านโดยมีการเผาไล่ที่ที่เกิดขึ้น ซึ่งบ้านของลุมพินคือภาพแทนบ้านของชาวบ้านที่ถูกรุกไล่พื้นที่ที่อยู่อาศัย ลุมพินตายในกองเพลิงที่เหรียญสั่งให้เผาไล่ที่โดยที่ไม่มีใครออกมาเรียกร้องความยุติธรรมให้สักคนเป็นภาพแทนของชาวบ้านที่ไม่เคยเอาชนะนายทุนและระบบทุนนิยมได้ และอุทยานแห่งชาติที่แปลว่าพื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติน่าสนใจ และมีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์ หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงทางการเมือง ซึ่งได้รับการสงวนรักษาไว้ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม เพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษา และความรื่นรมย์ของประชาชน โดยมีพระราชกฤษฎีกาประกาศกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ (ราชบัณฑิตยสถาน, ออนไลน์) ก็ถูกรุกไล่พื้นที่โดยนายทุนและเจ้าหน้าที่รัฐอยู่บ่อยครั้ง

4.3.4 ปัญหาการค้ำมนุษย์

การนำเสนอปัญหาการค้ำมนุษย์ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *สิงพาดกลอน* โยงไปถึงธุรกิจผิดกฎหมาย โดยผู้เขียนใช้บ้านหลวงเป็นชุมชนสมมติอยู่ในจังหวัดหนึ่งภาคใต้เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมที่เกี่ยวข้องปัญหาการค้ำมนุษย์ชาวรากษะ

ในเรื่อง *สิงพาดกลอน* ผู้เขียนใช้บ้านหลวงเป็นชุมชนสมมติอยู่ในจังหวัดหนึ่งภาคใต้สามารถเชื่อมโยงกับภูเก็ตและระนอง บ้านหลวงเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมที่

เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ามนุษย์ชาวรากษะ ในเรื่องชุมชนที่เรียกว่า “บ้านหลาว” อยู่ภายอิทธิพลของหมุ่ยแฆมาเพียภาคใต้ ซึ่งอยู่เบื้องหลังคดีประมงผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์ รวมถึงตำรวจที่ฉ้อราษฎร์บังหลวง ขบวนการค้ามนุษย์ ประมงผิดกฎหมาย สถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องเชื่อมโยงกับพื้นที่ปัญหาการค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาที่เดินทางเข้าไทยทางเรือ เรื่องราวของ “ชาวโรฮิงญา” ในฐานะเหยื่อค้ามนุษย์ หลายชีวิตต้องจบลงในเขตชายแดนประเทศไทย นอกจากนั้นท่าเรือประมงบ้านหลาวในลิ่งพาดกลอนยังมีการทำประมงผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์เป็นสถานที่ที่หลี่แซหลานสาวของหมุ่ยแฆมาเพียทางภาคทางภาคใต้ถูกฆาตกรรม หมุ่ยแฆเป็นหนึ่งในเบื้องหลังคดีประมงผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์ การเสียชีวิตของหลี่แซทำให้ นักข่าวสามารถเปิดโปงคดีผิดกฎหมายทั้งสองคดีนี้ได้

4.3.5 การกดขี่ทางเชื้อชาติ

การนำเสนอการกดขี่ทางเชื้อชาติ มีปรากฏในเรื่อง *กาหลมหรรทิก* เกิดความแตกแยกเรื่องเชื้อชาติด้วยจากข้อบังคับรัฐธรรมนูญของจอมพลป. เกิดความแตกแยกของคนจีน คนไทยเชื้อสายจีน และคนไทยในประเทศ และ *ปรากฏในเรื่องลิ่งพาดกลอน* เกิดเหตุฆาตกรรมชาวรากษะที่บริเวณบ้านเก่าที่บ้านหลาวของเรื่องลิ่งพาดกลอนให้เน้นการกดขี่ชาวรากษะ

ใน *กาหลมหรรทิก* ความแตกหักในบริบทสงครามโลกครั้งที่ 2 ไม่ได้มีแค่อุดมการณ์ของคณะราษฎรฝ่ายทหารบกและฝ่ายพลเรือน แต่มีความแตกแยกเรื่องเชื้อชาติด้วยจากข้อบังคับรัฐธรรมนูญของจอมพลป. เกิดความแตกแยกของคนจีน คนไทยเชื้อสายจีน และคนไทยในประเทศ โดยเฉพาะบริเวณเยาวราช ถึงกับมีการทำร้ายร่างกายคนไทยที่เข้าไปในบริเวณนี้ อันเนื่องมาจากความอึกเขมในเชื้อชาตินิยมหลังจากการที่จีนเป็นหนึ่งในชาติมหาอำนาจ หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง

ตั้งแต่รัฐบาลส่งเสริมลัทธิเชื้อชาตินิยม พวกคนจีนก็เริ่มโดนดูถูกและเหยียดเชื้อชาติมาก ตั้งแต่พูดไม่ชัด ภาษาจีนกลายเป็นภาษาต่างดาวที่ไม่ส่งเสริมให้พูดในที่สาธารณะ ระยะเวลาต่อมา ความกดดันนี้ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทระหว่างคนจีนกับคนไทย จนตำรวจในพื้นที่กังวลว่าอีกมานานคงจะระเบิดเป็นความขัดแย้งครั้งใหญ่ (ปราปต์, 2558, น.40)

เหตุการณ์ข้างต้นเป็นมาจากรัฐนิยมฉบับที่ 9 ของจอมพลป. คือเรื่องภาษาและหนังสือไทยกับหน้าที่พลเมืองดี ซึ่งกำหนดให้ชนชาติไทย ถือเป็นพลเมืองดีที่จะต้องศึกษาให้รู้หนังสือไทยอันเป็นภาษาของชาติอย่างน้อยต้องให้อ่านออก เขียนได้ และถือเป็นหน้าที่สำคัญในการช่วยเหลือสนับสนุนแนะนำชักจูงให้พลเมืองที่ยังไม่รู้ ภาษาไทยหรือยังไม่รู้หนังสือไทยให้รู้ภาษาไทย

หรือหนังสือไทยจนอ่านออกเขียนได้ ทั้งนี้เพื่อ ไม่ให้เกิดความแตกแยกและความแตกต่างของท้องถิ่น
กำเนิด (ณรงค์ พ่วงพิศ, 2545)

ผู้เขียนกล่าวถึงความแตกแยกเรื่องเชื้อชาติของคนจีน คนไทยเชื้อสายจีน และ
คนไทยในประเทศจากข้อบังคับรัฐธรรมนูญของจอมพล. โดยเฉพาะบริเวณถนนเยาวราช ซึ่งเยาวราชมิได้
เป็นเพียงภาพแทนของพื้นที่ชุมชนชาวจีนในประเทศไทยเท่านั้นแต่เป็นภาพแทนของชาวจีนใน
ประเทศไทยด้วย เพราะชาวจีนกลุ่มใหญ่ย้ายจากบริเวณพระบรมมหาราชวังมาตั้งรกรากในพื้นที่ใน
บริเวณระหว่างคลองวัดสามปลื้มกับคลองวัด สามเพ็งแทน เมื่อชาวจีนกลุ่มใหญ่มาตั้งรกรากมากเข้าก็
เกิดเป็นพื้นที่ค้าขายขนาดใหญ่เป็นเยาวราชถึงทุกวันนี้ ดังนั้นจุดเริ่มต้นคือชาวจีนไม่ใช่พื้นที่ของ
ชาวจีน เยาวราชในกาล มหรทิก เป็นเยาวราชช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 กล่าวถึงทั้งความเจริญของ
ย่านนี้คือการค้าขายและความบันเทิงคือตึกเจ็ดชั้นที่เป็นตึกที่สูงที่สุดขณะนั้นซึ่งเป็นภาพแทนของ
ชาวจีนที่เป็นนายทุน ซึ่งตรงกันข้ามกับอาเต็งชาวจีนที่เป็นชนชั้นแรงงานและนายลูกชาวจีนที่ถูกเรียกว่า
คนจรจัด นายลูกเป็นภาพแทนมุมมืดหรือปัญหาที่ถูกซุกไว้ใต้พรมของสังคมเรื่องราวของนายลูกได้รับความ
สนใจเมื่อถูกผูกเข้ากับคติชาตกรรมรอยสักซึ่งเป็นคติชาตกรรมต่อเนื่อง

ผู้ ตาย ชื่อ นาย ลูก เป็น คน จร จัด อาศัย อยู่ แถว ชั่ว ตัน ถนน
เยาวราชมานานติดฝืนสาหัส ก่อความรำคาญให้ชาวบ้านร้ายตลาดละแวกนั้น เพราะ
นอกจากเที่ยวขอทานแล้ว บางทีถึงขั้นลักขโมย แต่ไม่มีใครคิดถือสาหาความกับคน
เมายา (ปรাপต์, 2558, น.40)

ส่วนร้านขนมเนื่องนวลกุฎีจีนย่านแพร่งนราใน*กาลมมหรทิก* ปรากฏเป็น
สถานที่เกิดเหตุชาตกรรมนายศักดิ์ ขนมงกุฎีจีนเป็นขนมสำคัญของชุมชนกุฎีจีนที่เป็นย่านชุมชนเก่าแก่
ของฝั่งธนบุรีที่มีประวัติความเป็นมาอันยาวนานตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี และยังเป็นย่านชุมชนที่มีความ
หลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมอย่างมากแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ทั้งชาวไทย จีน
ฝรั่ง ญวน มอญ ที่อพยพจากกรุงเก่ามาตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณด้านทิศใต้ของคลองบางหลวงหรือ
คลองบางกอกใหญ่ใกล้ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา จะเห็นได้จากเป็นแหล่งที่ตั้งศาสนสถานที่สำคัญหลาย
ศาสนาทั้งวัดประยุรวงศาวาส วัดช้างตากูรัส ศาลเจ้าเกียนอันเกง วัดกัลยาณมิตรรวมหาวิหารและ
มัสยิดบางหลวง ตลอดจนริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาชุมชนกุฎีจีนเป็นสถานที่ที่รวมความหลากหลายทาง
เชื้อชาติและวัฒนธรรมมีทั้งชาวไทย จีน โปรตุเกส ญวน และมอญ และร้านขนมเนื่องนวลกุฎีจีนย่าน
แพร่งนรายังปรากฏเป็นสถานที่ชาตกรรมนายศักดิ์ด้วย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับประเด็นปัญหาทางสังคมในอาชญากรรมของปรាប់ 5 เรื่อง พบว่า ผู้เขียนมีการวิพากษ์วิจารณ์สังคมผ่านสถานที่ในอาชญากรรมได้นำเสนอประเด็นปัญหาทางสังคมผ่านสถานที่ในเรื่องเป็น 5 ประเด็น ดังนี้ ความโหดร้ายภายใต้ความตึงเครียด ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การค้ามนุษย์ และการกดขี่ทางเชื้อชาติ ทำให้เห็นว่าอาชญากรรมของปรាប់ 5 เรื่องได้นำเสนอแต่ความบันเทิงแต่ยังสอดแทรกเนื้อหาและแนวคิดเชิงสังคมไว้ในเรื่องด้วย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปราชญ์” ศึกษาอาชญากรรมของปราชญ์จำนวน 5 เรื่อง คือ กาหลมหรทึก นิราศมหรณพ ลิงพาดกลอน ห่มแดน และเปรต โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ศึกษาลักษณะกลวิธีการสร้างฉากสถานที่ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญากรรมของปราชญ์ทั้ง 5 เรื่อง ผลการศึกษามีดังนี้

5.1.1 การศึกษาลักษณะและกลวิธีการสร้างฉากสถานที่ในอาชญากรรมของปราชญ์

จากการศึกษาลักษณะของสถานที่ซึ่งเป็นฉากในอาชญากรรมของปราชญ์ พบว่าปราชญ์มีการใช้ฉากสถานที่ 3 ลักษณะ คือ

1) สถานที่ที่มีอยู่จริงซึ่งสามารถระบุชื่อและสถานที่ตั้งได้ ได้แก่ วัด ย่านหรือชุมชน สถานที่ราชการ สถานที่เอกชน และพื้นที่จังหวัดหรือภูมิภาคของประเทศ พบในเรื่อง *กาหลมหรทึก* *นิราศมหรณพ* *ห่มแดน* และ *เปรต*

2) สถานที่สมมติซึ่งตั้งอยู่ในสถานที่จริง ได้แก่ บ้านที่พักอาศัยของตัวละคร สถานที่ของเอกชน เช่น ร้านค้า รีสอร์ท โรงบ่อน โรงกลั่นน้ำมัน ศูนย์วิจัย พบในเรื่อง *กาหลมหรทึก* *นิราศมหรณพ* *ห่มแดน* และ *เปรต*

3) สถานที่ในจินตนาการซึ่งไม่มีอยู่จริง แต่สามารถอ้างอิงตำแหน่งแห่งที่กับสถานที่จริงได้ พบใน *นิราศมหรณพ* คือที่อยู่ของเผ่าเมิน และ *ลิงพาดกลอน* คืออำเภอบ้านหลวงในจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน

จากการศึกษาพบว่าวัดเป็นสถานที่ที่โดดเด่นในอาชญากรรมของปราชญ์เพราะมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และใช้ฉากสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องมากที่สุด พบในอาชญากรรมเรื่อง *กาหลมหรทึก* *นิราศมหรณพ* *ห่มแดน* และ *เปรต* นอกจากนั้นบ้านที่พักอาศัยมีความสำคัญเนื่องจากเรื่องมักกล่าวถึงบ้านที่พักอาศัยของตัวละครที่เป็นฝ่ายฆาตกรผู้ก่ออาชญากรรมและฝ่ายที่ถูกสังหาร และบางกรณีก็เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมด้วย ส่วน *ลิงพาดกลอน* และ *นิราศมหรณพ* มีฉากสถานที่สมมติจากจินตนาการที่เด่นชัด ทั้งนี้การใช้สถานที่ที่มีอยู่จริงหรืออ้างอิงได้กับสถานที่จริงมีส่วนช่วยในการสร้างความสมจริง ลดทอนลักษณะจินตนิยายหรือแฟนตาซี ส่งผลให้เหตุการณ์ในเรื่องเสมือนว่าเกิดขึ้นจริง

ในด้านกลวิธีการนำเสนอฉากสถานที่ จากการศึกษาพบว่าอาชญาวิทยาของปราบปรามมีการนำเสนอฉากสถานที่ 3 ลักษณะคือ

1) การนำเสนอประวัติความเป็นมา พบว่าสถานที่ที่มีการนำเสนอโดยการแสดงประวัติความเป็นมาคือสถานที่ที่มีอยู่จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานที่สร้างขึ้นในอดีต มีความโบราณเก่าแก่ คือ วัด ย่านเก่าแก่ อาคารสถานที่ของเอกชนหรือหน่วยงานราชการ การนำเสนอฉากสถานที่ดังกล่าวทำให้เห็นที่มาที่ไปและความเก่าแก่ของฉากสถานที่ พบในอาชญาวิทยาทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องลึงพาดกลอน ซึ่งฉากในเรื่องเป็นสถานที่สมมติ

2) การนำเสนอลักษณะทางกายภาพ คือการนำเสนอลักษณะรูปร่าง รูปทรง รูปแบบสถาปัตยกรรมหรือศิลปกรรม รวมถึงที่ตั้งของสถานที่ ทำให้ผู้อ่านสามารถนึกเห็นภาพสถานที่นั้นได้ หรือทำให้ทราบถึงลักษณะของสถานที่นั้น มักใช้กับฉากสถานที่ทั้งที่มีอยู่จริง สถานที่ที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง และสถานที่จากจินตนาการบางครั้งการนำเสนอลักษณะทางกายภาพปนอยู่กับการนำเสนอประวัติความเป็นมาด้วย

3) การนำเสนอคุณลักษณะ คือการกล่าวถึงลักษณะเชิงคุณค่า คุณสมบัติ คุณลักษณะเชิงนามธรรมบทบาทหน้าที่หรือความสำคัญ ลักษณะทางอารมณ์ความรู้สึกหรือบรรยากาศของสถานที่ โดยส่วนใหญ่มักนำเสนอแทรกในการบรรยายประวัติความเป็นมาหรือลักษณะทางกายภาพ การนำเสนอลักษณะพบในการกล่าวถึงฉากสถานที่สำคัญที่ส่งผลต่อตัวละครหรือเหตุการณ์ในเรื่อง ทั้งที่เป็นสถานที่จริงและสถานที่สมมติที่เชื่อมโยงกับสถานที่จริง และสถานที่จากจินตนาการ

ในด้านการกลวิธีการสร้างฉากสถานที่เพื่อให้ผู้อ่านรับรู้ฉากสถานที่ พบว่าผู้เขียนใช้กลวิธีหลายแบบในการสร้างฉาก ได้แก่การบรรยายผ่านมุมมองบุคคลที่สาม การบรรยายผ่านการคิดคำนึงของตัวละคร และการสร้างฉากจากบทสนทนาของตัวละคร เป็นผู้กำหนดฉากสถานที่ในอาชญาวิทยาว่าขณะนี้ตัวอาชญาวิทยากำลังกล่าวถึงฉากสถานที่ใดและใครกำลังทำอะไรอยู่ในฉากสถานที่ที่กล่าวถึง

1) การบรรยายผ่านมุมมองบุคคลที่สาม คือการบรรยายฉากให้ผู้อ่านเห็นหรือรับรู้ถึงสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์โดยผ่านมุมมองผู้รู้แจ้งและแบบจำกัดผ่านมุมมองของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านจินตนาการถึงสถานที่นั้นได้ชัดเจน เชื่อมโยงกับเหตุการณ์หรืออารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร

2) การคิดคำนึงของตัวละคร คือการเสนอภาพฉากสถานที่จากการคิดคำนึงของตัวละครที่คิดถึงสถานที่ที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้อง มักเป็นการคิดถึงภาพอดีต ความทรงจำ อารมณ์หรือความรู้สึกที่มีต่อสถานที่นั้น

3) การสร้างฉากจากบทสนทนา ให้ตัวละครเป็นผู้บรรยายฉากสถานที่ผ่านบทสนทนา ทำให้ทราบว่าสถานที่ที่เกิดเหตุที่ถูกกล่าวถึงคือที่ใด มีลักษณะอย่างไร และเกิดอะไรขึ้นในสถานที่นั้น

5.1.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญาวิทยา

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับกลวิธีการสร้างอาชญาวิทยา ประกอบด้วย 3 ประการ คือ สถานที่กับการฆาตกรรมในอาชญาวิทยา สถานที่กับการสร้างตัวละคร และสถานที่กับประเด็นปัญหาทางสังคม

ประการแรก ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับการฆาตกรรมในอาชญาวิทยา พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ลักษณะแรกคือเรื่องปริศนาฆาตกรรมที่ฝ่ายก่อเหตุต้องการเปิดเผยจึงวางแผนเพื่อให้เกิดการค้นพบ สถานที่เกิดเหตุจึงมีความสัมพันธ์กันเป็นรูปแบบที่วางแผนล่วงหน้า พบในอาชญาวิทยา 3 เรื่อง คือ *กาหลมหารทีก นีราศมหารณพ* *สิงพาดกลอน* ลักษณะที่สองคือเรื่องฆาตกรรมปริศนาซึ่งตัวละครเกี่ยวข้องโดยไม่ตั้งใจในตอนแรก สถานที่เกิดเหตุจะมีลักษณะไม่เป็นแบบแผน ขึ้นอยู่กับเคลื่อนที่ของตัวละคร สถานที่เกิดเหตุจึงมีความสัมพันธ์กันเป็นรูปแบบที่ไม่วางแผนล่วงหน้า แต่รูปแบบของสถานที่ทั้งสองลักษณะนี้เกิดจากการกำหนดของผู้แต่ง พบในอาชญาวิทยา 2 เรื่อง คือ *ห่มแดน* และ *เปรต* ปราบัติใช้สถานที่ลักษณะต่าง ๆ ให้มีบทบาทในเรื่อง ทั้งการเป็นสถานที่เกิดเหตุ ที่มาของการก่อเหตุ การวางแผนก่อเหตุ การสร้างปริศนา การเป็นเบาะแสในการไขปริศนา เมื่อพิจารณาสถานที่ที่ใช้ในการสร้างปริศนาฆาตกรรมในอาชญาวิทยาของปราบัติแล้ว การใช้ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับปริศนาฆาตกรรมใน 2 ลักษณะนี้ทำให้เหตุปริศนาฆาตกรรมในเรื่องมีความซับซ้อนแตกต่างกันไป

ประการที่สอง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับการสร้างตัวละคร จากการศึกษาพบว่าตัวละครที่สถานที่ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างตัวละครแต่ละเรื่องคือพระนอนิจใน *กาหลมหารทีก* นุชาใน *นีราศมหารณพ* เบญกาใน *สิงพาดกลอน* แดนเลทซ์ใน *ห่มแดน* และรังเพลิงใน *เปรต* บุคลิกลักษณะนิสัยของตัวละครเหล่านี้สัมพันธ์กับสถานที่ในลักษณะที่สถานที่มีส่วนในการสร้างบาดแผลในวัยเยาว์หรือสภาพแวดล้อมของสถานที่ที่มีส่วนในการบีบคั้นตัวละคร ทำให้เกิดความแค้น มีอารมณ์โกรธแค้น ทำให้ก่อเหตุฆาตกรรม ได้แก่ พระนอนิจ นุชา เบญกา และรังเพลิง รวมถึงแดนเลทซ์ซึ่งมิได้เป็นฆาตกรด้วย สุดท้ายคือสถานที่กับความทรงจำ เป็นสถานที่ที่ตัวละครมีความทรงจำที่ดีกับคนที่รักและมักจะนึกถึงคนที่รักเมื่อเข้าไปในสถานที่เดิม ได้แก่แดนเลทซ์

ประการสุดท้ายความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับประเด็นปัญหาทางสังคม พบว่ามีการวิพากษ์วิจารณ์สังคมผ่านมุมมองต่อสถานที่ในอาชญาวิทยา ประเด็นปัญหาทางสังคมที่ปรากฏผ่านสถานที่ในเรื่องแบ่งเป็น 5 ประเด็น คือ

1) การนำเสนอความโหดร้ายภายใต้ความงาม ในอาชญาวิทยาของปราปต์นั้นมีการนำวัดอันเป็นศาสนสถานมาใช้เป็นลานฆาตกรรมและเป็นจุดเริ่มที่ใช้คิดวางแผนฆาตกรรม สะท้อนให้เห็นความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมที่วัดมิได้กล่อมเกลาจิตใจคนให้อยู่ในศีลธรรม โดยเฉพาะในเรื่องกาหลมหรทึกและนิราศมหรณพ

2) ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง ปราปต์แสดงให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมืองโดยเฉพาะการแข่งขันในยุคทุนนิยมที่ส่งผลต่อสภาพจิตใจของผู้คนผ่านย่านธุรกิจเก่าใหม่ในนวนิยาย

3) ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้เขียนนำเสนอผ่านนวนิยาย 2 เรื่อง ได้แก่ นิราศมหรณพกล่าวถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเลอันเกิดจากอุตสาหกรรมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก และห่มแดน กล่าวถึงปัญหารุกป่าอันเกิดจากธุรกิจการท่องเที่ยว

4) การค้ามนุษย์ ปัญหาการค้ามนุษย์ปรากฏในนวนิยายเรื่อง ลิงพาดกลอน เชื่อมโยงกับปัญหาการค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาที่เดินทางเข้าไทยทางเรือที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการหาประโยชน์จากการค้ามนุษย์

5) การกดขี่เชื้อชาติ พบว่าปราปต์นำเสนอประเด็นปัญหาการกดขี่ทางเชื้อชาติในเรื่องกาหลมหรทึก ที่เป็นประเด็นปลุกย่อยแสดงให้เห็นถึงปัญหาข้อบังคับรัฐธรรมนูญของจอมพลทำให้เกิดความแตกแยกของคนจีน คนไทยเชื้อสายจีน และคนไทยในประเทศ และ ปรากฏในเรื่องลิงพาดกลอน สะท้อนปัญหาการกดขี่เชื้อชาติชนกลุ่มน้อยจากเหตุฆาตกรรมชาวราคะซึ่งสื่อถึงปัญหาการกดขี่ชาวโรฮิงญาในไทย

5.2 การอภิปรายผล

จากงานวิจัยที่วิเคราะห์สถานที่ในอาชญาวิทยา 2 เรื่อง คือ มิติสถานที่ในนวนิยายของพรองซ์วอร์ โมริย์ค ของวัลยา วิวัฒน์ศร (2541) และ “The spatial turn: วิวิธวิทยาการศึกษาพื้นที่ในวรรณกรรม” ของสุเรศ โซติอุตมพันธ์ (2562) ซึ่งใช้กาหลมหรทึกเป็นกรณีศึกษาด้วย ทำให้เห็นว่าการศึกษาศถานที่ในอาชญาวิทยามีความน่าสนใจ ในงานวิจัยทั้งสองเรื่องต่างศึกษาศถานที่โดยสัมพันธ์กับประวัติผู้แต่ง ซึ่งเห็นว่าสถานที่ในเรื่องมีความสัมพันธ์กับภูมิหลังของผู้แต่งในการสร้างรายละเอียดของเหตุการณ์และการสร้างภาพของสถานที่ อย่างไรก็ตาม วิธีการศึกษานี้ต่างกับแนวทางที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ฉากสถานที่ในอาชญาวิทยาของปราปต์”

ในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ใช้แนวการศึกษาเฉพาะภายในตัวบท จึงมิได้นำเอาภูมิหลังของผู้แต่งเข้ามาร่วมศึกษา แต่ก็ได้ต่อยอดจากข้อเสนอแนะของวัลยา วิวัฒน์ศร ที่กล่าวว่านักเขียนคนเดียวอาจให้ความสำคัญต่อสถานที่ที่เป็นฉากในแต่ละเรื่องไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับการวางโครงเรื่อง เนื้อเรื่อง

และสารของเรื่องนั้น ๆ จากการศึกษาจากสถานที่อาชุนิยายของปรាប់ก็ได้แสดงให้เห็นแนวทางการสร้างอาชุนิยายของปรាប់ที่ใช้สถานที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างเรื่อง ไม่ใช่เพียงฉากที่เกิดเหตุการณ์ แต่มีส่วนในการสร้างปริศนาฆาตกรรม การไขปริศนา การสร้างตัวละคร และสื่อความหมายทางสังคมด้วย นอกจากนี้ยังทำให้พบว่าสถานที่อันเป็นจุดเด่นของกรุงเทพฯ และของประเทศไทย กลับมิได้มีแต่ความสวยงาม แต่แฝงไว้ด้วยปัญหา ความโหดร้าย สิ่งผิดกฎหมายซึ่งซ่อนอยู่โดยไม่มีใครค้นพบ และผู้ที่เป้นเหยื่อของความโหดร้ายเหล่านั้นกลับต้องอาศัยทางออกหรือวิธีการผิดกฎหมายในการแก้ไข้ปัญหา

หากพิจารณาพร้อมกับงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลงานของปรាប់ วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ฉากสถานที่ในอาชุนิยายของปรាប់” ได้เสนอการศึกษาอาชุนิยายของปรាប់ที่แตกต่างจากงานวิจัยของสายวรุณ สุนทรโรทก (2560) ที่มุ่งเน้นวิธีการสืบสวนสอบสวน โดยเฉพาะการใช้นิติวิทยาศาสตร์ และงานของธงชัย แซ่เจี๋ย (2562ก; 2562ข) ที่มุ่งศึกษาลักษณะของนวนิยายของปรាប់ในฐานะนวนิยายสืบสวนสอบสวนแนวหลังสมัยใหม่ และศึกษาการนำตัวละครใน*ภาพลมหารทิก* มาสร้างใหม่ใน*สิงพาดกลอน*ในกรอบวัฒนธรรมวาย ขณะที่วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ฉากสถานที่ในอาชุนิยายของปรាប់” เน้นที่กลวิธีการสร้างสรรค์เฉพาะเรื่องฉากสถานที่ซึ่งเป็นจุดเด่นของอาชุนิยายของปรាប់ งานวิจัยเหล่านี้ทำให้เห็นว่าอาชุนิยายของปรាប់มีแง่มุมหลากหลายทั้งด้านประเภทของนวนิยาย เนื้อหา แนวคิด ลักษณะและกลวิธีการประพันธ์ซึ่งอาจต่อยอดไปยังการศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องฉากสถานที่ในอาชุนิยายของปรាប់ทำให้ผู้วิจัยพบว่าฉากสถานที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างอาชุนิยาย ทำให้เห็นกลวิธีการประพันธ์และความสามารถของนักเขียน แต่อาจยังมีผู้สนใจศึกษาน้อยขณะที่ในปัจจุบันนี้อาชุนิยายเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่มีการสร้างสรรค์มากขึ้น และเป็นที่ยอมรับของนักอ่านด้วย การศึกษาเรื่องฉากสถานที่ในอาชุนิยายของนักเขียนอื่นจึงเป็นประเด็นที่สามารถศึกษาต่อจากงานวิจัยฉบับนี้ได้ นอกจากนี้ ปรាប់ยังเป็นนักเขียนที่ได้รับฉายานามว่าแดน บรารณ์เมืองไทย ดังนั้นจึงน่าจะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการแต่งเรื่องของนักเขียนทั้งสองและประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

รายการอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). **ประวัติพญา**. จาก //thai.tourismthailand.org/Destinations/Provinces/ชลบุรี/464 [สืบค้นเมื่อ 18 พ.ค. 2565].
- ไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา. (2553). **ลักษณะเด่นในอาชุนิยายของวสิษฐ เดชกุญชร**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธงชัย แซ่เจี๋ย. (2562ก). **จากเรื่องกาหลมหรทีกสู่ลึงพาดกลอน:จักรวาลคู่ขนานกับการฉวยใช้วัฒนธรรมววยของนักเขียน**. “ชุมชนโลกาภิวัตน์ สู่สังคมไทยยุคดิจิทัล” การประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 57 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เล่มที่ 3.
- ธงชัย แซ่เจี๋ย. (2562ข). **ความจริงที่สูญสลาย: คตินิยมสมัยใหม่ในบันเทิงคดีสืบสวนสอบสวนไทย เรื่องการกิจปรินาและกาหลมหรทีก**. การประชุมสวนสุนันทาวิชาการระดับชาติด้าน “การวิจัยเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ครั้งที่ ๕.
- ปาริฉัตร ภูพันธ์ (2553). **อาชุนิยายไทยในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2550**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราง ศรีอรุณ (2560). **ร่างในอาชุนิยายร่วมสมัยแนวฆาตกรต่อเนื่องของอเมริกาและญี่ปุ่น**. อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราบต์. (2558). **กาหลมหรทีก**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ปราบต์. (2561ก). **นิราศมหรณพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). แพรวสำนักพิมพ์ อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ปราบต์. (2561ข). **ลึงพาดกลอน**. แพรวสำนักพิมพ์ อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ปราบต์. (2561ค). **เปรต**. ก้าวกระโดดปราบต์. (2559).
- ปราบต์. (2559). **ห่มแดน**. สำนักพิมพ์กรุ๊ป พับลิชชิ่ง.
- ฟือติน. (2558). **นิราศมหรณพ นิยายเชิงสัญลักษณ์ที่หาหมวดลงไม่ได้!**. สืบค้นจาก <https://www.dek-d.com/writer/36978/> (สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2566).
- เพ็ญวิสา วัฒนปรีชานนท์. (2550). **กลวิธีการประพันธ์นิยายสืบสวนสอบสวนของกึ่งฉัตร**. อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รัชนิกร รัชตรัตระกุล. (2549). **ฉากในจินตนิยายของแก้วแก้ว**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนิกร รัชตรัตระกุล. (2561). **การใช้วรรณคดีไทยในนวนิยายของพงศกร**. วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค.) 2561.
- วัลยา วิวัฒน์ศร. (2541). **มติดิสถานที่ในนวนิยายของฟร็องซัวส์ โมริแยค**. โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรางคณา ศรีกำเหนิด. (2556). **จารึกวัดพระเชตุพนฯ: การสร้างสรรค์วรรณคดีไทยในวัฒนธรรมพุทธศาสนาและวัฒนธรรมวรรณศิลป์**. ปริญญาดุขฎฐินิพนธ์ อักษรศาสตรดุขฎฐินิพนธ์ สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาพ คัญทัพ. (2547). **การวิเคราะห์ฉากที่เด่นสำคัญในนวนิยายของขวัญของ จินตวิวิธ** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สายวรุณ สุนทโรทก. (2560). **นิตติวิทยาศาสตรในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนเรื่องกาหลมหรทิก และรหัสลับดาวินชี**. รายงานการวิจัยทุนวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปีงบประมาณ 2560.
- สุรเดช ไซตุดมพนธ์. (2562). **นวนิธิ: วิธิวิทยาร่วมสมัยในการศึกษาวรรณกรรม**. ศยามปัญญา.
- อภิลักษณ์ เกษมผลกุล. (2561). **โครงการสรรพศิลป์เสวนานิราศเมืองแกลงสู่นิราศมหรณพชาติภพวรรณกรรม ความสัมพันธ์ข้ามเวลา และปริศนาราชการลับของสุนทรภู์**. สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- AMARINBOOKS TEAM. (2561) **ไขความระทิก! อะไรที่ทําให้ “กาหลมหรทิก” เป็นนวนิยายยอดเยี่ยม**. *Amarinbooks*. สืบค้นจาก <https://amarinbooks.com/%E0%B9%84%E0%B8%82%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%97%E0%B8%B6%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B8%B0%E0%B9%84%E0%B8%A3%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B9%83%E0%B8%AB/> (สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2566).

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

NordNordWest. (2552). แผนที่ประเทศไทย. สืบค้นจาก

https://th.m.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:Thailand_location_map.svg (สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566).

Movevit. (2566). เส้นทางการเดินทางจากสะพานช่องนนทรีถึงเสาชิงช้า. สืบค้นจาก

<https://moovitapp.com/bangkok-2401> (สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 25

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ

วาสนา เสี่ยงประยูร

วันเดือนปีเกิด

6 ธันวาคม 2536

การศึกษา

ปีการศึกษา 2558: ศิลปศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

